

A TISZÁNINNENI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET

1915. ÉVI JUNIUS HÓ 10. NAP-
JÁN MISKOLCZON TARTOTT
TAVASZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :

RADÁCSI GYÖRGY

EGYHÁZKER. LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

144. SZÁM.

SÁROSPATAK.

NYOMATOTT A REF. FŐISKOLAI KÖNYVNYOMDÁBAN

1915

A Tiszáninnyi Ref. Egyházkerület az 1915. évi tavaszi közgyűlését június hó 10-ik napján Miskolcon tartotta meg Dr. Tüdős István püspök és Dókus Ernő főgondnok elnöklete alatt.

Jelenvoltak:

Az abauji egyházmegyéből: Révész Kálmán esperes, Meczner József gondnok, Ujj János, Kovács Béla, Kovács István lelkészi, Kóczán György világi részről.

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Bodolay István esperes, Br. Vay Elemér gondnok, id. Sólyom Gyula, Tóth Béla, Gaál Ferenc lelkészi, Deák Gyula, Dr. Nagy Ferenc világi részről.

A felsőborsodi egyházmegyéből: Vadászy Pál esperes, Ragályi Béla gondnok, Bartha Mihály, Barna Gyula, Botos József lelkészi, Zsóry György világi részről.

A gömöri egyházmegyéből: Czinke István esperes, Lukács Géza gondnok, Ruszkay Gyula, Sággy Sándor, Pósa Lajos lelkészi, Tornallyay Zoltán, Diószeghy Dezső, Bornemisza Elemér világi részről.

A tornai egyházmegyéből: Ragályi Géza esperes, Arday Janka Dániel, Tóth Kálmán lelkészi, Dr. Óváry Pál, Horváth Elemér világi részről.

Az ungi egyházmegyéből: Szűcs István esperes, Minay István h. gondnok, Magyar Bertalan, Nagy Sándor lelkészi, Szilágyi Sándor, Kovács Dániel, Szabó Zoltán világi részről.

Az alsózemplényi egyházmegyéből: Bálint Dezső esperes, Meczner Béla gondnok, Hézsér Emil, Bartha József, Janka Károly lelkészi, Dr. Kiss Sándor világi részről.

A felsőzemplényi egyházmegyéből: Hutka József esperes, Dókus László gondnok, Virág József, Kozma Antal, Szeghy Benő lelkészi részről.

Mint egyházkerületi tanácsbírák: Radácsi György, Szuhay Benedek, Czinke István, Komjáthy Gábor, Idrányi Barna lelkészi, Dókus Gyula világi részről.

A sárospataki főiskola köréből : Komjáthy Gábor lelkészi, Dókus Gyula világi gondnok, Novák Lajos, Csontos József, Dr. Buza László tanárképviselek.

A miskolci ref. főgimn. köréből : Csorba György igazgató.

A rimaszombati egyesült prot. főgimn. részéről : Kerekes Dezső.

Mint tanító-képviselek : Becske Bálint, Gööz Ferenc, Gagy Károly, Csiky Béla.

Mint egyh.-ker. jegyzők : Radácsi György lelkészi fő,- Péter Mihály, Fodor György lelkészi al,- Dr. Mitrovics Gyula világi aljegyző, Dr. Regéczy Gyula helyettesített világi jegyző.

Mint egyh.-ker. ügyész : Bizony Ákos főügyész.

Mint egyh.-ker. pénztárnok : Dr. Kovács Gábor.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Dr. Tüdős István püspök az egész művelt világot állandó izgatottságban tartó viszonyok által sugalmazott buzgó imádságban kérte az Örök bírónak és a kegyelem Istenének döntő beavatkozását a világesemények forgatagába s egyházkerületünk érdekében végzendő feladataink buzgó teljesítésére. Az imádság a maga teljességében a következő:

Hozzád emeljük fel hála-érzésektől csordúltig telt szivünket óh mi Istenünk, aki mindeddig velünk voltál, kegyelmedet nem vontad meg tőlünk, hanem szárnyaiddal takargattál, hogy amikor az ég és a föld is csatázik, — amikor az élőket száz halál s ezer veszély fenyegeti s a halottaknak sincs mindenhol zavartalan nyugalom az anyaföld kebelén, nekünk legyen megmaradásunk, nagy nevedet magasztalhassuk s összegyülekezhessünk országod építésére.

Hála, örök hála legyen Neked, hogy megtartottál s kegyelmesen megőriztél, lelki s testi életünknek kedveltél, anyaszentegyházadat s benne magyar református Sionodat vallás-erkölcsi intézményeivel megoltalmaztad, holott az ég is szakadozott, a föld is megindult, hatalmas erők ütköztek össze s a harc még mindig nem ült el, a pusztító vihar zúgva-zúg s a békeség angyalának orcáján nem mutatkoznak a szebb és boldogabb jövőnek biztató jelei.

Roppánás fenyegeti a népeket és nemzeteket a nagy tusakodásban, amelyben, ha gyöngül az erő, a szenvedély tüze nagyobb lobbot vet s a háború lelke mintha nem ismerne más vágyat: legyen a föld egészen pusztává,

hogy fü se zöldüljön, virág se illatozzék rajta, élők se járják útjait, csak a nagy némaság kiáltson a kihalt nemzedékek után.

És mi mégis tökéletes bizodalommal és rendíthetetlen hittel állunk meg Előtted óh mi kegyelmes Istenünk, mert igédből tudjuk, hogy a kiket szeretsz, azokat megpróbálsz, meg is ostromozod, hogy a kísértésekkel szembe szállva, a keresztöket megadással hordozva, még a *kékeket* is türelemmel viselve jussanak s távozzanak el az idvességre.

Idvességre való hivatásunk tudatában azért imé megállunk a keserves megpróbáltatások között s alázatosan könyörgünk Hozzád: tarts meg továbbra is, kegyelmedet dicsőítsd meg rajtunk s roppanjon bár össze a világ roppant alkotmánya, fordúljon ki bár sarkából a föld, fürödjék bár vér-tengerben a népek és nemzetek megmérhetlen serege, ajkunkról örökké száll a vallomás:

„a kik bíznak az Úr Istenben
nagy hiedelemmel,
azok nem vesznek el
semminémű veszedelemben;
mint a Sion hegye megállunk,
nem ingadoznak!”

Ebben a hitünkben s bizodalomunkban tégy erősekké Szent Lelked által, a midőn országod építésében fáradozunk. — Lelked által adj bátorságot és vigasztalást, adj munkánk után sikert s áldásokban gazdag eredményt, tégy választottaiddá, örökségeddé, hogy lehessünk boldog gyermekeid most és mindörökké. Ámen.

2. Dókus Ernő főgondnok a püspöki ima után egyházkerületi közgyűlésünket a következő beszéddel nyitotta meg:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Mikor közel fél év előtt e város falai között tanácskoztunk s e helyről eltávoztunk, talán sokan vittük magunkkal keblünkben a reménynek ama halvány sugarát, hogy újabb összejöveteleinket, ha még nem is a béke-

jegyében, de mindenesetre ahhoz közeledve fogjuk meg-
tarthatni.

Fájdalom! Ennek a reménysugárnak halvány fényét az időközben beállott események sem voltak alkalmasak erőteljesebbé tenni és látnoki erő hiányában, emberi gyarló szemeinkkel még ma sem pillanthatjuk meg az időt, amikor a béke áldásainak újból élvezetébe léphetünk. Így, ez alkalommal is azon létünket érintő nagy kérdéssel kell tanácskozásunkat megkezdenünk, mely befolyásolja, betölti, sőt teljesen leköti mindnyájunk gondolatkörét, mely ott virraszt álmaink felett és fogva tart, miután ébredtünk.

A Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés a múlt alkalommal egyértelműleg bélyegezte meg azokat, akiket a bosszú, az önzés, az egyeduralmi vágy pusztító tüzének magasan lobogó lángja ellenünk vezetett s minket arra kényszerített, hogy az önvédelem mocsok és szennynélküli fegyverét felemeljük és ellenök szegezzük. De akkori ellenfeleink, akiknek eljárását nemtelen lélek sugalmazta, soha nem voltak barátaink, szövetségeseink, támogatásunkat soha nem élvezték s így hálára kötelezettek sem lehettek. De hogy legyen nemzet, mely évtizedeken keresztül velünk szövetségben állva, nagyhatalmunk védő szárnyai alatt, erkölcsi és anyagi tekintetben megizmosodhatott, gyarapodhatott, melytől még azt sem kívántuk, hogy szövetségi szerződésünk félremagyarázhatatlan intézkedéseiből, követelményeiből kifolyólag fegyveres erővel jöjjön segítségünkre, sőt még neutralitását is óriási anyagi áldozatokkal voltunk hajlandók megjutalmazni: ezt azzal viszonzozza, azzal hálálja meg, hogy miután szövetségünk egész ideje alatt titokban, alattomban gyártotta ellenünk a fegyvert, készült egy ellenünk indítandó háborúra, most látva küzdelmünket, vélve meggyöngülésünket, kapzsiságból, ragadozási, zsarolási szándékból orvúl megtámadjon: ilyen romlottságot, ehhez fogható aljasságot, amint azt a nagy német birodalom kancellárja az imént oly találóan jellemezte, oly élénk színekkel festette, a történelem nem képes felmutatni, de még egy regényíró magasan szárnyaló fantáziája se tudott volna elképzelni.

S ha megbélyegezendőknek ítéltük azokat az ellenségeinket, akik belékényszerítettek egy küzdelembe, mely

példátlanul áll a világtörténelemben: mit érezzünk áruló barátunk, szövetségesünk iránt mást, mint undort és megvetést. — Ezekből eredő sötét színekkel kell bevonnunk a reájok alkalmazandó bélyeget, s ezeket az érzéseket kell beoltanunk, jövőnk okulásul, gyermekeinkbe, iskoláinkba, hadd lássák, generációkon keresztül, az árulás sötét bélyegét a nagy rómaiak méltatlan utódainak homlokára sűtve.

Látva az önzés, a hitszegés, kapzsiság, az árulás, a bosszú szennyes vizeiből felduzzadt tenger hömpölygő áradatát, aggódva tekintünk szét, ha van-e még hely, hová tiszta saruinkkal tapodhatunk, van-e még emberi lény, kinek becsületes kezét megszoríthatjuk, van-e reménysugár, mely nemes küzdelmünk eredményes végűtja felé vezető útunkra veti világát? És itt rendületlen hittel, bizalommal és mély hálával elteltlen tekinthetünk mindenható Atyánkra, ki nem hagyta el, de a sokszorosan túlnyomó ellenséggel szemben diadalról-diadalra vezette fegyvereinket, — szövetséges protestans testvéreinkre, kik acél mellökkel oltalmaznak és acél karjokkal sújtják ellenségeinket, azokat eltiporni segítve, — de mindezeket felülmúló hálával, szeretettel, büszkeséggel és reménnyel elteltlen tekintünk vitéz fiainkra, a nemes, becsületes magyar föld szülőtteire, kik mindannyian mint igazi hősök, vérök hullásával, testi épségök, életök feláldozásával védik e földet, védik a magyart. Ezeknek nagysága előtt borúlok én le, ezekről emlékezem én meg a legmagasabb tiszteletadással, szívem szeretetének legmelegebb tolmácsolásával s ezek hősi halált halt társainak sírhalmára helyezem el, bizonyára mindnyájunk hozzájárulásával és helyeslése mellett, a hálás emlékezés soha el nem hervadó örökzöld koszorúját.

Legutóbb tartott közgyűlésünkben azt a kérő szót intéztük híveinkhez, hogy imádkozzunk és cselekedjünk saját hatáskörünkben mindnyájan, amint teszik ezt fiaink a harctéren. És én hálásan ismerem el, hogy kérésünk nem maradt a pusztába kiáltott szó. Ezt igazolják szorgalmasan látogatott templomaink, buzgó imádságba merült híveink, — ezt tanúsítja sebesült katonáinknak lelkeszeink által történt gyakori meglátogatása, vigasztalása,

vallásos iratokkal, imakönyvekkel való ellátása, — betegeink önfeláldozó ápolása, híveinknek mindenkor tanúsított, de ily mértékben soha nem tapasztalt, igen gyakran anyagi erejüket messze túlhaladó áldozatkészsége, mellyel a hadbavonúltakat, a sebesülteket, azok hozzátartozóit, hátra hagyott családtagjait gyámolítják s mellyel az óriási kiadásokat, terheket hordozó állam támogatására, segítségére sietnek. Amely erények gyakorlásában kérve-kérem, ne lankadjunk a jövőben sem, ennek a rettenetes harcnak végéig, de sőt még azután is mindaddig, amíg az okozott sebek behegedve nem lesznek.

Az én hitem egy pillanatra sem rendült meg! Én bízom igazságos Istenünkben; a minden kegyelem Atyjában, hogy segíteni fog fegyvereinket diadalra juttatni, ellenségeinket legyőzni, hogy fiaink ártatlanul kiontott véréből áldás fog e nemzetre fakadni s hogy ez örökkön örökké nagy, hatalmas, boldog és magyar fog maradni.

Elnöktársam közkézen forgó püspöki jelentése részletesen ismerteti a lefolyt küzdelmes év történetét, méltóztassanak azonban nekem megengedni, hogy néhány örvendetes eseményre külön is rámutassak.

A Főtiszteletű és Méltóságos Egyetemes Konvent imént hozott határozatával egyházkerületünk 64 egyháza részére 14000 kor. kamatsegélynek megfelelő 280,000 korona tökesegélyt szavazott meg, melyre nézve remélem, hogy dacára az óriási nehézségeknek, melyekkel a kölcsön kieszközlése a jelen viszonyok között jár, sikerülni fog azt még ez év folyamán folyosítani s a segélyt igénylők, a segélyre szorultak kezeihez juttatni. Igen tekintélyes lenne ez az összeg, mellyel szükségben levő egyházaink segítségére sietünk, normális körülmények között is, de hogy mit jelentene s mit jelent főleg a magas kamatu adósságokkal küzdő egyházakra nézve, azt nem kell részletesen fejtegetnem e magas testületben, melynek minden tagja közvetlen összeköttetést tart fenn az étellel, a viszonyokkal. Csak azon tiszteletteljes kérésemet méltóztassanak megszívlelni és illetékes helyen érvényesíteni, hogy a nyerendő segély kizárólag arra a célra fordítsák, amelyre adva lett s hogy az elkerülhető építkezések kedvezőbb, nyugodtabb időkre halasztassanak.

Örömmel emlékezem meg e helyen egyházkerületi közgyűlésünk kiváló tagjáról, Nagytiszteletű Vadászy Pál esperes úrról, ki most ünnepelte meg lelkészi működésének 40-ik évfordulóját s aki nemcsak ezen minőségében, hanem mint esperes, mint a sárospataki főiskola igazgató-tanácsosa, mint ismételten püspök-helyettes s mint ezen tanácskozó testületnek egyik legbuzgóbb, legérdemesebb tagja, nevét fényes betűkkel jegyezte fel egyházkerületünk történelmének lapjaira és mindnyájunk tisztelő, hálás, szerető s őt melegen üdvözlő szívébe.

A páratlan kitüntetésből, mellyel a magyar tudományos akadémia a mi dicsekedésünket, Léway József koszorús költönket megtisztelte, egy fénylő sugár mireánk is esett s mi bizonyára, őszinte üdvözlésünk kíséretében, szeretetünk ragyogó napjával fogunk igyekezni évei hátralevő sorozatát bevilágítani, élvezetessé tenni.

Örvendetes eseményeink közé sorakozik a gömöri egyházmegye gyülekezeteinek azon elhatározása, mellyel megüresedett egyházmegyei gondnoki székeket betöltötték.

A gömöri egyházmegye vezetőinek megválasztásában, bármennyire tekintünk vissza a múltba, mindig bölcs, igazságos, körültekintő s ha szabad magamat így kifejeznem, mindig szerencsés is volt.

Most is az egyházi téren kifejtett hosszas, sikeres működéseért oly férfiút részesített megérdemelt jutalomban, aki már évtizedek óta letéteményese egy tekintélyes politikai vármegye osztatlan bizalmának, mely őt a legmagasabb állásba emelte s aki társadalmi téren is elévülhetlen érdemeket szerzett magának. Amidőn én e helyről tisztelettel és szeretettel üdvözlöm gondnoktársamat, a gömöri egyházmegye új gondnokát és kérem működésére a Mindenható áldó, kiapadhatatlan kegyelmét, szerencsét kívánok a gömöri egyházmegyének, mely ismét jelesei legjelesebbikét ültette gondnoki székébe.

Ezek elmondása után elnöktársammal együtt tisztelettel üdvözlöm gyűlésünk alkotó tagjait s az érdeklődőket és egyházkerületünknek a mai napra egybehívott közgyűlését megnyitottnak nyilvánítom.

Egyházkerületi közgyűlés a főgondnoki beszédet, mint a világesemények méltó, bátor és nemes birálatát, mint a hitszegés férfias megbélyegzését s az igaz érdem és közhasznú munkásság elismerését lelkesen méltányolván, azt mint egész egyházkerületünk érzelmeinek és gondolkodásának leghivebb kifejezését jegyzőkönyvében megörökíti s az abban foglalt intelmekre és jó tanácsokra egész egyházkerületünk figyelmét felhívja.

3. A gyűlés-tagok hivatalosan megállapított névsora felolvasatván,

a megjelenteket egyh. ker. közgyűlés a jelen gyűlés tartamára igazoltaknak tekinti s Kádár Kálmán tornai egyházmegyei, Komjáthy Béla ungi e.-m. gondnokok, Kérészy Barna, Lévay József e.-ker. tanácsbírák, Nemes Lajos, Bernáth Aladár f.-zempléni, Bónis Aladár f.-borsodi tanácsbíró, Dr. Puky Endre e.-k. világi főjegyző, Dr. Kérészy Barna világi aljegyző bejelentett s indokolt elmaradását — tudomásul veszi.

4. Ugyancsak a gömöri egyházmegye f. évi májusi közgyűlésének 1 számú jkvi felterjesztésével közli egyházkerületünkkel annak a bensőséges egyházmegyei ünnepélynek leírását, a melyben az egyházmegye *kövecsesi Lukács Géza* megválasztott egyházmegyei gondnokot — Bornemisza László hivatali utódját, — gondnoki hivatalába ünnepélyesen beigtatta máj. hó 4-dik napján.

Egyházkerületi közgyűlésünk a gömöri egyházmegye jelentését őszinte örömmel veszi tudomásul s *kövecsesi Lukács Géza* egyházmegyei gondnokot, mint aki mind egyházmegyei, mind különöbben polgári kiváló állásaiban kétségtelen jó bizonyosságait szolgáltatta közigazgatási és bírói vezérszerepre való hivatottságának és vallásunk és egyházunk iránti igaz szeretetének, — a legszebb reménységgel üdvözli s őt egyházkerületi közgyűlésünkben és bíróságunk-

ban megillető helyének elfoglalására felkérvén, bizalmi új helyzetében — mind a gömöri egyházmegye, mind egyházkerületünk érdekében kifejtendő munkásságára — Istennek áldó és segítő kegyelmébe ajánlja.

5. A püspöki jelentés, mint egy évi egyházi és iskolai életünk története és bírálata — egész terjedelmében kinyomattatván és a gyűlés tagjainak megküldetvén, egyh.-ker. közgyűlésünk azt felolvasottnak tekinti a következőleg:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Amidőn az elmúlt 1914—15-ik egyházi évről jelentést teszek tiszáninneri ref. egyházkerületünk valláserkölcsei s ezzel kapcsolatos összes állapotait illetőleg, úgy érzem, hogy első kötelességem hálát adni azért az isteni gondviselésért, amelylyel az örökkévaló úgy takargatott, hogy bár erőszakos és hatalmas ellenség állott határaink mellett, áttörésre készen a Kárpát szent bércein, hódítást akarva eszközölni a szűz magyar alföldön, mégis élünk, vagyunk és mozgunk, sőt a régi magyar harci vitézségnek annyi jelét szolgáltatva, hogy nincs okunk szégyenkezni az erők mérkőzésében, a hadierények megmutatásában, mert ország-világ bámulja és csodálja a magyart. Mintha honfoglaló őseink acélozott ereje megsokasodottan jelentkeznék a világháború reánk eső részének viselésében, hogy minden katona csodált hős legyen s minden magyar szív azt a bátorságot mutassa, amely a veszély láttára nőttön-nő s a magyar jellem gyémántkeménységével hassunk az ellenfelekre, akiknek méltó okuk van tőlünk félni, bár szelidek és jámborak szeretünk lenni. Legyen hála a mi Istenünknek, hogy mindeddig velünk volt, megőrzött, megoltalmazott és választott népeként szeretett, amelyet megpróbál, meg is ostoroz, de felé fordítja szent orcáját s hullatja rá az áldást, hogy megújult erővel fáradhatatlanul, törhetlen akarattal, lángoló buzgósággal, apostoli hittel, prófétai tűzzel és soha meg nem szűnő reménységgel fusson a cél felé.

Vajha így is volna! Szerettem hinni, hogy a mi nemzeti hivatásunk ideje nem telt le, hanem mindig megújúl, mint maga az isteni kegyelem, amelynek választottai gyanánt tartozunk élni s munkálkodni.

Bizony-bizony, örökre emlékezetes marad az 1914-ik esztendő az egész művelt világra, amely sohasem feledheti, hogy annyi anyagi és szellemi erő szállt szembe egymással, amennyire gondolni sem mertünk, akik a sarajevói gyilkosság hírére abban a föltevésben voltunk, hogy a háború elmaradhatatlan. Nem is maradt el, de hogy lángba borúljon az öreg Európa, hogy népek és nemzetek örült tusára keljenek s az ártatlan vér égreakiáltó bosszujának az legyen az eredménye, hogy a föld megrendüljön, szinte sarkaiból kifordúljon s a „művelt” nyugat az orgyilkosok pártjára keljen, azt senki sem hihette, nem is képzelhette, erre csak az gondolhatott, aki a népek és nemzetek szent érzéseit a háború bálványának utálatos üzletcikkévé tudja s akarja tenni, magához vonzva a szabadságot lábbal tipró zsarnoki hatalmat, hogy a kettőnek ölelkezésében, mint szövetséges, az örök népszabadságról és dicsőségről álmódó nép halálra jusson. Mert erkölcsi halált halt a gloire-nép abban a pillanatban, amikor műveltsége vadságnak bizonyult s hogy ebben az erkölcsi halálban vele osztozik az ájtatos angol is, nem csodálkozhatunk fölötte, hiszen az üzleteskedésnek ki kellett forgatni a nép lelkét, amelynek mélyére az álkegyesség nem hathatott s a pénz szerelmének ördögi indulata megmaradva, most féktelenül érvényesül. A szláv eszmének világhatalmi törekvése, társulva az angol világtengeri s világkereskedelmi egyeduralmi követelésével s a kettő felizgatva a francia féltékenységet: együtt a világháborút adja, vérpatakok folyásával, életerők összetörésével, szívek megsebzésével s számbavehetetlen anyagi javak elpusztításával. A háború lelke pusztít, ront, gyilkol s vérszomjának kielégítést keres minden úton, hogy emléke annál irtózatosabb legyen!

De emlékről még ne beszéljünk, mert a harc még tart, az erkölcsi és anyagi javak pusztítása, az emberi életerők kioltása nem ért véget, a fájó sebek ismét, meg ismét kiújulnak s panaszszótól hangos a föld minden győzelmes és diadalmas csaták mellett is, sőt növekedett a tűz, hogy az olaszok is ellenünk fordultak.

Egy emlékről azonban mégis szólnunk kell, mert mélyreható s ereje talán soha sem gyöngül. Ez pedig nem más, mint az, hogy a *vallásos érzés* s ezzel kapcsolatban az *Istenhez térés és emelkedés* olyan őszinte, igaz s mélységes lett, amelynek marandandóvá létele szinte kétségtelen. A harcba indulók boldog reménységgel borúltak le az Úr előtt, hogy megőrzi őket, ha pedig

meghalnak, a legszebb halált adja osztályrészökül; a harc tűzvonalában levők annak oltalmába ajánlották lelküket, aki az ég és föld összeomlásában is megmentheti őket s a betegágyon fekvők összekulcsolt kezekkel adtak hálát a kegyelem Istenének, aki megmentette s e szép világból nem szólította ki őket időnap előtt. Az itthonmaradtak pedig az Istenhez folyamodásnak, bennebizásnak annyi gyönyörűséges jelét adták, hogy csak úgy éledtünk a hitélet gyümölcsöket termelő s jó eredményeket létesítő megnyilatkozásaitól. Templomaink megteltek, maguk a hivek voltak az unszolói nem egy helyen az alkalmi istentiszteletek tartásának, mert úgy érezték, hogy a lélek könnyebbül, a szív vigasztalódik, mindkettő édes reménységgel s bizalommal telik el, ha a gyülekezetben egyező szép énekléssel s áhítatos imádsággal járulhatunk az elébe, aki ura a háborúnak és a békének, a győzelemnek és a vereségnek, amint ura az életnek és halálnak.

S ehez a vallásos érzület-mélyüléshez sorozandó a könyörülő szeretetnek adakozásban való megnyilatkozása, amely nem elégedett meg az Uram, Uram kiáltással, hanem olyan módon láttatta magát, amelyről fogalmunk sem lehetett a *kimerültnek tartott társadalom* részéről. Valósággal önmagát fölülmúlva s önmagát meglepve áldozott a magyar társadalom, hogy a haza iránt való kötelességet úgy teljesítse, amint teljesítették az 1848—1849-iki szabadságharc alkalmával mindazok, akik megérezték, hogy élet-halálharcról volt szó. Most is megdobbant a szív s amelyik nem áldozott kellőleg és méltóan, ama szegény gazdagnak bizonyult, akinek az élet átok, mert nem tud áldozni s jót cselekedni.

Az általános áldozatkészség minket közelebről érintő megnyilatkozása aztán az, hogy a hadbavonultak s megsebesültek részére szükséges *vallásos iratokról* is legnagyobb részben adakozás útján tudtunk gondoskodni, különösen egyházkerületünkben, a melynek gyülekezetei az ORLÉ. elnökségéhez 700 K-át küldöttek e célra s ez összegért 700 darab énekeskönyvet bocsátottunk az egyetemes konvent rendelkezésére, hogy azokat a harctéren, vagy kórházakban lévő hittestvéreinkhez juttassa el. Az egyházkerületünk területén előfordult ilyenmü szükséglet kielégítésére ezideig 20500 darab imakönyvet, 250 darab zoltárt, 250 darab újszövetséget, 2000 darab újszövetségi részletet s 2000 darab Koszorú-füzetet osztott s küldött szét a püspöki hivatal, amely az előállítási s beszerzési költségeket a hivatalon keresztül menő pénzek időközi kamataiból, a miskolci hivek között eszközölt gyűjtésből, gyüleke-

zeti adományokból s az alsóborsodi egyházmegye 100 koronás hozzájárulásából teremtette elő s ajándékot is kapott e célra a Hegedűs és Sándor cégtől s a Keresztyén Ifjúsági Egyesület hazai vezetőségétől.

Az *áldozatkészséghez* hadd soroljam azt is, aminek más neve is lehetne, de mégis jobban szeretjük így nevezni, t. i. a *hadikölcsönjegyzést*, amelyben egyházaink s iskoláink a maguk ismert s valódi szegénységük dacára is, jelentékeny részt vettek s hiveink is jó példát mutattak. A mi gazdagnak nem mondható, sőt egyenesen szegénynek nevezhető egyházkerületünk területéről a következő hadikölcsönjegyzések történtek a novemberi kibocsátáskor:

	Egyházak	Iskolák	Hivek	Összesen
	K	K	K	K
1. Egyházkerületi pénztár ...	20000	—	—	20000
2. Abauji egyházmegye ...	36000	—	1000000	1036000
3. Alsóborsodi egyhm. ...	168000	—	900000	1068000
4. Alsózempléni egyhm. ...	30000	—	800000	830000
5. Felsőborsodi egyhm. ...	36650	—	200000	236650
6. Felsőzempléni egyhm. ...	15250	—	50000	65250
7. Gömői egyházmegye ...	55600	—	211043	267893
8. Tornai egyházmegye ...	5000	—	20000	25000
9. Ungi egyházmegye ...	12000	—	100000	112000
10. Sárospataki főiskola, ifjúsági egyletek ...	—	13900	—	13900
11. Miskolci főgimnázium ...	—	26600	—	26600
12. Rimaszombati főgimn. ...	—	—	—	—

S ha ehhez hozzávesszük még a különböző, más címeken történt adakozásokat, amelyek a Vörös-Kereszt Egylet, az Augusztalapa, a vak katonák, a rokkantak, az elesettek özvegyei és árvái javára, a karácsonyfára s a husvétii ajándékok címén, valamint a Hadsegélyző hivatal felhívása nyomán történtek, azt kell mondanunk, hogy megismétlődött a bibliai olajos korsó története, nem fogyott ki a szeretetforrás tartalma, hanem úgy buzgott a forrása, mintha kiapadhatatlan lett volna. Térjen is érette dicséret és magasztalás annak nevére, aki úgy hajtja a szívek mozdulását, hogy az örökkévaló szeretet azokban is visszatükröződjék.

De vajjon nem a legnagyobb áldozatot hozták-e a haza oltárára azok, akik, mint egyházi hivatalnokok, szolgálattételre hivatván be a hadsereghez, valóban életükkel és vérükkel is készek lettek megvédelmezni az imádott hazát? Méltó, hogy megörökítsük azoknak neveit, akik kerületünk egyházai és iskolái szolgálatából vonultak be katonai kötelezettségük teljesítésére, külön is

kiemelvén azokat, akik a véráldozatot is meghozták, hősi halált haltak azért a magyar földért, amelyet nem engedhettek át az ellenségnek, amelyért az ő életük sem volt drága, csakhogy megmentsék annak szabadságát.

A hadiszolgálatra bevonultak a következők:

Sárospataki főiskolánkból: Dr. Meczner Béla, dr. Gerőcz Kálmán, dr. Trócsányi József, Novák Sándor, Papp Zoltán, Szilágyi Benő és dr. Karádi György tanárok.

Miskolci főgimnáziumunkból: Bihary Ferenc, Porcs Kálmán, Soós Mihály, Szabó László, Tüske Viktor, dr. Arday Pál és Szabó Andor.

Rimaszombati főgimnáziumunkból: Fábrián Viktor, Horváth Albert.

Felsőbb leányiskolánkból: Domokos György.

Az abauji egyházmegyéből a következő tanítók: Ablonczy László (Szentistvánbaksa), Baksy László (Pányok), Balázs Sándor (Felsőméra), Balogh József (Abaujkér), Biró Antal (Felsőkázsmárk), Czövek Barna (Szikszó), Dánér Ferenc (Onga), Dicső Zoltán (Nyiri), Diószegi László (Petőszinye), Falusy Gyula (Alsóvadász), Gergely Gyula (Felsődobsza), Horváth Gábor (Tarczavajkócz), Ihász Károly (Abaujszina), Katonka Ödön (Selyeb), Kiss László (Felsőregmecz), Kovács Ferenc (Alsószend), Lovász Gergely (Csenyéte), Maklár Béla (Kupa), Melegh Károly (Felsőfügöd), Mihályi Károly (Vizsoly), Novák Endre (Felsőczécze), Palcsó Sándor (Göncz), Papp Zoltán (Szikszó), Rákay József (Alsóláncz), Szepessy Gyula (Nagyida), Tóth Zoltán (Nagykinizs), Törzsök István (Buzita), Üveges Gyula (Beret) s Vajthó Béla (Szeszta), összesen 29

Az alsóborsodi egyházmegyéből: Apostol Gábor (Tiszanána), Arany Géza (Poroszló), Batta József (Cserépfalu), Demeter József (Eger), Ferencz Albert (Mezőcsát), Ferencz Károly (Mezőkeresztes), Géhl János (Tiszakeszi), Horváth Károly (Emőd), Horváth Lajos (Vatta), Kolozsi József (Andornak), Lápossi Béla (Mezőkeresztes), Litkey György (Miskolcz), Marosi Lajos (Miskolcz), Mártha Béla (Poroszló), Máthé Gyula (Ónod), Mészáros István (Átány), Molnár György (Tiszadorogma), Molnár Lajos (Tiszatarján), Nemes Sándor (Alsószolcza), Orbán József (Sály), Petyke László (Hejőszalonta), Pito József (Noszvaj), Pongor Imre (Maklár), Rácz Árpád (Miskolcz), Vitályos János (Kistokaj), összesen 25 tanító.

Az alsözempléni egyházmegyéből katonai szolgálatot teljesi-

teni bevonultak 14-en, ugymint: Balázs János (Erdőbénye), Bucsei Lajos (Tarczal), Filep Sándor (Ujcsanáros), Kántor Mihály (Czigánd), Károlyi János (Tarczal), Kozma Dezső (Tolcsva), Kövér Sámuel (Bodrogolaszi), Nagy Dezső (Czigánd), Négyessy János (Örös), Nyitray Károly (Hernádnémeti), Pongrácz Sámuel (Karos), Sipos Gyula (Báj), Thuróczy Miklós (Sajóhidvég) és Tóth István (Szerencs).

A felsőborsodi egyházmegyéből 30 tanító, névszerint: Bakos János (Abod), Baksy Andor (Szalonna), Balogh János (Hangács), Balogi Lajos (Barczika), Barkász Bertalan (Sajókápolna), Bátky Béla (Sajóivánka), Bátky Lajos (Bántapolcsány), Csiky Árpád (Hegymeg), Dóczy Imre (Damak), Eperjessy Béla (Sajószentpéter), Erdős Károly (Meszes), Fövenyessy Béla (Sajóvelezd), Galambos Lajos (Felsőnyárád), Gööz Béla (Ziliz), Halápi László (Vadna), Horváth Zoltán (Sajószentpéter), Hubay Barna (Tardona), Jenei Gyula (Nagybarcza), Jóczik Sámuel (Mályinka), Kátai György (Sajólászlófalva), Kerekes Barna (Felsőkelecsény), Kiss Gyula (Alacska), Kovács Gusztáv (Bánhorvát), Szakács Boldizsár (Nyomár), Szücs Lajos (Kondó), Urbán József (Dövény), Vajda István (Lak), Varga Károly (Szuhogy), Vágó György (Finke), Visnyai György (Balajt).

A felsőzempléni egyházmegyéből bevonult katonai szolgálatra 13 tanító, ugymint: Frenczel József (Gálszécs), Gyarmathy László (Zemplén), Könyves Andor (Miglész), Könyves Kálmán (Garany), Liskay József (Hardicsa), Nyiry Gyula (Nagyráska), Nyitray György (Lasztomér), Puskás Lajos (Magyarizsép), Szabó Imre (Szalók), Szekeres István (Morva), Varga Gyula (Bánócz), Zalányi György (Vásárhely) és Zolnai Gergely (Imreg).

A gömöri egyházmegyéből: Antal Sándor (Gicze), Barna Aladár (Zádorfalva), Bán Géza (Balogiványi), Bodon Lajos (Nemesradnót), Borbély Károly (Jéne), Dóczy Imre (Imola), Dusza József (Özörény), Farkas József (Páskaháza), Farkas Márton (Bátka), Fűkő József (Beretke), Fülöp Miklós (Kisvisnyó), Gáspár János (Rimaszécs), Hédervári Izidor (Szuhafő), Janócsik András (Aggtelek), Kiss Lajos (Zubogy), Kovács István (Berzétékőrös), Kőrösi Pál (Hanva), Mikó Pál (Alsópokorágy), Nagy Gyula (Alsószuha), Nagy Károly (Némesmartonfala), Pichler Béla (Mezőtelekes), Sélley Győző (Lekenye), Simon Gábor (Vály), Sonkoly Béla (Szalócz), Szabó Gyula (Gömörmihályfalva), Szállósi Bertalan (Gömörszöllős), Szilveszter Imre (Darnya), Szombathy Pál (Vigtelke), Sztankovics

Lajos (Sajórecske), Szűcs György (Rimaszombat), Teleki Miklós (Pelsőcz), Tomori Lajos (Harmac,) Urbán Béla (Zsip), összesen 33.

A tornai egyházmegyéből: Balla Benő (Lucska), Bartha József (Szinpetri), Debreczeni Károly (Becskeháza), Kovács Gyula (Szilicze), Pongó Sándor (Szin), Szabó András (Görgő), Veén Sándor (Zsarnó) és Végh László (Méhész) tanítók teljesítenek hadiszolgálatot, összesen 8-an.

Az ungi egyházmegyéből összesen 12 tanító vonult be katonai szolgálatra, ugymint: Ajtay Sándor (Csongor), Böszörményi László (Kisdobrony), Halász Lajos (Pályin), Kézy György (Bező), Mátyás István (Tizzasalamon), Mészáros Károly (Korláthelmecz), Orémus Kálmán (Szalóka), Orgován Sámuel (Nagyszeretva), Papp Lajos (Mogyorós), Péter Sándor (Nagygejőcz), Szanyó Sándor (Vaján) és Szekeres Dénes (Felsőőröcse).

Összesen tehát nem kevesebben, mint 181-en vonultak be tanáraink s tanítóink közül a haza iránt való kötelesség teljesítésére, akik mindnyájan méltók, hogy nevüket megörökítsük és külön is megemlékezzünk azokról, akik a szent kötelesség betöltése közben hősi halált haltak. Mert a hazáért életüket is feláldozták: Sipos Gyula báji, Balázs Gyula erdőbényei, Zolnay Gergely imregi, Puskás Lajos magyarizsépi és Balogi Lajos barczikai tanítók, akikhez vegyük még dr. Sárkány Lajos felsőzempléni ügyészt is, aki az északi harctéren, Ivangorodnál esett el. Ha a római költő szerint „dulce et decorum est pro patria mori“, a magyar szívnek a hazáért vérezni el olyan dicsőség, amely mindent kárpótol. Ez legyen a hősök iránt legnagyobb elismerésünk s ez legyen a nagy veszteségben a vigasztalás a kesergők számára.

Gimnáziumaink serdültebb növendékei közül is többen szolgálják a hazát jogakadémiánk számos hallgatójával együtt, sőt hittanhallgató is van, aki a harctérre vonult: Kiss Pál, akinek a nevét azok sorába kell foglalnunk, akik az 1848-iki szabadságharc veres sipkásai között küzdöttek a sárospataki főiskola ifjúságából. Szabó József felsőmérái s.-lelkész is tényleges katonai szolgálatra vonult be. Betegápolási szolgálatra 2 segédlelkészünk, 14 theológusunk jelentkezett. A segédlelkészek és két theológus Debrecenben nyertek kiképezést s ott is találtak alkalmazást, 12 theológus pedig Miskolcra tanult ki s ma is ott van alkalmazásban, Borsodvármegye főispánjának előzékenysége folytán. A kiképzés költségeit a miskolci egyház tisztviselői, presbyterei s kerületünk

Miskolcon lakó tanárai fedezték, akik erre a célra 427 koronát adományoztak.

Végül hadd említsem meg ezen a ponton, hogy egyházkerületünk lelkészei közül tábori lelkészi szolgálatra a következők hivattak be: Böszörményi Sándor homonnai, Gombos Imre kistokaji, Komjáthy Gábor ungvári, Komjáti József diósgyőri, Máthé Miklós kisazari, Novák Lajos taktaszadai és Szarka Gyula diósgyőrvasgyári rendes, Fekete István mezőcsáti, Fekete Lajos tiszánai, Kovács Dezső szepsii és Tóth Lajos radostyáni s.-lelkészek.

Egyházkerületünk a háborús év munkáiból kivette a maga részét s igyekeztek mind a vezetők, mind a hivek úgy forgolódni e munkákban, hogy megszegyenyítés és megszegyenyülés ne érje őket, hanem inkább az elismerés pálmája nyújtsassék feléjük a haza részéről, amelynek hivebb, jobb s igazabb polgára nem lehet a kálvinistánál, aki békében és háborúban mindig *egész ember* s mint ilyen, a hazáért mindent áldozatul visz, de hazáját soha el nem árulja!

* * *

Ha közegyházunk felé fordítjuk figyelmünket, lehetetlen észre nem vennünk azt a veszteséget, amely az elmúlt évben azáltal érte azt, hogy *a debreceni theologia és jogakadémia megszűnt* református egyházunk közvetlen kulturintézménye lenni s ehelyett a magyar államnak lett ama funcionáriusa, amely a legszebb s legáldásosabb múltra támaszkodva, olyan reményeket kelthet jövője iránt, aminők ilyen intézménynek ritkán adatnak meg.

A debreceni magyar királyi tudomány-egyetemet a magyar kálvinizmus adta a hazának, minekutána felekezeti univerzitást nem tudott s talán nem is akart létesíteni. S ha ilyet nem létesíthetett, a tudomány és műveltség szeretete odáig vitte, hogy a hazának ezen a téren is dúsgazdag ajándékkal kedveskedett. A magyar r. kath. egyház soha ilyen adományt nem vitt a haza oltárára a maga nagy gazdagságából, amelynek pedig sokkalta többet lehetne s kellene is adni, mint a protestáns szegénységnek!

Nem lehet tagadni, hogy a debreceni két akadémia felekezeti jellegének megszűnése veszteség, de viszont a hazai kulturának olyan nyeresége az, amelynek nyomán gazdag lelki aratásnak kell következnie. Viszont a veszteséget a megmaradt ref. akadémiák tartoznak pótolni, úgy a theológiai, mint a jogi oktatás terén, főként ez utóbbin akkor, amikor az új egyetemekkel kapcsolatban a szakoktatási reform bekövetkezik. S ez nem is maradhat el,

mert a magyar közoktatási kormány tökéletlen munkával nem bélyegezheti meg önmagát oly módon, hogy a két új egyetemet csak azért állította volna fel, hogy több helyen folyjék a doktorátusi kalap osztogatása a hallgató ifjúság megfelelő készültsége és tanultsága nélkül. Az évtizedek óta napirenden lévő jogi szakoktatási kérdés rendezésének itt van az utolsó órája, amelyben egyszerűs mind a jogakadémiák élet-jövője felett is döntenet kell. A kérdés megérett, csak a döntő szót kell kimondani s ref. egyházunk is tisztába jön azokkal az intézetekkel, amelyekből hithű embereket várt esztendőről-esztendőre az egyháznak, de az egyetemek minősítési kizárólagos joga e várakozást évről-évre kisebbitette, úgy, hogy utoljára a jogakadémiákból alig került ki végzett egyén, mert az egyetem felszította az utolsó évfolyam hallgatóságát. A tanári közvélemény maga is sürgeti a kérdés rendezését, amelynél jellemző a budapesti egyetem állásfoglalása, hogy az egész ügy *pénzkérdés, vizsgadíj s szigorlati fizetési alkalom*. A tudomány odáig szállt, hogy szinte adás-vételi cikk!

* * *

Felekezeti közti helyzetünkben a *háborús év* kedvező fordulatot nem hozott. Az egyenlő jogokban való részesítés útját hiába törjük, az ezirányú munkában hiába fáradozunk, az idők ismét csak gonoszok s a szebb jövő hajnalhasadása mindig csak késik. Ellenfeleink még a háborús időkben sem tartózkodnak a lélekfogdosástól. Szomorú tapasztalataink vannak, amelyekről meg nem emlékezni magunk elleni bűn.

Hogy a tábori lelkészetnél elegendő számú ref. lelkész nincsen, abba bele kell törődnünk mert a viszonyok *most* talán a legkevésbé alkalmasak a követelődésre, bár ennek az ellenkezője is igaz lehet. De hogy azoknak a keveseknek munkájába is beavatkozzanak, akik e nagy valláserkölcsi foglalkozásra hívtak el, azt a viszonyokkal sem lehet menteni. Megtörtént tény, amelyet hivatalos jelentés bizonyít, hogy róm. kath. tábori lelkész a ref. lelkész által kiosztott Protestáns Irodalmi Társasági „*Koszorú*“-füzeteket lefoglalta, illetőleg azokból néhány példányt elvett a betegektől, megfiltotta az iratoknak osztogatását s olvasását, két füzetet pedig a parancsnokságnak adott át ezekkel a szavakkal: *felekezeti békét zavaró s lázító tartalmú iratok!*...* A katonai

* A két füzet közül az egyiknek címe: „A szocialista“, a másiknak: „Vásárhelyi Matkó István hitvitája Sámbar Máttyás jezsuitával.“

paranosnok maga elé kérte az iratokat kiosztató lelkészt s bocsánatot kért, hogy a róm. kath. tábori lelkész panaszára alkalmatlankodnia kellett, de hivatalból köteles volt az ügyet megvizsgálni s miután maga olvasta el a két füzetet, kijelenti: a róm. kath. pap véleményét nem osztja s jogtalan volt az iratok felülbírlása, valamint az elkobzási szándék is.

S mert a felekezeti türelmetlenség nem szokott megelégedni egyetlen jelenséggel, ugyanazon a helyen ugyancsak a róm. kath. tábori lelkész felhívta a református vallású betegápolót, hogy térdepeljen mindaddig, míg a róm. kath. betegek gyónnak, mikor pedig ezt az ápoló megtagadta, a keresztyén türelem apostola eltávolította a helyiségből, mert bizonyára azt hitte az eretnekről, hogy a feloldozás hatályát gyöngíteni fogja.

Mindkét eset Ungváron történt s az utóbbi az egyetemes konventnek is bejelentetett, mert illik, hogy mindenki megismerje a háborús idők alatt is szenvedelmesen gyakorolt uralkodó egyházi és vallási visszaélést, amelyre különben a nagyon magas helyeken ülők is szívesen ráadják a fejüket, amidőn a protestáns katonáknak olvasókat, fészületeket, szent képeket, csodatévő érmeket osztogatnak. A felekezeti békesség ügyét feldűlni s a hazáért szenvedőket proselitáskodással lelkileg zaklatni olyan eljárás, amelynek szereplői fölött pálcát kell törnünk éppen a mostani nehéz napokban.

Mi a vallási türelem és lelkiismereti szabadság hirdetői s gyakorlói vagyunk és épen ezért felháborodással kell elitélnünk azokat a jelenségeket, amelyek ezzel ellenkeznek s nyíltan rá kell mutatnunk az esetekre, amelyek a felekezeti békét veszélyeztetik akkor, amikor az ország békéjét ellenség háborgatja.

* * *

Az általános helyzetnek még egy vonását tartom szükségesnek bemutatni, mielőtt egyházkerületünk legbensőbb ügyeire térnék át. S ez nem más, mint az, hogy az egyházi adók fizetésében a háborus viszonyok olyan helyzetet teremtettek, melynek orvoslásáról gondoskodni közszükséglet. Kiszámíthatatlan sok leti a hátrálék, amely sújtja a tisztviselőket, de sújtja magát az egész gyülekezetet is. Amazoknál a drágasági viszonyok miatt a megélhetőséget veszélyezteti, emezeknél a megfelelő fejlődést hátráltatja s a további életnek utja elé gördít akadályokat. Amikor a családi pótlékot mindjobban sürgetik lelkészeink, tanítóink, amikor a nehéz megélhetés miatt drágasági pótlékot, vagy legalább pillanatnyi

segélyt várnak valamennyien, akik az Ur oltára körül forgolódnak s e helyett rájuk szakad a rendes fizetéstől való elesés is, bizonyára gondolnunk kell rá, hogy ez állapoton segítsünk valamiképen s a be nem folyt követelés helyett az adósegély-alapból nyerjenek a lelkészek és tanítók kárpótlást. Maguknak a gyülekezeteknek is csak ily módon lehet az előállott terheken könnyíteni, amely nélkül minden további haladás lehetetlenné lesz téve hosszú időn keresztül. Annyival is inkább az adósegélyalaphoz kell fordulnunk, mert az életárakban, terményértékekben beállott rendkívül nagy változás olyan csökkenést jelent az eddig természetben adott fizetéshez mérten, amintre senki sem gondolt a 11 filléres buza és 9 filléres gabona-egységár megállapításakor. Amilyen szerencsésnek mutatkozott annakidején a fizetések pénzreváltoztatása, éppen olyan keserves megpróbáltatás az eredménye ma, amikor az árak különösen házáinkban hallatlan magásra csigázódtak.

Nemcsak minket, e kerület hiveit s tisztviselőit érdeklí e kérdés, hanem általában minden reformátusra, lelkészre, tanítóra, énekvezérre is vonatkozik s így általános igényt jelent, amelynek kielégítése közmegnyugvást eredményezne.

* * *

Egyházkerületünk legbensőbb ügyeire térve át, tisztelettel jelentem közgyűlésünknek, hogy a lefolyt egyházi évet úgy sikerült megfutnunk, amint nem is reméltük, a rendkívüli viszonyok között, nagy megpróbáltatások során folytonos riadozások és menekülésre gondolások mellett. Mert bár az északi ellenség több ponton éppen egyházkerületünk területét érintette betörési alkalmainál s Homonna, Bártfa, Ungvár vidékén a támadások folytán hadiállapot állott elő, amelynek következményeitől Ung, Felsőzemplén, Abaúj s Torna, mint egyházmegyék, nem zárkózhattak el, mégis jó volt hozzánk a gondviselés, református egyházi épületek s vagyonunk tetemesebb pusztítása nem következett be. A hadiállapot területén az alkalmatlanságok elszenvedése sokkal kisebb kereszt volt, mintha az ellenség hordáinak garázdálkodását kellett volna elviselni. A szövetséges seregek katonáit, mint saját gyermekeinket kellett látnunk, akikért minden áldozatot meghozni hazafias kötelességünk volt.

A háborus idők izgalmai, háborgatásai között egyházkerületünkben a valláserkölcsi élet hol fellendült, hol bizonyos fokú megszokottsági jeleket árult el. Templomaink hol zsúfolásig teltek

voltak, hol pedig a régi állapotok mutatkoztak. Általában azonban inkább szerencsés fordulat jelentkezett, mint a szent dolgoktól való eltávolodás. A lelkek érezték az idők súlyos próbáit, a szívek Istenhez nemcsak vágyakoztak, hanem fel is emelkedtek s jobban esett az embereknek az Isten házában elsírni bánatukat, enyhületet és vigasztalást találni, mint otthon a magános hajlékban, vagy az ágyas házban, mert úgy tapasztalták, hogy megosztódott a fájdalom s ezzel könnyebbült sorsuk egy bajjal.

Lelkészeink általában megérezték s megértették, hogy a nagy időkben *többet* tartoznak végezni, mint a békés napokban. Nem is vártunk mást, mint azt a *többet*, amelyben a tökéletes hivatásbetöltés, kötelességteljesítés jóérzése öleli körül a lelkek pásztorainak lelkét s a lelkiismeret szavának dicsérő hangja hangzik felé. Sajnos, hogy a nagy általánosság mellett, amely megnyugtató érzést szül, ott vannak az egyes esetek, mint kiáltó s megbélyegző példák, amelyek arról tanuskodnak, hogy voltak érzéketlen, hideg, közönyös, sőt bűnös könnyelműséget tanusító lelkészek, kik az eddigi, ugynevezett semmittevésről nem tudtak lemondani, azt tovább folytatták s így lett fekete lapja *Alsóborsodnak*, ahol 9 helyen hétköznapon az elmúlt esztendőben soha sem tartottak istenitiszteleket, valamint *Alsözemplénnek* is, ahonnan egyenesen a püspöki hivatalhoz érkezett panasz: a hívek várva várják a harangszót reggel is, délután is minden napon, de nem csendül s nincsen hálaadás, sem könyörgés. Fokozódik Alsóborsod szomorú esete azzal is, hogy három lelkész ellen fegyelmi eljárást kellett indítani, akik a harcavonult tanítók helyett nem tanítottak, sőt a vallásoktatásra sem gondoltak, holott ezt kerületi határozat teszi kötelességgé, azt pedig külön hivatalos felhívás, püspöki és esperesi körlevél kötötte a lelkészek szívére, akik *így* is elhívták a haza és egyház szolgálatára a háborús idők hatása nyomán. Mintha az a felfogás volna ennek az eléggé el nem ítélt eljárásnak az oka, hogy *dijazás* nélkül nem helyettesíthetők a tanítók. Az ilyen felfogás az Ur oltára körül forgolódóknál meg nem engedhető, mert nem bérszolgái a dolog, hanem hivatás az Isten országának építésében. S hogy mégis érvényesült, sajnálatos eset, amely fölött pálcát kell törnünk!

Jól eső érzést kelthet e szomorú ponttal szemben az arról való értesülés, hogy a *belmissziói munka* az előállott nagy lelki-szükségletnek megfelelőleg végeztetett, bizonyosságául annak, hogy a lelkek megtermékenyítésének szüksége helyet foglalt a lelkipásztori

munkakörben. Maguk a statisztikai adatok szólnak az emelkedésről, szemben a múlt évivel :

Abaujban 5 helyen ifjúsági egylet működik, 21 helyen énekkar, 2 gyülekezetben vasárnapi iskola van, 18 helyen vallásos felolvasást tartottak, a Kálvin-Szövetségi fiók egy helyen munkálkodott s a Protestáns Patronage Kassán 20, majd 70 ágyas kórházat tartott fenn a háboru óta.

Alsóborsodban ifjúsági egylet 1 helyen munkálkodott, énekkar 19 gyülekezetben, konfirmáltak egylete 1 helyen, olvasókör 10 egyházban, vallásos felolvasást tartottak 2 gyülekezetben, Fogyasztási Szövetkezet 14, Hitelszövetkezet 4 helyen volt, Nőegylet Miskolczon volt, ahol gyermek-istentisztelet is tartatott, katonai otthon is működött. Egyházi Értesítőt két gyülekezet adott ki.

Alsözemplénben ifjúsági egyesület 4 egyházban volt, énekkar 22 helyen, olvasókör 5 egyházban, vasárnapi iskola 5 egyházban, vallásos felolvasást tartottak 7 gyülekezetben, Hitelszövetkezet 14, Fogyasztási Szövetkezet 11 helyen, Nőegylet 3 gyülekezetben, gyermekmenhely 1 egyházban.

Felsőborsodban 1 egyházban volt ifjúsági egylet, 30 gyülekezetben énekkar, vallásos felolvasás tartatott 5 egyházban, Hitelszövetkezet működött 4, Fogyasztási Szövetkezet 9 helyen.

Felsőzemplénben ifjúsági egylet volt 8 helyen, énekkar működött 7 egyházban, olvasókör volt 4 gyülekezetben, vasárnapi iskola volt 13 helyen, vallásos felolvasás tartatott 29 egyházban, Hitelszövetkezet volt 1, Fogyasztási Szövetkezet 4 helyen, Nőegylet 1 egyházban, mértékletességi egylet működött 4 gyülekezetben.

Gömör feltüntet : 1 gyülekezetben ifjúsági egyletet, 57 helyen énekkart, olvasókört 13 helyen, vasárnapi iskolát 53 helyen, vallásos felolvasást tartottak 5 egyházban, Hitelszövetkezet van egy egyházban, Fogyasztási Szövetkezet működik 12 helyen, Nőegylet van 1 helyen, Tejszövetkezet 2 helyen, gazdakör 1 egyházban.

Tornában 3 helyen működött ifjúsági egylet, 5 egyházban volt énekkar. Hitelszövetkezet volt 2 helyen. Vasárnapi iskola volt 16 helyen.

Ungban ifjúsági egylet volt 4 helyen, egyházi énekkar működött 13 egyházban, olvasókör volt 2 helyen, vasárnapi iskola 3 gyülekezetben, vallásos felolvasás tartatott 1 helyen, hitel- és fogyasztási szövetkezet több helyen, nőegylet volt 2 helyen.

Az összegezés a múlt évihez viszonyítva a következő eredményt adja :

	1913/14-ben	1914/15-ben
1. Ifjusági egyesület --- --- ---	25 helyen	27 helyen
2. Énekkar --- --- ---	181 „	174 „
3. Konfirmáltak egylete --- ---	1 „	1 „
4. Olvasókör --- --- ---	34 „	34 „
5. Vasárnapi iskola --- --- ---	43 „	92 „
6. Vallásos felolvasás tartatott ---	72 „	67 „
7. Hitelszövetkezet --- --- ---	21 „	26 „
8. Fogyasztási szövetkezet --- ---	39 „	59 „
9. Nőegyesület --- --- ---	3 „	8 „
10. Kálvinszövetségi fiók --- ---	1 „	1 „
11. Patronage --- --- ---	1 „	1 „
12. Szegényménház --- --- ---	1 „	1 „
13. Gyermekmenhely --- --- ---	1 „	1 „
14. Egyházi értesítő --- --- ---	2 „	2 „
15. Gyermek-istentisztelet --- ---	1 „	1 „
16. Mértékletességi egyesület --- ---	— „	4 „

Az emelkedést is, az alábbszállást is a háborus viszonyok idézték elő. Vajha a békés állapotok bekövetkeztével a fokozatos fejlődés olyan irányban jelentkezne, amelynél a legjobb és legkivánatosabb eredménnyel találkozánk! A hívekkel való foglalkozásnak olyan következményeit látjuk kiváló s nagyobb helyeken, amelyek csak örömmel tölthetik el mindazok szívét, akik a Krisztus evangéliumának győzedelmét nemcsak óhajtják, hanem munkálják is.

Boldogoknak vallhatjuk magunkat, hogy a hűveinkkel való foglalkozás megszokott eredményei úgy az *építkezési* terhek viselésében, mint a szent célokra való *adakozásokban* az elmúlt évben is kielégítőek voltak, holott az áldozatkészség nemcsak egyházi és iskolai célokra, hanem általános *hazai s nemzeti* célokra is igénybe volt véve, még pedig a lehető legnagyobb mértékben.

Az *építkezésre* vonatkozó adatok a következők:

	1913-ban	1914-ben
Az <i>abauji</i> e.-megyében építkeztek	142,293 K	96,852 — K erejéig
Az <i>a.-borsodi</i> „ „	103,853 „	134,428 — „ „
Az <i>a.-zempléni</i> „ „	91,003 „	103,919 — „ „
A <i>f.-borsodi</i> „ „	83,200 „	43,313 — „ „
A <i>f.-zempléni</i> „ „	38,953 „	52,580 — „ „
A <i>gömöri</i> „ „	127,591 „	85,622 37 „ „

A <i>tornai</i>	e.-megyében építkeztek	30,691 K	17,918— K	erejéig
Az <i>ungi</i>	"	32,450 "	30,102·91 "	" "
		Összesen: 650,034 K 564,735·28 K erejéig		

Tehát csaknem 100,000 koronával kevesebb építkezés történt, mint az előző évben, aminek okát könnyen megtaláljuk abban a körülményben, hogy a háboru kitörése után alig történt új épület emelése, hanem kizárólag csak javításokra szűritkoztak egyházaink.

Az *adakozásnál* a hívek áldozatkésztségének mértékét a következő feljegyzések tüntetik fel:

		1913-ban	1914-ben
Az <i>abauji</i>	e.-megyében adakoztak	29,698·62 K-t	15,160·53 K-t.
Az <i>a.-borsodi</i>	"	28,458·03 "	30,304·44 "
Az <i>a.-zempléni</i>	"	23,578·40 "	23,385·48 "
A <i>f.-borsodi</i>	"	8,959·64 "	22,153·38 "
A <i>f.-zempléni</i>	"	5,556·65 "	6,942·44 "
A <i>gömöri</i>	"	18,304·65 "	13,470·90 "
A <i>tornai</i>	"	4,141·50 "	1,995·71 "
Az <i>ungi</i>	"	17,768·72 "	9,072·51 "
		Összesen: 136,465·22 K-t 122,485·39 K-t.	

A múlt évihez képest a csökkenés 13,979 K 83 fillér, de ha hozzávesszük híveinknek azt az adakozását, amelylyel a katonák ellátásához járultak, bizton mondhatjuk, hogy kálvinista népünk erejét meghaladólag is áldozott a múlt esztendőben s éppen ezért a legnagyobb elismerés hangján kell szólnunk hittestvéreink szeretetadómanáiról, amelyekben a hazát és egyházat egyformán szerető szív nemes érzései jelentkeznek.

Egyházaink *anyagi* állapotának ismerete is hozzátartozik ahhoz a képhez, amelyet az elmúlt egyházi esztendőről valóságban is és lélekben is megalkottunk magunknak. Ez az anyagi állapot általában a végső ponton az a mérték, amelyhez igazodik több-kevesebb eredménnyel a továbbiakban való eljárásunk. Mert elengedhetetlen feltétel a szerencsésebb, boldogabb és megnyugtatóbb jövő előkészítéséhez az az állapot, amelyben a lelkierőknek működéséhez megvan a kívánt anyagi erő is, nem hal éhen, nem szorul meg a gyülekezet angyala, hanem szabadon repül, szárnya nem a föld porát csapkodja, hanem a magasba szállni segíti! A magyar református egyháznak a maga egészében is, egyes részeiben is az anyagi erő megnövekedésére azért van szüksége,

hogyan a fejlődés útja biztos és határozott lehessen s ne a csüggedt lemondás ostromolja azokat, akiknek büszke vezérekként kell előljárniok.

Egyházkerületünk egyházainak anyagi erejéről a következő pénztári forgalmi kimutatások is képet nyújtanak:

	Bevétel	Kiadás	Pénztári maradv.
<i>Abauyban</i> --- ---	572,154·27 K	518,998·— K	53,156 27 K
<i>Alsóborsodban</i> --- ---	581,671·23 K	520,581·69 K	61,089·54 K
<i>Alsózemplénben</i> --- ---	433,188·39 K	396,197·84 K	36,990·55 K
<i>Felsőborsodban</i> --- ---	349,622·92 K	314,125·— K	35,497·92 K
<i>Felsőzemplénben</i> --- ---	164,111·70 K	134,631·17 K	29,480·53 K
<i>Gömörben</i> --- ---	511,238·26 K	458,223·66 K	53,014·60 K
<i>Tornában</i> --- ---	143,796·10 K	127,960·90 K	15,835·20 K
<i>Ungban</i> --- ---	248,024·41 K	223,839·77 K	24,184·64 K
	3.003,807·28 K	2.694,558·03 K	309,249·25 K

Gyülekezeteink pénztári forgalma a múlt évihez képest a *bevételnél* 167.396 K 45 fillért, a *kiadásnál* 139,994 K 06 fillért mutat fel *növekedés* gyanánt. Ez arról tanúskodik, hogy a *szükségletek* kielégítése olyan mederben folyik, amely mind mélyebbé válik s a készpénz mindjobban helyet foglal az egyházi kezelésben, míg eddig inkább a terménybeli adatok szereplésén, azok a pénztári forgalomban nem érvényesülhettek. Az adócsökkentési segélyek folytán állott elő legnagyobb részben ez a pénztári forgalom-növekedés, amely egyúttal arra is inti az őrállókat, hogy a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolják mindenhol, mert csak így lehet az anyagi erősödést megfelelően munkálni s előmozdítani. Törvénykönyvünknek is van eziránt rendelkezése, de ha nem volna is, a jórend maga parancsolja az ellenőrzés gyakorlását s az egyházmegyei számvevőszékek e tekintetben olyan jogokkal rendelkezhetnek, amelyek a kívánt eredményt föltétlenül biztosítják.

Egyházaink pénztári forgalma a tájékoztatást adja mindennapi életünk berendezkedéséről. Magát a vagyoni-állagot, az u. n. vagyonelemlékek tárják elénk, amelyeknek adatait most is szükségesnek tartom bemutatni, hogy egyházkerületünk egész közönsége biztos tudomást vegyen az e tekintetben meglévő tényleges helyzetről. Az összehasonlítást itt sem mellőzöm, mert az esetleg szükséges teendők éppen ezen sarkallanak.

Elsősorban *földbirtokainkról* mutatom be az adatokat. Pénz-

értékben állanak előttünk fekvőségeinkről a kimutatások a következőleg:

		1913-ban	1914-ben
<i>Abauji</i>	<i>egyházaink földértéke</i>	— K	3.226,651·11 K
<i>Alsóborsodi</i>	„ „	3.285,521·55 „	3.349,725·61 „
<i>A.-zemléni</i>	„ „	2.455,796·06 „	2.073,244·12 „
<i>F.-borsodi</i>	„ „	1.808,073·45 „	1.808,073 — „
<i>F.-zemléni</i>	„ „	919,669·84 „	980,669·84 „
<i>Gömöri</i>	„ „	— „	800,737·26 „
<i>Tornai</i>	„ „	362,365·86 „	478,491·— „
<i>Ungi</i>	„ „	2.162,666·— „	1.174.685.— K
		<hr/>	
		Összesen:	13.892,276·94 K

Másodsorban *épületeink értékének* adatait tüntetem fel, hogy itt is a lehetőség szerint tisztán lássuk egyházaink anyagi helyzetét:

		1913-ban	1914-ben
<i>Abaujban</i>	<i>az érték</i>	— K	5.251,721·51 K
<i>Alsóborsodban</i>	„ „	5.047,560·95 „	6.001,228·48 „
<i>Alsőzemlénben</i>	„ „	3.651,355·55 „	3.755,530— „
<i>Felsőborsodban</i>	„ „	3.647,786·— „	3.647,786·— „
<i>Felsőzemlénben</i>	„ „	1.702,579·95 „	1.743,579·95 „
<i>Gömörben</i>	„ „	— „	3.094,923·70 „
<i>Tornában</i>	„ „	814,753·— „	1.026,349·— „
<i>Ungban</i>	„ „	1.174,658·— „	2.172,666·— K
		<hr/>	
		Összesen:	26.693,784·64 K

Harmadsorban az *alapítványok* kimutatását közlöm, amint következik:

		1913-ban	1914-ben
<i>Abaujban</i>	<i>az alapítványok összege volt</i>	501,516·58 K	122,610·24 K
<i>A.-borsodban</i>	„ „ „	192,858·41 K	219,713·46 K
<i>A.-zemlénben</i>	„ „ „	182,493·32 K	131,830·46 K
<i>F.-borsodban</i>	„ „ „	33,792·80 K	33,729·80 K
<i>F.-zemlénben</i>	„ „ „	16,800·— K	40,010·— K
<i>Gömörben</i>	„ „ „	— K	102,666·61 K
<i>Tornában</i>	„ „ „	20,637·41 K	28,852·77 K
<i>Ungban</i>	„ „ „	20,427·43 K	20,427·43 K
		<hr/>	
		Összesen:	699,840·77 K

Negyedsorban az *alapokra* vonatkozólag közlöm az adatokat a következőkben:

		1913-ban	1914-ben
<i>Abaujban</i>	<i>alapok</i> címén volt	— K	225,958·90 K
<i>A.-borsodban</i>	„ „ „	197,949·80 K	346,885 33 K
<i>A.-zemplénben</i>	„ „ „	89,256·49 K	46,525 27 K
<i>F. borsodban</i>	„ „ „	112,137 14 K	112,137·14 K
<i>F.-zemplénben</i>	„ „ „	32,246— K	24,426— K
<i>Gömörben</i>	„ „ „	— K	117,606— K
<i>Tornában</i>	„ „ „	368— K	80,542— K
<i>Ungban</i>	„ „ „	64,247·84 K	64,247 84 K
		<hr/>	
		Összesen:	1.018,329 17 K

Ötödik helyen bemutatom a *tőkepénzek* összegéről szóló adatokat:

		1913-ban	1914-ben
<i>Abaujban</i>	<i>tőkepénz</i> volt	— K	225,958 90 K
<i>Alsóborsodban</i>	„ „	232,098·49 K	138,973·13 K
<i>Alsózemplénben</i>	„ „	101,058·70 K	176,004 68 K
<i>Felsőborsodban</i>	„ „	152,765·59 K	152,765 59 K
<i>Felsőzemplénben</i>	„ „	80,540— K	77,798·32 K
<i>Gömörben</i>	„ „	— K	256,763 20 K
<i>Tornában</i>	„ „	84,979·34 K	33,087 59 K
<i>Ungban</i>	„ „	176,691·34 K	176,691·34 K
		<hr/>	
		Összesen:	1.238,042·75 K

Hatodik helyen az *ingóságok* vagyoni leltári összegét közlöm a következő adatokkal:

		1913-ban	1914-ben
<i>Abaujban</i>	<i>az ingóságok</i> értéke volt	— K	400,113·29 K
<i>A.-borsodban</i>	„ „ „	486,674·99 K	621,819·67 K
<i>A.-zemplénben</i>	„ „ „	220,567·59 K	374,451·84 K
<i>F.-borsodban</i>	„ „ „	240,558·06 K	240,558·06 K
<i>F.-Zemplénben</i>	„ „ „	119,125— K	119,125— K
<i>Gömörben</i>	„ „ „	— K	267,102·47 K
<i>Tornában</i>	„ „ „	56,112 96 K	78,603— K
<i>Ungban</i>	„ „ „	148,580·90 K	148,580 90 K
		<hr/>	
		Összesen:	2.250,354·23 K

Hetedik vagyonleltári címen a *hasznos jogok* szerepelnek, melynek adatai a következők:

<i>Az abauji</i>	egyházmegyében az érték	34,461.— K
<i>Az alsóborsodi</i>	" " "	71,516·70 K
<i>Az alsözempléni</i>	" " "	34,160 — K
<i>A felsőborsodi</i>	" " "	41,354·20 K
<i>A felsözempléni</i>	" " "	6,400.— K
<i>A gömöri</i>	" " "	163,940.— K
<i>A tornai</i>	" " "	22,663 — K
<i>Az ungi</i>	" " "	3,600.— K
<hr/>		
Összesen:		378,094·90 K

A vagyonleltári adatok során végül a *terhek* szerepelnek, amelyek egyházmegyénként így oszlanak meg a vagyoncimletekkel összegezve:

	Teher	Vagyon	Tiszta vagyon
<i>Abaujban</i>	266,105·72 K	9.487,474·95 K	9.221,369·23 K
<i>Alsóborsodban</i>	329,968·90 K	10.749,862·35 K	10.419,893·45 K
<i>Alsözemplénben</i>	494,054·55 K	6.591,746·37 K	6.097,691·82 K
<i>Felsőborsodban</i>	274,016·50 K	5.036,404·24 K	4.762,387·74 K
<i>Felsőzemplénben</i>	163,637·56 K	2.892,009·11 K	2.728,371·55 K
<i>Gömörben</i>	304,413·83 K	4.813,148·99 K	4.518,735·16 K
<i>Tornában</i>	68,378·64 K	1.748,558·36 K	1.680,209·72 K
<i>Ungban</i>	208,218·22 K	3.781 535·51 K	3.573,317·29 K

Észrevehető a nyolc címen közölt adatoknak az elmúlt évihez képest történt hullámzása, aminek oka a leltári ívek revíziójában keresendő. Meg kell várnunk a jövő évi adatokat s akkor lehet bizonyos észrevételeket tenni, sőt útasításokat adni, mert törvényes kötelességünk ezekben az ügyekben is a gondozás és felügyelet, amelynek még a fillérekre is ki kell terjednie, mert minden vagyonrészletben vallásos érzés is jelentkezik s ennek számontartásában a pontosság tartozik érvényesülni. A várakozást ajánlja az is, hogy a *magtári* kimutatások is beszerzendők.

Maguknak az egyházmegyéknek is lévén vagyonuk, amint ezt a múlt évi jelentésben is közöltem, erről is hadd álljanak előttünk a kimutatások, amint következnek:

		1913-ban	1914-ben
<i>Abauji</i>	<i>egyházmegye</i> vagyona	231,860.86 K	251 691.34 K
<i>Alsóborsodi</i>	” ”	69,261.63 K	72,446.79 K
<i>Alsözempléni</i>	” ”	13,320.82 K	12,181.32 K
<i>Felsőborsodi</i>	” ”	135,618.98 K	135,618.98 K
<i>Felsőzempléni</i>	” ”	3,436.30 K	3,439.30 K
<i>Gömöri</i>	” ”	219,695.05 K	224,224.77 K
<i>Tornai</i>	” ”	31,706.16 K	42,363.78 K
<i>Ungi</i>	” ”	276,889.62 K	277,636.84 K

Összesen: 981,789.42 K 1.019,603.12 K

Egyházmegyéink e kimutatás szerint a saját külön céljaikra gyűjtött s adakozás és alapítványtétel, továbbá fizetési kötelezettség címén nyert pénzüket igyekeztek növelni, hogy a szükségleteknek kielégítéséről megfelelőleg gondoskodhassanak. Erre gondolniok is kell, mert a közigazgatási és egyéb terhek viselésében csak úgy juthatnak könnyebbüléshez, ha önmaguk is gondoskodnak a feltételek megszerzéséről. A kicsi Torna vagyonnövekedésének, valamint az abauji gyarapodásnak nagy mértéke meglepő! Bizonyára nem egyszerű kamatnövekedés, hanem más forrás eredménye is.

Egyházkerületi pénztárunkról a számvevőszéki jegyzőkönyv részletes kimutatást tartalmaz s ezt közgyűlésünk minden tagjának módjában állott megismerni, miután előre közöltük, amint a múlt évben határoztuk. Csupán annyit kívánok kifejezésre juttatni, hogy a fennálló szabályok szerint igyekeztem az ellenőrzést híven teljesíteni s a választmány is lelkiismeretesen járt el kötelességei végzésében.

Sárospataki főiskolánkról az igazgató-tanácsi felterjesztések során nyerünk értesítést, amely bizonyára megnyugtató leend. Annak a személyes látogatásnak, amelyet május 2—3—4. napjain végeztem, az a kellemes eredménye szűrődött le lelkembe, hogy kedvező jelenség a főgimnáziumban a konventi rendtartásnak okos és, célszerű keresztülvitele, az igazgatói látogatásnak gyakorlása, az óraközi felügyelet behozatala s megtartása. Mindezeknek bizonyára meglesz a további jóeredménye is, mert a tanítás és nevelés ügyében a rend és fegyelem soha sem lesz kicsinylendő.

Felsőbb leányiskolánkról a felügyelő-bizottság jelentéséből fog közgyűlésünk képet nyerni a lefolyt időszakról. Csak annyit kérek e helyen tudomásul venni, hogy méltó megelégedéssel tekinthetünk erre az intézetre, amelynek vezetése a legjobb kezekbe

van letéve s minden tanerő képességeinek legjavát hozza munkába, hogy siker koronázza hűséges fáradozásait.

Rimaszombati főgimnáziumunk 1914 szeptember 1-től 1915 augusztus 31-ig a mi felügyeletünk alatt áll s kívántam is ezt nyilvánvalóvá tenni látogatás gyakorlásával, hogy a személyes érintkezés által is növeljem az együvértartozás érzését, de nagy sajnálatomra a háborús viszonyok miatt ezt nem valósíthattam meg. A kötelességteljesítés a hivatalos jelentések szerint az adott nehéz viszonyok között kifogástalanul folyt s bizonyára jó eredménye fogja jelezni a tanári munkálkodást!

Miskolczi főgimnáziumunk mindvégig minden nagyobb zavar nélkül folytathatta működését, csak az utóbbi időben kellett otthonából kiköltözködni. Éppen úgy, mint a felsőbb leányiskolának, miután katonai kórházat rendeztek be mindkét iskolában. A tanári foglalkozást látogatás útján is ellenőriztem s megnyugtató eredményt láttam. Egyetlen kifogást lehetett emelni bizonyos irányban, de az is megszűnt az igazgató-tanács bölcs és gondos figyelme folytán.

Általában jóleső érzéssel szólhatok iskoláinkról, amelyeknek vezetői s tanárai az idegizgató állapotok között is odaadással, hűséggel, buzgósággal s kitartással fáradoztak a lélekerőt emésztő s fogyasztó munkában. Hogy aztán meg volt-e s meg lesz-e a munkának kívánt, sőt követelt eredménye, olyan kérdés, amelyre a statisztikai adatok rögtönös, az élet pedig késői választ ad s e két válasz megegyezését vajjon követelhetjük-e akkor, amikor az élet sok elsőt letör, sok utolsót előre visz? A tanári s tanítói munkálkodás megítélésében vigyázóknak kell lennünk s ez az oka, hogy még az *életpályára* lépőknél is csak fentartással szólhat az ítélet. Fentartással szól az én ítéletem is például a lelkészképesítő vizsgálatokról, amelyek pedig már az azonnal való ítéletnek is határozott tárgyaivá lehetnek. Szeretnők azt, ha minden lelkészjelölt a legjobb készültséget árulná el s a vizsga nem volna egyéb, mint formalitás, amelynek kereteiből teljes erővel tör ki a tanultság, hivatásról való bizonyosságtétel, komoly erkölcsi tartalom, önfegyelmzés s a nagy életcél teljes átértése s átérzése. De mintha erre gondolni sem lehetne egy-egy vizsgára jelentkező ifjúnál, aki talán csak *nagy későre* fog hivatására gondolni, amikor elkésett vele. Kívánatos volna azért lelkész-jelöltjeinknek *nevelésével* úgy foglalkoznunk, hogy ne csak a földi kenyérkereset lebegjen az ifjak szemei előtt, hanem azon lelki kenyér is, amelyből aki eszik,

nem hal meg soha, örökké. Azért is szólok erről a kívánságról, mert lehetetlen meg nem hallani a kifogást ama szabadság ellen, amelyet teológus ifjaink olykor-olykor megengednek maguknak! Ha csak a háborús idők okozták, nem törünk fölöttük pálcát, de minden bizonynyal vigyáznunk kell, hogy ez *egy alkalom* sorozatot ne hozzon magával. Egyúttal arra is gondolnunk kell aztán, hogy theol. akadémiánk első évfolyamára hallgatókról gondoskodni a mi kötelességünk s azért felhivandónak tartom e kérdésre egyházkerületünk tagjainak jóakarató figyelmét s érdeklődését.

* * *

Meg kell emlékeznünk, főtiszteletű közgyűlés, azokról is, akik az elmúlt egyházi évben megszűntek munkálkodni annak az országnak terjesztésében, amely e földön legtöbbször az erkölcsi jutalmat adja csupán, de az örök boldogság koronáját bizton igéri a hiven fáradozóknak.

Vannak, akik nem örökre távoztak el közülünk, csupán a pihenést és nyugalmat keresték. Ilyenek lelkészeink közül: Ráczkevy Károly Aszalórról, Kovács Mihály Hevesről, Sarkadi Nagy Antal Kenézlőről, Tóth János Nagybarcáról, Kádár János Legegyéről. A lelkészi nyugdíjintézet áldásaiban kerületünkéből elsőként részesülőkön nyugodjék meg az Úr kegyelme s a pihenés éveit lelki s testi egészségben töltsék el a fáradozások után.

Azoknak sirhalmára pedig, akiknek kezeiből kiesett a földi vándorlás botja s immár megadatott az Úrnak színről-szinre látása, helyezzük oda az emlékezés s kegyelet virágaiból font koszorút, kívánjunk számukra édes álmat s majd boldog feltámadást, mely bizonynyal meglészen. Halottaink: Kérészy István, Szivos Mihály és Soltész Ferenc sárospataki főiskolai nyugalmazott tanárok, Ölbei János cigándi, Gecsei Péter tarcali, Réthy Andor balogi, Németh Péter csongori, Virágh József vajáni, Móré Gábor jenkei, Kiss László bátfai és Lipták Bertalan felsőregmeci lelkészek. Jakab Károly göncruszkai, Kövy Pál kiskinizsi, Nagy Simon mályii, Molnár József miskolci, Paksy Dániel nyugalmazott mezőkeresztési, Járdán Lajos kövecsesi és Balogh Dániel palágyi tanítók. A világi renden lévők közül Balogh Antal szikszói főgondnok, Huszthy Béla alsóborsodi, dr. Kovács Lóránt felsőborsodi tanácsbírák. Mind hűséges, buzgó tagja s lelkivezére volt egyházunknak ott, ahová a bizalom hívta. Legyen emlékük áldott és megszentelt, siri nyugalomuk és álmuk csöndes és zavartalan.

De fordítsuk tekintetünk egyházi közéletünk két nemes alakja felé is, akik örömnünnepet értek meg az Istennek hozzájuk való kegyelméből s akiket méltóképen megillet a köszöntés mindnyájunk részéről. Vadászy Pál sajozszeptéteri lelkész és felsőborsodi esperes lelkészi működésének 40-ik évfordulóját érte meg ez év április 16 án, amikor is gyülekezete a legbensőbb szeretettel s tisztelettel ölelte körül a kora ifjúságától mindezideig állandóan közte való fáradozását, amelyben soha sem lankadt el, csüggedést nem ismert, hanem hiven forgolódott a jobb rész választása folytán reá esett hivatásban. Legyen továbbra is vele a kegyelem és segedelem, amely nélkül nem szükölködött akkor sem, mikor egyházkerületünk püspök-helyettesként látta szerepelni két izben is. A mi köszöntésünk és üdvözlésünk is tegye kedvessé azt a fordulópontot, amelyet kevesen érnek meg. Lévay József tanácsbíránk felé pedig abból az alkalomból forduljon figyelmünk és tisztességtételünk se maradjon el, hogy a Magyar Tudományos Akadémia őt tüntette ki az ez évi nagy díjjal, mint olyat, akinek „A muzsa bucsuja“ című költemény-kötete s egész írói munkálkodása a legméltóbbnak bizonyult a jutalomra és babérra. A költő szelid lelkének bizonyára jól esik, ha hittestvéri szeretetünk s tiszteletünk jelét elébe visszük s boldog örvendezéssel kívánjuk: még tovább is légy büszkeségünk és dicsekedésünk, hogy példát mutass, isteni kegyajándékaiddal gyönyörködtethess s a költői szívjóságot láttasd velünk!

Az egyházmegyei gondnoki kar új tagját: kövecsesi Lukács Gézát köszöntsük szeretettel s bizalommal, amint erre a gömöri egyházmegyében kifejtett hasznos munkálkodásával méltán és igazán rászolgált.

* * *

Egyházkerületünk népmozgalmi adatairól is kötelességem lévén beszámolni, ezt oly módon teljesítem, hogy az egyházmegyei adatokat az egyes címeken külön-külön csoportosítom a múlt évekkel összehasonlítva. Így mind a kedvezőbb, mind a kedvezőtlenebb fordulatok tisztább alakban fognak állani s bárki is könnyen fűzheti azok alapján gondolatait olyan irányban, amelyben követeléseit támadhatnak, vagy megnyugvással láthatja az állapotokat.

Lélekszám tekintetében az adatok a következők:

		1913-ban	1914-ben
Az <i>abauji</i>	egyházmegyében volt	38,278	38,542(+ 264)
Az <i>alsóborsodi</i>	„ „	68,501	69,444(+ 943)
Az <i>alsözempléni</i>	„ „	57,592	61,243(+ 3651)
A <i>felsőborsodi</i>	„ „	29,099	29,761(+ 562)
A <i>felsőzempléni</i>	„ „	15,058	15,217(+ 59)
A <i>gömöri</i>	„ „	30,543	31,559(+1016)
A <i>tornai</i>	„ „	8.745	9,062(+ 327)
Az <i>ungi</i>	„ „	28,124	27,615(+ 509)
Összesen :		275,940	282,443(+6503)

Születési s keresztelési statisztikánk a következő (a kettő most egyenlő) :

		1913-ban	1914-ben
Az <i>abauji</i>	e.-megyében született s kereszteltetett	1178	1121
Az <i>alsóborsodi</i>	„ „	2234	2264
Az <i>alsözempléni</i>	„ „	2004	1970
A <i>felsőborsodi</i>	„ „	961	1008
A <i>felsőzempléni</i>	„ „	462	463
A <i>gömöri</i>	„ „	902	868
A <i>tornai</i>	„ „	294	281
Az <i>ungi</i>	„ „	943	928
Összesen :		8978	8903(-75)

A *halálozási* esetek számát a következő kimutatás tárja elő :

		1913-ban	1914-ben
<i>Abaujban</i>	meghalt	834	843
<i>Alsóborsodban</i>	„	1657	1755
<i>Alsözemplénben</i>	„	1294	1288
<i>Felsőborsodban</i>	„	716	669
<i>Felsőzemplénben</i>	„	352	296
<i>Gömörben</i>	„	736	803
<i>Tornában</i>	„	186	218
<i>Ungban</i>	„	566	526
Összesen :		6341	6398(+75)

Mind a születés, mind a halálozás aránya kedvezőtlenebb volt a múlt esztendőben, mint 1913-ban, a lélekszámban előállott

növekedés tehát kizárólag a bevándorlás folytán állhatott elő, vagy pedig eddig számba nem vett lelkek összegyűjtéséből.

A házasságkötéseknél a kimutatások a következő adatokat tartalmazzák:

	esküdtött	1913-ban			1914-ben		
		tiszta pár	vegyes pár	össz.	tiszta pár	vegyes pár	össz.
<i>Abaujban</i>		208	89	297	180	57	237
<i>Alsóborsodban</i>	"	489	212	701	310	185	495
<i>Alsózemlénben</i>	"	445	128	573	316	91	407
<i>Felsőborsodban</i>	"	229	56	285	194	42	236
<i>Felsőzemlénben</i>	"	91	57	148	86	34	120
<i>Gömörben</i>	"	188	87	275	146	66	212
<i>Tornában</i>	"	59	15	74	48	4	52
<i>Ungban</i>	"	212	51	263	134	31	165
Összesen:		1921	695	2616	1414	510	1924

A lényeges csökkenés oka a háboruban keresendő.

Az 1894. évi XXXII-ik törvénycikk a gyermekek vallására vonatkozólag megengedvén a megegyezést, a reverzális-statisztika is vezetendő egyházi közéletünkben. Erre vonatkozólag adataink a következők:

	javunkra	1913-ban		összesen	1914-ben		összesen
		kárunkra	összesen		javunkra	kárunkra	
<i>Abaujban</i>	20	21	41	12	17	29	
<i>Alsóborsodban</i>	83	48	131	74	36	110	
<i>Alsózemlénben</i>	41	25	66	22	10	32	
<i>Felsőborsodban</i>	18	6	24	11	—	11	
<i>Felsőzemlénben</i>	16	14	30	8	3	11	
<i>Gömörben</i>	13	7	20	6	3	9	
<i>Tornában</i>	1	—	1	—	—	—	
<i>Ungban</i>	18	9	27	1	—	1	
Összesen:	210	130	340	134	69	203	

Az adatok javunkra szólnak *most is*, mint a múlt esztendőben. Csak az a feltűnő, hogy az országos statisztikai adatok általában kedvezőtlenek, míg a mieink csaknem mindenütt kedvezők. Bizonyára valahol hibásak az adatok s félünk kell, hogy nálunk van a hiba, ahol sokan még most sincsenek tisztában ennek a kérdésnek a fontosságával és komolyságával. Pedig a husz esztendő már megtaníthatott volna mindnyájunkat a reverzális valláserkölcsei következményeiből eredő dolgokra, amelyek ránk az új köntösben is éppen olyan veszedelmesek, mint voltak

eredeti alakjukban. Mindent észre kell vennünk az általános egyházi vonatkozásban is, nemcsak az egyéni érdekeltségben.

Az egyházi megáldást nem kértek statisztikája a következő: *Abaujban* nem részesült 2 pár (mindkettő ker.-zsidó pár), *Alsóborsodban* 3 pár, *Felsőborsodban* 1 pár, *Felsőzemplénben* 8 pár, *Gömörben* 2 pár.

A *konfirmált gyermekekről* vezetett anyakönyvek a következő adatokat tüntetik fel:

		1913-ban			1914-ben		
		Fi	Leány	Összesen	Fi	Leány	Összesen
<i>Abaujban</i>	konfirmált	380	364	744	320	347	667
<i>A.-borsodban</i>	"	594	601	1195	324	184	508
<i>A.-zemplénben</i>	"	507	524	1031	493	521	1014
<i>F.-borsodban</i>	"	286	293	579	268	312	580
<i>F.-zemplénben</i>	"	146	166	312	159	159	318
<i>Gömörben</i>	"	304	254	558	265	312	577
<i>Tornában</i>	"	86	100	186	80	94	174
<i>Ungban</i>	"	268	307	575	294	310	604
Összesen:		2571	2609	5180	2203	2239	4442

Alsóborsod adatai nagyon is feltűnő esést mutatnak s szinte lehetetlen is, hogy csak 184 leány konfirmáltatott volna!

Az *áttérési* és *kitérési* adatok a következő eredményről szólnak:

		1913-ban			1914-ben			1913-ban			1914-ben			
		Fi	Nő	Össz.	Fi	Nő	Össz.	Fi	Nő	Össz.	Fi	Nő	Össz.	
<i>Abaujban</i>	<i>áttért</i>	8	11	19	9	4	13	<i>kitért</i>	16	19	35	7	6	13
<i>Alsóborsodban</i>	"	15	8	23	12	18	30	"	13	15	28	11	18	29
<i>A.-zemplénben</i>	"	7	9	16	5	4	9	"	3	14	17	4	12	16
<i>F.-borsodban</i>	"	5	4	9	1	—	1	"	9	4	13	2	2	4
<i>F.-zemplénben</i>	"	6	2	8	8	1	9	"	7	10	17	2	7	9
<i>Gömörben</i>	"	9	9	18	12	5	17	"	4	2	6	4	7	11
<i>Tornában</i>	"	—	1	1	1	3	4	"	4	3	7	4	4	8
<i>Ungban</i>	"	6	—	6	—	2	2	"	3	10	13	—	1	1
Összesen áttért:		56	44	100	48	37	85	<i>kitért</i>	59	77	136	34	57	91

Ezen a ponton a nyereség-veszteség számla az 1913-ik évben 36 főnyi *veszteséget* tüntetett fel, most az eredmény ismét veszteség, de csak 6 főnyi.

A veszteség csaknem kizárólag a r. kath. egyház proselitárszerzése folytán ért bennünket, de a *Tiszaszederkényben* jelentkezett baptista-mozgalom is 10 egyént vett el tőlünk. Ez az

irányzat a régi veszélyeztetett helyeken nem ejtett foglyul új lelkeket, az új terület hódítása pedig annak jele, hogy sehol sem lehetünk biztosítva ellene s ezért az őrállást s gondozást hiventartozik minden lelkész s tanító teljesíteni, mert csak közös munkával lehet a mételyező hatást ellensúlyozni. Amint a lelkész nemcsak egyedül a szószékben köteles hivatását teljesíteni, hanem az élet minden körülményeiben lelki vezetőnek kell bizonyulnia annak, aki erre az állásra vállalkozott, éppen úgy a népnevelői címet viselők sem lehetnek csak a tanteremnek falai között munkások, hanem a néppel állandó érintkezést tartván fel, annak mindvégig oktatóiul kell szerepelniök.

Ehez a lelkészek és tanítók legbensőbb lelki összhangjára, békességére, egymást megértő s megbecsülő viselkedésére s magatartására van szükségünk s hogy ez megvan, azért lehet egyházkerületünk valláserkölcsi képét általában kedvezőnek és megnyugtató hatást keltőnek minősítenünk, arról az 1914—15-ik évről, amely *háborus* volt, vérözönt patakoztatott, magasságból és mélységből küldött halál-angyalokat, s hogy megmaradtunk: egyedül az örökkévaló isteni kegyelemnek köszönhetjük.

* * *

Mielőtt lezárnám jelentésemet, még két, illetőleg három dologról kívánok röviden megemlékezni.

Az egyik az, hogy iskolai építkezésekre a vallás- és közoktatásügyi kormány több egyházunknak folyósított segílyt, bizonyságául annak, hogy ezen a téren is lehet segedelmet nyerni. A segílyezett helyek s az adott segílyek ezek: *Lekenye* kapott 5000 koronát, *Olaszliszka* 6000 koronát, *Nemesradnót* 3000 koronát, *Alacska* 1000 koronát. Királyi segílyt nyert *Füzérkajata* 200 koronát.

A másik az, hogy a püspöki hivatalon keresztül folyó állami eredetű segíly-pénzek, kongruák, adósegélyalapi kiutalások a következő összegekkel szerepelnek: *lelkészi kongrua* kiutaltatott 1914-ben 219283 korona, *korpótlék* 210118 korona 50 fillér. Összesen tehát a lelkészek részére 429401 korona 50 fillér államsegély. Adócsökkentési segíly kifizettetett 347237 korona 55 fillér. Ezenfelül keresztül folynak hivatalomon a három főgimnázium tanári személyi pótlékai, a segédlelkészi kongruák, a missziói segílyek, a tőkeképző segílyek s mindezek elintézése, kiszolgáltatása a lehetőség határai között a legrövidebb idő alatt megy végbe. S.

mégis van türelmetlenkedés, van zaklatás, holott más kerületekhez hasonlítva, csaknem a leggyorsabb eljárást alkalmazzuk a legkevezebb munkaerő dacára is.

A harmadik pedig az, hogy közép és felsőbb iskoláink szakszerű felügyelete, ellenőrzése elengedhetetlenül megköveteli legalább egy olyan előadói állás szervezését, amelynek ellátója összefoglaló jelentést ad a lefolyt iskolai évről s így a kerületi közgyűlés előtt mindig tiszta és biztos kép lehet tanintézeteink állapotáról. Így van ez minden más kerületben, amelyeknek jó példáját követni magunk iránt való kötelesség. Az erre vonatkozó tervezetet már mostani gyűlésünk elé terjesztem s e fontos kérdés gyakorlati megvalósítása könnyen végbemehetne.

Mindezek után kérve jelentésem elfogadását, a hozzátartozó mellékletek jegyzőkönyvbe foglalását, vagyok a főtitiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek alázatos szolgája

Miskolcz, 1915. évi május hó 30-án.

Dr. Tüdös István
püspök.

A püspöki jelentés alapján, Dókus Ernő főgondnok indítványára kimondotta egyh.-ker. közgyűlés, hogy

1. A püspöki jelentést a maga teljességében szokásos mellékleteivel együtt felveszi egyh.-ker. közgyűlésünk jkvébe.

2. A harctéren küzdő fiaink, testvéreink, tanáraink és tanítóink hősi birkozását, halált megvető önfeláldozásukat egyh.-kerületi közgyűlésünk is a csodáló szeretet és tisztelet érzelmeivel méltányolja s mig egyfelől forró imádságban kéri Istentől a diadalt bátor fegyveresekre és a védelmet, oltalmat nemes életükre s értők, életökért aggódó szeretteikre, addig másfelől mélységes hálaérzettel teszi le az elismerés koszoruját mindazok sirhalmára, akik a hónapok óta dúló csatákban honszerelmüket hősi halállal pecsételték meg.

3. Örömének ad kifejezést egyházkerületi közgyűlésünk is, hogy *Vadászy Pál* felsőborsodi esperes, sajaszentpéteri lelkész, egyházunk és

egyházkerületünk szolgálatában immár 40 évet tölthetett el az Istennek reá árasztott kegyelme folytán; örömeinek különösen azért, mert úgy tölthette azt, hogy abban Istennek és embernek egyaránt kedve telhetett. Miként a felsőborsodi egyházmegye és a sajószentpéteri egyházközség, úgy egyházkerületünk közgyűlése is tisztelettel ismeri el a jelen évforduló alkalmából, hogy *Vadászy Pál* a maga bensőséges egyházszeretetével, zajtalan munkásságával, példátlan szerénységével, emberi és hivatali nemes tulajdonságaival Isten áldottaként járt egyházi és iskolai életünknek mindazon munkamezején, ahová a közbizalom elszólította s törtetés nélküli buzgóságával és hűségével méltán emelkedett fel egyházkerületünk vezérférfiai közé, ahol mint püspökhelyettes is jó szolgálatokat végezhetett egyházkerületünk nagy érdekei körül. E szívbeli elismerés mellett áldó szeretettel kéri egyházkerületünk közgyűlése a *Vadászy Pál* további életére a Gondviselés megtartó és boldogító kegyelmét.

4 Lévay Józsefnek egyh.-ker. világi tanácsbiránknak, az országos nevű jubilált költőnek a Magy. Tud. Akadémia részéről történt újabb kitüntetését egyh.-kerületünk is lelkesült örömmel üdvözli s többszörösen megkoszorúzott Muzsájához Neki Arany János szavaival kíván *„Csendes, békés öregséget s a mit kezdett, abban véget.“* Legyen Istennek áldotta és egyházkerületünk dicsekedése még sokáig!

5. Lukács Gézát, gömörvármegye köztisztviselő alispánját, mint a gömöri egyházmegye ujonnan választott gondnokát a püspöki jelentéssel kapcsolatban is abban a biztos reményben köszönti, hogy benne — a tapasztalat emberében, a lelkes kálvinistában egyházkerületünknek is kétségtelen nyeresége lesz.

6. Az év folytán elhunyt lelkészek, tanítók, tanárok emlékezetét egyházkerületünk is kegye-

lettel örökíti meg jegyzőkönyvében s szereteteik gyászára a Gondviselés mindenre elégséges kegyelmét kéri.

A püspöki jelentés szokásos mellékletei :

I. Abauji egyházmegye.

A) Adakozások.

Onga. Néhai özv. Kopácsi Istvánné 20 kor. úrasztali célokra. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak : Bárczay Zoltán, Kóczán György, Várady György, Nagy Imre, id. Hódy András, Négyesi Imre. Perselyben gyűlt 54 kor. 54 f. Összes adakozás 122 kor. 54 f.

Aszaló. Ifj. Szalánczy János 10, Szabó Istvánné 2, Persely 44 kor. Összesen 56 kor.

Kiskinizs. 35 kor. 31 f.

Szentistvánbaksa. 26 kor. 27 f.

Nagykinizs. 9 kor. 50 f.

Felsődobsza. 27 kor. 31 f.

Csobád. 13 kor. 75 f.

Hernádszentandrás. Persely 20 kor. 36 f. Úrvacsorai jegyekre Oldal Sámuel 8 kor. Összesen 28 kor. 36 f. Az úrasztalára kenyeret és bort adott egy alkalommal Cziáky János; kenyeret egy alkalommal: Dobos János, ifj. Kóta Pál, Hunyor Lajos; bort egy alkalommal özv. Nikházy Lászlóné. Fuvarral segítettek az egyház terhén: Bócsér András, Teleky Miklós, Hunyor Lajos, Teleky László, özv. Nikházy Lászlóné, ifj. Kóta Sámuel, Medgyasszay András.

Fügöd. 34 kor. 73 f.

Abaujvecser. Özv. néhai Keresztesi Jánosné 100 kor. Persely 32 kor. 39 f. Összesen 132 kor. 39 f.

Szala. Az úrvacsorai kenyeret a hívek adják.

Felsőnovaj. Az úrvacsorai jegyeket a hívek adják.

Fulókércs. Kovács Andrásné Isten dicsőségére 20 kor. adott.

Szemere. Nyiri Erzsébet, özv. Kovács Pálné, Tepper Ferencné orgona-alapra 24 koronát, Szaszák Erzsébet és Kovács Zsuzsánna úrvacsorai borra 6—6 koronát adtak.

Szászfa. Mihalik György és családja krasznoki lakosok egy

úrasztali kelyhet adtak a krasznokvajdai fiókegyháznak 10 korona értékben.

Gagybátor. Jakabfalvy Gyula főgondnok orgona-alapra 21 kor., iskolás gyermekek jutalmazására 20 koronát adott.

Pamlény. Id. Milik János g. kath. vall. 1 kor., Jakab István debretei lakos 4 kor., Simkó István cseléd 5 kor., Bernát István 14 kor., Bernát János 5 kor., Jakab Bertalan 20 kor., Szaniszló István és neje 40 kor., Bálint Istvánné 30 kor., Kiss Istvánné pedig egy úrasztali terítőt adott 20 kor. értékben. A hívek rendkívüli adó címen templomújításra 3466 kor. 25 fillért adtak.

Zsujta. Az egyház szükségeire 254 kor. 98 f.

Vilmány u. a. 18 kor.

Göncruszka u. a. 613 kor. 09 f.

Gönc u. a. 79 kor. 43 f.

Abaujnádasd u. a. 176 kor. 08 f.

Eszkáros u. a. 45 kor. 39 f.

Hernádsadány u. a. 79 kor.

Abaujvár u. a. 26 kor. 68 f.

Pányok u. a. 360 kor. 60 f.

Pusztafalu. Egyesek adománya Isten dicsőségére 29 kor.

Füzérkajata. Ófelsége I. Ferenc József kegyes adománya 200 kor., Bazsa János gyűjtése Amerikában 200 kor., Horváth János amerikai gyűjtése 50 kor., Kajatai hitelszövetkezet 20 kor., Pálházai hitelszövetkezet 20 kor., Czók István 10 kor., Koncsol Lajos 4 kor. Dóczy János egy alkalommal kenyeret és bort adott az úrvacsorához. Az úrvacsorai kenyeret mindig a hívek adják sor szerint.

Biste. Zeher Jánosné egy piros bordó plüs szőszékterítőt ajándékozott 160 kor. értékben. Az abauji egyházmegye adománya 100 kor., Szarvas András 20 kor., Szarvas Andrásné 20 kor., Bacso György Am. 100 kor., Lipták Bertalan regmeci ref. lelkész 20 kor., Gazda Juliánna Amer. 20 kor., Felsőregmeci ref. egyház 5 kor., Keresztyén István füzérradványi ref. lelkész 5 kor., Mizersák Mihály Vilyből 5 kor., Dudás Mihály Kolbása 6 kor., Kőrössy József ref. lelkész Vily 4 kor., templomszentelési perselypénz 88 kor.

Füzérradvány. Keresztyén István 14 kor., Nagy István 10 kor., alsó Danyi János 5 kor. 20 f., Czinke Ferencné 5 kor., Illés Elizerné 5 kor., Orbán Dezsőné 3 kor., Hoffer Józsefné 3 kor. Az úrvacsorához egy-egy alkalommal kenyeret és bort adtak Makó

József és F. Lőrincz József, egyszer kenyeret Danyi József, egyszer bort D. Hörcsik András.

Pálháza. Egyesek adománya Isten dicsőségére 104 kor 40 f.

Vily. Isten dicsőségére Juhász János 20 kor., Feiner József, 10 kor. Urvacsorai jegyeket adományoztak Balla József, Balla Péter, Karla Lajos, Demeter József, M. Varga Imre, Mizsák József.

Felsőregmecz. Egyesek Isten dicsőségére 51 kor. 32 f.

Kovácsvágás. Orgonára a hívek adománya 657 kor. Urvacsorai jegyeket mindig a hívek adnak.

Telkibánya. Az egyik tanítói lakás befedésére a hívek 725 koronát adományoztak.

Bárca. Isten dicsőségére a hívek 305 kor., néh. özv. Bajnok Zsigmondné róm. kath. vallású nő 200 kor., Mélt. Berzeviczy-család 40 kor.

Beszter. A hivektől Isten dicsőségére 1245·84 kor. Egy drb. úrasztali terítőt adott Hertneky Istvánné szül. Gédra Borbála, értéke 50 kor.

Eperjes. A hivektől 1439·29 kor.

Garbócbogdány. A hivektől Isten dicsőségére 676·70 kor.

Alsóhutka. A hivektől Isten dicsőségére 166·80 kor.

Győrke. A hívek adományából begyűlt 521·30 kor. Az úrvacsorai jegyeket mind a 6 alkalommal Pethő István és neje Medve Anna adták.

F.-Csáj. 1. A hivektől Isten dicsőségére 316·50 kor. 2. Az úrvacsorai jegyeket az egyház tagjai sorba adják. 3. Pócs András és neje Vitéz Mária egy saját kezűleg szőtt terítőt ajándékoztak az úrasztalára.

Magyarbőd. Isten dicsőségére adtak 487·10 kor.

Nagyszaláncz. Egyházfentartási-alapra begyűlt 274·76 kor.

Kassa. 1. Urvacsorai jegyekre adakoztak: Edelényi Árpádné 20 kor., Szabó Lajos 10 kor. Az úrasztalára kenyeret és bort adtak: Benedek János, Csáji Jánosné, Herditzky Géza, Szémán Józsefné, Tajdi József, Emődi Pál. 2. Isten dicsőségére begyűlt 109·40 kor. 3. A hadba vonultak segélyre szorult családtagjai részére 3 vasárnapi alkalommal begyűlt 100 kor.

Petőszinye. 1. Isten dicsőségére adakoztak 163·50 kor. 2. Az úrvacsorai jegyeket a sátoros ünnepek alkalmával Diószeghy Lajos áll. isk. tanító, egyébkor a hívek ajándékozták.

Alsókemence. Isten dicsőségére adakoztak 54·60 kor.

Tarcavajkóc. 1. Isten dicsőségére 706 kor. 2. Makó Andrásné

szül. Csorba Mária benyéri lakos egy 120 kor. értékű piros plüss terítőt ajándékozott a szószekre. 3. Úrvacsorai jegyeket adtak: Alsó Noháj György és János, Milyo Istvánné, Früstük Andrásné, F. Makó István és id. Szabó Józsefné.

Vízoly. Perselyben s úrvacsorai edényekre a hivek 26 kor. 57 fill.-t.

Felsőcece. Perselyben a hivek 37 kor. 09 f.-t., Molnár András és neje Lukács Mária Amerikából egy úrasztali kendőt 8 kor. értékben.

Gibárt. Perselyben a hivek 86 kor.-t s egy harmóniumot a templomba 240 kor. értékben.

Hernádbüd. Perselyben a hivek 42 kor.-t, ifj. Majoros István egy úrasztali terítőt 40 kor. értékben. Komjáthy András és János egy szószekterítőt 20 kor. értékben.

Abaujszántó. Perselyben a hivek 154 kor. 12 f.-t és az úrasztalára kenyeret. Baksy Jánosné Isten dicsőségére 4 kor.-t. Szántói takarékpénztár szegény hivek segélyezésére 35 kor.-t, özv. Vass Dánielné minden évben kitararítja a templomot a maga költségén.

Abaujkér. Perselyben a hivek 16 kor. 60 f.-t, Meczner József abauji e.-m. f.-gondnok 12 kor. 99 f.-t, id. Gönczi Józsefné 4 kor.-t Isten dicsőségére.

Abaujalpár. Perselyben a hivek 16 kor. 84 f.-t, Papp István az úrasztalára kenyeret és bort 4 alkalommal.

Bk.-Újfalú. Perselyben a hivek 14 kor. 29 f.-t, Kovács Jánosné egy úrasztali aranyozott kelyhet 138 kor. értékben.

Korlát. Perselyben a hivek 23 kor. 98 f.-t.

Arka. Perselyben a hivek 4 kor. 20 f.-t.

Fony. Perselyben a hivek 56 kor. 84 f.-t, Dobay György Isten dicsőségére 4 kor.-t.

Hejze. Perselyben a hivek 152 kor.-t, Lévy József gondnok az úrasztalára kenyeret 6 alkalommal.

Alsó-Felsőlánc, Buzita, Reste. A hivek úrvacsorai jegyeket.

Szepsi. A presbyterium tagjai úrvacsorai jegyeket, a csizmadia ipartársulat 200 kor., egyesek 100 kor.

Nagyidán a hivek 482 kor. 56 fill.-t.

Szinán a hivek úrvacsorai jegyeket.

Szeszta—Kamaróci hivek 125 kor.-t.

Hernádszurdokon Pajkos Endre volt beszteri pap alapítványa befolyt 237 kor. 90 fill., és egyesek az úrvacsorai jegyeket adták.

Szikszo. Úrasztalára egy terítőt adományozott B. Kis Borbála 45 kor. értékben. Úrasztalára kenyeret és bort egész éven át a hivek adtak.

Az adakozások összege: 15,160 kor. 53 fill.

B) Építkezések, beruházások.

Onga. Lelkészlakon csűr építésére 564·90, kisebb javításokra 60·60, összesen 625·50 kor. fordított.

Aszaló. Nagyobb iskola és tanítói lakás eternittal fedésére és kisebb javításokra 2159·24 kor.-t fordított.

Kiskinizs. Kisebb javításokra 47·14 kor.

Szentistvánbaksa. Tanítói lakon istálló építésre és kisebb javításokra költött 849·86 kor.-át.

Nagykinizs. Kisebb javítások 120·25 kor.

Felsődobsza. Kisebb javítások 96·41 kor.

Csobád. Kisebb javítások 23·57 kor.

Hernádszentandrás. Kisebb javítások 330·71 kor.

Fügöd. Kisebb javítások 71·30 kor.

Abaujvecser. Kisebb javítások 55·04 kor.

Szala. A lelkészlakon új iskola építésére 1957·98 kor.

Szend. Építkezésekre, javításokra 432·74 kor.

Felsőnovaj. Egyházi építkezések összege 93·74 kor.

Felsőméra. Kisebb javításokra 146·48 kor.

Fulókércs. A lelkészlakon új istálló építésére 900 kor.

Szemere. Lelkészlakra 654·08 kor., iskolára 43·81 kor.

Csenyété. Kisebb javításokra 129·70 kor.

Szászfá. Lelkészlakra 211·52 kor., iskolára 118·74 kor.

Pamlény. Templom renoválásra 859·84 kor., lelkészlakra 1000 kor.

Gagybátor. Kisebb javításra 120·92 kor.

Zsujta. Javítások 392·92 kor.

Vilmány. Lelkészlak 10,586·16 kor.

Göncruszka. Javítások 823·68 kor.

Gönc. Javítások 772 kor.

Abaujvár. U. a. 929·15 kor.

Pányok. U. u. 1435·53 kor.

Eszkáros. U. a. 266·78 kor.

Hernádcsány. U. a. 171·56 kor.

Hernádcsány. U. a. 492·99 kor.

Nyíri. Apróbb javításokra 30·98 kor

Füzérkomlós. Apróbb javításokra 32 kor.

Füzérkajata. Templom újjáépítésre 4723 kor., apróbb javításokra 108·86 kor.

Biste. Templom újjáépítésre 7805·33 kor.

Füzérradvány. Templomfestésre 290·65 kor., parókiafesítésre 125·82 kor., egyéb kisebb javításokra 116·44 kor.

Pálháza. Kis javításokra 14·20 kor.

Felsőregmec. Különböző javításokra 229 kor.

Vily. Templomújításra 4629·48 kor., apróbb javításokra a tanító-lakon 110·80 kor.

Kovácsvágás. Kisebb javításokért a templomon, pap- és tanítói lakon 170·94 kor.

Telkibánya. Apróbb javításokért a templomtornyon 39·38 kor., lelkészlakon 69·42 kor., tanítólakfedésért 504·32 kor.

Kassa. 1. Új kályhák beállítása a lelkészlakon 510 kor., 2. Épület javításokra 490 kor.

Nagyszalánc. Épületek fentartására 1262·52 kor.

Garbócbogdány. Épületek javítására 168·10 kor.

Alsóhutka. Épületek fentartására 509·50 kor.

Győrke. Épületek fentartására 745·88 kor.

Felső-Csáj. Épületek fentartására 452·69 kor.

Petőszinye. Új csűr építésére 300 kor.

Alsókemence. Új kerítésre a tanítói lakhoz 227·11 kor.

Magyarböd. Épület-javításokra 678·34 kor.

Vizsoly. Javításokra 157·89 kor.

Felsőcéce. Templomfedésre s javításokra 739·70 kor.

Gibárt. Javításokra 259·57 kor.

Hernádbüd. Javításokra 304·33 kor.

Abaujszántó. Kántorlak átalakítása, egyebek 1448·75 kor.

Abaujkér. Javításokra 183·60 kor.

Fony. Új toronyra 13765 kor., lelkészlakra 4709 kor.

Hejce. Iskolára 4235 kor.

Hernádszurdok. Kisebb javításokra 133 kor.

Buzita. Iskolát épített 5060 kor.

Reste. Tanítói lakás 1404·35 kor.

Szepsi. Renoválásokra 398·40 kor.

Szina. Mellépépületekre 697 kor.

Csécs. Melléképületekre 468·12 kor.

Pány. Melléképületekre 237·21 kor.

Rásony—Százazberencs. Új iskolát építettek 4563 21 kor. költséggel.

Az építkezések és beruházások összes értéke: 96,852 kor. 52 fill.

Az alsóborsodi ref. egyházmegyében.

A) Adakozások.

1. *Alsószolczán.* Úrasztali jegyekre Báró Vay Elemér 54 kor., Gróf Vay Károly 36 kor. értékben. Isten dicsőségére Báró Vay Elemér 89 kor. 52 fill., Bánrévi József amerikai gyűjtése 170 kor., Zsiros Lajosné 10, Tóth Józsefné 4 kor. Szathmáry Király Pálné úrasztali ezüst tányért 50 kor., Bárczay Ferencné úrasztali kelyhet 50 kor, értékben készítetttek. Iskolai célokra: Báró Vay Elemér jutalomkönyvre 50 kor., hitelszövetkezet konfirmandusoknak emlékkönyvre 30, szegény gyermekek felruházására Báró Vay Elemér 25, hitelszövetkezet 100, polgári község 20, Pozsgai Emma 5 kor., iskola újítására hitelszövetkezet 112 kor. 10 fill.

2. *Ároktőn.* Úrasztali jegyekre Csizmadia Péter, Szőke József, Kotta Ferenc, özv. Mihály Ferencné, özv. Petrák Jánosné, Hallgató Dániel 120 kor. értékben. Harang-alapra: File István 400, M. Pecze Lajosné 100, Liszka József 50, özv. File Jánosné sz. Bónis Sára 50, Hallgató Gyula 20, Kaczúr Andrásné 10 K. Úrasztali alapra konfirmandusok 9 kor. 60 fill. Úrasztali terítőket Liszka Józsefné 50 kor. Perselypénz 34 kor 5 fill. Egyházfenntartási alapra File Jánosné sz. Bónis Sára 50 K.

3. *Átányon.* Úrasztali jegyekre Pappszász Lajos főgondnok és a presbyterium tagjai 129 kor. értékben. Isten dicsőségére az egyházközség tagjai 83 kor. 89 fill.

4. *Borsodgeszten.* Úrasztali jegyekre Túry Sándor lelkész, a presbyterium tagjai, Kovács József és Fried József. Isten dicsőségére Boncsér József 3, Barna Nagy Sándor 2, Cseh Pál 2, Nagy József 2, V. Nagy János 2, öreg Major Szabó András 2, Nagy József 2, Felső Cseh József 2 K. Orgonára tett ajánlatok befizettek 239 kor. 50 fill. értékben.

5. *Borsodharsányban.* Úrasztali jegyekre N. Balázs Istvánné, Szabó Sándor, Szabó József, Dolinka Jánosné, Balázs Lajos, Barcsi Sándorné, Lukács Lajosné sz. Szarka Erzsébet. Orgona-alapra Dr. Rosenberg Márton miskolczi ügyvéd 10, Darab József 3, Pallai István 5 K.

6. *Böcsön.* Úrasztali jegyekre özv. Besnyi Ferencné 20, özv. Dudás Andrásné 5, Nagy Istvánné sz. Kulcsár Piroska 15, Zsánka Mihály és neje 10, Kiss János és neje 20, Homolya Zsófia 5 kor. értékben.

7. *Bükkaranyoson.* Úrasztali jegyekre Kohányi Gábor 2 kor. 20 fill., Pallai Istvánné 4, Bodó Károlyné 4 kor., Székely Gyula, Kovács Mihály. Székely András, özv. Süti Istvánné, Székely Bertalan, Polgári Károlyné, Mauritz Árpád, Kohányi Barna, Csécsi Dániel. Urasztalára kenyérosztó tányért Csécsi Dániel, harctéren elesett fia emlékére 36 kor. értékben.

8. *Bükkzsérczen.* Úrasztali Jegyekre Molnár Gyula lelkész, Vadászi András, T. Papp Gábor, özv. T. Papp Jánosné. Isten dicsőségére Vadászi András 2, V. Papp Jánosné 1 kor. Orgona alapra Lénárt András erdőőr 10, Tóth Béla miskolci lelkész 10, Szabó Gyula dohánybevéltő igazgató 3 kor., konfirmandus gyermekek 9 kor 60 fill.

9. *Cserépfaluban.* Urasztali jegyekre Mizser Péter, Kis Sütő András, Mizser Lajos, Kerékgyártó János, K. Mizser András, Móré Mihály, Erdős Károly. Isten dicsőségére március 15-én 140 kor. 27 fillér, perselypénz 130 kor. 95 fill. Iskolaépítésre a helybeli fogyasztási és értékesítő szövetkezet 400 kor., a polgári község 500 kor.; felszerelésekre a ref. dalárda 54 kor. 12 fill. Egyházfenntartási alapra: Pósa Péter lelkész 50 kor. Konfirmandus gyermekek 32 kor. 46 fill. Kósik István gondnok 20 kor. Kósik János Gergely 5 kor. Lelkészlak részére a helybeli fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1 drb. új takaréktűzhelyet 200 korona értékben adományozott.

10. *Diósgyőrben.* Urasztali jegyekre Éles Gézané 40, Komjáthy József 10, özv. Varga Mihályné 3, Kis Pálné 3, ifj. László Andrásné 12 kor. Urasztali terítőt özv. Koós Istvánné 100 korona értékben. Isten dicsőségére özv. Egerszegi Andrásné 1, Varga Pál 2, özv. Székely Jánosné 7, özv. Szücs Andrásné 2, özv. László Istvánné 3, Merszerki András 1, özv. Egerszegi Istvánné 3, özv. Rózsa Sámuelné 1, Bruskó Istvánné 1, özv. Deme Andrásné 1, File Ferencné 1, V. Tóth János 3. ör. Bruskó István 1, Tóth Lajosné 1, özv. Mészáros Sámuelné 1, Bikszegi Sámuel 1, özv. Székely Istvánné 1, Hegedüs Józsefné 1, özv. File Andrásné 1, Eperjessy nővérek 15, özv. Koós Istvánné 2, id. László Sándor 5, Tóth Pápai János 1, özv. Szurmai Andrásné 1, Kovács István 1, Szilágyi András 1 kor., özv. Esztergályos Sámuelné 40 f., özv.

Szilágyi Andrásné 1, özv. Arnót Jánosné 1, Zombori József 1, Kis András 2, özv. File Jánosné 1, ifj. Tóth Mihály 1, Kimvald Imréné 2, Kazár István 2, özv. id. Szücs Istvánné 3, Geller István 3, Papp István 1, Farkas Mihályné 2, özv. Veres Jánosné 3, özv. Budinszki Károlyné 1, Székely Imréné 1, Prungi Istvánné 1, Szabó La'osné 1, Juhos Mihályné 2, Tóth László 1, özv. Kupai Istvánné 2, Kémeri Bertalan 1, Sütő András 2, ifj. Debreczeni Mihály 1, Debreczeni József 1, özv. Bús Sándorné 1, özv. Székely Sándorné 1, ifj. László János 1, özv. Molnár Sámuelné 1, id. Rózsa Sándorné 2, N. N. 3, özv. Rózsa Istvánné 1, Gurmúr Istvánné 1, özv. Szilágyi Józsefné 2 kor. Lelkészlak javítására az egyházközségi tagok önkéntes ajánlata 158 kor. Orgona-alapra N. N. 4 kor.

11. *Diósgyőr vasgyárban.* Templom alapra: Kolozsvári Gyula (r. kath.) művezető 12'60, Lukács József (r. kath.) vasesztergályos 2, Kecskeméthy Béla előmunkás 50, Roessemann és Kühnemann Budapest 20, Vallásos felolvasásokból 41 kor. 90 fill., Mozgó színházból: 264, Jószerencse dalkör választmánya 33, Veres József irodakezelő 3, Kedélyes asztaltársaság 20 kor. 60 fill., Presbyteri összejevetelből: 2 kor. 54 fill., Konfirmandusoktól 8, Vámos Imre gyógyszerész gyűjtése 14'32, Klaár Sándor fodrász 1'78 K. Egyházi alapra: Az állami vasgyárak adománya 1500 kor., Diósgyőri takarékpénztártól: 15, Gondnoki iroda persely gyűjtése: 9 kor. 84 fill., Dienes Lajos presbyter 17 kor. 46 fill., Téli Ujság terjesztéséből: 63 kor. 76 fill. Urvacsorai alapra: Hajdu Gáspárné egyháztag 2, Lökös Sámuel presbyter 4 kor, Legátus-alapra: Gergely Pál presbyter 1 kor.

12. *Egerben.* Urvacsorai jegyeket adtak: Demeter József énekvezér, Dr. Lipcsey Péter, Bajczer Miklós, Tóth Istvánné; bort, Steiner János és Tóth Ágoston 60 kor. értékben. Isten dicsőségére Aranykönyvön: Gátfalvy Henrikné 10, Csufor Sándor (Egercsehi) 1, Borsi Imre (Egercsehi) 1, Csufor Sándorné (Egercsehi) 1, Jecs Zoltán 1, Harangi Jolán 1, Simon Andor 1, Péntek Sándor 2, Füstler Ferenc 2, Borsi Julianna 1 kor. 40 fill., Szücs Erzsébet 2, Varga Lajos 50 fill., Csurgay Ernő 50 fill., Sódy Lajos 2, Szabó Julianna 20 fill., Borsi Julianna 20 f., Szücs Erzsébet 20 f., Csomás Rebeka 20 f., Szalay Andrásné 1, Orbán Erzsébet 1, Udvardy György 2, Záboly Józsefné 3, Nagy Mária 3, Ruzsin Bertalan 2, összesen 38 korona 90 fillér. Szegények karácsonyi segélyezése: Dr. Lipcsey Péter 4, Tóth István 4, Beniczky Etelka 3, Dr. Mészáros Béla 3, Záboly Józsefné 3, Bujdosó Sándor 2, Dobay Lajosné 2,

König Ferenc 2, Kolosy Mór 2, Tóth Ágoston 2, Zsivora Sámuel 2, Velcsey Istvánné 2, N. N. 2, Bánhidi Izabella 1, Bajczér Miklós 1, Dr. Isaák Gyula 1, Szalay Sándor 1, Petheő Jánosné 1, Füzter János 1, Szójár Sándorné 1, Scheldt Gézané 1, Gyenes Ferenc 1, Csányi Bálint 1, N. N. 1, Főgel Antalné 1, Lux Hugó 1, Riha Mártonné 1, Péterffy Lászlóné 1, Farkas Lajosné 1, Hatala Mihályné 1, Balla Mária 1, Hegedüs Sándor 1, Garay György 1, Csorja Ignác 1, Janka Jenő 1, Nagy Béla 1, Egey Szilárd 1 kor., Rádler Frigyesné 60, Gál Ferenc 60, N. N. 40, Szabó József 50, Istvánfy János 20, N. N. 20 fillér, összesen 59 korona és Mihályi Józsefné 1½ kiló füstölt szalonnát 4 kor. 20 fill. értékben. Templomépítésre: Hevesvármegye 2000, Hevesmegyei Takarékpénztár 50 kor., Boros Mártonné 204 kor. 16 fill., Agrár Takarékpénztár 50, Balogh Lajos 10, Nagy Bernát örökösei 100, Várady Miklós 20, Mohácsy József 30, Gusztáv Adolf egyesület 234 kor., Harangi János 2 kor. 50 fill., özv. Veszter Imréné 15 kor., Oláh Imre 40 fill., Babos Ferencné 20, Egey Gyula százados — a harcterről — 220 kor., országos gyűjtésből utólag 20 kor. Összesen 3006 korona 6 fillér. Ösztöndíjakra: Dr. Lipcsey Péter 10, Bajczér, Szalay, Tóth vizsgabiztosok együtt 8 kor. Összesen 18 korona.

13. *Egerlövőn.* Urasztali jegyekre a presbyterium tagjai. Isten dicsőségére az egyháztagek 74 kor. 53 fill. Harangalpra Tóth Béla miskolczi lelkész 15 korona.

14. *Emődön.* Urasztali jegyekre Mészáros Sándor, Kis Lajos, Veres Lajos, K. Nagy Erzsébet, Kakuk János, Révész József, Kósa Gerzsonné.

15. *Felsőábrányban.* Urasztali jegyekre Balassa Sándor, Menyhart Ábrahám, id. Balassa Sándor adtak.

16. *Gelejen.* Urasztali jegyekre Kékedi Lajosné, Forrai György, Jóczik Márton, özv. Pásztor Sámuelné, özv. Erőss Mihályné, özv. Pásztor Károlyné, Pásztor József, Bársony György, Bodvai Bertalan; templomi karzatra plüsch terítőt Kékedi Lajos és neje, egy fehér abroszt Varga Jánosné. Alapítványt tettek özv. Vályi Nagy Józsefné 400 kor., Pásztor Mihályné sz. Molnár Zsuzsanna 400 korona.

17. *Hejőbábán.* Urasztali jegyekre Somody János lelkész 4 kor 80 fill., özv. Bay Barnabásné 18 kor. 60 fill., Tóth János 6, Budai Sándor 6 kor. Orgona-alapra Gyűrék Pál s. lelkész 5 kor. Egyházi közszükségletre Barkó János 3 kor. 42 f.

18. *Hejőcsabán.* Urasztali jegyekre az egyházközségi tagok 90 koronát.

19. *Hejőpapiban*. Urasztali jegyekre Szabó Bertalan lelkész 10, Veres Imre 8, Csiszár Elek 8, Tóth Benedek 8, Szilvási István 8, özv. Nyilas Károlyné 6 kor. Egyházi közszükségletekre Szabó Bertalan lelkész 10 korona. Arany-könyvre: Virág Juliánna 1, Benőcs Juliánna 1, Szabó Lajos 2 korona.

20. *Hejőszalontán*. Urvacsorai jegyekre Tóth Pál, Szeghő Rezső, Kőrössy Dániel, Tóth Józsefné, Kis Bertalan 68 kor értékben. Isten dicsőségére Bársony György lelkész 4 kor.

21. *Hevesen*. Urasztali jegyekre Balla Sándor gondnok négy, Emődi Sándor két alkalommal. Heves város és vidéke takarékpénztár adománya 50, hevesi népbank adománya 20 kor.

22. *Igricziben*. Urasztali jegyekre Veres Barna, Gere József, Berecz Károly, Nagy Ferenc, Szilvási Lajos Kovács Elek. Isten dicsőségére Antalfi Lászlóné 2 korona.

23. *Kisgyőrben*. Urvacsorai kenyérré özv. Bordás Józsefné 5, özv. Fegyvernek Jánosné 4, Bordás János 5, özv. a. Barsi Józsefné 5, id. Bihary gy. Károly 5, ifj. Bihary gy. Károlyné 5, l. Csenge Károly 6, b. Bihary Sámuel 6, l. Csenge Mária 6 kor.; özv. Bihary Károlyné, Kékedi Sámuel, Bihary gy. Károly presbyter, a. Papp Lajos, l. Csenge Károly és d. Bordás Károly bort; a következő szőlőtulajdonosok: Barsi Lajos, özv. Bordás Józsefné, özv. Faragó Lajosné, n. Barsi Sámuel, Horváth Lajos, id. Lengyel Károly, Kékedi Sámuel, a. Csenge Sámuel, özv. Valkó Józsefné, Vitárus József, Dienes Károly, id. Czegléd Mihály és özv. Gerőcs Józsefné összesen 70 liter mustot adtak úrvacsorai célra. Perselypénzekben befolyt 45 korona 92 fillér. Templomrenoválási alapra ifj. Bihary gy. Károly 2, Lengyel Károly 5, id. Czegléd Mihály 6, ifj. Czegléd Mihályné, néhai édes apja Barsi Gergely presbyter emlékére 10, özv. Faragó Lajosné, néhai férje emlékére 25, a. Késely János 60 korona. Isten dicsőségére: özv. Gerőcs Józsefné 1, id. Czeglédi Márton 2, n. Barsi Sámuel 2, Bihary gy. János presbyter 2, j. Bordás István 5, n. Barsi Sámuelné, néhai édes apja, Barsi Gergely presbyter emlékére 10 kor. Orgona alapra: Czeglédi m. József és Bordás Lajos 2—2 kor. A paróchiális könyvtár számára Nagy Sámuel községi jegyző 2 kötet könyvet.

24. *Kistokajban*. Urasztali jegyekre özv. Ráczkevi Istvánné, özv. Váradi Sándorné, özv. Bernáth Józsefné sz. Jancsurák Juliánna, Szatmáry József. Isten dicsőségére Gombos Imre lelkész 200, Vitályos János tanító 40, Négyessy Sándor gondnok 50 kor. Iskolai célokra az alsószolczeni értékesítő és hitelszövetkezet 20 kor.

25. *Ládházán.* Urasztali jegyekre Nagy István, Donkó István, Dálnoky Béla, Papp István, Paksy Miklós, Szabó Dániel 36 kor. értékben. Konfirmálás alkalmával Bizony Sámuel ajándéka 4 kor.

26. *Mályiban.* Urasztali jegyeket id. Bánrévi Mihály, Mészáros Miklós, Antalfi Juliánna, özv. Tóth Sándorné. Szószék-terítőt Antalfi Juliánna 10 kor. értékben. Iskolai könyvtárnak Faragó János pápai főgimn. igazgató 103 drb. könyvet 206 kor értékben.

27. *Makláron.* Urasztali jegyeket Mocsáry Lajos főgondnok; a maklári olvasóköri adománya 52 kor.

28. *Andornaki f. egyházban.* Urasztali jegyeket Mocsáry Lajos főgondnok 20 kor értékben.

29. *Mezőcsáton.* Urasztali jegyeket Berecz János gondnok, V. Kovács Mihály. Urasztali selyem kendőket ifj. Veres Sámuelné, Kecskés József és neje Kis Juliánna ajándékoztak.

30. *Mezőkeresztesen.* Urasztali jegyeket a presbyterium tagjai és özv. Tóth Lajosné. Templomfenntartási alapra Vályi Nagy Miklós és neje Dobrosi Juliánna 200 kor.; templomkerítési alapra Berecz György 50 kor.

31. *Mezőnagy-mihályon.* Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok adtak.

32. *Miskolczon.* Urasztali jegyeket özv. Bartha Józsefné, Berecz Józsefné, Berecz József, Bihari Ferenc, Biszterszky Róbertné, Czingula Károlyné, Csik Dániel, özv. Forrai Istvánné, Groó Gyözőné, Gubács Ferenc, Imre András, Izsó István, Kardos Istvánné, Kormos Pál, özv. Kun Jánosné, Lember Sámuel, Lőrincz Imre, Lövei Andrásné, Majoros György, Molnár József, Dr. Nagy Ferenc, Dr. Rácz György, Rácz János, Dr. Rázsó Gyula, ifj. Sonkoly Pál, B. Szabó István, Szathmáry Józsefné, Tóth Béla, Dr. Tóth Dániel, Dr. Tüdös István, Vadnay György, Vértessy Sándor. Avasi templom restaurálására befolyt 2653 kor. 67 fill.

33. *Nemesbikken.* Urasztali jegyeket adtak Horvát János, Mészáros Sándor gondnok, Kiss Bálint.

34. *Noszvajon.* Urvacsorai jegyeket Gallasy István, p. Pintér József, A. Pintér József, Póczik Eszter, Sánta József, S. Nagy Miklós, Szabados József, Máté István, B. Pintér Sándor. Orgona alapra Kónya Miklós 10, Pintér Gyula, Csupor Eszter, Nagy Teréz, Kis Etel, ifj. Lakatos József 2—2, Magyar Ferenc 20 kor. Isten dicsőségére a hivek 64·38 kor.

35. *Ónodon.* Isten dicsőségére Vályi Nagy István 11·44, Túri Sámuel 15·44, Valkó Lászlóné r. kath, 16·44, Bene József 11·44,

Kóder Jánosné 5, Nagy Regina 4 kor. Templomra Kóder Jánosné 5 kor. Iskolai célokra Tresánszky Sándor ág. hitv. 1 kor.

36. *Poroszlón.* Urasztali jegyekre Dr. Korom Lajos 20, özv. Cs. Kis Istvánné és Lajosné 20, ifj. Márki Ferenc és neje 20, N. N. 10, Gaál Ferenc 5 kor. Kenyeret és bort Gacsal Ferenc, N. Gál Pál, Barta Józsefné, B. Nagy Juliánna, P. Gacsal Mihály, D. Hajdu István. Egyházfenntartási alapra konfirmandusok 24 kor. 14 fill. Iskolai célra néh. Dobos Jánosné 20 kor. Alapítványt tettek: néh. Fekete Imre 300, néh. Dobos Jánosné Gacsal Borbála 200, Domján Mihály P. 100, Orosz Gábor 50 kor.

37. *Sályban.* Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok 52·80 értékben. Egyházfenntartási alapra: özv. Kovács Jánosné 20, Gardig József és neje 20, Tóth János Simon 30 kor. Templomjavításra, toronyórára és fenntartási alapra Báró Seckendorf Hermann 7350 kor. Toronyjavításra Gonve László 500 kor. Toronygomb javításra Simon János és neje Csizmadia Zsuzsánna 240 kor. Sólyom Gyula helyőcsabai lelkész adománya 28·60, Léderer Vilmos bádogos 10, Emödi István Kovács 6 kor.

38. *Tibolddarócz.* Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok 40·80 értékben. Isten dicsőségére Bók Antal g. 20, Dósa Károly 5, Dósa János 3, Szabó János 2 kor. Új harangra Halasy József és neje Szalay Lilla úrnő 612·40, a hivek 749 kor. Szegény gyermekek felruházására Halasy József és neje Szalai Lilla úrnő 20 kor.

39. *Szirmán.* Urasztali jegyeket D. Szabó János, Czizék András, Rózsa Samu Bertalan, V. Szabó Sámuel, T. Szabó Józsefné sz. Szabó Eszter, Rózsa Sámuelné sz. B. Szabó Eszter.

40. *Tiszadorogmán.* Urvacsorai jegyeket az egyházközségi tagok 24 kor. értékben. Urasztalára terítőt Halászy Etelka 60, boros kancsót özv. Somodi Jánosné sz. Borsós Erzsébet 300 kor, értékben. Templomkerítési alapra Halászy József lelkész 5 kor.

41. *Tiszakesziben.* Urvacsorai jegyeket Deák Gyula, Dobozy Dániel, Gyöngyösi József, Papp József, Szabó Ignác, Tornallyay József, Salap József.

42. *Tiszanánán.* Isten dicsőségére 55·88, tartalék alapra Kérészy Barna lelkész 100 korona; egyházfenntartási alapra Gulyás Ferenc 50, Tóth Sándor 100. id. Domján János 50 korona.

43. *Tiszaoszláron.* Urasztali jegyeket a presbyterium tagjai 60 korona értékben; urvacsorai alapra Seres István 20; Isten dicsőségére a hivek 31; iskolai célokra polgári község 64 kor.

44. *Tiszapalkonyán.* Urasztali jegyeket Gyöngyösi Gábor,

Fakó János, L. Kalóz András, Bári András, Bán Imre, Kovács-Károly lelkész, V. Kalóz András, Nagy András, Nagy György 77·60 korona értékben; néhai Ispán Jánosné hagyománya 300 K Seffer Emil jegyző r. kath. adománya 6·90; egyházfenntartási alapra az egyházközség tagjai 165·25 K.

45. *Tiszaszederkényben.* Urasztali jegyekre Gönczi Mátyás, A. Filep János, Horvát Bertalan lelkész, Filep János bíró, Torjai Károly és neje, ifj. Balog Sámuel és neje.

46. *Tiszatarjánban.* Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok 70 kor. értékben; urasztali boros kancsót özv. Somodi Jánosné-sz. Borsós Erzsébet 280 korona értékben. Egyházfenntartási alapra özv. Gulyás Ignácné 10 kor. Konfirmációi alapra a konfirmandusok 13·30 K.

47. *Tiszavalkon.* Urasztali jegyeket a presbyterium tagjai és a hivek 36 korona értékben. Isten dicsőségére N. N. 9·10, szeretet alapra Tóth Vince 100 kor. Lelkész és tanító adománya 20—20 K.

48. *Ujlőrinczfalván.* Urvacsorai jegyeket lelkész és presbyterium tagjai 22 kor. értékben. Templomi szószék terítőt id. Bede Józsefné 45 K értékben.

49. *Vattán.* Urvacsorai jegyeket 100 kor. értékben a presbyterium tagjai adtak.

B) Építkezések.

Alsószolczán: Templomújításra 113 kor., tanítói lak újítására 1204 kor. Ároktőn: Iskola-újításra 1652·16; egyházi épületek javítására 246·16 K. Átányon iskola-újításra 855·64 K; lelkészlakra 111·20 K; egyházi épületekre 671·18 K. Borsodgeszten: Iskola újításra 1056 K. Bőcsön: templom 78, iskola 102, lelkészlak 123, melléképületek újítására 320 K. Bükkaranyoson: iskolai melléképületekre 800 K. Cserépfalun: tanítói lakra 8597·95, melléképületekre 272·53 K. Diósgyőrben: lelkészlakra 1412·72 K. Egerlövön: iskolára 807·53, lelkészlakra 300 K. Emődön: iskolára 234·2, lelkészlakra 100 K. Felsőábrányban: templomújításra 13405·43 K. Gelejen: tanítói lakásra 800, melléképületekre 342·78 K. Hejőbábán: lelkészlak-építésre 14200 K. Hejőcsabán: iskolára 200, lelkészlakra 100 K. Hejőpapiban: templomra 1600, iskolára 1000 K. Hejőszalontán: lelkészlakra 1800 K. Hevesen: templom és iskola javításra 38 K. Igricziben: templomra 1050·96, lelkészlakra 1000, melléképületekre 140·01 K. Kistokajban: templomra 90, lelkészlakra 30, iskolára 34·49 K. Ládházán: iskolára 297, lelkészlakra

946·62 K. Mezőcsáton : iskolára 400, lelkészlakra 269·02 K. Mezőkeresztesen : templomra 50, iskolára 1500·23, lelkészlakra 115, melléképületre 229·91 K. Mezőnagy Mihályon : lelkészlak építésére 26000 K. Miskolczon : iskolára 1200, lelkészlakra 2800, bérházakra 6613·61 K. Ónodon : iskolára 160, egyházi épületekre 4216·58 K. Poroszlón : templomra 171·27, iskolára 773·26, egyházi épületekre 106·10 K. Sajókeresztur : lelkészlakra 200 K. Sály : templomra 11000, iskolára 14500, lelkészlakra 3500 K. Tibolddarócson : templomra 209·90, iskolára 29·74 K. Szirmán : tanítói lak melléképületeire 314·98 K. Tiszadorogmán : templomra 250, iskolára 1200, lelkészlakra 186, egyházi épületekre 56·94 K. Tiszakesziben : egyház épületekre 415·70 K. Tizsanánán : iskolára 328·68, lelkészlakra 487·74, egyházi épületekre 23·40 K. Tiszatarjánban : iskolára 170, egyházi épületekre 382·23 K. Tiszavalkon : iskolára 260, lelkészlakra 229·83 korona adatott ki.

Az alsózemléni ref. egyházmegyében.

Adakozások, építkezések.

Bacska. Adakozás. Pandi jani János és neje 4 kor., Zsellér Mészáros János 2 kor., Kosztyu Erzsébet, Sebők Györgyné 10 kor., ifj. Jáger Kosztyu József 4 kor., ifj. Cseh István 2 kor., Czető Lajos 2 kor., Kardos András 4 kor., Cseh Ferenc és neje 8 kor., Pirigyí István és Lajos 9 kor., Szabó Sándor 4 kor., Illés Gábor 2 kor., Cseh Józsefné Tóth Erzsébet 4 kor., Pandi György János 2 kor., Czombos Zsófia 5 kor., Jáger Kosztyu György 5 kor., Nagy Kosztyu Ferenc 6 kor., Kosztyu Ferenc 5 kor., Csorba Menyhért 4 kor., Tóbiás Gábor 10 kor., Erdő Mária Csonka Istvánné 2 kor., Csonka Lajos 10 kor., Illés Eszter 2 kor., Kardos Ferencné 4 kor., Kovács János 2 kor., Nagy Kosztyu Jánosné 2 kor., Pandi István 2 kor., id. Pandi jani János 2 kor., Dohányos János 2 kor., Dajka Eszter 2 kor., Urbán Károly 2 kor., Szőke Juliánna Dohányos Istvánné 2 kor., Antal Sándorné 2 kor., Mészáros István 2 kor., Dajka Istvánné Kovács Erzsébet 4 kor., D. Csonka Sándorné B. Kosztyu Erzsébet 4 kor., Molnár Mihályné 2 kor., Megyesi János 2 kor., Pirigyí Jánosné 2 kor., Kardos János 2 kor., Sipos József 2 kor., Pandi jani Jánosné Cseh Erzsébet 4 kor., ifj. Abaházi Imre János 2 kor., özv. Dajka Józsefné 2 kor., N. Csonka István 4 kor., Dajka Jánosné 2 kor., Czető Sándor 2

kor., Ágcsernői I. Molnár István 5 kor., Csorba András 2 kor., Nagy K. Jánosné tárkányi I. 4 kor., Dohányos Istvánné, Kosztyu Juliánna 6 kor., id. Czombos András 2 kor., Nagy Kosztyu Lajos 4 kor., Tóth János bolyi I. 10 kor., Czető Jánosné 2 kor., Pokol Bertalanné csernői I. 2 kor., id. Palágyi Kovács István feleszi I. 2 kor., Nagy Károly nagytárkányi I. 5 kor., Majoros István ág-csernői I. 2 kor., Varga Jánosné csernői I. 2 kor., Kiss Ferenc bodrogmezői I. 2 kor., Czombos Andrásné 2 kor., Csorba Istvánné 2 kor., ifj. Abaházi Józsefné sz. Csonka Erzsébet 2 kor., N. Kosztyu Ferencné 2 kor., Dohányos József 2 kor., D. Csonka Sándorné B. Kosztyu Borbála 2 kor., ifj. Asszonyi Istvánné Szabó Erzsébet 5 kor., Szabó István és neje 10 kor., Mészáros Istvánné 2 kor., Kathó Jánosné 2 kor., Mészáros Erzsébet Tóth Ferencné 2 kor., Pirigyi Péter 2 kor., Urbán János 2 kor., Kulcsár István 2 kor., Dohányos János battyáni I. 2 kor., K. Pandi Mihály 2 kor., özv. Czombos Andrásné 3 kor., Sz. Csonka Istvánné 3 kor., Verner Istvánné 2 kor., Pandi József (Kemece) 11 kor., összesen 275 korona.

Lelesz. Isten dicsőségére : Kovács Imre 7 kor., Boros János 2 kor., Csonka Ferenc 2 kor., Kovács János 2 kor., Török Mihály 2 kor., Megyesi Sándor 10 kor., Zákány Zsófia 2 kor., Kovács Erzsébet 4 kor., Balázs Gábor 5 kor., özv. P. Mihály Istvánné 5 kor., Kis Kovács Istvánné 8 kor., Czompoly József 2 kor., P. Miklós Gyuláné 2 kor., Csonka István 2 kor., Palágyi Antal 8 kor., Kapitány Miklós 3 kor., Kapitány János 3 kor., összesen 69 korona.

Bodrogfalász. Perselypénz : husvétkor 52 korona 48 fillér, pünkösztkor 52 kor. 50 fill., karácsonykor 39 kor. 96 fill. összesen 144 kor. 94 fillér.

Urvacsorai kenyér és bor : Turai Lajos 12 kor. 60 fill. ért., Szécsi Sámuel 12 kor. 60 fill. ért., Kállai Sándor 12 kor. 60 fill. ért., Szendrei András 12 kor. 60 fill. ért., Horváth István 12 kor. 60 fill. ért., Perpéth István 12 kor. 60 fill. értékben, összesen 75 korona 60 fillér.

Építkezés : Papi kerítés egy oldala anyag és munka 150 kor., iskolai és parókhiai istálló-fedés ára zsindey és munka 50 kor. 92 fill. összesen 200 kor. 92 fillér.

Bodrogkeresztur. Urasztalára adakoztak kenyeret és bort : Máriássy Lászlóné, Kordinay Károly, Szepsy István, id. Szoboszlaj János, Magyar Kálmán és Máté Sámuel 60 korona értékben.

Perselypézn : 92 kor. 40 fill.

Épületek fenntartására fordított összesen 186 kor. 35 fill.

Bodrogolaszi. Adományok : Bucsány Lajos 8 kor., Bodnár Ferenc 10 kor., Mizesák István 10 kor., összesen 28 korona.

Urasztalára adakoztak kenyeret és bort : Hagymássy Mihály, Tomori Ferenc, Fazekas Ferenc, Bodnár Ferenc, g. Tomori Ferenc, özv. Kovács Andrásné b.-olaszi és Szabó Mihály, Kecskeméthy Mihály, Kecskeméthy József, Kecskeméthy Sándor b.-zsadányi egyháztagek 100 korona értékben.

Csobaly. Épületek fenntartására fordított 301 kor. 91 fillér. Adakozás nem történt.

Erdőbénye. Adakozás : Dr. Asztalos Kálmán az egyház részére hadikölcsönt jegyzett 200 kor. értékben.

Gesztely. Sebesült katonák és hadbavonultak részére : 188 drb. kis párna 376 kor., 3 drb. nagy párna 30 kor., 335 drb. huzat (á 50 f.) 167 kor., 55 drb. lepedő (á 2 kor.) 110 kor., 4 drb. trikó (á 2 kor.) 8 kor., 71 drb. fehérenmű (á 1·50 kor.) 106 kor. 50 fill., 6 drb. zsebkendő 2 kor. 40 fill., 43 drb. törülköző 30 kor. 10 fill., 6 drb. szappan 1 kor. 50 fill., 30 pár harisnya 18 kor., készpénz 224 kor., 536 l tej 107 kor. 20 fill., 50 l főzelék 20 kor., 123 drb. csirke 123 kor., 180 kgr. liszt 90 kor., 1169 tojás (á 7 f.), 81 kor. 80 fill., 35 véka krumpli 56 kor., 10 kgr. vaj 20 kor., 7 üveg befőtt 7 kor., 1 kgr. méz 1 kor. 50 fill., fuvarok értéke 60 kor., összesen : 1650 korona.

Hernádnémeti. Adakozás : Hernádnémeti község 95 kor., Tóth Kálmán lelkész kenyérre 4 kor. 60 fill., Homolya Lajos gondnok kenyérre és borra 11 kor. 80 fillért, összesen 111 kor. 40 fillért.

Építkezés : Az egyház két tantermes iskolát építtetett és lelkészlakot javíttatott 14312 kor. 84 fill. értékben.

Karcsa. Isten dicsőségére adakoztak : Dakos András közép 2 kor., ifj. Polyák Jánosné 1 kor., Lasztóczi János 2 kor., Horváth Imréné 4 kor., Dakos Jánosné 2 kor., Váradai B. János 2 kor., Vajda Ferencné 2 kor., Nagy Ferenc teleki 5 kor., Halász Ferenc 5 kor., ifj. Fodor János 2 kor., özv. Szabó Ferencné 1 kor., Ardó Albert 2 kor., Nagy Andrásné 2 kor., ifj. Gy. Nagy János 2 kor., Dakos Ferenc felső 2 kor., ifj. Dakos Ferencné 2 kor., ifj. Szabadka György 2 kor., Váradai Pál teleki 2 kor., Ardó Lajos 2 kor., Dakos János m. 2 kor., Horváth István bíró 2 kor., Gergely Ferenc 2 kor., Szabó Imre 2 kor., Timkó János 2 kor., Győri Ferenc 2 kor., Bacski József 2 kor., Német Mária 2 kor., Bók Ferenc 1

kor., Lovas Jánosné 2 kor., Horváth Imre 2 kor., Szerdi István 2 kor., Várady József gy. 2 kor., Béres Ferenc 1 kor., Vaszi János 2 kor., Nagy Ferenc f. 2 kor., Dudás András 2 kor., ifj. Bók Jánosné 1 kor., özv. Vajda Istvánné 2 kor., Benedek Andriás 2 kor., Gy. Nagy István 2 kor., Dakos Albert 2 kor., Dakos Ferenc m. 2 kor., Soltész János 2 kor., özv. Juhász Józsefné 4 kor., Kereszturi Sándor 2 kor., Szabó Ferenc b. 2 kor., Balázs Sándor 2 kor., Előljáróság 2 kor., Sugár János 2 kor., Ardó Lajos 2 kor., Vanga András 2 kor., Közép Dakos András 2 kor., Vajda József 2 kor., ősz Váradi András 2 kor., Polyák Mihály 2 kor., Lajos János 2 kor., Szabó Jánosné 2 kor., Dócs János 2 kor., alsó Horváth János 2 kor., Lengyel Erzsébet 1 kor., ör. Séra Ferenc 2 kor., Tótok János 2 kor., Nagy Pál 2 kor., Nagy József lapsi 2 kor., Séra Ferenc 2 kor., Dudás János ör. 2 kor., Nagy Ferenc lapsi 2 kor., Czinke Ferenc 2 kor., B. Váradi József 2 kor., Váradi Imre 2 kor., Bánóczy János 2 kor., ifj. Bók János 2 kor., ifj. Tóth János 2 kor., Haskó Imre 2 kor., Lénárt András 2 kor., Illés Jánosné 2 kor., alsó Horváth Ferenc 2 kor., Dakos Andrásné 3 kor., Polyák András 2 kor., Baba Károly 2 kor., Horváth József 1 kor., özv. Váradi Jánosné 2 kor., Magyar József 6 kor., Vaszi Zsuzsánna 2 kor., Tomori Erzsébet 380 kor., Polyák Mihály 2 kor., Nagy Ferenc 2 kor., Nagy Gy. János 2 kor., özv. Dakos Jánosné 2 kor., Séra Ferenc b. 2 kor., Váradi Imre 2 kor., Váradi Ferenc f. 2 kor., ifj. Polyák János f. 2 kor., Dudás János k. 2 kor., Bányácsi Ferencné 2 kor., Balázs József k. 2 kor., Vajda János f. 2 kor., Balog József 3 kor., Varga János 1 kor., Balázs Juliánna 2 kor., Váradi B. János 2 kor., Séra Ferenc b. 4 kor., ör. Szabadka Jánosné 1 kor., Dudás András f. 2 kor., Szabadka Márton 2 kor., Dakos Ferenc f. 2 kor., Horváth József k. fia 2 kor., özv. Horváth Jánosné 1 kor., ősz Váradi András 2 kor., Horváth Ferenc teleki 2 kor., Horváth István 2 kor., Szabadka Borbála 2 kor., Lajos János 2 kor., Szabó János lapsi 2 kor., Fazekas István 1 kor., Szabó János 2 kor., Dakos Ferenc 2 kor., Demeter István 2 kor., Séra János 2 kor., Balla Ferenc 2 kor., ősz Váradi József 5 kor., Nagy Ferenc 2 kor., Halász Ferenc 2 kor., Nagy Ferenc lapsi 2 kor., Vajda Ferencné b. 2 kor., Nagy p. József 2 kor., Horváth Ferenc 2 kor., Kis Szabó János 2 kor., Batta Balázs 2 kor., Kovács Albert 2 kor., Sánta István f. 2 kor., özv. ősz Váradi Jánosné 2 kor., ősz Váradi Ferenc 1 kor., Vajda János k. 2 kor., Dakos Ferenc f. 2 kor., összesen 282 korona 80 fillér.

Építkezés : a lelkészlakon egy betonkut 242 korona 20 fillér.

Kenézlő. Adakoztak : ör. Berei Sándor 5 kor., ifj. Berei József 4 kor., Tóth János 8 kor., id. Magyar József 2 kor., Magyar Lajos 1 kor., az egyházi gondnok által kisebb összegekben összegyűjtve (név szerint ki nem mutatható) 685 kor. 01 fill. templom-építési alapra, összesen 705 kor. 01 fill.

Építkezésre begyűlt : 283 kor. 65 fill., összesen 988 korona 66 fillér.

Kis- és Nagytárkány. Adakozások : Szűcs Lajosné 4 kor., özv. Jáger Istvánné 10 kor., Szilágyi András 2 kor., Illés Beta 3 kor., Csáki József 2 kor., Vaskó Ferenc 2 kor., Kereszturi Mária 5 kor., Danko Györgyné 2 kor., Babják Sándor katona 2 kor., Horváth Ferenc katona 3 kor., Sohajda István 5 kor., Nagy József 2 kor., Simon József 50 kor., összesen 92 korona.

Urasztala ellátására kenyeret és bort : Váradi Imre, Fazekas István, Horkay Barna, Szabó Károlyné, Csáki József, özv. Kereszturi Sándorné, Csicseri János 80 kor. értékben.

Javításokra Kistárkányban 200 kor., Nagytárkányban iskola és tanítói lakás rendbehozására 2000 kor. fordított.

Ágcsernyő. Isten dicsőségére adakoztak : Tóth Ferencné 2 kor., Nagy Sándor 3 kor., Tóth István 2 kor., Bakura János 4 kor., Katocs András 2 kor., Béres István 5 kor., Tóth Ferenc 4 kor., Berta Józsefné 10 kor., Varga Jánosné 2 kor., Katocs M. Gyula 6 kor., összesen 40 korona.

Urasztala ellátására kenyeret és bort a hívek adták 50 kor. értékben.

Épületek javítására 198 korona fordított.

Makkoshotyka. Urasztalára kenyeret és bort adtak : Kocsis László és neje, Bodnár László és neje, M. Vitányi József és neje, Vitányi László és neje, Bartus László és neje, Solymossy József és neje.

Isten dicsőségére : Szebényi Erzsébet 3 kor. — Kassai Margit emlékére szülei 10 kor., összesen 13 koronát.

Megyaszó. Urvacsorai kenyeret adtak : Bajusz Imre, Kardos Károly, Csáky András.

Isten dicsőségére több egyháztág 26 koronát adott.

Perselypénz 35 kor. 97 fillér.

Építkezés : III-ik iskola, tanítói lakás s melléképületeinek felépítésére kiadott 13841 kor. 96 fillér, iskolák, lelkész és tanítói.

lakások javítására, meszeltetésére kiadatott 199 kor. 34 fill., összesen 14041 korona 30 fillér.

Nagyrozvágy. Templomépítésre Janka Károly lelkész 100 kor. Harangra : Záboly János 4 kor.

Orgonára : Szabó Sándor 5 kor., ifj. Barcsik József 3 kor., özv. Illés Ferencné 2 kor. Szegény tanulók tankönyvére Janka K. lelkész 5 koronát.

Isten dicsőségére : Balobás Albert 2 kor., ifj. Szerdi István 2 kor., Ujlaki István 2 kor., özv. Balobás Albertné 2 kor., Smajda Erzsébet 2 kor., ifj. Kovács Albert 2 kor., Csatlós József 2 kor., Cseh Ferenc n. h. 2 kor., Marczi József 2 kor., Szakál Sándor 2 kor., Pásztor Istvánné 2 kor., Szomju János 3 kor., Kohán Ferenc és neje 4 kor., Hogyá Mihályné 2 kor., Petró János 2 kor., Puskás Lajos 10 kor., Kovács János 4 kor., Gazsi József 2 kor., Barcsik Sándor 2 kor., özv. Hogyá Mihályné 2 kor., Balla Bertalan 2 kor., Deák Istvánné 2 kor., Daróczi Jánosné Tótok Zs. 2 kor., Ujlaki Sándor 2 kor., Marczi József 2 kor., Molnár Lajosné 2 kor., Záboly János 2 kor., Pataki János 2 kor., Balobás János 2 kor., Balobás Albert 2 kor., Szomju János 2 kor., Szerdi András és menyé 2 kor., Jeremiás Bertalan 2 kor., Szabó József 2 kor., Balobás Bertalan 2 kor., Bálint János 1 kor., Kocsis József és neje 3 kor., özv. Hogyá Mihályné 2 kor., Ujlaki Sándorné 2 kor., ifj. Ádám István 2 kor., Berta János 5 kor., ifj. Gazsi Ferenc 2 kor., id. Gazsi Ferenc 2 kor., összesen 102 kor.

Építkezések : Templomra 56 kor. 75 fillér, lelkészlakra 241 kor., 44 fillér. Kántortanítói lak renoválására 1025 kor. 81 fillér. Tanítói lakon javításokra 67 kor. 57 fillér. Iskolákra 33 kor. 92 fill., összesen 1424 kor. 92 fillér.

Olaszliszka. Két tantermes iskola és tanítói lak építésére 14927 kor. 86 fillér fordított.

Pácín. Isten dicsőségére : Horváth József 2 kor., Czinke Erzsébet 2 kor., özv. Troskó Jánosné 4 kor., Szabó Istvánné 2 kor., Ágoston Andrásné 2 kor., Maczkó Józsefné 2 kor., Czinke Istvánné 5 kor., Szabó József 8 kor., Horvát József 2 kor., Lénárt János 2 kor., Tarczali Sándorné 2 kor., Szabó István 2 kor., Pálóczi Jánosné 2 kor., cs. Szabó Sándor 2 kor., Czinke b. János 2 kor., K. Szabó István 10 kor., Nagy Kálmán 2 kor., Vajda Józsefné 2 kor., Névtelenül 1 kor., Lelt Jánosné 4 kor., Dócs Józsefné 5 kor., Lénárt Istvánné 5 kor., Csontos Jánosné 1 kor., Csontos Menyhért 3 kor., Horvát József 2 kor., Séra Béla 4 kor., ifj. Séra István 5 kor., Sipos István 2 kor., Horvát József 2 kor., Gecse

János 2 kor., Séra Gábor 5 kor., Czinke Istvánné 5 kor., ifj. Lénárt Gábor 3 kor., Szabó István sz. 10 kor., Kovács József 2 kor., V. Nagy József 2 kor., Nagy Jánosné 2 kor., özv. Séra Jánosné 5 kor., Maczkó Józsefné 2 kor., I. Szabó Sándor 4 kor., Máthé Zsigmond 4 kor., B. Czinke János 3 kor., Czinke Lidia 4 kor., Elek Erzsébet 2 kor., Pálóczi Albert 4 kor., Egri Bálintné 4 kor., Egri Bálint 4 kor., Móricz János 2 kor., i. Szabó István 2 kor., a. Séra Ferenc 7 kor., Kovács János 5 kor., Barta János 4 kor., Iski Zsuzsánna 3 kor., cs. Czinke József 4 kor., özv. Czinke Józsefné 2 kor., Dobos Istvánné 3 kor., Séra Sándor 2 kor., Horvát József 1 kor., Czinke János 3 kor., Szabó József 2 kor., ifj. Szabó Gáborné 4 kor., Szabó g. István 4 kor., Móricz Borbála 2 kor., özv. Szemán Istvánné 7 kor., Séra Józsefné 2 kor., Séra Gáspár 4 kor., Szabó Istvánné i. 2 kor., Tóth Jánosné 2 kor., Horváth János 2 kor., Szabó Albert 10 kor., Nagy András 2 kor., h. Szabó Ferencné 4 kor., Dakos József 4 kor., Horvát Lajos 2 kor., özv. Pásztor Jánosné 2 kor., Iski Zsuzsánna 4 kor., Kovács Józsefné 2 kor., Tóth Ferenc 2 kor., Kovács István 5 kor., ifj. Dakos Gábor 3 kor., özv. Tóth Imréné 2 kor., Metz Józsefné 2 kor., Csontos János 3 kor., a. Séra Ferenc 4 kor., Máté Zsigmond 4 kor., Majoros Sándorné 2 kor., Szabó Sándorné 3 kor., ör. Dakos János 2 kor., ifj. Dakos János 2 kor., Séra Jánosné 4 kor., Csatlós János 2 kor., Tóth József k. 2 kor., Török Lajos 2 kor., Horvát József 2 kor., Horvát János 2 kor., ifj. Horvát József 2 kor., Fodor Ferencné 2 kor., kp. Szabó Albert 2 kor., Nagy János 2 kor., Dakos Józsefné 2 kor., Tarczali János 5 kor., ifj. Körmös József 2 kor., összesen 320 korona.

Ricse. Adakozások: Szabó József 2 kor., Körmöndi Istvánné alm. 2 kor., Máté Balázs 3 kor., Horváth János 1 kor., Diczko Mihályné 4 kor., id. Almási József 4 kor., Körmöndi József b. 2 kor., M. Deák Józsefné 2 kor., Körmöndi Albert d. 4 kor., Körmöndi Zsófia d. 2 kor., Gatyás Sándor 2 kor., B. Körmöndi József 2 kor., Községi előjáróság 2 kor., özv. Deák Béláné 5 kor., D. Körmöndi József 2 kor., Király Eszter 3 kor., V. Deák András 5 kor., Iski Károly alm. 2 kor., Kis Kocsi Károly 3 kor., Tóth János 2 kor., Tóth Károly 4 kor., Körmöndi P. János 2 kor., G. Körmöndi Istvánné 2 kor., B. Körmöndi Károly ifj. 2 kor., Vécsi S. János 2 kor., Pásztor József róm. kath. 2 kor., ifj. Almási József 4 kor., Kocsi István ifj. 2 kor., Vécsi Bálint 2 kor., ifj. Vécsi P. József 2 kor., Máté András 2 kor., Lakatos András

2 kor., Vécsi S. Károly 2 kor., Lőrincz András 2 kor., Kulcsár János 2 kor., Kelemen S. József 2 kor., Gatyás István 2 kor., ifj. b. Körmöndi János 3 kor., ifj. b. Körmöndi István 2 kor., Kocsi István t. 2 kor., Varga József 2 kor., Kelemen József kis. 4 kor., Király István 2 kor., Körmöndi József d. 2 kor., Máté P. Sándor 2 kor., Ballók Ferencné 2 kor., Szajkó Ferenc 2 kor., összesen: 115 korona.

Építkezésre kiadatott 139 korona 26 fillér.

Sajóhidvég. Úrasztalához kenyéret és bort az énekkar 40 kor. értékben, Sz. Nagy Sámuel kenyérre 4 kor., Forgács Miklósné kenyéret és bort 20 kor. értékben, Csiger András bort 14 kor. értékben adományoztak, összesen 78 korona.

Építkezések: templomra 120 66 kor., iskolára 55 kor., lelkész-lakra 301 30 kor., összesen 476 96 kor. fordított.

Sárospatak. Ref. nőegylet hadi célokra 300 kor., inségesek segélyezésére 150 kor., Ref. egyház félévi perselypénzét 150 kor. hadicélokra. Egyesek segélyezésre Sárospataki tak.-pénztár 50 kor., Dr. Katona Mihály 10 kor., Szinyei Gerzson 10 kor.

Úrvacsorai jegyeket szolgáltattak az 1914. évben Hodossy Béla kenyéret bort, Ref. főiskola bort, Radácsi kenyéret, Borsacsalád kenyéret, bort, Katona György kenyéret, bor, özv. Baksi Pálné kenyéret, bort, Maklári P. Miklós bort, Rácz Lajosné kenyéret.

Építkezések: bérház 11,000 kor., ref. paplak átalakítás 5000 K, szegényekháza 600 kor., bérház-átalakítás 1000 korona.

Semjén. Isten dicsőségére: Sipos András és neje (Amerika) 4 kor., Szabó Lajos 2 kor., Sipos László 2 kor., ifj. Illés Sándor 2 kor., id. Sipos Gábor 2 kor., ifj. Sipos Gábor 2 kor., Sipos Ilona (Amerika) 2 kor., Deák Zsófia (Amerika) 2 kor., Dobos István 2 kor., id. Siker Tóth Ferenc (Amerika) 2 kor., ifj. Siker Tóth Ferenc (Amerika) 2 kor., Pásztor Eszter (Amerika) 2 kor., Király Albert (Amerika) 2 kor., Hami Gyula 2 kor., Kocsi D. István (Amerika) 2 kor., Tóth I. Erzsébet (Amerika) 2 kor., özv. G. Tóth Sándorné 2 kor., Horváth József (Amerika) 2 kor., Kelán Mihály 2 kor., Fazekas Péter (Cséke) katonai szolgálatból 2 kor., Deák János katonai szolgálatból 2 kor., Veres Lajos harctérről 2 kor., Téglás Veres Péter 2 kor., özv. Szabó Istvánné 2 kor., Veres István (Amerika) 2 kor., Fazekas Sándorné (Cséke) 2 kor., összesen 54 korona. Ifj. Sipos Imréné egy úrasztali terítőt adott.

Szerencs. Adományok: Igaz József lelkész 1000 kor. alapít-

ványt tett. Dévai Lajos 4000 kor. értékű egynegyed telek földet hagyományozott.

Az úrasztalához egyesek kenyeret és bort szolgáltatottak.

Építkezés: épületek jókarbantartása 376·73 kor., orgona-javításra 255 kor., harangjavításra 125 kor. fordított.

Taktaharkány. Adományok: úrvacsorához Borbély Andrásné 4 kor., özv. Román Imréné 4 kor., n. Szabó József 4 kor., özv. Fésűs Györgyné 4 kor., Kovács Józsefné 4 kor., Lengyel Lajosné 4 kor., Székely Imre lelkész 11 kor., Nagy András presbyter 10 kor., Bodnár Bálint presbyter 10 kor., Lengyel Lajos presbyter 11 kor., összesen 64 korona.

Toronyóra-javításra Legényifjak 5 kor., Isten dicsőségére: özv. Bekényi Józsefné 1 kor., P. Kis Lajos 4 kor., konfirmált gyermekek 9·60 kor., összesen 14·60 kor. Egyház és iskolák szükségére Gyikos István ny. tanító 20 kor., Hitelszövetkezet 30 kor., összesen 50 korona. Iskolaépítési tartozás törlesztésére községi ref. gazdák 677·50 korona. Új temetőhely szerzésre Varga Ferenc 20 kor., összes adományok 833·10 korona.

Építkezések: Templomkerítés javítására 107·79 kor., toronyóra javításra az ifjúság bái jövedelméből 77·50 kor., Paróchia és iskolák javítására 122·66 kor., összesen 307·95 korona fordított.

Taktaszada. Adományok: úrvacsorához kenyeret adtak id. Tassonyi Jánosné, Tóth János egyházi, Molnár Józsefné, Szük Sándor, Kárász Imréné, Szűcs István 4—4 kor., összesen 24 kor. értékben. Isten dicsőségére: ifj. Tassonyi János hadiszolgálatból 10 kor., Molnár József konfirmációs emléklapokat vett 1·20 kor. értékben, összes adomány 35·20 kor.

Építkezés: egyházi épületekhez anyag és munkabér 283·39 korona.

Tarcal. Adakozás: orgonaalap javára ref. énekkar 51·71 kor. Úrvacsorához a hívek 6 izben adtak kenyeret.

Építkezés: épületek fentartására 368·79 kor. fordított.

Tiszakarád. Isten dicsőségére: K. Kazup István és neje Tompa Juliánna 2 kor., Nagyházi János 6 kor., özv. Novák Antalné 4 kor., özv. Nagyházi István és neje 5 kor., Kazup Dánielné 5 kor., Büdi Jánosné 5 kor., Nagyházi Antalné 2 kor., Nagy Antalné 4 kor., Horváth György 5 kor., Tompa Dániel 10 kor., harctérről küldtek: Nagyházi István 5 kor., Kis Szabó István 3 kor., Sánta István (szögi) 4 kor., Nagyházi Antal 5 kor., Tompa Dániel 5 kor., Kató Mihály 4 kor., Amerikából küldtek: Földházi Bata Dániel és neje

10 kor., Bata M. János 2 kor., Szabados András 6 kor., összes adomány 92 korona.

Tokaj. Adakozás: „Tokajhegyaljai Takarékpénztár“ 20 kor., Borbély Gábor 2 kor., „Tokajvidéki keresk. bank“ 10 kor., Tóth Mihályné 10 kor., Patay Gáborné 10 kor., Tokaj város 200 kor., Perselypénz 212 kor., összesen készpénz 464 korona. A m. kir. kereskedelmi miniszterium 3 Waggon zuzalékot adott 100 korona értékben.

Tolcsva. Adakozás: Tolcsvai takarékpénztár szegény iskolásokat segítő alapra 100 kor., néh. Horváth Juliánna hagyományának $\frac{1}{10}$ -a az egyház szükségére 338 kor., a hívek három ünnepi adománya 40 04 kor., összesen 478 04 korona.

Újcsanádlos. Isten dicsőségére: Varga Erzsébet ág. ev. 10 kor., Minden András Sástófalva 10 kor.

Urvacsorához kenyeret adományoztak: Nagy András, özv. Sóvári Jánosné, Juhász István, Nagy János, özv. Pálinkás Sándorné, özv. Soltész Gáborné.

Orgonára adakoztak: Csorba Dezső 20 kor., Hám Bódog 30 kor., id. Filep Sándor 20 kor., ifj. Filep Sándor 30 kor., Nemes László 10 kor., Juhász István 50 kor., Nagy István 40 kor., Török János 30 kor., id. Pankucsi Gábor 20 kor., Szabó Bálint 10 kor., Juhász Károly 20 kor., Pankucsi András 50 kor., Szabács András 5 kor., Török Pál 10 kor., Becse János 20 kor., Sóvári József 5 kor., Rádai András 10 kor., Fagyas Bertalan 15 kor., Ducsai István 5 kor., Pankucsi Mihály 10 kor., Soltész József 10 kor., Nagy Gábor 10 kor., Soltész András 5 kor., Sóvári József 5 kor., Sóvári Sándor és István 40 kor., özv. Nagy Károlyné, 50 kor., Ditházi János 5 kor., Demeter András 5 kor., Pankucsi Sámuelné 5 kor., ifj. Ducsai István 5 kor., Molnár Jánosné 2 kor., Balog István 5 kor., Soltész Gáborné 3 kor., özv. Nagy Jánosné 3 kor., Büdi Károlyné 2 kor., Halász Jánosné 10 kor., Renyhárt Károly 20 kor., Betey Demeterné 5 kor., Lehoczky Józsefné 4 kor., Rivó Pál 2 kor., Pankucsi Gábor 5 kor., Szegő János 4 kor., Ferenczy Lajos 4 kor., Szabó Józsefné 3 kor., Varga Istvánné 2 kor., Szegő Istvánné 5 kor., Kiss Vilmos 20 kor., Rádai János 4 kor., ifj. Német Miklós 5 kor., Nemes Sándor 5 kor., ifj. Török András 3 kor., Sallai Sándor 5 kor., ifj. Német József 5 kor., Csóka Gergely 10 kor., Ducsai Miklós 10 kor., Rajczi János 10 kor., Rádai János 10 kor., Czibi Károly 10 kor., Csáki Miklós 40 kor., Nagy László 60 kor., Márkus Lajos 20 kor., Szakács János 5 kor., Fagyas Miklós 10 kor.,

Nemes János 20 kor, Bodnár István 5 kor., Pálinkás Bertalan 5 kor., Rajczy András 5 kor., Sárándi János 50 kor., ifj. Pankucsi János 5 kor., Pásztor Miklósné 4 kor., özv. Pásztor Sándorné 2 kor., Nagy Lajos 30 kor., Lévai János 30 kor., özv. Pankucsi Józsefné 2 kor., Torda Józsefné 5 kor., Torda Eszter és Erzsébet 5 kor., Büdi Jánosné 5 kor., id. Büdi Sándor 10 kor., Czibi Istvánné 25 kor., ifj. Konya István 5 kor., id. Konya István 5 kor., id. Szabó Józsefné 4 kor., Forgács Istvánné 5 kor., Soltész János 10 kor., ifj. Pankucsi Gábor 10 kor., Mádi József 5 kor., Csáki Gábor 20 kor., özv. Csáki Gáborné 5 kor., Sóvári János 20 kor., Német János B. 10 kor., Hegedűs János 10 kor., O. Nagy Márton 5 kor., Török Imre 5 kor., Kis Pálné 3 kor., Bátori Gábor 5 kor., Bátori Piros 2 kor., Rívó Mihály 15 kor., Ducsa Károly 5 kor., Soltész Mihály 5 kor., Kovács Pál 2 kor., Turóczi János 6 kor., Veres Károly 40 kor., id. Német József 10 kor., ifj. Büdi Sándor 10 kor., Juhász Miklós 25 kor., Markus Erzsébet, Jecs Lidia 5 kor., Jecs János 10 kor., Szinai Márton 10 kor., Rajczy József 5 kor., Török András 4 kor., Elek Istvánné 4 kor., ifj. Forgács Andrásné 4 kor., Forgács Imréné 5 kor. Molnár György O. 5 kor., Pankucsi István 5 kor., Nagy József 10 kor., ifj. Nagy Károlyné 2 kor., Györfi Józsefné 20 kor., Büdi Istvánné 5 kor., Nagy Márton 15 kor., Gubás Bertalan 20 kor., Becse Józsefné 10 kor., Molnár Lajos 30 kor., Szakács Miklós 10 kor., Simon József 5 kor., Filep József 5 kor., Kulcsár Jánosné 5 kor., Sóvári Lajos 20 kor., Nagy András 60 kor., Kormos György 20 kor., Nagy János 80 kor., Pankucsi Gyula 10 kor., Sóvári Miklós 10 kor., Turóczi Miklós 2 kor., Büdi Pál 4 kor., Szabó János 10 kor., Fagyas István 10 kor., Pankucsi Károly 20 kor., Nagy Károly 20 kor., Ducsa János 6 kor. Balla Mihály 5 kor., Vitelki János 20 kor., id. Vitelki József 10 kor. Kertész Ferencz 10 kor., ifj. Krajecz Andrásné 10 kor., Kónya Jánosné 5 kor., Kónya József 5 kor., Györfi Pál 20 kor., Kánya Károly 2 kor., Ducsa Mihály 5 kor., Nagy Sándor 10 kor., Bátori József 5 kor., Szaniszló István 5 kor., Hegedűs Ferenc 3 kor., Simkó József 5 kor., Dakó János 3 kor., Dobroczi János 10 kor., Sallai János 6 kor., Molnár Györgyné 3 kor., id. Olasz Józsefné 5 kor., Balázs Lajos 3 kor., ifj. Vitelki József 5 kor., Német János 40 kor., Német Ferencz 10 kor., Nagy Miklós 20 kor., Kónya Gábor 10 kor., Bátori Sándor 1 kor., Sárándi József 10 kor., Szalai János 5 kor., Balázs Gyula 2 kor., Gaskó András 5 kor., Diszházi Jánosné 3 kor., Ducsa András 10 kor., özv. Bodnár

Istvánné 2 kor., Tóth Sándor 3 kor., Rajczi Károly 10 kor., özv. Pankucsi Jánosné 2 kor., Filep János 5 kor., Német Miklós 5 kor., Sóvári Kálmán 5 kor., Pálinkás Sándorné 20 kor., Juhos János 3 kor., Váradi Sándor 10 kor., Becse József 5 kor., Énekkar 800 kor., özv. Nagy Jánosné 50 kor., Bolobás János 40 kor., Györfi György 15 kor., Nőegylet 90 kor., Krajecz János ág. ev. 3 kor., Nagy Lajos O. 5 kor., özv. Fagyas Jánosné 10 kor., összesen 3136 korona.

Javitásokra és tisztogatásra Újcsanáros 230-30 kor., Sóstófalva 75-58 koronát fordított.

Vámosújfalu. Adakozás templomra: Felső Vinnai Pálné 50 kor., Darabos István 50 kor., özv. Koskóczki Ferencné 40 kor., Hunyor Sándor és neje 50 kor. Isten dicsőségére: ismeretlen 40 kor., Balsay Bertalan 10 kor., összesen 240 korona.

Úrasztalára kenyeret és bort adtak: Bénó István, özv. Bodnár Ferencné, Nagy József, Sarkadi József, Sipos István, Tóth István. Építkezés: lelkészlak fedésre 103-36 korona.

Sára. Isten dicsőségére: Kósa András 4-50 kor., ifj. Berei Ferenc 4-50 kor., Ungvári Mihály 4-50 kor., Berei Ferenc 4-50 koronát.

Urvacsorai kenyeret és bort adtak: id. Berei Ferenc, Kánya Mihály, Kecskeméti Imre, Szabó András (zsadányi lakos), Bónis Ferencz, Halász István.

Építkezés nem volt.

Felsőborsodi egyházmegye.

I. Adakozások.

Alacska. Liszkai Istvánné egy úrasztali terítőt adományozott 20 kor. értékben. Isten dicsőségére Sikur János 3 koronát.

Balajt. Isten dicsőségére: Ragályi Béla e. m. gondnok úr az úrasztalát kenyérral és borral egész éven át ellátta s a parochiális könyvtár részére több füzetet adományozott. Török Józsefné az úrasztali pohár alá egy kis terítőt adományozott.

Bánfalva. Az úrasztalára id. Szabó István és Zsuponyó Lajos kenyeret és bort, mélt. Vladár Ervin főgondnok úr bort, id. Zsuponyó András gondnok kenyeret, Pogány József bíró és Mátyás Zsigmond kenyeret és bort adományoztak; ifj. Tóth Jánosné egy

művirágcsokrot a templomba 80 fill. értékben ; Tussay János lelkész egy kaput a lelkészlakra 18 kor. értékben ; Csipke József 10 kor., Derembo Józsefné 10 kor. ajándékoztak úrvacsorai kenyérre és borra.

Bánhorvát. Isten dicsőségére : Varga Istvánné 1 kor., özv. Vas Lajosné 2 kor., Bokor Józsefné 2 kor., Csehes Mihályné 5 kor., a hívek 11 kor., imakönyvekre 9 kor. Az úrasztalára Zsuponyó István kenyeret, máskor a presb. tagjai. A konfirmandus gyerekek úrvacsorázásakor kenyeret Gál Gizella, bort Bokor József adományozott.

Berente. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak : Boczki József, Kopcsik József, Kovács Jánosné, Köntös József, özv. Lipták Jánosné, Czákó Ferenc. Isten dicsőségére : Kopcsik Jánosné 4 kor., lelkész építkezési célra 20 kor. Szepessy Gyula úr 32 szekér homokot.

Bodva. Úrvacsorai kenyeret és bort adományoztak : Özv. Gyuricskó Sámuelné és nagys. Szepessy Kálmán úr 25 korona értékben.

Borsod. Domonkos Zsuzsánna és István Amerikából 50 kor., a legények 6 kor., Tóbiás István és neje, Bendik Kovács József és neje egy-egy alkalommal kenyeret és bort adományoztak.

Borsodszakúcsi. Adakoztak úrvacsorai jegyekre : Fűzi Pál, Fűzi Gábor, Osvát József, özv. Fűzi Jánosné, Fekete Sámuel és Kis Miklós 16 kor. értékben.

Damak. Úrvacsorai kenyeret mindig a presb. tagok adnak. Orgonára a hívek 1521 kor. adományoztak.

Dédes. Isten dicsőségére egyesek 54 kor. adtak. Az úrasztalát kenyérrel minden alkalommal a presb. látja el.

Bántapolcsány. Isten dicsőségére egyesek 11 kor., az úrasztalára : özv. Latkóczy Kálmánné két ízben bort, kenyeret pedig minden alkalommal a presb. tagjai adományoztak.

Disznóshorvát. Az úrasztalára kenyeret a presb. tagjai sorban, bort egy-egy alkalommal lelkész és özv. Tóth Jánosné ág. hitv. adományoztak. Isten dicsőségére : Gál István 5 kor., ifj. Kotány György 2 kor., Zilahi János 2 kor., Kecskeméti Mihályné 2 kor.

Edelény. Isten dicsőségére adakoztak : özv. Sztányai Jánosné 6 kor., özv. Tóth Pálné 4 kor., özv. Csapó Jánosné 4 korona, Balogh István az északi harctéren elhalt fia emlékére 200 kor., Malinkó Imréné 5 kor., dr. Erényi Manó 5 korona ; úrvacsorai kenyeret és bort egy-egy alkalommal Balogh Sándor, Dr. Nagy Barna, Demeter Pál, Balogh István lelkész, Lőkös István, id. Fazekas János.

Finke. Isten dicsőségére: Varnai Gyula 2 kor., Varnai István 4 kor., ifj. Varnai Gyula 4 kor., úrvacsorai kenyeret és bort Bencze János, Marton Ferenc és Szendi András adtak egy-egy alkalommal.

Felsőkelecsény. Az úrasztalára kenyeret a hívek, bort egy alkalommal Nagy László adott. Isten dicsőségére adakoztak: Veres János 4 kor., id. Szeghő János 2 kor., b. Andó Jánosné 1 kor., p. Andó István 4 kor., Varga János 6 kor., ifj. Szabó István 2 kor., Imri Józsefné 5 kor.

Dövény. id. Majoros Péter Isten dicsőségére 10 koronát adott.

Hangács. Az úrasztalát kenyérral és borral ellátták: Gadóczy József, Hajdú József, H. Kopcsó József, özv. Kopcsó Józsefné, özv. Kerekes Jánosné, Orosz Pálné és Szankai József.

Nyomár. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Bacsó István, id. Lukács János, Lukács Bertalan, Kenyeres András, Kulcsár István, Mihalik József, özv. Misó Józsefné, Molnár István, ifj. Petus István és Szakáts Boldizsár.

Hegymeg. Úrvacsorai kenyeret és bort egy-egy izben: Szántai János, Pap Károly, Szász János és Farkas József lelkész. — Özv. Jantho Lajosné a leánya emlékére egy értékes úrasztali terítőt adományozott 150 kor. értékben.

Kondó. Az úrasztalára egy izben bort: Tözsér József adományozott.

Lak. Úrvacsorai kenyeret a presbyterek sorban adnak.

Ládbessenyő. Isten dicsőségére: ifj. Füleki Sámuelné 2 kor.; Úrvacsorai kenyeret: Takáts Lajosné, Tobiás Lidia, Tobiás József, özv. Tobiás Istvánné, Szabó József, Tobiás György és Füleki Bertalan adtak egy-egy alkalommal. Iskola-fűtéshez fabeszállítási fuvart adtak: Szabó József, Nagy Ferencz, Lázár József, Schwartz Miksa adott egy méter fát, felválták az iskolába járó gyermekek szülei. A hívek az iskola építésénél 60 kor. értékű munkát végeztek.

Martonyi. Az Úrasztalára kenyeret és bort adtak: Takács Imréné, Kis István, Kovács András egy-egy izben, kenyeret Gaál József presbyter egy, lelkész két alkalommal. Isten dicsőségére: Szakál József 10 kor., a konfirmandus növendékek 8 kor., Petránszki András 10 kor.

Mályinka. Az Úrasztalára kenyeret és bort: Csernely Zsigmond, Pogonyi János egy-egy izben, Tiszt. Pataky Jánosné három izben bort, két izben kenyeret, D. Kulcsár Lajosné egy izben kenyeret, B. Kulcsár Mihályné egy izben bort adományozott. —

Egyesek 5 kor., G. Kulcsár János 2 kor., ifj. Szilvási Kulcsár István 2 kor.

Meszes. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Horvát Mihály, Nagy Lajos és Horváth József két-két izben, Zsóri István egy izben. Keresztesi János amerikai gyűjtése 60 kor.

Abod. Zagrai János, Kis György, Kis József, Puskás István, Kis János, Gyöngyösi János, Kis Lajos részint bort, részint kenyeret adományoztak az Úrasztalára. Isten dicsőségére Gecse Mária 11 korona 40 fillért adott.

Nagybarcza. Az Úrasztalára Tóth János lelkész egy izben kenyeret és bort, a többi alkalmakkor a presb. tagjai.

Nagyvisnyó. Isten dicsőségére: özv. Kis Józsefné 1 kor., özv. Kis Tóth Jánosné 2 kor., Sind Molnár Mihályné és Tózsa Jánosné 2—2 kor., Sturman Lénárd 20 kor., Borbély Lajos képviselő 50 kor., őgróf Pallaviciny Alfonz az iskolák fűtésére 16 m. fát, Bodolay Miklós lelkész az egyház malmának javítására 100 koronát adományozott. Az Úrasztalára egy alkalommal bort Bodolay Miklós lelkész adott.

Nekézseny. Isten dicsőségére: Budai Mihályné 2 kor., Lukács Eszter 1 kor., Kis Tóth Lajos, Tóth Sándor 1—1 kor., Kis Tóth Lajos bíró 10 kor., Szarka Istvánné, Konkoly Gyula, új Tózsa Andrásné 2—2 kor., Budai József Amerikából 3 kor., Magyar Béni, Magyar Tózsa István, Magyar Tózsa Erzsébet 1—1 kor., Magyar Pál 2 kor. Úrvacsorai kenyeret adományoztak egy-egy alkalommal: Magyar Lajos, Rigó Lajos, Magyar Péter, Gömöri András, Tóth János.

Ózd. Az Úrasztalára a kenyeret és bort a presb. tagjai adományozták. Egyházi célra Zsiros Sándor presb. adott 500 kor., a ker. fogy. szövetkezet 50 kor., özv. Zombori Istvánné 5 kor., perselypénz 85 kor. 50 fill.

Parasznya. Az Úrasztalára kenyeret adtak öt alkalommal a presb. tagjai, egy alkalommal Jósvai Ferenc. Egy-egy alkalommal bort adtak Tóth Lajos presb., Gál Pál, Sós Lajos, Jósvai Ferenc egyh. tagok. Lelkész 9 kor. 40 f. értékben közmunkát végeztetett a paróchián, id. Rácz K. János és neje Papp Juliánna az egyház javára 2 rendbeli 1000—1000 kor. alapítványt tett.

Radostyán. Az Úrasztalára kenyeret adtak a presb. tagjai, bort pedig Vladár József lelkész minden alkalommal.

Rakacszend. Úrvacsorai kenyeret és bort egy-egy alkalommal Balla István, Szabados Juliánna és Margit, Kertész János,

Pataki Sándor lelkész és két alkalommal kenyeret Balla István.

Szentjácob. Isten dicsőségére 14 kor. adományoztak a hívek.

Rudabánya. Az Úrasztalára egy alkalommal kenyeret és bort Kolos Jenő helybeli jegyző, egy alkalommal kenyeret a lelkész adott.

Szuhogy. Az 1914-ik évi adakozások összege 109 kor. 70 f.

Sajóbábony. Az Úrasztalát kenyérrel és borral ellátták: Almásy Dániel, Boros János, Kovács János, Jászka István, Király András és Jászka Márton. Ifj. Tékes Ferencné egy diszes keresztelő készletet adományozott.

Sajóecseg. Úrvacsorai kenyeret és bort adtak: Nagy Ferenc, Bodnár Sámuel, Konyha József, Fazekas Sámuel egy-egy, ifj. Vattay József két alkalommal. Orgona alapra Cs. Vattay János és Kazay János 200—200 koronát adományozott.

Sajóivánka. Az Urasztali kenyeret a presb., bort pedig minden alkalommal özv. báró Radvánszky Béláné Ő kegyelmessége adtak, özv. Terge Lajosné 2 drb. úrasztali terítőt adományozott.

Sajókápolna. Szikszai József és Cövek Gergely egy-egy izben kenyeret és bort, a többi alkalommal a presb. tagjai.

Sajókaza. Az Urasztalára kenyeret Simon Pál, Bukó Gábor, Török János, Sáfrány András, özv. Bukó Józsefné, Diószeghy Zoltán; bort pedig özv. báró Radvánszky Béláné Őkegyelmessége adományozott. Adományoztak még Mertus Lajosné egy kézi himzésű úrasztali terítőt, a sajkázai hitelszövetkezet 50 kor., a Putnoki takarékpénztár 50 kor., a Putnoki hitelbank 20 koronát.

Sajókazincz. Vágó Pál és Bende György az Urasztalára kenyeret és bort, Czövek István gondnok és a lelkészné egy izben kenyeret adományoztak.

Sajólászlófalva. Alsó Bencs István es Török Pálné az Urasztalára egy izben kenyeret és bort, ifj. Lukács József egy izben kenyeret, A. Madarász György bort adományozott.

Sajószentpéter. Az Urasztalára kenyeret adtak: Lossonczy Jenő főgondnok két izben, Csitkó Józsefné, Szabó Györgyné, H Egri Jánosné és Király József egy izben. Úrvacsorai kenyérre adakoztak: Körösi Julianna 6 kor., Szabó Sámuel 5 kor., Szabó Pál 5 kor., özv. Farkas Istvánné egy szószék terítőt adományozott 40 kor. értékben. Isten dicsőségére Szücs Józsefné 60 kor., özv. Farkas Istvánné 20 kor. ajándékoztak.

Sajóvámos. Hg. Odeschalchy Gyuláné úrnő öt alkalommal bort 75 kor. értékben, Demeter József harctéren lévő egyházi egyszer kenyeret és bort 15 kor. értékben, Porcsalmi Sámuel egy-

szer kenyeret adott az úrasztalára. Egyház szükségére herceg Odeschalchy Gyuláné úrnő 120 koronát adományozott.

Sajóvelezd. Isten dicsőségére : Valkó Pál 10 kor., Miskolczi Pál 7 kor., Bogo Lászlóné, özv. Garan Istvánné, Nagy Julianna F. Nagy János 2—2 kor., konfirmált gyermekek 34 kor., Sáfrán József 5 kor., özv. Tamók Józsefné, Sáfrán István, özv. G. Jobbágy Andrásné, Tenk József 3—3 kor., Ujj Pál, Fogyasztási szövetkezet 9—9 kor., Molnár József 3 kor. 30 f., Helplán József és neje 12 kor., Sári Erzsébet az úrasztalára egy saját szövésű fehér abroszt.

Szalonna. Isten dicsőségére adakozott : özv. György Andrásné 10 kor., az énekkar orgona alapra 50 kor., az úrasztalára kenyeret és bort adtak egy-egy izben : Maksa András, Maksa József, Hango Mihály, Dicházi András.

Szendrő. Jónyér Andrásné egy alkalommal kenyeret és bort, Benőcs Zsigmond egy izben bort, Klockó Jánosné és Toboz Dániel egy-egy alkalommal kenyeret, Beregszászy Károly pedig egy díszes terítőt adományozott az úrasztalára. Dudás András r. kath. 2 koronát adott.

Szendrőlád. Urvacsorai kenyeret és bort adományoztak : B. Rőcei János egy izben, Bakó Rőcei József egy izben, ifjú Joó Károly gondnok egy izben, Nagy Rőcei János és ifj. Joó Károly gondnok kenyeret egy-egy izben ; ifj. Joó Károlyné Fazekas Mária egy alpacca úrasztali kenyértartó tányért 36 kor. értékben. A sebesült katonák részére a hivek 61 kor. 40 f. adakoztak.

Szilvásvár. Isten dicsőségére : Takács Jánosné, Eperjesi Lajosné, Tózsza András, Pocik Lajos, Bak Pálné, ifj. Varró Bacsó Jánosné 2—2 kor., Bak P. Mihályné, Papp V. Béláné, Orbán Eszter, Boros Simon Klára 3—3 kor., Szabó Józsefné 5 kor. ifj. Köz Varró Mihály 5 kor., Brassó Zsigmondné 20 kor., Brassó Zsigmond 180 kor. Az úrasztalára kenyeret és bort Brassó Kőmives Zsigmond, kenyeret Varró Márton, Varró Zsigmond, Brassó Lajos, Boros N. István egy-egy alkalommal és Grünbaum Ábrahám négy izben bort adományoztak. Ögróf Pallaviciny Alfonz 16 m. fát, Fenyves Jakab 6 m. fát, a bélapátfalvi cementgyár 50 q cementet 200 korona értékben.

Tardona. Isten dicsőségére : Gyenes Bálint a harctérről 10 kor. küldött, Hanko Pálné 1 kor. adott, úrvacsorai kenyeret Pogány Lajos, Górn László, Kónya Bálint, Kónya József, Kónya Dániel, M. Górn Istvánné egy-egy izben adtak.

Vadna. Az úrasztalára kenyeret és bort egy-egy alkalommal

Szabon Gábor, Szabon Andrásné és Szabon Pál, kenyeret egy-egy izben Varga Gábor, Varga Pál és a lelkész adományoztak.

Varbó. Az úrasztalára Kun József lelkész, Dienes Péter és Bak Józsefné egy-egy izben kenyeret, Pocik András egy izben bort adott.

Ziliz. Urvacsorai kenyeret a hívek sorba adnak; bort egy alkalommal Gööz Béláné s egy alkalommal az énekkar adományozott. Isten dicsőségére: Horváth Károly 10 kor., orgona-alapra énekkar 100 koronát adott.

Összes adakozás: 7061 korona 50 fillér.

II. Építkezések:

Alacska 130 kor.,
 Berente 1237 kor. 52 fill.,
 Boldva 31 kor. 84 fill.,
 Borsodszakácsi 214 kor. 24 fill.,
 Dédes 500 kor.,
 Edelény 1178 kor 74 fill.,
 Finke 8 kor.,
 Felsőkelecsény 407 kor.,
 Hangács 203 kor ,
 Nyomár 34 kor.,
 Hegymeg 70 kor.,
 Kondó 360 kor. 14 fill.,
 Lak 224 kor.,
 Lászlószőlő 700 kor.,
 Martonyi 72 kor. 80 fill.,
 Ózd 620 kor.,
 Radostyán 18716 kor. . 0 fill.,
 Rudabánya 47 kor.,
 Szuhogy 26 kor.,
 Sajóbáony 516 kor. 70 fill.,
 Sajóecseg 1190 kor. 33 fill,
 Sajóivánka 134 kor.,
 Sajókápolna 275 kor.,
 Sajókaza 610 kor.,
 Sajókazincz 111 kor.,
 Sajólászlófalva 51 kor. 94 fill ,
 Sajószentpéter 197 kor. 30 fill.,

Sajóvámos 1115 kor. 31 fill.,
 Szendrő 11851 kor. 07 fill.,
 Szendrőlád 120 kor.,
 Szilvásvárad 2000 kor.,
 Varbó 142 kor. 78 fill.,
 Ziliz 767 kor. 98 fill.
 Összesen : 43864 korona 49 fillér.

Felsőzempléni egyházmegye.

A) Adakozások.

Alsómihályi. 60 kor.
Bán c. 147·80 kor.
Vásárhely. 147·74 kor.
Morva. 29 kor.
Bodzásujlak. 135 kor.
Garany. 212 kor.
Csarnahó. 20 kor.
Deregnyő. 110 kor.
Szalók. 73·83 kor.
Gálszécs. 58·10 kor., Kovács Sámuel feleségének emlékére és Isten dicsőségére díszes terítőt, Pikna Pálné, Kovács Sámuel, Kovács Miklós és ifj. Koch Gáborné szül. Kovács Mariska a lelkészi székre és a szószékre terítőt.
Gercsely. 16 kor.
Kiszte. 20 kor.
Hardicsa. 268 kor.
Homonna. 116·87 kor.
Kazsó. 25 kor.
Kisbári. Urvacsorai jegyekre 24 kor.
Nagybári. Urvacsorai jegyekre 40 kor.
Nagyráska. 32 kor.
Hegyi. 35 kor.
Kolbása. 9 kor.
Ladamóc. 50 kor.
Lasztómér. 231·20 kor.
Lasztóc. 100 kor.

Magyarizsép. 378 kor.
Cselej. 85 kor.
Magyarsas. 98 kor.
Imreg. 102 kor.
Szürnyeg. 292 kor.
Málca. 76·30 kor.
Miglész. 172 kor.
Nagyráska. 37 kor.
Nagytoronya. 20 kor., s azonkívül a hivek önkéntes adományából egy drb. úrasztali kehely és 2 drb. úrasztali kendő vétetett.
Sátoraljaujhely. Háborús célokra 280 kor.
Szóllóske. 30·44 kor.
Bodrog-Szerdahely. 90·41 kor.
Tusa 354·97 kor.
Zemplén. 55·50 kor.
 Adományok összege: 3942·44 kor.

B) Építkezések.

Alsómihályi. Templomjavításra költött 350 kor.-át.
Morva. Tanítói magtárépítésre költött 600 kor.-át.
Bodzásujlak. Egyházi kisebb javításokra költött 60 kor.-át.
Gercsely. Templom kifestésére költött 400 kor.-át.
Homonna. Egyházi épületek javítására költött 342·49 kor.-át.
Kazsó. Egyházi épületek javítására költött 762·72 kor.-át.
Kis-Azar. Paplak építésére 6100 kor.-át.
Kisbári. Egyházi épületek kisebb javítására 70 kor.-át.
Lasztómér. Új iskola s tanítóilak építésére 14,000 kor.-át.
Lasztóc. Új orgona beállítására 2500 kor.-át, tanítói lakás kert körülkerítésére 250 kor.-át.
Magyarsas. Új iskola és tanítóilak építtetésére 15,000 kor.-t.
Szürnyeg. Tanítóilak mellékhelyiségeinek építtetésére 3325·90 kor.-át.
Szóllóske Új paplak építtetésére 7559·18 kor.-át.
Tusa. Lelkészlakon új pince építtetésére 800 kor.-át.
Zemplén. Kisebb egyházi javításokra 280 kor.-át.
 Építkezések összes összege: 52,580·29 kor.

Gömöri egyházmegye.

A) Adakozások.

a) A pelsőci járásban:

Beje. Perselypénz egész évi 51·49, Zsóri Mártonné 2, Gáspár Pálné 2, Grébecz Katalin 5, Soltész Róza 2, Soltész Erzsébet 1, Grébecz Erzsébet 1, Grébecz Lajos 2, Varga Béla 3, Varga Józsefné 6, virágvasárnapi perselypénz 5·42, Jolsvai katonai kórház 30·60, Katonanapon 25, összesen: 136·51 kor.

Oldalfala. Perselypénz 4·35, Bódi Borbála 5, Bódi Bertalanné 5, összesen: 14·35 kor.

Otrokocs. Özv. Anderko Lászlóné 2, Stubner Lajos 1, Adorján Anna 4·20, Bodzássy Mátyás 5, perselypénz 12·99, összesen 25·19 kor.

Zsór. Perselypénz —·80, özv. Csizmadia Istvánné 4, özv. Csizmadia Istvánné 2, F. Csizmadia István 2, özv. Pusko Lászlóné 4, Kovács Árpád 4, összesen 12·80 kor.

Beretke. Egyházi persely 23, Agenciális 13, Bizik András 10, Szabin István 2, Mogyoródi István 5, Zula Józsefné 10, Torma Andrásné 4, Pekártsik Andrásné 4, Konfirmandusok 35, összesen 106 kor.

Lekenye. Egyházi persely 13·28, Agenciális persely —·72, Ludman Józsefné 2, Kotó Márton 4, Molnár András 2, Király József 2, összesen 24 kor.

Csoltó. Katona János 2 kor.

Pelsőc. Virágvasárnapi persely 1·26, Gyűjtés G.-kisfaludi templom részére 25, Pelsőci Közgazdasági Bank adománya 30, perselypénz Gusztáv A. Egyletre 1·45, Blum Rezső adománya 20, Czékus István adománya 3, vasárnapi persely 13·82, hadbavonultak részére gyűjtés 104·61, Jolsvai katonai kórház gyűjtés 22·83, katonáknak karácsonyra gyűjtés 70, ugyanezen célra persely 5·05, Agenciális persely 19·70, város adománya 172, összesen 488·72 kor.

Szalóc. Perselypénz 14 kor.

Vigtelke. Perselypénz 10·06 kor.

Berzéte. Id. Nagy Lajos 20, Osváth Gyula 10, perselypénz 135·93, összesen 165·93 kor.

Berzéte-Körös. Gergely Lajosné 4, perselypénz 20·75, összesen 24·75 kor.

Rozsnyó-Rudna. Kerekes János 3·60, Dusza Andrásné 3·60, Köteles Balászné 2, perselypénz 8, összesen 17 20 kor.

Rozsnyó. Özv. Penger A.-né 10, Presbyterek 12·50, Gömőri Takarékpénztár 30, Rozsnyói Takarékpénztár 60, Sajóvölgyi Bank 20, Kakovai I.-né 2, Nagy Lajosné 2, Győry B.-né 2, Krokovai K. 2, Szedlák T. 2, Varga B.-né 2, Domokos Sándor 10, Tamási Pál 10, összesen 164·50 kor.

Özörény. Dusza Béla 45, Presbyterek adományoztak 12, perselypénz 31·90, ifj. báli jövedelem 62·30, összesen 151·20 kor.

Páskaháza. Perselypénz 23·33 kor.

Gice. Perselypénz 47, ifj. Kelemen János 5, összesen 52 kor.

Gömör-Székárosi közös egyház. Perselypénz 95·07, Kovács Márk 2, Marton Gyuláné 1, Demjén Mária 2·50, Gérecs István 2·50, Gérecs Bálint 1, Bedécs Andrásné 1, Pabyák József és neje 3, Bartók Gyula és neje 5, Varga János és neje 5, Lányok és leányok 1·50, Pauka István és neje 2, Galos Andrásné 1, id. Kovács Gyula 3, Demjén Lajos 2, Koliszár Gyula 1, özv. Pauka Andrásné 1, Fabó Géza 1·50, Stefanik Gyula és neje 2, Pionik Mihály 2, Sebén István 1, Silling Lajos és neje 1·50, Banyik István 1, Bartók György 2, Punka János 1, Szabó András 1·50, Bedécs István 2·50, Szabó Andrásné 1, Bráz József 2, Gerécs András 3, ifj. Tóth István 1·25, Matus Lajos 2, Punka János 1, Punka Zsuzsánna 1, özv. Punka Andrásné —·50, Balázs Géza 1, Marton Géza 2, Galos Juliánna 1, Punka Zsuzsánna 2, Bartók Márton 1, Szabó László 2·50, Pionik Mihály 2·50, Czangár István 2, Punka István 1, Bedécs András 2, Bartók István 2, Bartók Gyula 1, Bartók Márton 1, Varga János 2·50, Punka Lajos 1, Punka Zsuzsánna 1, Punka János 1, összesen 185·82 kor.

Gömör-Székárosi anyaegyház. Kovács Márton 2, Marton Gyuláné 1, Demjén Mária 2·50, Polgár József 3, id. Kovács Gyula 3, Demjén Lajos 2, Fabó Géza 1·50, Pionik Mihály 2, Sebén István 1, Silling Lajos 1·50, Matus Lajos 2, Balázs Géza 1, Marsin Géza 2, Szabó László 2·50, Pionik Mihály 2·50, Czangár István 2, összesen 31·50 kor.

Alsófalú. Bartók Gyula 5, Varga János 5, Punka István 2, Galos Andrásné 1, Koleszár Gyula 1, özv. Punka Andrásné 1, Stefanik Gyula 2, Banyik István 1, Bartók György 2, Punka János 1, Szabó András 2·50, Bedécs István 2·50, Szabó Andrásné 1, Punka János 1, Punka Zsuzsánna 1, Bartók Márton 1, Punka István 1, Bedécs András 2, Punka Andrásné —·50, Galos Juliánna 1, Punka

Zsuzsánna 2, Bartók István 2, Bartók Gyula 1, Bartók Márton 1, Varga János 2·50, Punka Lajos 1, Punka Zsuzsánna 1, Punka János 1, összesen 46 kor.

Felsőfalu. Legények s lányok 3, ifj. Tóth István 2·50, összesen 5·50 kor.

Kis-Visnyó. Gerécz István 2·50, Gerécz Bálint 1, Legények s leányok 1·50, Bráz József 2, Gerécz András 3. ifj. Tóth István 1·25, összesen 11·25 kor.

Felső-Rás. Perselypéncz 13·27, Nyifár Mária 1, Borzi Máté István 2, Koncsko Magdolna 2, ifj. Máté János 2, id. Máté Jánosné 2, Sebők László 2, Gerecs Istvánné 1, Punka Mártonné 2, összesen 27·27 kor.

Vály. N. N. adománya 1 kor.

Alsó Kállosa. Varga Gyula gyűjtése Amerikából 751·39, Varga Gyula 2, Máté István 2, id. Varga József 2, Erdélyi István 2, Takács Béla 2, Juhász Miklós 1, Vanya Lajos 2, énekkari béli jövedelem 10, konfirmandusok 1·60, összesen 775·99 kor.

b) A tornaljai járásban :

Rimaszécs—Jéne—Susa—Zádorháza. *Rimaszécs.* Isten dicsőségére : Mészáros Dezső és neje 10, özv. Varga M.-né 4, Sósik István 5, Vass István 5, Mészáros Barna 5, Mészáros István 5, Sósik Gyula konfirmandus 2, Szegedi István konfir. 2, Péter Béla konfir. 2, Hegedűs Zoltán konfir. 2, Gál Erzsébet confir. 3, Boros Gyula konfir. 5, Pásztor Juliánna 2, Murányi András 1, Boros Bertalan 5, Gál Lajos 2, Boros Kálmán 5, ifj. Kolozsi István 5, Varga Jánosné 2, Egyház és iskolára : Rimaszécsi Takarékpénztár 100, Rimaszécsi fogy. szövetkezet 25, Ifjak béli jövedelme 5, Zádori Sándor 1·50 korona.

Jéne. Isten dicsőségére : Tergác Zoltán konfir. 2, iskola építésre fuvar és közmunka a hivektől 822·50 korona.

Zádorháza. Isten dicsőségére : Dávid Károly és neje 4, Csenyizi Pál 2 kor. Úrvacsorához : Katona Katóka kenyeret, Csontos Ilona kenyeret és bort, Bettess Károly és neje kenyeret és bort adtak egy-egy alkalommal.

Nemesradnót. Isten dicsőségére : özv. Bedécs Mihályné 2, özv. Pósa Lajosné 2, Pósa István 3, Bodon Dezső 5, Bodon Karolina 3, Bán Ilona 3, Lukács Erzsébet 3, Juhász Mária 3, Pósa Zoltán 4, Bodon Árpád és Szilassy Erzsébet ujh. pár 5, özv. Bo-

don Péterné 2, Bodon Zoltán 5, Lukács Álmos 4·60, id. Pósa Ferenc 5, özv. Varga Péterné 2, Bedécs Árpád 2, Czikó Gyula 2, ifj. Pósa Illés 5, bíró Pósa Ferenc 5, Pósa Béla 5, Pósa Tamás 2, Jablonczay József 10, Bodon Gyula 4, Pósa Dezső 5 korona.

Balogiványi—Cakó. Balogiványi. Isten dicsőségére: Csótó Istvánné 2, Csótó Miklós 2, özv. Fejes Józsefné 2, Konfir. növendékek 5, Fejes Lajos 5, Balyo János 2, Fejes Jónás 4, Tóth Kálmán 4, Fejes Béla 4, Csótó István 2, Csomós Gézáné 2 korona. Úrvacsorához egy-egy alkalommal: Fejes Miklós kenyeret, Csótó István bort adott.

Cakóban Isten dicsőségére: Ferencz Miklós 2 kor. Úrvacsorához: Ferencz Péter egy alkalommal kenyeret és bort adott. Harangalpra: Ferencz Béla és neje 4, konfir. növendékek 12 korona.

Bátka—Rakottyás. Isten dicsőségére: Breznay János és neje 4, Derencsényi Lajos 5, konfir. növendékek 2·20, Kolák Zsuzsánna 2, Gál Béla 4, Hegedűs Ilona 2, Derencsényi Juliánna 2, Simon Kálmán és neje 10, Bajor János 2, Szabó Kálmán 2, Fejes Irma 2, Mács Jenő 2, Mike János 2, Boholy Jánosné 2·40 kor. Úrvacsorához egy-egy alkalommal: Mázik Józsefné, Csapó Józsefné, Mács Istvánné, Nagy Sándorné kenyeret, Mészáros Bálint sajtóecsegi tanító, Kovács Györgyné bort, Kis Fejes János gondnok pedig kenyeret és bort adtak.

Zsip—Dulháza—Balogújfalú. Zsip—Dulháza. Isten dicsőségére: Nagy Pál Sándor és neje 4, Főző János és neje 4, Sebők Istvánné 3, Sebők Miklósné 2, Gál István 4, Simon József és neje 10, Főző Józsefné 2, P. Simon József 2, konfirmandusok 20 kor.

Balogújfaluban Isten dicsőségére: Tót Benedek és Balyo András 3 korona.

Tornalja—Sajókirályi. Tornalján Isten dicsőségére: özv. Lóska Jánosné 10, Bódi Teréz 10, Borzi Margit 3, Krokovai Margit 10, Sintaj Mária 5, Bacso Jenő 4, Jokman Erzsébet 5, Borzi Béla 2, Tóth László 10, Boczkó Sándor 2, Mato János 10, Nagy István 5, Pekártsik Andrásné 5, Grelák Istvánné 3, Tornaljai Takarékpénztár 50, Orgona-alapra többen 24 korona.

Sajókirályiban Isten dicsőségére: Barta Mária 5, Kucsora Lászlóné 4, Barta László 2, Sisák Józsefné 2, Tornaljai Takarékpénztár 20 korona.

Sajókeszi—Sajólenke. Sajókeszi Isten dicsőségére: Filep János

4, özv. Lóska Jánosné tornaljai lakos 10, Fürjes János kövecsesi lakos 10, a községi iskola céljaira 40 korona.

Sajólenkén a községi iskola céljaira 22 korona.

Naprágy. Liptay László lelkész és Hubay Lajos úrvacsorai kenyérre és borra 12—12 koronát adtak. Tornaljai Takarékpénztár iskolai célokra 20 koronát adott.

Kövecses—Sajószentkirály—Sajórecske. Isten dicsőségére: Fürjes Jánosné 2, Ligárt István 5, özv. Miklós Istvánné 2, hívek adománya úrasztali terítőre 156·59. Perselypénz 8 70 korona.

Sajószentkirály. Isten dicsőségére: Szilárdy Béla 5, Pap Mária 2, Gál János 3, Bérés Erzsébet 2, Ligárt Balázné 2, Perselypénz 9·64 korona.

Hubó. Isten dicsőségére: Zoller Pál 2, Meliska Lajos 2, Kocsis Pál 2, Karnók István 2, Zs. Hubay Lajosné 2, Szuhay Jánosné 2·40, perselypénz 7·71 korona.

Runya. Tornaljai Takarékpénztár iskolára 20, Perselypénz 26·16 korona

Hanva—Csiz—Sajólénártfalva. Hanván Isten dicsőségére: Tóth Miklósné 4, Ferencz Barnáné 5, Veszelóczky Pálné 2, Ország József 2, Katona Lajos 1, Katona Juliánna 1, László Jánosné 10, Deák János 5, Minács Gyula 1, Vasas Lajosné 2, Beles Barna 2, Tóth Erzsébet 2, Ferencz Dánielné 2, Perselypénz 49 64 korona, Csizben Isten dicsőségére: Tóth Benedek gondnok, gondnoki fizetését 40, Galovicz Andrásné 2, Csiszár János 4, Csiszár Jánosné 4, Károlyi Margitka 5, Tóth Dániel 2, Balajti Mihály és Balajti Lajosné 20, Csizi Jánosné 3, Perselypénz 70 kor. Sajólénártfalván Isten dicsőségére: Harnác Istvánné 5, Molnár István 5, Molnár Barnáné 6, Madarász József 4, Csizi István 5. Perselypénz 29·41, Madarász Mihály és Hernócz Lajos úrvacsorai kenyérre és borra 13, ugyanezen célra Simon András és Madarász István 14·80 kor.

c) A putnoki járásban:

Aggtelek. Isten dicsőségére: Katla László 4, Szabó Zoltán 5, Horkai Juliánna 2, Lőrincz Márton 3, özv. Molnár Györgyné 1, özv. Tózsér Istvánné 1, összesen 16 kor., Lenkey Béla főgondnok 2 alkalommal kenyeret és bort 20 korona értékben. Hadvavonúltaknak segélyezésére a hívek összesen 60 koronát adományoztak.

Imola. Arday László volt gondnok bőjti úrasztalra 2 kor. értékben kenyeret adott.

Ragály. Mélt. Dókus Ernőné kisesoltói Ragályi Ilona emlékére a mult évben megajánlott 2280 koronából az orgona felépítetett. A kenyeret és bort minden kommuniókor báró Ragályi Balassa Ferenc főgondnok úr, mint régebben, ez évben is adományozta. Hadbavonultak itthon maradott családtagjai részére gyűlt és elküldetett 70 kor. Isten dicsőségére adományozott Majoros Lajosné 4 koronát. Méltóságos Dókus Ernőné (orgona ár) 2280 koronán kívül méltóságos báró Ragályi Balassa Ferenc 200, méltóságos báró Ragályi Balassa Ferencné 100, méltóságos báró Ragályi Balassa Marietta 20, méltóságos báró Ragályi Balassa Lilly 10, méltóságos özv. Szabó Ágostonné 50, B. Horváth Sándor 10, Simon Bálint 30, Ragályi Pál 30, Ragályi László 40, Kiss László 40, Szeghő József 10, Gáraly József 20, Kuzsup Sándor 20, Konyha Károly 10, id. Tóth Ferenc 8, Nagy László 5, Ragályi Bertalan 25, Ragályi Zsigmond 20, Dapsy Vilmos 30, Kovács Miklós 20, Ragályi Rafáel 30, Fejes László 20, Szabó Lajos 5, Kuzsup Miklós 10, Kuzsup István 5, özv. Főris Györgyné 5, Szücs Péter 5, Garaj Tamás 10, Pozsgai Ferenc 10, id. Stover Ferencné 10, Pusko József 5, Váradi Pál 5, Szedlák Istvánné 2, ifj. Ludvig Józsefné 1, Róth Pálné 1, Ludvig Dánielné 2, id. Ludvig Józsefné 2, Király József 1, ifj. Tóth Ferenc 1, Skover Lászlóné 2, ifj. Skover Istvánné 1, id. Skover Istvánné 3, ifj. Skover Ferencné 1, Skover Bálintné 1, id. Tóth János 5, Tóth Péter 10, Tóth Pál 10, Hajdú Istvánné 4, Gönczi Jánosné 2, Veress Istvánné 2, Garaj Lajos 4, id. Szordák Ferencné 1, Tóth Sándor 2, id. Gulyás Mihályné 1, ifj. Gulyás Mihályné 1, Lenkey Károly 10, Pozsgai István 5. Farkas János 1, Simon Katalin 2, Orbán Ferencné 2, Szücs István 2, Pozsgai Istvánné 1, Csegöldi Pál 2, Budai Jánosné 1, Pogány István 2, Pogány Sándor 1, Perczel Józsefné 1, Tóth László 5, Béres István 1, Ribai Bertalan 1, Ribai János 5, Konyha Pál 4, Fejes Pálné 4, Fejes Jánosné 1, Simon Jánosné 2, Ivoes Antal 1, Kubik József r. kath. 10, özv. Simon Károlyné 5, Szeghő Terézia 1, Tóth Pintér Andrásné 1. Hadobás Lajos 1, Simon János 2, Havszky Mária 4, Pogány Bálint 1, Róth József úr Zádorfalva 2, ifj. Kubik József r. kath. 1, báró Ragályi Balassa Ferenc 10, Turi Sámuel (Ónod) 10, Farkas József (Disznóshorvát) 5, Dr. Nádas Sándor 5, Stepán N. 10, Skover Bertalan 2, összesen 3282 korona.

Trizs. Isten dicsőségére adományozott Majoros Lajosné 4, Bodnár Jánosné szül. Dusza Erzsébet karácsonyra kenyeret és bort kb. 7 kor. értékben. Hadbavonultak részére összesen 10 kor.

Zádorfalva. Isten dicsőségére : Dusza Lajos lelkész úr 12 kor.

Deme Sándor presbyter úr egy igen régi úrasztali kannát 60 kor. költséggel javíttatott.

*Szuha*fő. Isten dicsőségére: Paizs László 10 kor. adományozott. Az úrasztalára újbori alkalommal Hubay Kálmán lelkész úr a bort adományozta, új kenyérre pedig Császár Lajos presbyter.

Szuha. Két egyén az úrasztalára kenyeret és bort adott, u. m. Domby István gondnok új borra, Kiss Dániel Karácsonyra. Az egyházközség tagjai az előjáróság felhívására önként 866 koronát adományoztak a kut vízvezetéke s gépszerkezete részére.

Kelemér. Diószeghy László úr és neje Csoma Sarolta úrnő felajánlották, míg élnek Kelemérben, a kenyeret és bort az úri szent asztalra. Isten dicsőségére adakoztak: Gál Juliánna Amerikából 10 koronát, ifj. Veress József 4, F. Gál Mártonné Barócsky Juliánna 2 koronát.

Gömörszöllős. Úrvacsorai kenyeret mindenkor a presbyterek ajándékozták, újbori alkalommal a bort f. Babus Lajos adományozta.

Putnok. Isten dicsőségére adakoztak: Lendvay Róza 2, özv. Szentpéteri Sámuelné 20, özv. Szkarossy Gusztávné 30, Kálniczky Endre 10 kor.

Dubicsány. Isten dicsőségére: Imri Istvánné 6 kor. adott.

Hét. Úrasztalára kenyeret a presbyterek adományoztak, az újbori bort pedig a lelkész. Hadbavonúltaknak, sebesülteknek, kórházaknak 4 ízben gyűjtés rendeztetett igen szép eredménnyel.

Zubogyon. Perselypéncz 7·50, Isten dicsőségére: Kiss Lajos tanító 2 korona. Úrvacsorai szent jegyeket: Lelkész egy alkalommal bort, özv. Ambrus Lászlóné egy ízben kenyeret, id. Hanga István egyszer kenyeret és bort, A. Simon István egy alkalommal kenyeret és bort. Simon Bálint egyszer kenyeret és bort. Ezek értéke 37 korona. Úrvacsorai szent jegyekre pénzt adtak: Bástori Gábor 2 ízben 1·60, Vincze Dániel 4 alkalommal összesen 2·40 kor., Demjén Jánosné 1, id. Szabó János 1, A. Simon János 1, Juhász Pál 1, id. Csorba János —·80, Csorba Lajos —·40, A. Konyha József, 1 kor., ifj. Gönczi István 1, Simon Sámuel 1, Elek Pál 1, ifj. Elek Bálint 2, Csorba Péter 1, Csorba László 1, Ambruzs István 1, Csorba Mihály 1, ifj. Angyal István 1, Vincze Juliánna 2 ízben összesen 2 kor., Vincze Pál 1, Szabados Jánosné 1, özv. Ambruzs Lászlóné —·50, konfirmált gyermekek 7·90, Simon Sámuel —·60, Angyal László —·60, id. Roman Pál 1, összesen 37 kor. 20 fillér. Összes pénzbeli adomány: 45 kor. 90 fillér. Úrvacsorai jegyek értéke 37 kor. Összes adomány: 82 kor. 90 fillér.

d) *Rimaszombati járásban :*

A balogi egyházban. Ispán Kovács János és családja 4, Sonkoly Juliánna 2, Csűri Pecsők Istvánné Majoros Katalin 2, Hojda Juliánna 1, Tóth István és Hojda Mária 2, B. Kovács András és neje Bosnyák Erzsébet 2, Kovács István bakter 1, Kovács Pál presbyter 2, neje Fodor Borbála 1, Végh István középső és fia 3, Csapó József és neje Kovács J. 3, Csapó János és családja 3, Ibos Andrásné 1, Kovács Pál Amerikába távozó 2, Bosnyák János marin. 2, Majoros János és neje V. E. 3, Majoros István és neje Sz. B. 2, Molnár András és neje 4, Gyüre István 2, neje Kovács Erzsébet 1, Leányuk Adamecz Sándorné 1, Szepesházy Kálmánné 5, Szekeres Jánosné 2, Nagy Mihályné 2, Kovács Pál presbyter 2, György János 4, Fodor Györgyné 1, Csapó József és neje Végh Katalin 2, Tóth István pusztai 2, Pál József családjával 3, Kovács György 3, Neje Benes Borbála 2, Nagy Istvánné 2, Bajczér Miklós és neje 5, Zsámbok István 2, Szabó János 2, Neje Végh Katalin 2, Nagy Lajosné 2, Aranyosy Istvánné 3, Gál Istvánné 2, Kovács György és neje V. M. 2, Adamecz Sándorné 2, Kovács István Amerikából 5, Poznán Erzsébet 1, Tóth Pálné pataj családjával 4, Sonkoly Mihály 2, Neje Bosnyák Erzsébet 1, ifj. Fodor István nyiri 2, Neje Kovács Anna 1, Szekeres Végh István és neje 2, Szekeres Végh János és neje E. J. 2, Csűr Istvánné Czéner Amália 5, Bosnyák Mária 3, Poznán Gergely 2, ifj. Elek János 2, ifj. Bosnyák János 2, ifj. Csapó János harcos 2, id. Csapó János 2, Gál Margit 1, ifj. Molnár Istvánné 2, Pecsők István bíró 4, Turi Tóth János 4, id. Molnár István 2, Bees András 2, ifj. Bakter Kovács János 2, Pecsők András gondnok 2, Geskó Katalin 1, Poznán István sebesült 2, Tóth István Turi gondnok 2, Nagy András felső 2, Neje Ibos Borbála 1, Ibos János családjával 8, Kovács György 5, Gál Gyula 2, Kovács Pál presbyter 2, Kovács Pál neje Gál Erzsébet 1, ifj. Csapó József harcba induló 2, Szabó István 2, Pecsők András 2, Vitárius Lajos 2, Poznán Pál 2, Poznán János és neje 5, Ispán Kovács János 2, Vitárius András 2, Felsőbalogi bírótól 25-26, Alsóbalogi bírótól 25-26, Réthy Andorné 5, összesen 253 kor. 52 fillér. Perselypénz 40 kor. 56 fillér.

Az uzapanyiti egyházban. Orgona-alapra Amerikából adakoztak (Csák Demeter József és Kocsik János gyűjtése) 656-25, 5 egyén Isten dicsőségére 21. összesen 677-25. Névszerinti feljegyzés az uzapanyiti gondnoki számadásban nines. Perselypénz 31-71.

A balogtamásii egyházban. Isten dicsőségére adott 10 egyén

27 koronát. Névszerinti feljegyzés a balogtamásii gondnoki számadásban nincs. PerselypéNZ 12·26 korona.

A szutori egyházban. Gáspár Zsuzsánna 2, Juhász Istvánné 1, Bolobás Istvánné Barát Mária 2, Benedek Andrásné 3, Bolobás Istvánné 2, Gáspár István 2. Kormos Jánosné 1, Mairók Ambrusné 1, Bőd Árpádné 2, összesen 16 kor. PerselypéNZ 7·05.

A bellényi egyházban. Húsvéti asztali kenyeret: Huszti Lajos (tuba), bort: Tuba Huszti János. Húsvétra Ferencz Ambrus 2, Pünkösztre kenyeret és bort Nagy László és Mária. Farkasfalvi Farkas Géza főgondnok dísz kötésben Czinke István vasárnapi imádságos könyvét templomi használatra. PerselypéNZ-ül befolyt 4·94 korona.

A zeherjei egyházban. Ifj. Lehotai János és neje Gáspár Mária 10, Bán János 2, Ujpál Istvánné Szabó Erzsébet 2, Patkó Miklósné Budai Zsuzsánna úrasztali kenyeret 2·80, Bán István 5, Bán Istvánné úrasztali kenyeret 3·20, özv. Demeter Gergelyné 4, Poprócsi Zsuzsánna úrasztali kenyeret 3·60, Patkó Juliánna 2, Budai Jánosné Koós Zsuzsánna 2, Miklós János és neje 4, 1914-ik évi perselypéNZ 17·36, összesen 57·96 korona.

Az alsópokorági egyházban. Ambrus Andorné Koós Erzsébet és Koták Jánosné Péter Zsuzsánna úrasztali kenyeret adományoztak. 1914-ik évi perselypéNZ 20·53 korona.

A rimaszombati egyházban. Dr. Baksai Dezső 20, Samarjay János főgondnok 188·74, Sebő Istvánné 2, Samarjay János 20, özv. Harmaczi Béláné 1000, Sándy Gyuláné 1000, Rábely Miklós 20, Széplaky Lajos 20, Szabó Béla 20, Samarjay János építkezési célra 200, Baksai Dezső (ünnepi orgonálásért) 44, Szabó József (köznap orgonálásáért) 35, összesen 2569·74. PerselypéNZ 502·77 korona.

A mezőtelkesi egyházban. PerselypéNZ 11·13, Isten dicsőségére: Benedek Bálintné 1·70, id. Demeter Istvánné 2, Benedek Juliánna Görnyő-pusztá 2, Demeter Apollónia 2, Dudás Mária 2, Kovács István 2, Hegedűs Lászlóné 2, Hegedűs Sándorné 2, Barta Jánosné 2, ifj. Mihály András 3·60, Barta László 2, Demeter József dusai 1, ifj. Demeter József 2, Iyhász János 2·60, Hegedűs István bíró 2, id. Dudás Józsefné 30 korona értékű bársony szószék terítőt, összesen 42·03 korona.

A jánosii egyházban. PerselypéNZ 35·84. Sebesültek javára összegyűlt 14·61, Pálkovács Józsefné Erdélyi Mária 2, Néhai Bódi János presbyter a toronyra 100, Lippa Ambrus 4, Hegedűs János és Erzsébet 4, Bódi János 2, Tóth Gyula 2, Pálné Taliga Juliánna 2, özv. Szókéne Tuba Zsuzsánna 2, Bódi Gyula 10, Bódi Juliánna 2, Pál

László 2, Bodnár Rózsa 2, Szücs József 5, özv. Túróczi Jánosné 40, Varga Józsefné 2, Fülöp Istvánné 2, özv. Török Bálintné egy kert bérletét 71, özv. Béneyi Istvánné 5, ifj. Samu Jánosné 2, özv. Siroki Andrásné egyházfenntartási alapra 100, a jolsvai katonai korbázra perselypénz 6·77, özv. Varga Borbála 5, özv. Huszti Istvánné 10, Pálkovies István presbyter 20, Kós József presbyter 20. Molnár József 10, Pál Géza 5, ifj. Kis Józsefné 2, id. Kis Józsefné 1, Turóczy Miklós gondnok 20, Bátki Piros és Rózsa 10, özv. Tuba Jánosné 5, Urasztala ellátására adtak : Böjtben : Samu Juliánna hajadon 15, Husvétkor : Ruzskay Gyula 15, Pünkösztkor : Turóczy Miklósné 15, Szabó Elemér főgondnok 12, özv. Sirokiné és Samu M.-né 15, Pálkovies István presbyter 15, összesen 613·22 korona.

A rimapálfalai egyházban. Egyházi perselyben volt 3·72, Agentiális perselyben 11·71. A sebesültek részére perselypénz bejött 5·36, Perselypénz 6·16, A putnoki takarékpénztár egyházi szegény alapra 50, Isten dicsőségére : Pales Erzsébet 2, Ferencz István és családja 6, Ferencz Bálintné Imrele Zsuzsánna 2. Urasztala ellátására adtak : Bódi Miklós presbyter 8, Ruzskay Gyuláné 8, Szabó Elemér főgondnok 9·30, Szőke István gondnok 8, id. Nagy István presbyter 8, összesen 128 kor. 25 fillér.

A gortvakisfaludi egyházban. L. Vincze Judit 2, Igaz Andrásné 2, Somogyi Sándor Kerekgede 2, Somogyi István Cered 2, Ibos Katalin Almágy 3, G. Vincze Dezső 2, Kovács Magda 2, Kiss Ferenc lelkész 5, Szepesi Lajosné 2. Perselypénz 24·86, összesen 46 kor. 86 fillér. Ugyanott úrasztali kegyes adományok címén : Kusza Lajos gondnok kenyeret 3 korona értékben, Kusza Márton presbyter 10 liter bort 10 korona értékben, id. Kusza Jánosné kenyeret 3 kor. értékben, R. Vincze Béláné kenyeret 3 kor. értékben, L. Vincze Gyula és neje Kusza Lidia 10 liter bort 10 kor. értékben, Vincze Sámuelné, Kusza Gyuláné és ifj. Vincze Gedeonné kenyeret 3—3 korona értékben, összesen 38 korona.

A feledi egyházban. Pólos Mihályné 4, Dr. Csák Gézané 8·60, Pólos István és neje 10, id. Pólos Istvánné 2, Kusza Istvánné 2, Egy magát megnevezni nem kívánó 2, Feledi Irma 2, ifj. Pólos Jánosné 10, Pólos Lászlóné 10, id. Pólos Jánosné 2, Kovács Pál és neje 3, özv. B. Kovács Jánosné 2, Pólos Gyula és családja 4, összesen 61·60 korona. Ugyanott az úrasztalára tett kegyes adományok : Bóna Istvánné kenyeret adott 3 korona értékben, Kósik István 7 liter bort 8·40 korona értékben, Bód Imréné kétszer kenyeret 6 korona értékben, Torma Jánosné 7 liter bort 8·40 korona értékben, Dr. Csák Gézané

kenyeret és 7 liter bort 11.40 korona értékben, Barta Jánosné 7 liter bort 8.40 korona értékben, Csikán Józsefné új boros korsót 24 kor. értékben, Kovács Istvánné úrasztali zöld posztó terítőt 40 korona értékben, Feledi András és neje pap- és szőszék terítőt 60 korona értékben. Feledi András és neje új ezüst boros kannát 320 korona értékben. összesen 489 korona 60 fillér. Perselyben találtatott 28 korona 14 fillér.

A serkei egyházban. Id. B. Szaniszló János 2, özv. Molnár Jánosné szül. Sebők Sára 2, Simon Miklós presbyter és neje 4, Szabó Gyula lelkész és neje 10 Magukat megnevezni nem akaróktól (5 egyén) 18, Bódi János és Huszti Juliánna új házások 6, Varga János és Breznyán Juliánna új házások 4. Kisfaludy Béla és Koós Mária új házások 4, Varga Márton és B. Simon Mária új házások 4, Varga István és Dózsa Juliánna új házások 4, Varga János és Jenei Katalin új házások 4, Sz. Tóth Kálmán és Igaz Zsuzsánna új házások 4, Szabó József rendőr Rimaszombatból 5, Szaniszló Zoltán konfirmált növendék 5, Simon Ilona konfirmált növendék 2, Bódi János és neje 5, Balog Benedek és neje 4, Imrecze József és neje 4, Juhász László és Imrecze Juliánna új házások 4, Simon István presbyter és egyházi 4, Simon András 4, Bódi Jánosné Simon Rozália 5, Balog Márton presbyter és neje 4, Bata János és Rákosi Juliánna új házások 4, Szaniszló Jánosné szül. Csomai Juliánna 2, Varga János presbyter 4, Varga János gondnok 4, B. Szaniszló János bíró (csendőrkatona) 2, Simon István gondnok 17.50, Nagyságos Dr. Gömör Olivér úr 2 áldozatra 32, összesen 177 korona 50 fillér. Ezekon kívül Nagys. Dr. Gömör Olivérné szül. Maróthy Margit úrnő 20 koronát adott 2 szegény gyermeknek ruhára. Simon István gondnok neje 2 kenyeret, N. N. 2 kenyeret süttött az úrasztalára, N. N. egy fehér kendőt adott a betegek úrvacsorájának alkalmára.

A rimasimonyi egyházban. Ifj. M. Balog János és neje Balog Irma 10, Varga Lajos és neje Balog Juliánna 10, Vég András presbyter 2, Szeker Márton presbyter 2, N. Bacso János presbyter 2, G. Bacso János presbyter és neje Oros Mária 4, T. Bőd Mihály presbyter 2, Balog János bíró 2. Balog Péterné Oros Juliánna 2, T. Bőd Péter presbyter 2, Pál Mihály presbyter 2, Lőkös Lajos presbyter 2, Bőd Gábor és neje Mazik Mária 2, id. Balog János presbyter 2, P. Bőd Mihály presbyter 2, Szeker Mihály presbyter 2, Imrecze Péter egyházgondnok 2, összesen 52 korona. Perselypénz 36 korona 40 fillér.

A darnyai egyházban. Sebestyén János gondnok 2, Serfőző

Mihály 5, Boján Barna 2, Farkas Ambrus presbyter 2, Lőkös István presbyter 2, Sebestyén Mihály presbyter 2, Szekeres Bálint presbyter 2. Boján Mihály 2, Nagy Zsófi István presbyter 2, id. Lakó János presbyter 2, Kisfaludi István t. bíró 2, Sebestyén József presbyter 2, Bőd Lajos egyházfi 2. Úrvacsorai jegyekre: Boján Mihályné szül. Rácz Rozália, Boján Barna, özv. Bőd Zsuzsánna, Farkas Lászlóné szül. Együd Juliánna, Demeter Istvánné szül. Bőd Juliánna, Szekeres Bálintné szül. Nagy Eszter 3—3 koronát, Farkas László, Demeter István bíró 8—8 koronát, összesen 34 korona. Perselypénz 21 kor. 25 fillér.

A harmaci egyházban. Özv. Hegedüs Istvánné 4, N. N. 2, Kónya Margit 2, Csömök Béla gondnok 5, A. Csobo P. pünkösztkor 10 liter úrvacsorai bor, N. N. újborra 10 liter úrvacsorai bor, N. N. karácsonykor 10 liter úrvacsorai bor, összesen 13 korona Perselypénz 10 korona 61 fillér.

A nemesmartonfalvi egyházban. Cziko Illésné 10, Szekeres Juliánna 5, Barta Istvánné 2, összesen 17 korona. Perselypénz 34 korona 22 fillér.

B) Építkezések, javítások.

Aggtelek templomra, iskolára, paplakra fordított 138 korona 60 fillér.

Alsóbalog templomra, iskolára, és paplakra 1631 kor. 05 fillér.

Alsókálisa iskolára és paplakra 106 kor. 08 fillér.

Alsószuha templomra, iskolára, paplakra 11618 kor. 29 fillér.

Balogiványi templomra, iskolára paplakra 171 kor. 11 fillér.

Bátka-Rakottyás paplakra 149 kor. 89 fillér.

Bátka iskolára 96 kor. 52 fillér.

Beje templomra, iskolára, paplakra és tanítói lakra 619 korona 40 fillér.

Otrokoes iskolára 127 kor. 21 fillér.

Beretke templomra, iskolára, paplakra 145 kor. 66 fillér.

Lekenye templomra, iskolára 59 kor. 24 fillér.

Berzété iskolára 304 kor. 88 fillér.

Berzétékörös iskolára 109 kor. 96 fillér.

Felsővály templomra, iskolára, paplakra 579 kor. 70 fillér.

Gortvakisfalud templomra, paplakra 15579 kor. 57 fillér.

Feled templomra 9750 korona.

Hanva templomra, iskolára, paplakra 34 kor. 24 fillér.

Csíz templomra, iskolára 317 kor. 40 fillér.
 Sajólénártfalva iskolára 485 kor. 82 fillér.
 Harmac templomra, paplakra 234 korona.
 Hét iskolára, paplakra 385 kor. 43 fillér.
 Hubó templomra 44 kor. 09 fillér.
 Imola templomra, iskolára, paplakra 129 kor. 92 fillér.
 Jánosi paplakra 200 korona.
 Rimapálfalva iskolára 100 korona.
 Kelemér templomra, iskolára, paplakra 385 kor. 43 fillér.
 Gömörszöllös iskolára és paplakra 248 kor. 12 fillér.
 Kövecses iskolára 84 korona.
 Naprágy paplakra 230 korona.
 Nemesmartonfalva paplakra 321 kor. 31 fillér.
 Nemesradnót iskolára, paplakra 250 kor. 85 fillér.
 Özörény iskolára, paplakra 745 kor. 09 fillér.
 Páskaháza templomra, iskolára, paplakra 13100 kor. 04 fillér.
 Pelsőc templomra, iskolára, paplakra és tanítói lakra 292 kor.

39 fillér.

Putnok egyházi épületekre 1109 kor. 83 fillér.
 Ragály templomra, iskolára, paplakra 605 kor. 57 fillér.
 Trizs iskolára 3753 kor. 63 fillér.
 Rimasimonyi paplakra 600 korona.
 Rimaszécs iskolára, paplakra 311 kor. 79 fillér.
 Jéne iskolára 5275 kor. 30 fillér.
 Susa templomra, iskolára 423 korona.
 Zádorháza iskolára 86 kor. 73 fillér.
 Rimaszombat templomra, paplakra, egyéb épületekre 4332 kor.

08 fillér.

Mezőtelkes templomra 320 kor. 75 fillér.
 Rozsnyó templomra, paplakra 50 korona.
 Runya templomra, iskolára, paplakra 2354 kor. 75 fillér.
 Sajókeszi templomra, iskolára, paplakra, tanítói lakra 43 kor.

47 fillér.

Serke iskolára, paplakra 429 kor. 90 fillér.
 Szalóc iskolára 254 kor. 82 fillér.
 Vígteleke iskolára 106 kor. 95 fillér.
 Szkárosi köz. e. templomra, paplakra 322 kor. 38 fillér.
 Szkáros a. e. iskolára 159 kor. 46 fillér.
 Alsófalva templomra, iskolára 201 kor. 36 fillér.
 Felsőfalva iskolára 458 kor. 67 fillér.

Kisvisnyó iskolára 1625 kor. 01 fillér.
 Felsőrás iskolára 140 kor. 38 fillér.
 Szuhaő iskolára, paplakra 291 kor. 63 fillér.
 Tornalja iskolára, paplakra 150 korona.
 Sajókirályi iskolára 140 kór. 53 fillér.
 Uzapanyit templomra, iskolára, paplakra 146 kor. 88 fillér.
 Balogtamási templomra, iskolára 191 kor. 91 fillér.
 Zádorfalva templomra, iskolára, paplakra 588 kor. 78 fill.
 Zubogy templomra, iskolára, paplakra, tanítói lakra 410 K 12 fill.
 Zsip-Dulháza templomra, iskolára, paplakra 1516 kor. 12 fillér.
 Balogujfalu templomra, iskolára 140 kor. 30 fillér.

Tornai egyházmegye.

A) Adakozás.

Szádelőn: Józsa Géza 10 kor., Szabó K. Dániel 10 kor., Varga Mihály 10 kor. Konfirmált gyermekek: Bolló István 3 kor., Kapcsi István 1 kor., Túri Borbála 2 kor., Petrik Julia 2 kor., Páll Péter 2 kor., Józsa András 2 kor., Józsa János bevonult katonára a harctérről 5 kor., Szabó K. Istvánné 4 kor. Összesen 51 korona.

Ájban: id. Hajdu András 6 kor., özv. Ando Andrásné 2 kor., Farkas Gábor 7 80, Ando Jánosné 2 kor. Konfirmált gyermekek: Kulcsár Irma 2 kor., Bábás Pál 3 kor., Hajdu Dániel 3 kor., Bartók Margit 2 kor., id. Hajdu András 6 kor., Bartók István, fia Pál halála emlékére 10 kor. Összesen 43 80 korona.

Isten dicsőségére tett adományok a tornai egyházmegye tornagörgői járásában.

Tornagörgő: 1913. évi perselypénz 23 66 kor., Körtvély Józsefné 5 kor., Lengyel János 6 kor., Olasz István 2 kor., Tegdes Istvánné 2 kor., Soltész Károlyné 10 kor., ifj. Körtvély Istvánné úrasztali kenyér vétele céljára 4 kor., Becze István 5 kor., Pombács Istvánné úrasztali kenyér vétele céljára 2 40, Énekkar 155 27, ifj. Icsó Lajosné 3 kor., Adorján Juliánna 3 kor., Icsó András bőjti áldozáshoz bort adott, ifj. Sallai János és felesége husvéti áldozáshoz kenyeret adott. Összesen 221 33 korona.

Méhész: ifj. Veres István 20 kor., ifj. Veres Istvánné 5 kor., Molnár István 10 kor., ifj. Molnár János 10 kor., ifj. Molnár Jánosné szószékre terítőt ajándékozott 50 kor. értékben, Végh László

5 kor., folyó évi perselypénz 17·28 K, Demeter Klára bőjti áldozáshoz kenyeret és bort adott, Elek Lajosné Veres Borbála újbori áldozáshoz kenyeret és bort adott 17·13 korona értékben.

Barka: Szanyi Gyuláné 2 kor., Olajos Józsefné 2 kor., Icsó András tornagörgői lakos 7·20, Fehér Benjámin 10 kor., Szabó Lajos 2 kor., a hívek adománya sátoros ünnepekre 54·32, a hívek adománya a hadbavonúliak családtagjainak segélyezése céljából 20 K, a hívek adománya Jolsván építendő hadi kórházra 10 kor., perselypénz 14·77. Összesen 122·29 korona.

Lucska: A hívek kegyadománya sátoros ünnepekre 11·32, Tóth Lajos 4 kor. Összesen 15·32 korona.

Körtvélyes: Légátus segélyezésére 15·66, Kovács Juliánna Amerikából 10 kor., perselypénz 6·80, Tóth István, Tóth Mihály és id. Pál Dániel áldozati kenyeret adtak. Összesen 32·46 korona.

Szadalmás: Áldozati kenyeret adtak id. Nagy József, Szanyi Mihály, Kelecsényi István, Gaál Antal r. kath. körjegyző 14 kor., perselypénz 6·37, özv. Pogány Jánosné 6 kor., Gál Péter 2 kor., Gál István 1 kor., özv. Fekete Jánosné 4 kor., id. Kovács Jánosné az úrasztalára 1 drb kendőt 4 kor. értékben, özv. Szabó Józsefné 3 kor., özv. Szanyi Károlyné 1 kor., Die Andrásné 4 kor., özv. Imre Istvánné 3 kor., id. Nagy Józsefné 1 kor., id. Barta Istvánné 1 kor., Szabó János 1 kor., Hajdú Mihályné 1 kor., Kelecsényi Lajos 2 kor., özv. Pogány Józsefné 1 kor., Kovács Sándor 1 kor., Hanesz Mária 2 kor., Kelecsényi Andrásné 1 kor., özv. Sebő Jánosné 2 kor., Bartók Pálné 1 kor., Kovács Miklós 1 kor., Kovács Miklósné 1 kor., legátusok segélyezésére 25·22. Összesen 85·59 korona.

Jabloncza: Egyházi énneddar 55·44, G. Kovács Jánosné 2 kor., Kovács József 5 kor., Angyal Margit 1 kor., özv. Temesi Jánosné (kath.) 2 kor., Mátyus Dániel 1·20, ifj. Cseh Dániel úrasztali kenyeret adott kétszer, Lőrincz Istvánné, Hoskó Juliánna, Kapczy Ferencz, Angyal János egy-egy alkalommal úrasztali kenyeret adtak, 1 drb. szószéki terítőt ajándékoztak ifj. Cseh Dánielné, Angyal Jánosné özv. Cseh Lajosné, Cseh Jánosné templomi és Mátyus Dánielné, perselypénz 5·93. Összesen 72·57 korona.

Zsarnó: Perselypénz 27·60, ifj. Csik József Amerikából 10 K, Arday D. lelkész 2 kor., Andó Józsefné 2 kor., id. Csik József 4 K, Összesen 45·60 korona.

Tornaújfalu: 1912. és 1913. évi perselypénz 14·55 korona.

Bódvavendégi: Veres János 2 kor., Balázs András 5 kor.,

Doszpoly János 10 kor., Szilasi Andrásné 10 kor., Cséplő Ferenc 10 kor., Balázs Mária 2 kor., Szilasi Juliána 2 kor., Tamás István 2 kor., Balázs Dezső 2 kor., perselypéNZ 21·87. Összesen 66·87 korona.

Hidvérgardó: Péter Gyula 20 kor., Demjén János 5 kor., Bosznai Endre 5 kor., Parti Erzsébet 2 kor., Cséplő Zsófia 2 kor., Bene János 2 kor., perselypéNZ 28 kor. Összesen 64 korona.

Szádelő: Józsa János 10 kor., Szabó K. Dániel 10 kor., Varga Mihály 10 kor. Bottó István 3 kor., Kapczi István 1 kor., Tűri Borbála 2 kor., Petrik Julia 2 kor., Pál Péter 2 kor., Józsa András 2 kor., Józsa János 5 kor., Szabó K. Istvánné 4 kor. Összesen 51 korona.

Áj: id. Hajdú András 6 kor., özv. Andó Andrásné 2 kor., Farkas Gábor 7·80, Andó Jánosné 2 kor., Kulcsár Irma 2 kor. Bábás Pál 3 kor., Hajdú Dániel 3 kor., Bartók Margit 2 kor., id. Hajdú András 6 kor., Bartók István 10 kor. Összesen 43·80 korona.

Bódvalenka: Péter Ferenczné 2 kor., Lengyel Istvánné 2 kor. Bábás Gyuláné 4 kor., Péter József keresztelő edényre 20 kor. konfirmandusok adománya 10 kor., perselypéNZ 9·08 kor. Összesen 47·08 korona.

Becskeháza: Márc. 15-iki mulatság tiszta jövedelme 50 kor., Kovács János 2 kor., iskolás gyermekek templom-alapra 5 kor., Kovács József templom-alapra 2 kor., Herman János 3 kor., perselypéNZ 28·79 kor. Összesen 90·79 korona.

Komjáti: A perselypéNZ 15·07 kor. Egyházmegyei segélyek 17·50 kor. Isten dicsőségére: ifj. Maksa József Amerika 2·50, Hajdú András áji lakos 10 kor., Icsó Mihály 5 kor., Nádoska 7 kor., Gyuró István, Maksa Dániel, Doszpoly Anna hajadon, ifj. Nagy István Amerika, ifj. Nagy Istvánné Ports Erzsébet, TomöL Andorné, Gyuró János, Jesó József nádaskai lakos a harctérről, Tóth Vilma, konfirm. növendék 2—2 kor., Simon András, Gyúró Jánosné, Székely Erzsébet hajadon, ifj. Takács István a harctérről, Toboz János id., Maksa Józsefné 1—1 kor., ifj. Aszalai István a harctérről, ahol hősi halált halt 50 fill. Összesen 76·57 korona.

Az úrasztalára adományoztak: özv. Samu Dánielné, Raky János, Damay József, Maksa János, Molnár Andrásné egy-egy izben kenyeret, Pongrác Jenőné úrnő egy izben kenyeret és bort, Tóth Margit fels. leányisk. növendék egy izben bort adományoztak.

Bódvaszilas: Isten dicsőségére befolyt: Agencialis persely 1913-

évi tartalma 2·69 kor. Az egyházi perselyé 4·57 kor. Kovács János Amerika 5 kor., Dobos István a harctérről 2 kor., Szabó István, id. Dobos István, Gyenes Béni, Bálint János, özv. Szilasi Józsefné 2—2 kor. Konfirmált növendékek: Jobbágy János 2 kor., Kovács Borbála, Szabó Borbála, Szabó Erzsébet, Bencs Borbála, Nagy János 1—1 kor. Összesen 31·26 korona.

Építkezésekre

Jordítottatott a tornai egyházmegye tornagörgői járásában.

Tornagörgő: 320·58 kor.,
 Méhész: templom újjátásra 2423·29 kor.,
 Barka: 688·99 kor.,
 Lucska: 55·38 kor.,
 Körtvélyes: 215·36 kor.,
 Szádalmás: 26·88 kor.,
 Jablonca: 55·43 kor.,
 Zsarnó: 373·06 kor.,
 Tornaújfalu: 4·04 kor.,
 Bódvavendégi: 139·08 kor.,
 Hídvégardó: 343·11 kor.,
 Szádelő: 19·30 kor.,
 Áj: 7·30 kor.,
 Bódvalenke: 209·93 kor.,
 Becskeháza: 162·80 kor.,
 Komjáti: 153·33 kor.,
 Bódvaszilas: 246·88 korona.

Isten dicsőségére adakoztak a sziliczei járásban:

Égerszög: Pető Györgyné 1 kor. Perselypénz 3·74, virágv. perselypénz —·14. Összesen 4·88 korona.

Kánó: Perselypénz 6·03, Kovács Pál és neje 10 kor., ifj. V. Kovács Pál —·50, Köves Kovács József és neje 3 kor., Herceg Jánosné 1 kor. Összesen 20·53 korona.

Jósvafő: Koto Eszter, Marek Margit, Dely Erzsébet, Tóth Erzsébet, Béres János, Bak Miklós 1—1 koronát, Gereguly Eszter —·50, Farkas Lajos —·40, Dely Imre —·50, Sturman András 5 kor., Ribár János és neje 2 kor., Palcso István 2 kor., Garan Zsigmond Amerikából 4 kor. Perselypénz 14·59, Baldácsi-alapból segély 50 kor. Összesen 84·99 korona.

Szilicze: Konfirmandus gyermekek 21 kor. Összesen 21 kor.

Szádvárborsa: Konfirmandus gyermekek 8.60 kor. Összesen 8.60 kor.

Perkupa: Falucskai Borbála, Gál Borbála, Nagy András, Szabados Mária, Szegő Mária, Szegő Anna 1—1 koronát, Farkas László, Pap Erzsébet, Kukoró Istvánné 2—2 koronát, Szegő Béni 3 kor., Nagy Zsuzsanna, Aczél Istvánné 4—4 kor, Szuhai Józsefné, Gál János 5—5 koronát, Pető Pál 6 kor. PerselypéNZ 33.03 kor. Összesen 72.03 korona. Ezekon kívül M. Pető József, Farkas Bertalan, Dely Ferencz úrasztali kenyeret; Simkó Jánosné (Sajószentpéter), Szekeres Márton és Pető Sámuel kenyeret és bort ajándékoztak.

Varbóc: Nagy Zsuzsánna, Mészáros Mihályné, Nagy Jánosné 20—20 fillért, Vido Erzsébet, Vido Mária, Tar Mária, Mato István, id. Molnár István, ifj. Vido József, özv. Tar Jánosné 30—30 fillért, Vido Pál, Benedek József, Mészáros Ferenc, Simon András, Molnár István, Mészáros Zsigmondné, Kovács András, Vido László, Molnár László, Kovács Erzsébet, id. Molnár János, B. Vido Pálné 40—40 fillért, Vajda Bálint 60 fill., Ambrúzs Andrásné 78 fill., Hango Zsigmond 80 fill., Tóth István, Tar Zsigmond, id. Tar István, Kovács Ferencné 1—1 koronát. PerselypéNZ 3.45. Összesen 17.13 korona.

Szín: ifj. Lázár József (Amerika) 10 kor. PerselypéNZ 9.39. Összesen 19.39 korona.

Szögliget: Toboz István, Simkó István és neje, Greczmájer Dániel 5—5 koronát. PerselypéNZ 7.60. Összesen 22.60 korona.

Színpetri: özv. Simon Istvánné 7 kor., Sturman Gizella 2 kor., Vitárius Piroška és Gazda D. Károly 1—1 kor. Összesen 11 kor.

Szöllősdó: PerselypéNZ 5.85, egyesek 6.60. Összesen 12.45 korona.

Teresztenye: PerselypéNZ 1 kor. Összesen 1 korona.

Tornakápolna: Egyesek 1.90, úrasztali kenyeret adott egy ízben Pozsgai József gondnok, úrasztali bort egy ízben Pozsgai János. Összesen 1.0 korona.

Építkezések:

Égerszög 9733.33 kor.,

Kánó 32.32 kor.,

Jósvafő 230.12 kor.,

Szilicze 726.44 kor.,

Szádvárborsa 66·50 kor.,
 Perkupa 106·82 kor.,
 Varbócz 66·30 kor.,
 Szín 383·64 kor.,
 Szögliget 164·72 kor.,
 Szinpetri 25·20 kor.,
 Szőlősardó 370·23 kor.,
 Teresztenye 54·98 kor.
 Tornakápolna 512·84 kor. Összesen 12,473·44 korona

Az ungi ref. egyházmegyében.

A) Adakozások.

Csapon. Isten dicsőségére egyesek 182 kor., néh. Hegedűs Józsefné hagyománya 270 kor., Szanyi Erzsébet urasztali, katedrai bársony terítőt, keresztelő edényt ajándékozott 65 kor. értékben.

Tiszaásványban egyesek 192·82 kor.

Eszenyben egyesek 129 kor.

Szalókán egyesek 117·69 kor.

Tiszaágteleken egyesek 99 kor.

Kisdobronyban egyesek 268·72 kor.

Nagydobronyban egyesek 202·20 kor.

Záhonyban 50 kor.

Tiszasalamonban egyesek 198 kor.

Szürtén egyesek 108 kor.

Kisráson harangra egyesek 1050 kor.

Kisgejőcön Isten dicsőségére egyesek 132·87 kor.

Nagygejőcön Isten dicsőségére egyesek 705·91 kor.

Korláthelmecen egyesek 114 kor.

Botfalván 25 kor.

Ungtarnócon 49 kor.

Ungváron özv. Fidy Béláné úrasztalára, szószékre díszes terítőt ajándékozott 250 kor. értékben, néh. Szentimrey József végrendeletileg hagyományozott 200 kor., Egyesek Isten dicsőségére 252·40 kor.

Bezőben Isten dicsőségére egyesek 471·30 kor.

Zaharban Isten dicsőségére egyesek 417·88 kor.

Palágyban Isten dicsőségére egyesek 225·78 kor.

Gálocsbán Tóth Lajosné úrnő harang-alapra 50 kor., Isten dicsőségére egyesek 64·68 kor.

Nagyszelmencen egyesek 138·71 kor.

Ungnyarádon egyesek 309·38 kor.

Szirányfalván egyesek 124·50 kor.

Bátfán egyesek 5 kor.

Pallóban egyesek 71 kor.

Nagykaposon egyesek 288 kor., Novák Irénke az úrasztalára bársony takarót adományozott 15 kor. értékben.

Csicserben egyesek 593·44 kor.

Bésben egyesek 10 kor., ifj. Kosztyó Istvánné az úrasztalára terítőt ajándékozott 25 kor. értékben.

Ungmogyoróson egyesek 66 kor.

Iskében egyesek 49·73 kor.

Vajánban egyesek 13 kor.

Vajkócon egyesek 62·40 kor.

Ungcsepelyben egyesek 106·90 kor.

Veskócon egyesek 5 kor.

Bajánházán egyesek 87 kor.

Nagyszeretván egyesek 57 kor.

Pályinban egyesek 180 kor.

Vámoslucskán egyesek 515·91 kor.

Solymoson egyesek 157·40 kor.

Felsőrócsén Isten dicsőségére egyesek 353·60 kor.

Sárosmezőn Isten dicsőségére egyesek 222·60 kor.

Kereszten Isten dicsőségére egyesek 204·70 kor.

Jenkén Isten dicsőségére egyesek 210·50 kor.

Magasréven Isten dicsőségére egyesek 90 kor.

Adakozások összege: 9951·02 kor.

B) Építkezések :

Csap, épületek javítására 771·69 kor.,

Eszény, „ „ 230 — kor.,

Szalóka, orgonát állított, két új harangot öntetett 6532·44 K,

Tiszaágtelek javításokra 191·52 kor.,

Kisdobrony „ 359·76 kor.,

Szürte, „ 346 — kor.,

Kisrát két harangot öntetett 2740·72 kor.,

Kisgejőcz	javításokra	927·68	kor.,
Ungvár	"	1118·50	"
Bező	"	500—	"
Ungpinkóc	"	400—	"
Palágy	"	221·60	"
Bátfa	"	1435—	"
Palló	"	579—	"
Ungnyarád új istállóra és kerítésekre		4591	kor.,
Szirénfalva kerítésekre		114·82	kor.,
Nagykapos javításokra		230—	"
Csicser	"	593·44	"
Bés	"	972—	"
Iske	"	232·88	"
Vajkócz—Mátyócz		80·66	kor.,
Bajánház lelkészlakot épített		15,000	kor.,
Vámoslucska javításokra		656·44	kor.,

Sólymos istállót, magtárt épített 2000 kor. Összesen 39,825·15 korona.

6. Elnökség indítványozza, hogy a bíróság a hozzá utalt ügyeket ma déli 12 órától tárgyalja le s a délutáni idő a közgyűlési ügyek folytatólagos tárgyalására fordítottassék s miután ez indítványt a közgyűlés helyesléssel fogadta,

elnökség a bírósági ülést s illetőleg a közgyűlés folytatását az indítvány értelmében állapítja meg s a bíróság tagjait a bírósági ülésre meghívja.

7. Egyházkerületi elnökség jelenti, hogy múlt évi őszi közgyűlésünk 6. sz. határozatának értelmében az *első hadi kölcsönre* 20,000 koronát jegyzett az egyházkerület nevében lombardirozás nélkül, folyószámlára. Ugyanezen határozat intentiójának megfelelően a *második hadi kölcsönre* is jegyzett 10,000 koronát oly módon, hogy ezt az összeget esetleg átengedményezhetjük egyes egyházaknak, melyek ily célból közgyűlésünk elé fordulnak.

Helyeslőleg tudomásul szolgál.

8. Elnökség jelenti, hogy múlt évi őszi közgyűlésünk 41/15. sz. határozatának, melyben felhívatott, hogy a *missiói egyházak vallásos iratokkal való ellátása* céljából a Hegedűs és Sándor céget ilyennemű kiadványok átengedésére hívja fel, illetőleg ezt pótegyezmény alapján biztosítsa, ez idő szerint még eleget nem tehetett, ezért a határozat végrehajtására haladékat kér.

Elnökség jelentését közgyűlésünk tudomásul veszi s felkéri, hogy amidőn a dolgot alkalomszerűnek és lehetőnek tartja, köyvsvzükségletünk-ről a jelzett célra és a jelzett módon lehetőleg gondoskodni méltóztassék.

9. Elnöki előterjesztések során főgondnok úr sajnálattal jelenti, hogy *Kóczán Miklós*, a zempléni vil. tanácsbírói állásáról lemondott.

Egyházkerületi közgyűlésünk nem térhet nyomtalanul napirendre *Kóczán Miklós* a.-zempléni vil. tanácsbíró lemondása felett. Mint egyházm. képviselő közgyűléseinknek csaknem állandó tagja lévén, működésével egyházkerületünk egészét is hálára kötelezte maga iránt. Mint egyházmegyei tanácsbíró, mint közegyháztag pedig mindenütt ott volt, hol bölcs tanácsra, tette és áldozatra szükség volt. El nem múló hálánk s Istennek áldása kísérje életén továbbra is.

10. Elnöki előterjesztések során főgondnok úr jelenti, hogy *Bornemisza László* gömöri egyházmegyei gondnok, gondnoki állásáról történt lemondása alkalmával múlt év őszi közgyűlésünk-ből 116. sz. a. küldött elismerésünket, hálánkat és ragaszkodásunkat megleghangú levélben köszönte meg.

Tudomásul vétetik.

10/a. Az elnöki előterjesztések során olvastatik a következő jelentés:

Múlt évi őszi közgyűlésünk 5-ik számú jegyzőkönyvi pontjának IV. alpontjában jeleztük, hogy dr. Ferenczy Árpád sárospataki jogtanár panaszt emelt ellenünk a vallás és közoktatásügyi kormányznál 1914. évi tavaszi közgyűlésünk 68/k. számú határozata folytán s a panasz nyilatkozattételre a püspöki hivatalnak adatott ki, amely ügyészi vélemény alapján azt a felvilágosítást adta a vallás és közoktatásügyi minisztériumnak, hogy a panasz jogosulatlan és alaptalan lévén, visszautasítandó. Felvilágosításunk után szóbeli tárgyalást kért a minisztérium, amelynek megbizottaival a püspök 1914. december 28-án tanácskozott. E tanácskozás közben nyilvánvalóvá lett, hogy az egész ügy kívánságunk szerint való elintézhete csak úgy következhetik be, ha mindazok az elemek eltávolíttatnak a kérdésből, amelyek a szerencsés befejezhetést akadályozzák. Ilyen elem magának annak a szerződésnek megsemmisítése, amely a kerület, illetőleg az akkori főiskolai egyházi gondnok és Ferenczy Árpád között ez utóbbinak 1913 szept. 1-én nyugalomba vonulása tárgyában létesült, amelyre vonatkozólag a minisztériumnak részünkről jelentés nem tétel, holott a minisztérium az egész ügyben 1910. évi 14798. számú leírata alapján áll ma is, amely szerint Ferenczy Árpád állásába visszahelyezendő, vagy eltávolíthatása céljából fegyelmi eljárás indítandó ellene. Miután az egyházkerület egy harmadik módot választott, amelyről a minisztériumot nem értesítette s miután ez a harmadik mód a minisztériumnak 105822. számú leírata értelmében nem szolgálhat Ferenczy Árpád nyugalomba helyezésére törvényes intézkedési alapul, a miniszter úr felhívta a püspököt, hogy *a nevezett tanárt állásába mielőbb helyezze vissza, mert csak a szolgálati viszony teljes helyreállítása után lesz megadva a lehetősége annak, hogy az ezen ügygyel kapcsolatos és elintézésre váró kérdések kielégítőleg megoldassanak.*

Közérdekünk lévén, hogy ez az állandóan kényelmetlen s feszélyező ügy csakugyan kielégítőleg s kívánságunk szerint elintézését nyerjen s ennek elengedhetetlen feltétele a szolgálati viszony helyreállítása lévén, jogakadémiánk, egész főiskolánk erkölcsi és anyagi érdekeinek szem előtt tartása azt parancsolta, hogy Ferenczy Árpádot állásába vissza-

helyezzük, hogy ezzel a továbbiakhoz az alapot és jogot megnyerhessük.

Ennek megfelelőleg felhívtuk a főiskolai gondnoksgot, hogy dr. Ferenczy Árpádot 1915 február 1-től szolgáltatételre rendelje be s a jogakadémián a tantárgyak s előadások beosztása a nevezettnek szolgálatával eszközöltessék.

Ez meg is történt s a vall. és közokt. minisztérium részéről a szolgálati viszony helyreállítása folytán a kérdés rendezése megindult, részben már befejezést is nyert.

Eljárásunkat, amelyben főiskolánk erkölcsi és anyagi érdekeinek legjobb meggyőződésünk szerint való megvédelmezése volt a célunk, kérjük tudomásul venni s jóváhagyni annak hozzáadásával, hogy dr. Ferenczy Árpádnak 1913 szeptember 1-től, 1915 január 31-ig igényelt fizetése az egész ügynek szerencsés elvégződése érdekében a főiskolai pénztárból utaltassék ki, hogy ez a pont se szerepelhessen többé ebben a kérdésben.

Ezzel kapcsolatban előadó bemutatja az igazgató-tanács jelentését arról, hogy *Ferenczy Árpád* dr.-t nyilv. rendes jogtanári állásába visszahelyezte s nevezett jogtanár 1915 febr. 5. működésének megkezdésére tényleg jelentkezett is. Ennek megfelelően a gazdasági választmány a gondnokság sürgőnyi megkeresésére Ferenczy Árpád fizetését 1915 febr. 1-től kiutaltványozta. Ezt megelőzőleg nevezett jogtanár pert indított a főiskola ellen 1914 jan. 1-től, 1915 febr. 1-ig járó fizetése kiutaltványozásáért. A gazdasági választmány utasította a főisk. ügyészt a per felvételére, másfelől tájékozás végett, megállapította Ferenczy fizetésének 1913 szept. 1-től járó, de az egyházkerület intézkedése következtében visszatartott egész összegét. Ezzel szemben Kiss Sándor dr. gazd. vál. tag fenntartja különvéleményét, amely szerint a Ferenczy elmaradt járandóságainak kifizetésére nem a főiskola, hanem az egyházkerület illetékes, mert eme járadóságok visszatartása, jelenben utaltványozása és a Ferenczy visszaállítása, mindezt megelőzőleg a Ferenczy helyének betöltése, valamint a vele kötött egyezség készítése nem a főiskola, hanem az egyházkerületnek a tényei voltak. Az igazgatótanács a gondnokság intézkedését s annak végrehajtását tudomásul veszi; ezzel az ügyet

befejezettnek s a per felvételére alkalmatlannak tartja, mindazáltal az íratokat az egyházkerületi közgyűléshez felterjeszti.

Egyházkerületi közgyűlésünk az előterjesztésekből tájékozódván a dolog fejleményeiről és a további lehetőségekről, az egyházkerületi elnökség és a főisk. gondnokság rendelkezéseit, s ezzel együtt a Ferenczy fizetésének 1915 febr. 1-től való kiútalványozását helyeslőleg tudomásul veszi. Az ügyet a maga részéről is befejezettnek tekintvén, a peres eljárásba belemenni nem kíván, azért a főisk. gazd. választmányt útasítja, hogy Ferenczy fizetését visszamenőleg 1913 szept. 1-től, 1915 febr. 1-ig kamataival együtt útalványozza ki. Mivel pedig a per Ferenczy részéről az elmaradt fizetésrészletek biztosítására már megindult, közgyűlésünk elnökséget felkéri, hogy a már eddig is felmerült perköltségek tárgyában Ferenczyvel méltányos megállapodásra jusson.

11. A bányai ág. hitv. evangélikus egyházkerület közgyűlése f. év janári jegyzőkönyvének 11. sz. pontjában testvéri részvétét fejezi ki b. e. Fejes István püspökünk elhunyt felett s emlékét jkvében megörökítvén, kéri egyházkerületünket, hogy részvéte felől a gyászoló családot értesíteni sziveskedjék.

Egyházkerületi közgyűlés a testvéri részvétet tisztelettel veszi tudomásúl s arról a gyászoló családot jkvi kivonatban értesíti.

12. Ugyancsak a bányai ág. hitv. evangélikus egyházkerület ugyanazon jkvének 13. sz. pontjában meleg üdvözlését s áldás kívánatát küldi egyházkerületünknek a Dr. Tüdös István püspökké választása alkalmából s a megválasztott püspökre Isten bőséges áldását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés a testvéri üdvözlést mind a maga, mind új püspöke részére a legmelegebb érzéssel fogadja és azért őszinte köszönetét fejezi ki.

13. A magyarországi unitárius egyház képviselő tanácsa gyászjelentésben tudatja 30 éven át valóságos, utóbb tiszteletbeli nagyérdemű főgondnokának *vargyasi báró id. Dániel Gábor* nyug. főispánnak a Lipótrend lovagjának, a Szent-istvánrend kiskeresztesének Budapesten, élte 91-dik évében, február hó 6-án bekövetkezett halálát.

Egyházkerületi közgyűlésiünk a halál eset idején kifejezett részvétét az unitárius egyházat ért nagy veszteség felett az igazi nagyokat méltán megillető tisztelettel újítja meg, illetőleg igtatja jegyzőkönyvébe s az egyházi és polgári téren egyaránt hatalmas és teebélyes fává nőtt id. Dániel Gábor gazdag életének emlékezetét közvetlen hitsorsosaival együtt kegyelettel áldja.

14. Olvasatott a szavazatbontó bizottság Miskolcon 1915. évi február hó 11-én és 1915. évi március hó 29-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyv, mely szerint:

I.

Az egyházkerületi lelkészi tanácsbírói állásra beadott szavazatokból első ízben általános többséget senki sem nyert, minek folytán az 1914. évi őszi közgyűlés 14 sz. határozatával nyert felhatalmazás alapján a bizottság által a legtöbb szavazatot nyert *Idrányi Barna* nagyszalánci és *Kovács Béla* szepsii lelkészek között a pótválasztás elrendeltetvén, annak eredményeként a szavazatok általános többségével *Idrányi Barna* nagyszalánci lelkész választatott meg egyházkerületi lelkészi tanácsbíróvá.

II.

A rimaszombati prot. főgimnázium egyházkerületi tanárképviselőjévé *Kerekes Dezső* rimaszombati prot. főgimn. tanár választatott meg a szavazatok általános többségével.

III.

Jelenti a bizottság azt is, hogy az egyházkerületi lelkészi tanácsbírói állásra első ízben Maklár, Tolcsva,

Gálszécs, Magyarsas, Nagyráska, Bajánháza, másodizben Kovácsvágás, Hernádnémeti, Láca, Nagykövesd, Tiszaluc, Nagyráska nem adtak szavazatot, Karcsa szavazólapjáról pedig a jelölt neve hiányzik; a rimaszombati prot. főgimnázium egyházkerületi képviselőjére nem szavaztak: Maklár, Gálszécs, Magyarsas, Nagyráska és Bajánháza.

Egyházkerületi közgyűlésünk a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyveiben megállapított eredményt tudomásul veszi, a megválasztottakat örömmel üdvözli, munkálkodásukhoz a legszebb reményekkel a legjobbakat kívánja.

Egyházkerületi közgyűlésünk a szavazati jogával három izben nem élő Nagyráska egyházat 12 kor, a szavazati jogával két izben nem élő Maklár, Gálszécs, Magyarsas, Bajánháza egyházakat 8—8 kor., a szavazati jogával egy izben nem élő Tolcsva, Kovácsvágás, Hernádnémeti, Láca, Nagykövesd, Tiszaluc egyházakat 4—4 kor. birságban marasztalja; Karcsa egyházat, a szavazatbontó bizottság javaslatát elfogadva, mivel szavazó-lapjáról a jelölt neve hiányzik, úgy tekinti, mintha nem szavazott volna s ezért szintén 4 kor. birságban marasztalja; felkéri az illetékes egyházmegyei dékánokat, hogy a birságpénzeket szedjék be s szolgáltatassák be az egyházkerületi pénztárba.

15. Elnökség felhívja Idrányi Barna megválasztott egyh.-ker. tanácsbíró az egyházi törvényeinkben kikötött bírói eskü letételére, ami az egyh.-ker. lelkészi főjegyző előolvasása mellett megtörténvén,

elnökség a felesküdtött egyházkerületi lelkészi tanácsbíró a legteljesebb bizodalommal üdvözli s működésére Isten áldását kéri.

16. Tárgysorozat rendjén felhívja e.-ker. elnökség *Komjáthy Gábor* ungvári lelkészt, egyházkerületi tanácsbíró, mint a sárospataki főiskolának már múlt évi őszi gyűlésünkben

megválasztott lelkészi gondnokát, a hivatalos eskü letételére, mire Komjáthy Gábor a közgyűlés színe előtt a következő esküt teszi le:

„Én — Komjáthy Gábor — esküszöm az élő Istenre, a ki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy örök, igaz Isten, hogy mint a sárospataki főiskola törvényesen megválasztott lelkészi gondnoka, egyházi és iskolai törvényeinket megtartom s tisztemmel járó kötelességeimet híven teljesítem. Isten engem úgy segéljen!“

Az eskü letétele után ügyvezető főgondnok a főiskolai gondnoki állás nagy fontosságának s a felesküdött gondnok hivatali munkásságához fűződő bizodalomnak és reménységnek kiemelése mellett, *Komjáthy Gábor* főiskolai lelkészi gondnokot hivatalába beigtatottnak jelenti ki s őt az egész egyházkerület nevében melegen üdvözölvén, a Gondviselés oltalmazó szeretetébe ajánlja.

A felesküdött főiskolai gondnok — az őszi egyházkerületi gyűlésről való kényszerült elmaradásának felemlítése mellett, lelkes szavakkal tesz esküszertű ígéretet, hogy a sárospataki főiskola iránt való szeretetében, érdekeinek oltalmazásában, boldogan fog előljárni s egyházkerületünknek iránta közelebb ismételten megnyilatkozott bizodalját hálás szívvvel megköszönvén, magát az egyh.-ker. vezetőségének és az egész egyházkerületnek megtisztelő jóindulatába ajánlja.

17. A sárospataki polgári leányiskola átvétele ügyében kiküldött s őszi közgyűlésünk 22. sz. jkvi pontjában az érdekelt szomszédos egyházmegyék által kiegészített bizottság nevében jelenti a bizottság elnöksége, hogy nemzetünk mai rendkívüli viszonyai között gondolni sem lehetett arra, hogy a bizottság szétszórta élő tagjai gyűlésre seregjeljenek és a határainkon dülő viszályok között a béke munkájáról nyugodtan és bizonyos reménységgel tanácskozhatnak, — mely

tisztelettel kéri azért a bizottság részére a határidő meghosszabbítását.

Egyházkerületi közgyűlés, teljes méltánnyal és jelentés indokolása iránt, a kért haladékok megadja s a bizottság munkálatát — a lehetőség szerint — őszi közgyűlésünkre várja be.

18. Előadó bemutatja a *rimaszombati főgimn.* kormányzati szabályzatát.

Egyházkerületünk a javaslatot elvben és egészben elfogadván, a következő észrevételek figyelembe vételére, illetőleg felhasználására adja vissza a nevezett főgimn. igazgató-tanácsához és tanári karához.

Amennyiben a kormánnyal az államsegély tárgyában kötött és 1909. revideált szerződéssel kifejezetten nem ellenkezik, az 5. §. d) és a 11. §. r) pontjából törlendő az approbált tankönyvek alkalmazásának kényszerű kimaradása.

A 11. §. g) pontjában kimondandó, hogy az igazgató-tanács a tanulók által fizetendő díjakat az illetékes egyházkerület jóváhagyásával állapítja meg.

U. a. §. h) pontjába beveendő, hogy a költségvetést mindenkor úgy kell megállapítani és felterjeszteni, hogy közgyűlésünk a pénztári év megkezdése előtt jóváhagyhassa.

Végül a záradékban megállapítandó, hogy közgyűlésünk hozzájárul ahhoz, hogy a jelen szabályzat érvényessége visszamenőleg már 1914. szept. 1-től megállapított. A szabályzat az egyh.-ker. jóváhagyást követő polg. vagy iskolai évben — amelyik ahhoz közelebb esik, — lép érvénybe.

19 Múlt évi őszi közgyűlésünk 24. sz. határozatával, míg egyrésztől örvendetes tudomásul vette azt, hogy az egyházmegyék és lelkészek a Kálvineum magasztos céljaira nagyon szép összeget ajánlottak fel, másfelől annak kimon-

dásával, hogy az egyházkerületi pénztárban levő Kálvineumi alapot — a kamatoknak a Kálvineum részére való fordításával tovább is ott kamatoztatja, — felhívta a pénzügyi választmányt, tegyen véleményes javaslatot, hogy maga az egyházkerület, mint erkölcsi testület, mennyit ajánlhat fel e célra; egyuttal a tornai, alsózepléni, felsőborsodi egyházmegyéket is felszólította, hogy részletes jelentést adjanak be az egyházmegyéjük és a lelkészek részéről történt adományokról.

Az egyházkerületi pénzügyi választmánynak az a javaslata, hogy alapítványként a Szükösi—Hollandi tárból 10,000 korona szakítottassék ki s ezen 10,000 kor. tőke 4% kamatja fizetessék évenként a Kálvineumnak, mint az Egyházkerület Kálvineum-alapítványának kamata.

A f.-borsodi egyházmegye jelenti, hogy öt évig fizetendő 100—100, összesen 500 koronát ajánlott fel a jelzett célra. A lelkészek hozzájárulásáról nincs kimutatás.

Az alsózepléni egyházmegye összes adománya 1000 korona, a lelkészek ajánlata mintegy 445 korona.

A tornai egyházmegye már egy alkalommal jelzett gyűjtése 287 korona, a lelkészek hozzájárulásáról nincs jelentés.

Ezek szerint, ha a pénzügyi választmány javaslata határozati erőre emeltetnék: az egyházkerület pénztára összesen 20146 korona Kálvineumi alapot kezelne; a nyolc egyházmegye pedig, — bár Tornából és Gömörből a lelkészek hozzájárulása nincs kimutatva, az ungi egyházmegye pedig az évi 100 koronát bizonytalan időre vette fel, de mégis legalább 10 évet, vagyis ezer koronát véve alapul. — Felsőzeplénből pedig 20 lelkész 100—100 korona ajánlatát tekintve, — a nyolc egyházmegye és lelkészei összesen 23150 kor. 50 fillért ajánlottak fel e célra, amelyet részben már be is fizettek. Az összes adomány tehát a Kálvineumra kitesz 43,296·50 K-át.

Egyházkerületünk közgyűlése a pénzügyi választmány javaslatát elfogadja s határozatilag kimondja, hogy a Szükösi—Hollandi-tárból 10,000 koronát kiszakít s ezen 10,000 korona tőkét, mint a tiszáninneri ref. Egyházkerület Kálvineum-alapítványát maga az egyházkerület fogja kezelni s a tőke 4%-os kamatát a Kál-

vineumnak évenként fizetni fogja. Továbbá br. Vay Elemér úrnak, aki a Kálvineum nemes ügyét 5000 koronával volt kegyes előmozdítani, hálás szívből fakadt jegyzőkönyvi köszönetet szavaz; haló poraiban is áldott gr. Andrássy Dénes emlékét, aki felekezeti korlátokon felül-emelkedett szép lelke tanuságára 3000 koronát tett le emez oltárunkra, a legjobbak sorában hiven megőrzi, az egyes egyházmegyéknek, egyházaknak és a lelkészeknek, akik vállalva siettek diadalra emelni nem egyszer önmaguk megtagadásával, — e szép eszmét, — elismerését és köszönetét nyilvánítja. Az özvegyek és árvák örömkönyje legyen a bizonyosága nemes cselekedetőknek. Végül e szent ügyet egyházaink további munkás buzgalmába alánlja.

20. Múlt évi őszi közgyűlésünk 27. sz. határozatával, — hogy az állandó káplántartó helyek ügye mentől körültekintőbb módon rendeztessék, megbízta az esperesi és gondnoki kart, hogy az egyházmegyéknek e tárgyra vonatkozó felterjesztései alapján készítsen egy szerves munkálatot s azt, ha az Egyetemes Konvent előbb tartaná üléseit, mint egyházkerületünk a jelen tavaszi közgyűlését, ez esetben eme munkálatot egyenesen oda terjessze fel, ellenkezőleg pedig az egyházkerület mostani tavaszi közgyűléséhez adja be.

Az esperesi és gondnoki karból álló bizottság megbízásának megfelelt, e tárgyban a jelen év április hó 8-án Miskolcon tartott ülésében egy szerves munkálatot készített, mely egész terjedelmében a következőképen szól:

Az egyházmegyei esperesekből és gondnokokból álló s az egyházkerületi közgyűlés 27/1914. sz. a. hozott határozatával kiküldött bizottság 1915. évi április hó 8-án Miskolczon tartott üléséről felvett

JEGYZŐKÖNYV.

Jelen voltak: dr. Tüdös István püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt Vadászy Pál, Ra-

gályi Géza, Révész Kálmán, Hutka József, Bálint Dezső, Szücs István, Czinke István, Bodolay István esperesek, Ragályi Béla egyházmegyei gondnok, — Lengyel István püspöki titkár, mint jegyzőkönyvvezető.

I. Elnökség az ülést megnyitván, jelenti, hogy Meczner Béla és Dókus László egyházmegyei gondnokok hivatalos és más irányú elfoglaltságuk miatt nem jelenhettek meg. — Tudomásul szolgál.

II. Egyházkerületi elnökség jelenti és beterjeszti a tiszánineni ref. egyházkerület egyházmegyéi által javasolt állandó káplántartó egyházak kimutatását.

1. *Abaújvár* 576 (673). Eddig is állandóan káplántartó hely volt. Pányok l. e. 321 (420). Alsókéked szórvány. 49 (359). A lelkész díjlevélileg köteles káplánt tartani s minden vasárnap reggel, valamint szerdán és pénteken a filiában istentiszteletet tartani.

2. *Göncz* 1317 (2819). Eddig is állandó káplántartó hely volt. Eresztevény (4 km.) 32 l. Hársasi malom (5 km.) 16 l. Nagy lélekszám. Két szórvány. Iparos tanonc-iskolában 24 növendék.

3. *Kassa* 3591 (44211). Eddig is állandó káplántartó hely volt. Kilenc intézetben 403 tanuló 48 órán. Minden vasárnap, ünnepnap istentisztelet a törvényszéki fogházban. Hívei folytonosan szaporodnak. Sok vallásoktatás. Erős róm. kath. felekezeti város. Két káplán.

4. *Szikszo* 1794 (4678). Eddig is állandóan káplántartó hely volt. Két lelkése van.

5. *Eperjes* 461 (16323) Missziói központ. Sáros vármegye területén 377, Szepesben 1391 ref. lélek van. — Lelkész havonként két vasárnap Eperjesen, egyszer Iglón, egyszer Korompán s ha van ötödik, akkor Bártfán tart istentiszteletet és úrvacsorát váltogatva oszt. Nyolc intézetben 48 tanuló 25 órán. Szükség van káplánra, míg Szepes külön missziói lelkészt kap.

6. *Abaújkér* 155 (1036). Abaújalpár 120 (265). 2·65 km. Bodókövűfalu 111 (755) 4·85 km. Bodókövűfalu 22 (1029). 6·43 km. Lelkész 7 vasárnap közül négyszer Abaújkérben, háromszor Abaújalpáron tart istentiszteletet. Csütörtökön Abaújalpáron könyörgés. Úrvacsoraosztás felváltva.

7. *Alsóvadász* 1248 (1715). Jánosdi-tanya 10 l. 3 km. Ujtanya 30 l. 3 km. 65 tanuló. Állítólag egykor áll. kápl. hely volt, de ez nincs igazolva. — Sok lélek. — Két szórvány.

8. *Felsőláncz* 130 (306). Alsóláncz f. e. 166 (269) 2 km. Buzita l. e. 149 (1088) 4 km. Reste l. e. 123 (441) 7 km. Felsőlánczon 34 tanuló heti 2 órán. Istentisztelet Alsó és Felsőláncon felváltva, de úrvacsoraosztás Husvét és Pünköstkor mindkét helyen délelőtt. Restén hatszor úrvacsoraosztás.

9. *Felsőméra* 396 (862) Alsóméra 86 (421) 2 km. Vasárnap istentiszteletet kétszer Felső, egyszer Alsómérán, hétköznap felváltva.

10. *Füzérkajata* 340 (366). Biste l. e. 61 (222) 5 km. Filkeháza sz. l. (150) 4 km. Bistén 6 úrvacsora s minden harmadik vasárnap isztentisztelet, amikor délután Füzérkajátán predikál.

11. *Györke* 301 (689). Felsőcsáj l. e. 199 (352) 7 km., Regeteruszka 76 (725) 3·5 km., Ósva sz. e. 66 (442) 2·5 km. Felsőcsájban hat úrvacsoraosztás ünnep másodnapján. Istentisztelet a harmadik vasárnap, de akkor Györkén délután. Két filia, két szórvány gondozása terhes.

12. *Hernádbüd* 170 (329). Gibárt l. e. 163 (426) 3 km. Pere f. e. 101 (841) 2 km. Gibárton hat úrvacsoraosztás és újévkor — Perén havonként egy vasárnap istentisztelet.

13. *Korlát* 273 (608). Arka f. e. 81 (293) 6 km. Arkán havonként egy vasárnap délután és minden második hét egy hétköznapján.

14. *Nyíri* 344 (569). Füzérkumlós 82 (282) 2 km. 12 tanuló. Hollóháza 6 (688) 6 km. Nyiriben és Füzérkumlóson felváltva szolgál. Terhes szolgálat. Hitoktatás.

15. *Szemere* 264 (502). Litka f. e. 91 (168) 4·29 km. 13 tanuló két órán. Litkán minden második vasárnap és hetenként egy köznap istentisztelet. Hat úrvacsoraosztás. Távoli filia. Terhes szolgálat. Hitoktatás.

16. *Szeszta* 250 (639). Komaróc f. e. 246 (445) 2·5 km. 38 tanuló. Mindkét egyházban minden vasárnap istentisztelet. Nyári félévben az anyaegyházban délután is. A filiában hetenként két köznap és hat úrvacsora. Terhes szolgálat.

17. *Telkibánya* 1034 (1285). Népes egyház, három szórvány 3·4 és 4·5 km. távolságra.

18. *Tornyosnémeti* 141 (886). Miglécznémeti l. e. 194 (424) 2 km. Hidasnémeti f. e. 156 (619) 3 km. 11 tanuló. Miglécznémetiben minden harmadik vasárnap reggel istentisztelet és hat úrvacsora. Hidasnémetiben minden negyedik vasárnap délután és minden hétfőn reggel. Három egyházban terhes szolgálat. Tanítás.

19. *Abaújszántó* 940 (4698). Két intézetben 144 tanuló. Czekeháza sz. 77 (242) 14 tanuló 6·2 km. Növekedő gyülekezet. Tetemes hitoktatás.

20. *Garbóczbogdány* 112 (483). 24 tanuló két órán. Alsóhutka 124 (329). l. e. 10 km. Abaújrakos 91 (199) 2·9 km. 16 tanuló. Alsócsáj 34 (218) 1·5 km. Felsőmislye sz. 14 (1019) 12 km. Öt szórvány és egy állami iskolá-bani tanítás.

21. *Nagyszaláncz* 467 (856). Kisszaláncz 83 (234) 4·3 km. 21 tanuló. Kalsa sz. 26 (376) 4·96 km. 6 tanuló. Négy szórvány. Két állami iskola.

22. *Onga* 802 (1795). 99 tanuló 6 órán. Hat órai tanítás és egy szórvány. (Arnót)

23. *Szászfa* 399 (608). Krasznokvajda f. e. 45 (602). 2 5 km. 17 tanuló két intézetben. Büttös 149 (426) 6 km. 5 tanuló. Négy szórvány és két állami iskola.

24. *Szepsi* 598 (2197). Három intézetben 119 tanuló. Makrancz f. e. 39 (853) 2 km. Bodolló sz. 27 (561) 2·88 km. Debrőd sz. 5 (606) 4·22 km. Felsőmeczenzéf sz. 13 (1575) 17·1 km. Jászó sz. 16 (1361) 8·26 km. Meczenzéf 25 (2658) 15 km. Somodi 14 (1180) 3·62 km. Stoósz 11 (1033) 23·42 km. Sok hitoktatás. Sok és távol fekvő szórvány. Lelkész díjlevélileg köteles káplánt tartani.

25. *Szala* 244 (384). Alsó- és Felsőszend t. e. 172+44 (234+186) 3 km. Vasárnaponként váltogatva, ugyanígy hétköznap és három-három alkalommal. Hat-hat úrvacsora.

26. *Alsózsoltca* 1094 (1932). Felsőzsoltca f. e. 185 (1985) 4·5 km. Két intézetben három tanuló. Sajólad 28 (1303) 4 km. Népes gyülekezet, fiókegyház, szórványok.

27. *Ároktő* 1005 (2186). Népes gyülekezet. Eddig is áll. káplt. hely volt. Az egyházmegye ezuttal mellőzte.

28. *Átány* 2307 (2814). Erdőtelek f. e. 150 (4089)

8·8 km. 10 tanuló. Pély 58 (2895) 14·8 km. f. e. Tarnaszentmiklós 23 (1771) f. e. 11·4 km. Szárazbő 20 ref. 9 km. f. e. 20 tanuló. Eddig is áll. kápl. hely volt. Az egyházmegye ezuttal mellőzte. Igen nagy gyülekezet, — négy távol fekvő fiókegyház, vallásoktatás.

29. *Belső- és Külsőböcs* 1048 + 616 (1180 + 616). Eddig is áll. kápl. hely volt. Igen nagy gyülekezet.

30. *Cserépfalu* 2004 (2108). Bogács szór. 26 lélek, 5 km. Tard szór. 16 lélek 9·73 km. Eddig is áll. kápl. hely volt. Igen nagy gyülekezet.

31. *Diósgyőr* 3099 (17221). Eddig is áll. kápl. hely volt. Az egyházmegye most mellőzte, miután Diósgyőrvasgyárban új lelkészi állás szervezetett.

32. *Mezőkeresztes* 3345 (4501). Mezőkövesd f. e. 217 (17202) 12·4 km. Két intézetben 17 tanuló. Keresztspüsöki 50 (1356) 2·2 km. Szentistván sz. 7 (3695) 7·5 km. Két segédlelkész, egyik Mezőkövesdre. Igen nagy gyülekezet. Fontos hely. Hitoktatás.

33. *Eger* 810 (28052). Tizenegy intézetben 200 tanuló 37 órán. Eddig is áll. kápl. hely volt. Nagyfontosságú hely. Sok hitoktatás.

34. *Mezőcsát* 3863 (5493). Eddig is áll. kápl. hely volt. Két lelkész. Nagy gyülekezet

35. *Mezőnagymihály*. 993 (1854). Eddig áll. kápl. hely volt. Az egyházmegye ezuttal mellőzte. Nagy gyülekezet.

36. *Miskolcz* 14196 (51459) Eddig is három állandó káplánja volt. Hat intézetben 97 óra 1465 növendékkel.

37. *Noszvaj* 1334 (1576). Eddig áll. kápl. hely volt. Az egyházmegye ezuttal mellőzte. Nagy gyülekezet.

38. *Tiszakeszi* 1927 (2770). Eddig is áll. kápl. hely volt. Nagy gyülekezet.

39. *Poroszló* 3457 (5129) Eddig is áll. kápl. hely volt. Igen nagy gyülekezet.

40. *Tiszanána* 1824 (4864). Eddig is áll. kápl. hely volt. Népes gyülekezet. Négy szór. 5—12 km.-re.

41. *Tiszaszederkény* 1150 (1567). Sajóörös sz. 61 (640) 4·7 km. Két tanuló. Sajószöged 72 (973). Egy tanuló. 7 km. Tiszagyulaháza 90 (493). Három tanuló. Népes gyülekezet.

42. *Sajószentpéter* 2076 (5079). Eddig is áll kápl. hely volt. Népes gyülekezet.

43. *Disznóhorvát* 1042 (1979) 122 tanuló. Ormós puszta 4 km. 25 tanuló. Rudolf-telep 3 km. 41 tanuló. Császtapuszta l. e. 22 lélek 4·6 km. Mucsony l. e. 24 (1405) 4·9 km. Szuhakálló sz. 16 (511) 3 km. Népes gyülekezet, két l. e., két szórvány, sok vallásoktatás

44. *Edelény* 438 (2253) 60 tanuló. Finke l. e. 191 (706) 3 km. 34 tanuló. Nagyvölgy t. sz. 7 lélek. 6 km. Hodály t. sz. 10 lélek. 3 km. Miklós t. sz. 21 lélek. 6 km. Sok vallásokt.

45. *Ózd* missziói központ 562 (5981) 76 tanuló. Arló sz. 26 (1954) 10 km. Balaton sz. 26 (1003) 10 tanuló, 26 km. Bolyokvasvár sz. 119 (2211) 4 km. Bóta 4 (705) 14 km. Czenter 37 (250) 9 km. Borsodnádasd 33 (2196) 3 tanuló 17 km. Csókva-Omány 3+7 (618+629) 17 km. Domaháza sz. l. (974) 22 km. Hódoscsépány és Somsály 62 (1703) 7—9 km. 11 tanuló. Járdánháza sz. 21 (1067) 14 km. 11 tanuló. — Lénárdarócz 3 (415) 17 km. Kissikátor. — Királd 82 (880) 24 km. 11 tanuló. — Sajómercze 14 (535) 20 km. — Sajónémeti 27 (695) 11 km. — Sajóvárkony 350 (3866) 7 km. 31 tanuló. — Sáta 14 (1108) 12 km. — Uppony 1 (608) 17 km. Sok vallásoktatás, 20 szórvány nagy távolságokra.

46. *Rudabánya* 722 (2476) 30 tanuló. — Szuhogy l. e. 384 (954) 5 km. Felsőtelekes sz. 83 (552) 3·2 km. Alsótelekes sz. 7 (291) 5·3 km.

47. *Sajóvamos* 759 (1764). Sajósenye 103 (267).

48. *Gicze* 247 (530). Gömörnánás l. e. 160 (229) 3·10 km. Mikolcsány 95 (195) 2·89 km. Licze sz. 27 (655) 3·25 km. Jolsva sz. 145 (2846) 10·01 km. Két intézetben 8 tanuló. Lubény sz. 99 (885) 14·33 km. Nagyrőcze sz. 64 (1925) 20·99 km. 3 intézetben 19 tanuló. Gömörrákos 64 (897) 18·9 km. Turcsok 11 (841) 4·92 km. Szirk 17 (1366) 11·44 km. Ezekén kívül még 9 községben 32 lélek 5—25 km. távolságra. Sok szórvány nagy távolságra, sok vallásoktatás.

49. *Szkáros* 229 (356). Alsófalú l. e. 195 (287) 2 km. Felsőfalú l. e. 134 (205) 2 km. Felsőrás l. e. 212 (283) km. Kisvisnyó 121 (145) 2 km. Harkács 27 (368).

Ratkócz 13 lélek. Még 9 községben 27 lélek 10—15 km. távolságban. Terhes szolgálat, nemzetiségi tekintetben fontos.

50. *Hanva* 657 (811). Csiz l. e. 547 (691) 7 km. Sajólénárdfalva l. e. 413 (559) 4 km. Sajópüspöki sz. 37 (634) 9 km. Eddig is áll. kápl. hely volt, most kettőt kér. Az anyaegyházban minden vasárnap, a filiákban minden 2-ik vasárnap d e. felváltva istentisztelet.

51. *Hét* 281 (370). Bánréve 83 (707) 5 km. 24 tanuló az áll. elemi iskolában két órán. Málé sz. 69 (867) 4 km.

52. *Jánosi* 690 (1269). Rimapálfala l. e. 61 (361) 4 km. Lelkész minden 3-ik vasárnap a leányegyházban istentiszteletet tart.

53. *Pelsőcz* 1288 (2393) 37 tanuló. Pelsőczardó sz. 43 (367) 3 km. Eddig is áll. kápl. hely volt. Népes gyülekezet. Sok tanítás.

54. *Putnok* 1321 (3863) Három intézetben 241 tanuló. Dubicsány l. e. 180 lélek, 4 km. Eddig is áll. kápl. hely volt. Népes gyülekezet. Sok tanítás.

55. *Rimaszombat* 1927 (6912). Hat intézetben 250 tanuló 24 órán. Eddig is áll. kápl. hely volt. Népes gyülekezet, sok tanítás. Két lelkésze van. 23 szórványban 593 lélek, 5—25 km. távolságra.

56. *Rozsnyó* 611 (6565). Hét intézetben 179 tanuló 16 órán. — Dobsina f. e. 148 (5029) 25·14 km. — Krasznahorkaváralja sz. 27 (1037) 5·33 km. Sajóbáza sz. 17 (554) 3·06 km. Betlér sz. 43 (1121) 5·42 km. Nagyveszverés 13 (779) 7·20 km. Oláhpatak 15 (822) 18·44 km. Sok szórvány nagy távolságra, sok vallásoktatás.

Rimaszécset, mely eddig állandó káplántartó hely volt, az egyházmegye az állandó káplántartó helyek sorából töröltetni javasolja.

57. *Tornalja* 742 (2033). Három intézetben 93 tanuló. Sajókirályi l. e. 214 (520) 1·70 km. 25 tanuló. Sajógömör 186 (1267) 3·90 km. Két intézetben 59 tanuló. Szárnya 106 (402) 2·33 km. Méhi 73 (640) 5·32 km. Sok szórvány, sok tanítás.

58. *Zsarnó* 236 (520). Torna 149 (1697) 4 km. 18 tanuló 2 órán. Tornaujfalu 103 (470) 4 km. 14 tanuló.

Lelkész minden kedden reggel könyörög és minden 3-ik vasárnap predikál Tornaujfaluban. A káplánt Tornára akarják, miután ott szaporodik az intelligencia és sok a tanítás.

59. *Szőllősardó* 349 (394) Teresztenye 153 (169) 2·07 km. Lelkész a filiákban hetenkint egyszer, Teresztenyén a 3-ik héten kétszer könyörög.

60. *Eszeny* 1643 (2013) A felekezeti iskolában 126, a községiben 73 tanuló. Nyolc tanya 2·50—8 km. távolságra. Eddig is áll kápl. hely volt.

61. *Kisdobrony* 944 (1207) A felekezeti iskolában 118, a községiben 103 tanuló. Három szórvány 2—2 km. távolságra.

62. *Nagydobrony* 2754 (3033) 412 tanuló. Eddig is áll. kápl. hely volt.

63. *Ungvár* 1368 (16919). Tizennégy intézetben 416 tanuló. Baranya 77 (754) 6·99 km. 15 tanuló. — Ungdarócz 10 (1103) 4·80 km. Alsódomonya 3 (1075) 2·84 km. Felsődomonya 17 (680) 4·56 km. Gerény 138 (1173) 4·26 km. Radváncz 141 (1360) 2·77 km. — Neviczke 9 (767) 8·92 km. Ókemencze 16 (630) 11·02 km. Árok 1 (680) 13·73 km. — Bercsényifalva 43 (1513) 29 km. — Drugetháza 4 (1993) 26·06 km. — Perecsény 104 (2534) 19·05 km. 16 tanuló. Kapuszög 4 (832) 56·09 km. — Poroskö 5 (2012). Turjasebes 9 (1319). Turjamező 6 (904). Turjaremete 43 (2041). Fenyvesvölgy 41 (1128) 68·03 km. Határhegy 4 (588) 74 km. Hajasd 50 (1586) 66·08 km. Ligetes 5 (371) 74 km. Uzsok 11 (1045) 85·08 km. — Havasköz 2 (2936) 62·05 km. Kisberezna 17 (1006) 39·08 km. Nagyberezna 104 (2822) 47·04 km. 12 tanuló. — Révhely 2 (751) 45·05 km. — Sóhát 7 (1570) 43·06 km. Sóslak 12 (530) 51·02 km. — Csontos 14 (1205) 62·06 km. Eddig is áll. kápl. hely volt, most egy második kápláni s egy hitoktatói állás szervezését kéri.

64. *Vámoslucska* 190 (506). Tiba 8 (757) 13 km. — Szobráncz 79 (1216) 10 km. Egy kápláni állás szervezését kéri Tiba központtal s a következő szórványokkal: Szobráncz. Éles 24 lélek (13 km.) Vajna 7 lélek (12 km.)

Remete 29 lélek (16 km.). Felsőhalas 10 lélek (15 km.). Komoró 54 lélek (11 km.).

65. *Bánóc* 193 (721). Lazony 195 (775) 3·62 km. 43 tanuló. Berettő 220 (861) 4·99 km. 30 tanuló. — Gatály 18 (751) 7·04 km. — Lask 21 (320) 4·25 km. Vásárhely l. e. 468 (1200) 2·13 km. Morva 109 (906) 7·07 km Eddig is áll. káplt. hely volt. Az elsoroltakon kívül még 11 szórvány 1·5—14·74 km. távolságra. Terhes lelkészi szolgálat, sok vallásoktatás.

66. *Sátorajauhely* 2878 (19940) 5 intézetben 200 tanuló. Hosszúláz f. e. 46 (278). Eddig is áll. káplt. hely volt s van egy hitoktató lelkésze. Igen népes egyház, megyei központ, terhes lelkészi szolgálat, sok tanítás.

67. *Szöllöske* 165 (395). Borsi t. e. 122 (783) 3·03 km. 14 tanuló két órán. Bodrogszerdahely 395 (1561) 3 km. 32 tanuló két órán. Bodrogszög 73 (276) 5·91 km. 5 tanuló 2 órán. Lelkész köteles három egyházban minden vasárnap d. e. istentiszteletet tartani s ugyancsak d. e. osztani úrvacsorát mindhárom egyházban Fontos hely, terhes lelkészi szolgálat, sok tanítás.

68. *Lasztomér* 446 (1290). Rebrény t. e. 94 (653) 6 km. 12 tanuló. Füzesér t. e. 14 (344) 3·8 km. Nagymihály f. e. 252 (6120) 6·6 km. 34 tanuló 2 órán. Ezekon kívül 14 szórvány 2·9—19·9 km. távolságban Istentisztelet úrvacsoraosztással Nagymihályban 4—6, Rebrényben 3—4-szer évenként az ünnepek után vasárnap. Hitélet fokozása főleg Nagymihályban. Vallásoktatás három helyen. Sok szórvány gondozása.

69. *Magyarsas* 105 (562) Szürnyeg l. e. 332 (547) 4·11 km. Imreg l. e. 219 (566) 5·33 km. Céke f. e. 5 (1029) 3·52 km. Kásó f. e. 6 (436) 4·06 km. Az anyaegyházban minden vasárnap és alkalmilag köznapokon is az istentisztelet végzése. Szürnyegen hat úrvacsora kiosztása mellett lehetőleg minden 3-ik vasárnap istentisztelet végzése. — Imregen a hat úrvacsora kiosztása. Mind az anya-, mind a leányegyházakban a vagyoni kezelés ellenőrzése. Mint iskolaszéki elnöknek az iskolákra való felügyelet.

70. *Gálszécs*. 121 (3284). Három intézetben 27 tanuló 9 órán. — Kohány 30 (755) 1·50 km. 18 tanuló.

— Gerenda f. e. 23 (397) 4·55 km. 5 tanuló. — Szécsmező sz. 23 (1395) 14·17 km. 8 tanuló. — Dargó 2 (414) 6·33 km. — Bacskó 5 (727) 5·54 km. — Visnyó 0 (350) 6·29 km. Ezekén kívül öt szórvány 2·86—18·31 km. távolságban. Hivek szaporodása. Tetemesen megnövekedett vallásoktatás Fejlődő város.

71. *Bacska* missziói központ 345 (632). Hat úrvacsora Leleszen, de ha más istentisztelet tartására hívják meg a lelesziek, kötelek minden 4—5-ik vasárnap oda menni 2—2 o. é. frt.-ért. 51 tanuló. — A felekezeti iskolában a vallást a tanító oktatja. Baranya 121 (1064) 5·55 km. 17 tanuló. — Bély 204 (1030) 3·91 km. 22 tanuló. — Lelesz l. e. 236 (1821) 4·14 km. 31 tanuló. — Kaponya 27 (164) 2·36 km. 3 tanuló. — Kisdobra 21 (488). Lelki gondozás sok helyen és vallásoktatás.

72. *Bodroszentes* 797 (966). Véke 89 (596). Boly 196 (728). Zétény 133 (760). Szinyér 90 (344). Rad 19 (440). Vallásoktatás céljából, mert Bélyből és Zétényből mind több gyermek jár a vékei róm. kath. iskolába.

73. *Kistárkány* 543 (1068) 70 tanuló. — Nagytárkány f. e. 210 (1120) 1 km. 18 tanuló. Ágcsernyő 271 (485) 3·71 km. 39 tanuló. Ezenkívül öt tanya 2—4 km. távolságra. Lelki gondozás és vallásoktatás. Felekezeti iskolánkban a vallást a tanító adja elő.

74. *Taktaharkány* 1181 (2271) 30 tanuló. Ezenkívül öt puszta 38 tanulóval 1—3·99 km. távolságra.

75. *Tiszalúc* 1660 (2758) 213 tanuló. Három tanya 2—3 km. távolságra. Eddig is áll kápl. hely volt. Lelki gondozás.

76. *Tiszatokaj* 1187 (5105). Négy intézetben 179 tanuló. Vallástanítás.

77. *Tiszakarád* 2000 (2857). 246 tanuló. Vallást a ref. tanító tanítja. Tanyak, szórványok 8—10 km. távolságra. Vallástanítás, lelki gondozás. Eddig is áll. kápl. hely volt.

78. *Sárospatak* 2935 (9427). Végardó 59 (1029). Hercegkút 19 (424) Vallásoktatás öt tanyai iskolában 5—18 km. távolságra 258 tanuló. A városi iskolákban a vallásoktatást a tanítók végzik. Eddig is áll. kápl. hely

volt, most második kápláni állást óhajt vallásoktatás céljából.

79. *Szerencs* 1430 (6101). 54 tanuló. — Bekecs 226 (1853). 12 tanuló. Földvártanya.

80. *Cigánd* 3056 (3894). Eddig is áll. kápl. hely volt.

81. *Megyaszó* 1930 (3039). Eddig is áll. kápl. hely volt.

82. *Tarcal* 1725 (3803). Eddig is áll. kápl. hely volt.

83. *Nagyrosvágy* 980 (1195). Kisrosvágy 214 (577).

Eddig is áll. kápl. hely volt. 3·65 km. — Malomtanya 2·87 km. Fehértótanya 3·34 km. Vincetanya 3·98 km. Lelki gondozás, hitoktatás.

Tállyán az állandó káplántartást megszüntetendőnek tartja az egyházmegye, a hívek kevés száma (419) miatt.

Az egyházmegyék tehát ajánlják: a nyolc egyházmegye mindenkori esperesének székhelyét, illetőleg ezek közül azokat az egyházakat, amelyek nem állandó káplántartó helyek, — továbbá az eddigi állandó káplántartó helyek közül: Abaujvár, Bánóc, Böcs, Cigánd, Cserépfalu, Eger, Eszeny, Gönc, Hanva, Kassa, Megyaszó, Mezőcsát, Miskolc (3), Nagydobrony, Nagyrosvágy, Pelsőc, Putnok, Poroszló, Rimaszombat, Sajószentpéter, Sárospatak, Sátoraljauhely, Szikszó, Tarcal, Tiszakarád, Tiszakeszi, Tiszalúc, Tizsanána, Ungvár, — végül ujonnan szervezendő állandó káplántartó helyekül javasolják hitoktatás indokából: Abaujszántó, Disznóshorvát, Edelény, Gálszécs, Garbócbogdány, Hét, Kassa (2-ik), Nagyszalánc, Onga, Ózd, Rudabánya, Sajóvamos, Sárospatak (2-ik), Szala, Szepsi, Szászfa, Ungvár (2-ik) és egy hitoktató, — lelki gondozás indokából: Abaujkér, Alsóvadász, Eperjes, Szkáros, Felsőlanc, Felsőméra, Füzérkajata, Györke, Hernádbüd, Jánosi, Korlát, Magyarsas, Nyiri, Szemere, Szeszta, Szöllősardó, Tornynosnémeti, Telkibánya, — hitoktatás és lelki gondozás indokából: Alsószolca, Bacska, Bodrogszentes, Gice, Kisdobrony, Kistárkány, Mezőkeresztes (2), Lasztomér, Rozsnyó, Szerencs, Szöllöske, Taktabarkány, Tizzaszederkény, Tornalja, Ungtiba, Zsarnó, Tiszatokaj.

Egyházkerületünk állandó káplántartó helyekül javasolja:

1. A nyolc egyházmegye mindenkori esperesének székhelyét.

2. Az eddig káplántartó joggal birt egyházak közül a következőket: Abaujvár, Átány, Bánóc, Böcs, Cigánd, Cserépfalu, Diósgyőr, Eger, Eszeny, Gönc, Hanva, Kassa, Megyaszó, Mezőcsát, Miskolc 3, Nagydobrony, Nagyrozvágy, Noszvaj, Pelsőc, Putnok, Poroszló, Rimaszombat, Sajószentpéter, Sárospatak, Sátoraljaujhely, Szikszó, Tarcal, Tiszakarád, Tiszakeszi, Tiszalúc, Tiszanána, Ungvár.

3. Uj állandó káplántartó helyek szervezését javasolja:

a) hitoktatás indokából: Abaujszántó, Bodrogszentes, Disznóshorvát, Gálszécs, Garbócbogdány, Kassa (2-ik), Ózd, Rudabánya, Sárospatak (2-ik), Szepsi, Ungvár (2-ik),

b) lelki gondozás céljából: Eperjes, Felsőlánc, Szászfa, Szkáros.

c) hitoktatás és lelki gondozás okából: Bacska, Gice, Kisdobrony, Laszto mér—Nagy Mihály, Mezőkeresztes, Mezőkövesd, Rozsnyó, Szőlőske, Tizzaszederkény, Tiszatokaj, Zsarnó—Torna, Tornalja.

4. Az abaúji egyházmegye azon indítványát, hogy az általa javaslatba hozott 25 egyházközség közül mindig csak 10 (tiz) egyházközségben legyen a kápláni állás betöltve, bizottság el nem fogadta.

Kelt, mint fent.

Dókus Ernő,
egyházker. főgondnok.

Dr. Tüdös István,
püspök.

Lengyel István,
jegyzőkönyvvezető.

Tekintettel azon körülményre, hogy az egyetememes Konvent jelen évi tavaszi üléseit előbb tartotta meg, mint egyházkerületünk s tekintettel továbbá arra, hogy az esperesekből és gondnokokból álló bizottság ide vonatkozó munkálata már fel is terjesztetett az Egyetememes Konventre: egyházkerületünk e munkálatot úgy tekinti, mint a magáét, azt elfogadja, határozati erőre emeli s egész terjedelmében jegyzőkönyvébe foglalja.

21. Őszi egyh.-ker. gyűlésünk 36-dik pontjára vonatkozólag jelenti egyházkerületünk elnöksége, hogy a theol. tanároknak az országos tanári nyugdíjintézetbe való bejuttatása végett a szükséges lépéseket megtette. Az ügy a vallás- és közoktatási miniszterium szakosztályának kezében van a megfelelő számítások eszközzése végett; az eredményre tehát még várakoznunk kell.

Egyh.-ker. közgyűlésünk az elnökségi jelentést tudomásul veszi s a theol. nyugdíjintézet sorsában bekövetkezendő változásokra nézve jelentését a lehetőség esetére tisztelettel kéri.

22. *Rimaszombati főgimn. igazgatója* jelenti, hogy a 3⁰/₀-os építkezési nyugdíjtartozás hátráléka címén kamatokkal együtt 71360 kor.-ra felszaporodott összeg visszatérítésétől a kormány most nem hajlandó elállni, másfelől a vall.- és közokt. miniszter 1915 márc. 18. kelt 24499/Xb. sz. rendeletével megengedi, hogy 10 évi egyenlő részletben fizethesse azt meg a főgimnázium.

Mivel az évi 7136 kor. túlkidást a rimaszombati főgimn. pénztára, melyben az egyenúly fentartása így is csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerülhet, semmi szín alatt sem bírhatja el, közgyűlésünk a miniszteri rendelkezést a legnagyobb aggodalommal veszi tudomásul. Mivel pedig egy virágzó intézet elsorvadását az államkormány sem akarhatja, elnökségünket közgyűlésünk ezúttal is felkéri, hogy alkalmas idő bekövetkezésével a minisztert ismételten kérje fel megnyugtatóbb megoldás nyújtására.

23. Előadó jelenti, hogy a népiskolai könyvtárak ügyében múlt évi őszi közgyűlésünk 41. jkvi pontjában jelzett (6. alpont) elnökségi jelentés nem készülhetett el.

Tudomásul szolgál s a jövő évi tavaszi közgyűlésre beváratik.

24. Múlt évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 42. sz. jegyzőkönyvében foglalt *egri vallássérelmi-ügy* miben állására nézve az egri lelkész jelenti, hogy a vallássérelmi ügyben megejtendő vizsgálattal a kultusz minisztérium Alpári Lajos egri kir. tanfelügyelőt bízta meg, ki vele a hivatalos érintkezést a vizsgálat teljessége érdekében megkezdette. Ő kívánságait formulázta, de a mostani időt nem tartja alkalmasnak arra, hogy ez ügyben okvetlen döntés történjen. Azért kívánatosnak tartaná, ha a Főtiszt. Püspök úr, csak akkor fordulna orvoslásért az egri érsekséghez, ha a kultusz miniszter megfelelő orvoslást nem ad.

Egyházkerületünk a jelentést tudomásul veszi s Főtiszt. Püspök urat felkéri, hogy ezen vallássérelmi ügyet kísérje figyelemmel.

25. Múlt évi őszi egyházkerületi gyűlésünk 42/c. jkvi pontjával egy bizottságot küldött ki a tanítóképzőintézeti képesítő vizsgálati szabályzatban megkövetelt olyan tanterv készítésére, mely az állami, vagy nem felekezetünkbeli tanítóképzőkben tanuló ref. tanítójelölteknek tanítandó egyházi ének és egyházi zene anyagát felölelje s módszeres utasítással legyen egybekapcsolva.

A bizottság munkálatával még nem készült el. Ezért ez ügy továbbra is nyilvántartandó.

26. Egyetemes konventünk 1914. évi 125. sz. felhívására múlt évi őszi egyházkerületi közgyűlésünk 52. sz. jegyzőkönyvi pontjával felhívta a sárospataki theol. akadémiát, hogy belmissziói kísérleteiről tegyen hivatalos jelentést legközelebbi közgyűlésünkre. E felhívásra a sárospataki theol. akadémia tanárai jelentik, hogy az akadémián intézményes és rendszeres belmissziói munka ez idő szerint sem meg nem valósítható, sem meg nem honosítható, mert ilyen célokat szolgáló egyesületek és intézetek nincsenek s arra szükség nincs. De ha szükséges volna is, az akadémiának nincs jogosultsága arra, hogy e nemű munkát önjogulag kezdjen az egyházközségben. Szükség esetén azonban szívesen felajánlják segítségüket. Megjegyzik:

különben, hogy igehirdetőik, szónokaik, felolvasóik, jókedvű adakozóik, samarítánusaik, mint a keresztyén szeretet gyakorlói eddig is buzgólkodtak, munkálkodtak. Az ifjúsági egyesületek saját kebelükben nemes és istenes munkát folytatnak. A hittanhallgatók helyben, Debrecenben és Miskolcon betegápolói előadásokat hallgattak s helyben, katonai sebesültszállító vonatokon s a miskolci katonai kórházakban samaritanus és evangelizáló szolgálatot végeznek.

A tanári kar nem annyira a rendszeres és szerves belmissziói gyakorlatokra, mint inkább a rendszeres és szerves elméleti alapvetésre helyezi a főszűlyt.

A tanári kar eme jelentését Marton János theologiai tanár nem teszi magáévé s külön véleményt terjeszt be. A jelentés s a tanári kar véleménye ellen Nagy Béla theologiai tanár is állást foglal levelében.

Egyházkerületünk a theologiai tanári kar jelentését nem veszi tudomásul, mert az egyetemes konvent 1911/183. sz. határozata a gyakorlati munkálkodás szervezése érdekében tett intézkedésekről kér jelentést s a hivatkozott határozat a módot is megjelöli, melynek alapján a munka megindítandó, amikor azt javasolja „hogy a helybeli egyház lelkészének és a tanári kar önként ajánlkozó tagjainak lehető bevonása mellett akként szervezendő, hogy a theol. akadémiák ifjúságát megfelelő sorrendben fokról fokra vezesse be az idevágó lelkési és egyháztársadalmi tevékenység egész mezejébe.

Ezért felhívja Egyházkerületünk a sárospataki ref. egyház lelkészét és a theol. akadémia tanári karát, hogy együttesen állapítsanak meg oly követendő eljárást, mely által a theologus ifjak a hivek lelki gondozása, valláserkölcsei nevelése, a szegények, betegek, árvák, elhagyottak, erkölcsi züllésnek indultak gondozásában némi gyakorlatra szert tehetnének. E közös megállapodást írásba foglaltan őszi egyházkerületi közgyűlésünkre terjesszék fel.

27. Őszi egyházkerületi közgyűlésünk 54. számú jkvi pontjával — a reformatio 400-ados megünneplésére való tekintettel — felhívta a kebelbeli egyházmegyét, hogy gyűléseikben foglalkozzanak a nagy évforduló méltó megünneplésére felmerült gondolatokkal és indítványokkal s terjesszenek e tárgyban javaslatot egyh.-kerületünk legközelebbi közgyűlése elé s ugyancsak felhívta a kebelbeli középiskolák és főiskola tanári karait is az ünneplésre irányuló gondolataik és javaslataik előterjesztésére.

Az egyházmegyék közül az abaúji, alsózempléni, felsőborsodi s az iskolák közül az egyh.-ker. felsőbb leányiskola felügyelő bizottsága — terjesztették fel idáig e tárgyban hozott határozataikat illetőleg javaslataikat, a gömöri egyházmegye pedig — tekintettel a nehéz időkre — halasztást kér a javaslat beadására.

Egyh.-ker. közgyűlés kívánatosnak tartja, hogy az általános érdekű nagy kérdésben a javaslatra hivatottak valamennyien nyilatkozzanak s ezért a határidőt a javaslatok beadására őszi közgyűlésünkig terjeszti ki, kimondván, hogy azoktól az egyházmegyéktől és iskoláktól is szívesen fogadja az újabb, vagy módosított javaslatokat, amelyek e tárgyban már a jelen gyűlésünkre felterjesztett beadványokkal állást foglaltak.

28. A vall.- és közokt. miniszter 64529/1914. V. sz. rendeletben szabályozta az *állami tanároknak* tiszteletdíj ellenében teljesített *magántanítását* s ezt a rendeletét esetleges hasonló intézkedés végett megküldte az egyházi főhatóságoknak is. Múlt évi őszi közgyűlésünk 73. sz. határozatával a miniszteri rendeletet áttette a kerületbeli középiskolákhoz. Jelen közgyűlésünk elé egyedül a miskolci *felsőbb leányiskola* terjesztette fel a tanári karnak a felügyelő-bizottság által elfogadott következő határozati javaslatát:

„A tanár az intézet növendékeinek magánórákat nem adhat. Nem esnek azonban e tilalom alá azok az órák, melyeket a modern nyelvek gyakorlati elsajátítása céljából, vagy másnemű intézetekben teendő különbözeti

vizsgák letétele céljából óhajtanak tanáraiktól venni a növendékek. Az ilyen célu magánórák adását az iskolai előjáróság az igazgató javaslatára engedélyezheti.“

A javaslatot a miskolci felsőbb leányiskolára vonatkozólag határozati erőre emeli közgyűlésünk, a *sárospataki, miskolci és rimaszombati főgimnáziumok* tanári karait illetőleg igazgató-tanácsát pedig felhívja, hogy legközelebbi őszi közgyűlésünk elé előterjesztéseiket mulhatatlanul megtegyék.

29. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmány-nak a múlt 1914. évi őszi közgyűlés 108. sz. határozata folytán az alsóborsodi egyházmegye kamatláb emelését célzó fölterjesztésére adott következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Az alsóborsodi egyházmegye azon felterjesztését, hogy egyh.-ker. pénztárból 6% kamat mellett csak egyházak, lelkészek és tanítók részére engedélyeztessék kölcsön, míg más kölcsönvevő a hivatalos bankkamatlábbal arányban álló, magasabb kamatot fizessen, hogy az így nyerendő jövedelem-többletből a lelkészek családi pótléka rendeztethessék, az 1914. évi őszi közgyűlés 108. sz. határozatával véleményezés végett hozzánk méltóztatott áttenni.

Tiszteletteljes javaslatunk oda irányúl, hogy, miután a háborús állapot miatt a kamatláb felemelése jelenleg nem időszerű, a felterjesztés tárgyában érdemleges határozatot ez idő szerint ne méltóztassék hozni.

A viszonyok változtával pénzügyi választmány, melynek a kamatláb megállapítása különben is hatáskörébe tartozik, gondoskodni fog a kamatlábnak a gazdasági és pénzügyi helyzetnek megfelelő megállapításáról.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a kamatláb bármily nagy mérvű felemelése csak oly csekély összeggel szaporíthatná a nem alapítványi jellegű tőkék hozadékát, hogy az elérhető jövedelem-többlet a lelkészek

családi pótlékának rendezésére távolról sem volna elegendő.

Az iratok visszacsatolása mellett tisztelettel maradunk a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek Miskolcon, 1915. évi január hó 19-én,

alázatos szolgáló
a pénzügyi választmány nevében:

Dr. Tüdös István s. k.,
püspök, elnök.

Dr. Regéczy József s. k.,
egyh.-ker. alügyész, jegyző.

Egyházkerületi közgyűlésünk méltányolva a pénzügyi választmány javaslatának indokait, a háborús állapotra s arra tekintettel, hogy, ha most emelnők a kamatlábat, ezzel csak a rendszeren fizető adókat súlytanánk, mivel a nem fizető adósok ellen a moratórium miatt a kamatláb-emelést érvényesíteni nem tudnánk, a felterjesztésre a határozathozatalt mellőzi; de felhívja pénzügyi választmány figyelmét azon körülményre, hogy a pénzintézetek most is magasabb kamatot szednek s így saját hatáskörében igyekezzék az egyházkerületi pénztár az alapítványi tőkék nagyobb jövedelmességét a jelen viszonyok közt lehető módon előmozdítani.

30. A múlt 1914. évi őszi közgyűlés 115. sz. határozatával a ladamóci egyháznak a felsőzempléni egyházmegye 1914. évi őszi közgyűlés határozatával felterjesztett azon kérvényét, miszerint engedtesék meg, hogy a ladamóci 80. sz. betétben 1782/2—1784/2. hrsz. ingatlanból az a rész, a mely tévesen áll telekkönyvileg az egyház nevében, a valódi és tényleges tulajdonosok Weinberger Ignác és társai nevére irassék át, az átírást megengedő nyilatkozat felterjesztése végett visszaküldte a felsőzempléni egyházmegye esperesének.

A nyilatkozat is felterjesztetvén, egyházkerületi közgyűlés a felsőzempléni egyházmegye

ajánlata alapján elvben hozzájárul ahhoz, hogy a kérdéses ingatlanrészek tulajdonjoga a valódi és tényleges birtokosok javára bekebeleztessek, mivel azonban a jóváhagyás végett beterjesztett nyilatkozat telekkönyvi átírára nem alkalmas, mert abban a tényleges birtokosok névszerint mind megnevezve nincsenek s mivel a lejegyzéshez szükséges vázlatrajz mellékelve nincs, pedig a nyilatkozatból kitűnőleg ingatlan rész és nem egész parcella átírásáról van szó, felhatalmazza közgyűlés püspök urat, hogy a hozzá beterjesztendő telekkönyvi átírára alkalmas nyilatkozatot s az annak kiegészítő részét képező vázlatrajzot a közgyűlés nevében, az ügyesség meghallgatása mellett, jóváhagyási záradékkal lássa el.

31. A *bódvaszilasi* egyházközség jelenti, hogy a tanító faváltságának kedvezőbb elintézése végett a földes urat megkereste, de magasabb megváltási összeget a már felajánlottnál az nem hajlandó fizetni. A tornai egyházmegye 20. jegyzőkönyvi pontjával ajánlólag terjeszti fel azon árajánlatot, mely szerint a bódvaszilasi ref. tanítónak, a földesuraság erdejéből évenként kiszolgáltatandó 16 bécsi öl fa örökös váltságaként Koós József földesúr 1500 koronát hajlandó lefizetni.

Egyházkerületünk a Koós József földesúr és a bódvaszilasi ref. egyház között a presbytérium és közgyűlés jóváhagyásával megkötött egyeséget elfogadja s megerősíti; — azt követően ki csupán a földesurasággal szemben, hogy az 1916. évi fa járandóságot, vagy annak értékét az 1915. év végén; — az 1500 kor. faváltsági összeget pedig 1916. január elsejéig fizesse ki a bódvaszilasi egyház gondnokának.

A bódvaszilasi egyház presbytériumát a tornai ref. egyházmegye útján utasítja, hogy az 1916. év január 1. től a faváltságösszeget elkölthetetlen alapként a mindenkori bódvaszilasi ref. tanító számára kamatoztassa.

32. A múlt 1914. évi őszi közgyűlés 122. sz. határozatával a teresztényei egyház azon kérelmét, hogy az egyházkerület által kezelt, de 1912. évben az egyház által templom-építésre 15 év alatti visszafizetés kötelezettsége mellett kölcsönvett 3300 kor. alapítványi tőke az alapítványi tőkék közül töröltessék s töröltessék az egyházkerület által fizetett s a kölcsön után szedett 5 és 6% közötti 1% kamatkülönbözet, az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tette át véleményadás végett.

Egyházkerületi közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslatának elfogadásával az 1% kamatkülönbözetet törli, azonban a 3300 kor. tőkének az alapítványi tőkék közül való törlése iránti kérelmet nem teljesíti, hanem felhívja a teresztényei egyházat, hogy az alapítványi tőkének 1912. évtől kezdődőleg 15 év alatti 15 egyenlő részletben való visszafizetéséről gondoskodják s felkéri pénzügyi választmányt, hogy az évi részletek befizetését ellenőrizze és ha ez pontosan nem történnék, adós egyházat a fizetésre az illetékes egyházmegye, — esetleg per útján kényszerítse, mert, ha az alapítványi tőke az alapítványi tőkék közül töröltetnék, annak elkölthetlen jellege elenyészne s az alapítvány megszűnnék.

33. A múlt 1914. évi őszi közgyűlés 124. sz. határozatával véleményadás végett az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz tette át Szaplanczay Benjámint volt nagygejőci ref. lelkész Petronella nevű 50 éves, inségben élő hajadon leányának lelkészi özvegy-árva-gyámintézeti járuléka megállapítása iránti kérvényét.

Pénzügyi választmány jelenti, hogy, mivel a gyámintézeti alapszabályok 10. §-a szerint első fokon a pénzügyi választmány van hivatva az állandó évjáradékra való felvétel felett határozni, a kérvényt érdemben elintézte s kérvényezőt az alapszabályok 14. §-a alapján 1914. évi május hó 1-től az évjáradékot élvezők névsorába felvette.

Tudomásúl szolgál.

34. Az alsózempléni egyházmegye az 1914. évi őszi közgyűlés 127. sz. határozatával pótlás végett visszaadott Igaz József szerencsi lelkész 1000 koronás alapítványáról kiállított alapító levelet felterjeszti négy példányban.

A hiányzó egyházközségi közgyűlési határozat csatoltatott, az egyházközség elfogadását kifejező záradék az alapító-levél példányaira rávezettetett, azonban az egyházmegye jóváhagyását igazoló záradék azokra rávezetve nincs, miért is egyházkerületi közgyűlésünk az alapítólevelet megerősíti, azonban záradékolni csak az egyházmegye jóváhagyását igazoló záradék pótlása után fogja s erre püspök urat felhatalmazza.

34/a. Igazgató-tanács jelenti, hogy *Igaz József* szerencsi ref. lelkész és neje *Rácz Ottilia* 1000 kor.-ás alapítványt tettek főiskolánkban olyan ifjú megsegítésére, ki tanulmányait Genfben óhajtja folytatni. Ig.-tanács az alapítvány elfogadását ajánlja.

Egyh. ker. közgyűlésünk az alapítványt az alapítványt tevők iránti hálás elismeréssel és köszönettel elfogadja. A gazdasági választmányt pedig felhívja a szükséges további intézkedések és jelentések megtételére.

35. Főiskolai igazgató-tanács jelenti, hogy az *Uj—Vay—Mocsáry alapítvány* kezelése idáig egy külön bizottság munkakörébe tartozott. Most a gazdasági választmány saját hatáskörében elkészítette a kimutatást azokról az ajánlatokról, a melyek idáig még nem folytak be.

Közgyűlés a kimutatást tudomásul vévén, a gazdasági választmányt felhívja, hogy az *Uj—Vay—Mocsáry-alapítvány* ügykezelését és iratait az e célból működött bizottságtól, illetőleg annak elnökétől, a közigazgatótól, vegye át és saját kezelésében és felelősségére annak ügyeit intézze, különös gondját fordítván arra is, hogy a tett ajánlatok lehető teljes összegükben befollyanak.

36. Igazgató-tanács jelenti, hogy mivel a főisk. akadémiájának jogi karán 2 tanszék üresedésben van, többen pedig katonai szolgálatra behivottak, a gondnokság a jogi kar előterjesztésére Dezső Gyula dr.-t alkalmazta havi 250 kor. tiszteletdíjért 1914 okt. 1.—1915 máj. 31. kisegítő erőként.

Tudomásul vétetik.

37. A közigazgató a köziskolai székét megkérdezte, hogy mivel a régi nyugdíjtörvény szerint fizetett járulékból a tanárookra áthárítható 2°/_o ot a főiskola fizette, a közisk. szék nem óhajt-e lépéseket tenni, hogy az új nyugdíjtörvény 1¹/₂^o/_o-os járulékait is a főiskola fizesse. A közisk. szék, tekintettel arra, hogy az új nyugdíjtörvény a fentartó testületek terhét máskülönben is tetemesen megnövelte, ebben az irányban lépéseket tenni nem kíván.

Elismeréssel tudomásul szolgál.

38. *Özv. Nagy Gusztávné és özv. Pásztor Sámuelné* hivatkozva arra, hogy a theol. tanárok és a zenetanár özvegyeinek s árváinak ellátására mindenben az állami nyugdíjtörvényt tekintették irányadónak, az új nyugdíjtörvény pedig az özvegyek és árvák nyugellátását felemelte, maguk és árváik számára is kérik megfelelő percentben nyugdíjuk emelését. Kérésükhöz később *özv. Mitrovics Gyuláné* is csatlakozott a maga érdekében. A gazd. választmány, közisk. szék és igazgató-tanács az eredetileg folyamodó két özvegy kérését támogatja.

Közyűlésünk kimondja, hogy *özv. Nagy Gusztávné és özv. Pásztor Sámuelné* és gyermekeik nyugdíja az 1914. XXXVI. tc. 3. §. és 86 §. értelmében az új nyugdíjtörvény intézkedéseinek megfelelően emeltessék fel, illetőleg újból állapíttassék meg; *özv. Mitrovics Gyuláné* kérésének tárgyát pedig, mivel azzal a gazd. választmánynak, a közisk. széknek és igazgató-tanácsnak nem volt módjában foglalkozni, a nevezett testületekhez átteszi véleményezésre.

39. Előadó jelenti, hogy a főiskolai igazgató-tanács ülését csak a mostani napokban tartván meg, a jegyzőkönyveket és számadásokat csak a közgyűlésünket megelőző délután kapta kézhez s így azok tanulmányozására kellő ideje nem lehetett. Ennek alapján

közgyűlésünk kimondja, hogy a *zárószám-
adás és vagyonkimutatás* tárgyalását őszi köz-
gyűlésünkre halasztja.

40. Előadó bemutatja a sárospataki főiskola 1915. évi költségelőirányzatát I. *Ingatlanok*, II. *tőkék*, III. *évjáradékok*, IV. *tandijfélék*, V. *nyomda, könyvkereskedés és könyvkötészet*, VI. *vegyesek* címén összesen

261151 K 23 f. bevétel s ugyanazon cimek alatt
275968 K 22 f. kiadás mutatkozván, előirányzott ptári hiány

14816 K 99 f.

A tápintézeti és ösztöndíjpénztárnál 1915. I. felére

48249 K 63 f. bevétel mellett
45682 K 64 f. kiadás mutatkozván, előirányzott maradvány

2566 K 99 f.

A theol. tanári nyugdíjalapnál

29693 K 65 f. bevétel mellett
2367 K — f. kiadás mutatkozván, előirányzott maradvány

27326 K 65 f.

Az Uj—Vay—Mocsáry-alapnál

9525 K 13 f. bevétel mellett nincsen kiadás.

A Mudrány-birtok

26206 K — f. jövedelem mellett a kiadás
27279 K 58 f. lévén, pénztári hiányul mutatkozik

1073 K 58 f.

Közgyűlésünk a költségvetést azzal a módosítással fogadja el, hogy az I—VI. pénztári címek kiadási rovata megterhelendő jelen közgyűlésünk Ferenczy Árpád visszahelyezését és 1913 szept. 1-től esedékes fizetését elrendelő 10. sz. határozatának pénzügyi következményeivel, a könyvtárnoki állás szervezésével, a szolgák drágasági pótléka által előállott költségkülönbséggel.

Az I—VI. címek és a Mudrány-birtoknál előálló hiányok fedezésére nézve közgyűlésünk az igazgató-tanáctól őszi ülésünkre javaslatot vár.

41. A sárospataki *főiskola tanári kara*, hivatkozással a megélhetési viszonyok egészen kivételes nehézségeire és arra, hogy a kérdés már a legtöbb hazai ref. iskolában, így egyházkerületünk körében is megnyugtatólag elintéztetvén, *családi pótlék* utalványozását ismételten kéri. A pénzügyi számítás alapja az volna, hogy a korábbi, növekvő korpótlék-rendszer teljes megszüntetésével és egyforma korpótlékok megállapításával, másfelől az állami fizetésekiegészítésnek a leszállított korpótlékok helyébe való kieszközlésével és esetleg a most megnyíló B) csoportú Vay—Mocsáry alapítvány jövedelmének figyelembe vételével biztosíttassék a fedezet. Az igazgató-tanács a családi pótlék 50%-nak utalványozását javasolja.

Egyházkerületi közgyűlésünk mélyen átérzi és méltányolja a készpénz fizetésekből s különösen a nagyobb családdal élő tanárok súlyos gondjait a mai rendkívüli viszonyok között. Tekintettel azonban arra, hogy a főiskola költségvetése ma is több mint 14,000 kor. hiánnyal zárul, tekintettel továbbá arra, hogy az állam mai súlyos pénzügyi helyzetében nem remélhető, hogy a korpótlék illetőleg állami fizetésekiegészítésügy kielégítő módon és új alapon rendezhető volna; tekintettel végül arra, hogy ebben a kérdésben a minisztérium részéről egy esetleges elutasító válasz a tárgyalás

újabb felvételét és későbbi kedvezőbb elintézését is megnehezítené: nagy sajnálatára a családi pótlékot ez alkalommal nem utalványozhatja még az igazgató-tanács által javasolt 50%-ban sem. Az előterjesztésben jelzett vagy bármely más módon azonban a kérdés megoldását legsürgősebb gondjai közé számítja.

42. Előadó bemutatja a főisk. igazgató-tanács jelentését a *Zoványi Jenő* járandóságainak kifizetése tárgyában. E jelentés értelmében a Dunamelléki egyh.-ker. bíróság Zoványi Jenő elmaradt fizetésének összegét 15460 kor 64 fill.-ben állapította meg s annak foglalás útján való biztosítására a miskolci polgármestert felszólította. Ennek következtében az egyh.-ker. elnökség felhívta a főisk. gazd. választmányt a szóban forgó összeg kiutalványozására, miről őszi közgyűlésünk elé jelentés tétetvén, azt egyházkerületünk u. a. ülésében 5. sz. alatt jóváhagyólag tudomásul is vette. A megállapított összeg az elnökség sürgetésére tényleg utalványoztatott és ki is fizetett. A gazdasági választmány azonban május 29-én kelt felterjesztésében javasolja, hogy az egyházkerület Zoványi Jenővel téríttessen vissza 8157 kor 62 fill.-t, mely az időközben a fővárostól levéltárnoki fizetés címén élvezett javadalmazásának felelne meg. Főisk. igazgató-tanács felterjeszti továbbá Kiss Sándor dr. gazd. vál. tag külön véleményét is, amely szerint a végrehajtás az egyh.-ker. ellen rendeltetvén el, a megállapított összeg utalványozására a főisk. pénztár terhére a gazdasági választmányhoz ez idő szerint nem volt joga. — Az igazgató-tanács az ügyiratokat azzal a megjegyzéssel terjeszti fel, hogy „a gazd. választmány eljárását és véleményét nem teszi magáévá!”

Egyh.-ker. közgyűlésünk, tekintettel arra, hogy itt jogerős bírói ítélet köteles végrehajtásáról van szó, a gazdasági választmány előterjesztésének mellőzésével az elnökség intézkedését helyeslőleg tudomásul veszi. A Kiss Sándor dr. gazd. választmányi tag külön véleményét pedig azért nem fogadja el, mert a kérdéses összeget Zoványi Jenőnek a bírói ítélet sáropataki tanári fizetése címén állapította meg.

43. Főisk. igazgató-tanács jelenti, hogy az 1914—15. isk. év egész tartamára két izben összesen 50 koronával emelték a konviktusi díjakat összesen 250 koronára s azok fennakadás nélkül tényleg így fizetettek is be. A megejtett számítások szerint a konviktusi díjnak jelenben 250 kor.-ban megállapított összege előreláthatólag a jövő isk. évre is elégséges lesz. Jelenti továbbá igazg.-tanács, hogy 6 ingyenes helyet, melyek alapítványi összegek kamatjában fedezettel nem bírtak s így kizárólag a konviktusi pénztár másnemű bevételeiből fedeztetek, megszüntetett.

Közgyűlésünk ezen intézkedéseket jóváhagyólag tudomásul veszi s a konviktusi díjat az 1915—6. isk. évre is 250 koronában állapítja meg. Utasítja azonban igazgató-tanácsot, hogy amennyiben utóbb ez összegnek akár felemelése válnék szükségessé, akár csökkenése lehetővé, előterjesztését tegye meg. Végül az egyházkerületi pénztárt közgyűlésünk felhívja, hogy a Prinszterer alaphól létesített konviktusi hely után is 250 koronát küldjön be a főisk. pénztárhoz.

44. Főisk. igazgató-tanács jelenti, hogy néhai *Kemény Dezső* dr., volt gálszécsi ügyvéd, főiskolánk egykori növendéke három, egyenként 5000, összesen 15000 koronás alapítványt tett főiskolánknál tanítványi hálájától ösztönözve, 3, esetleg 4 VIII., vagy VII. o. tanulónak, felekezeti különbség nélkül, ösztöndíjjal való segítése érdekében. Igazgató-tanács a hagyomány, illetőleg alapítvány elfogadását javasolja.

Egyházkerületünk az alapítványt, illetőleg hagyományt a hagyományozó egykori tanítvány emlékének hálás kegyelettel való őrzése mellett köszönettel elfogadja. Ehez képest a gazdasági választmányt felhívja, hogy a hagyományozott alapítványi összeg átvételéhez szükséges jogi intézkedéseket tegye meg s az esetleg felmerülő eljárásokban a főiskolát képviselje; az alapítványi összeg átvétele után pedig az alapító-

levelet közgyűlésünkhöz az igazgató-tanács útján nyújtsa be.

45. Tanszéküresedések és a mozgósítás miatt a spataki főiskola jogi karán belkörü helyettesítésekre volt szükség. A helyettesítési díjak utalványozása körül controversiák fordulván elő, az igazgató-tanács a főisk. világi gondnok intézkedéseinek tudomásul vételével az ügy iratait közgyűlésünkhöz felterjeszti.

Egyházkerületi közgyűlésünk püspök urat felkéri, hogy a tények megállapítása, esetleges hatásköri összeütközések és mulasztások felderítése végett vizsgálatot tartson s arról őszi közgyűlésünk előtt jelentést tegyen.

46. A gazdasági választmány a főisk. szolgák fizetésének a háború tartamára 1915. jun. 1-től 15°/_o-kal való felemelését mondotta ki s ezt az igazgató-tanács helyben hagyta.

Tudomásul van.

47. Főiskolai közigazgató felhívta a főiskolai pénztárt, hogy az új nyugdíjtörvény rendelkezésének megfelelően a főgimn. tanulóktól évenként 12, a jog- és hittanhallgatóktól pedig félévenként 10—10 koronát szedjen be. Igazgató-tanács a közigazgató intézkedését tudomásul vevén, erről az egyh. ker. közgyűlés elé jelentést tesz; egyszersmind kéri az egyházkerületet, hogy a theologusok után a főiskolai nyugdíjintézet számára eddig fizetett évi 12 koronát nyugdíjpénztárunk javára ezután is utalványozza, mivel nevezett nyugdíjintézet kötelezettségeit csak így teljesítheti.

Egyházkerületi közgyűlésünk a tett intézkedéseket tudomásul veszi s a pénztárt utasítja, hogy a növendékek és hallgatók nyugdíjilletékét ezentúl is mindenkor az új nyugdíjtörvény rendelkezésének megfelelőleg szedje be és pedig a theologusoktól is. Másfelől az egyházkerületi pénztárt utasítja, hogy a főisk. nyugdíjintézetnek a theologusok után fejenként járó évi 12 koro-

nát a főisk. pénztárnak további intézkedésig ezután is küldje meg.

48. A gazdasági választmány, illetőleg igazgató-tanács jelenti, hogy a *Bodrogközi Vasút R-T.* üzletvezetősége a főiskola tulajdonában levő ingatlanokból kisajátított területek telekkönyvi bejegyzéséhez szükséges nyilatkozat aláírását kéri.

Egyházkerületi közgyűlésünk a *gazdasági választmány elnökét* felhatalmazza, hogy a szóban forgó nyilatkozatot a történt megállapodásoknak megfelelően írja alá a főiskola nevében.

49. Előadó bemutatja főiskolai igazgató-tanács jelentését *Soltész Ferenc* nyug. főgimn. tanár, majd pénztárnok elhunytáról.

Soltész Ferenc, ki 25 évi tanárkodás után 40 évig volt nyugalomban s ebből a négy évtizedből az idő legnagyobb részét a főiskolai pénztár kezelésének zaklató munkájában töltötte el, omlatag s mégis múlhatatlannak látszó testével és ebben lakozó élénk szellemével, galambősz fürtjeivel és ifjú lelkével a multnak emléke s egyben a törhetetlen férfimunka képviselője volt közel egy félszázadon át. Mint a híres és máig sem pótoltt pataki görög szótár egyik szerzője, messze a főiskolán kívül, a szakkörökben is, ismertté és feledhetetlenné tette a nevét; mint pénztárnok pedig, a legsúlyosabb időkben a mindennapi élet követelményeivel szemben volt a főiskola érdekeinek fáradhatatlan s puritán védelmezője. Mint történelmi idők kivételesen megáldott alakja, magához méltó férfiak kitűnő mestere, a kötelességteljesítés, hűség és becsületesség acélos veretű mintaképe lesz halhatatlan főiskolánk történetében!

49/a. Főiskolai igazgató-tanács jelenti *Kérészy István* nyug. főgimnáziumi tanár s igazgató elhunytát.

Egyházkerületi közgyűlésünk egyházkerületünk s főiskolánk kiváló férfiai között őrzi a *Kérészy István* emlékezetét. Európai műveltségével, széles látókörével, nemes, igazán keresztényen szellemtől áthatott lelkével egyike volt ő kora legemelkedettebb s leghatalmasabb tanügyi munkásainak. Munkás érdeklődésével nem maradt meg az iskolai élet szűkebb korlátai között: jelentékeny tankönyvírói tevékenységén kívül, különösen mint a sárospataki egyház gondnoka, ott volt mindenütt, ahol az ő gondos tevékenységére, munkás ügybuzgalmára szükség volt és ahol az ő szemérmes lelkének finom értékeit a vásári versengést elkerülve felajánlhatta. Példája vonzó, emléke példaadó, szívének jósága mindenkor áldott legyen!

49/b. Olvastatik főiskolai igazgató-tanács jelentése *Szívós Mihály* nyug. főgimnáziumi tanár haláláról.

Szívós Mihály hosszas tanári és közéleti működésével maradandó emléket hagyott maga után. Mint tanár, szívének meleg érzéseivel és éles elméjével törekedett az ifjú lélek megismerésére, lebilincselésére és felvilágosítására. Mint tankönyvíró, az iskolán kívül is megbízható kalauza maradt tanítványainak s különösen mint szótár író, magának jó nevet, a főiskolának elismerést és történelmi emléket szerzett. Mint konviktusi felügyelő, az ifjúság testi fejlődésének lett buzgó őre s előmozdítója és az iskola anyagi javainak becsületes és munkás sáfára. Legyen áldott emlékezete!

49/c. *Kiss József* s.-lelkész, mint a sárospataki főiskola 1913—14. isk. évi segédkönyvtárnoka azért folyamodik, hogy az ezzel az állással járó 800 kor. külföldi utazási ösztöndíjat a főiskola neki utalványozza a „Bárczyanum“ három év óta ki nem adott kamataival. Az igazgató-tanács külföldi egyetemre történt beiratkozásának igazolása után a 800 korona

ösztöndíj kiutalványozását javasolja, de a „Bárczyanum“ kamatai nélkül.

Egyházkerületi közgyűlésünk a 800 korona ösztöndíjat az igazgató tanács által megszabott feltétel mellett Kiss József s.-lelkésznek megadja.

49/d. A sárospataki főiskolában a főkönyvtárnokság a magyar irodalomtörténet akad. kathedrájával volt összekötve. Mivel azonban ez a tanszék régebb idő óta nincsen betöltve, a köziskolai szék az igazgató-tanács útján javasolja főkönyvtárnoki állás szervezését, arra *Harsányi Istvánnak*, ki ez állás teendőit eddig is kiváló sikerrel és szakismerettel töltötte be, főkönyvtárnokká megválasztását s javadalmának 1000 koronában való megállapítását.

Egyházkerületi közgyűlésünk a köziskolai szék és igazgató tanács javaslata alapján, tekintettel arra, hogy a magyar irodalomtörténet akadémiai tanszéké ez idő szerint betöltetlen, főkönyvtárnoki állás szervezését elhatározza. Ennek megfelelőleg a kormányzati szabályok 47. §-át a következő új szövegezéssel állapítja meg: „47. §. A főkönyvtárnokot a főiskolai (akadémiai és főgimnáziumi) rendes tanárok közül, tanári működésének tartamára az egyházkerületi közgyűlés választja meg a könyvtári bizottságnak a köziskolai szék és az igazgató-tanács útján felterjesztett javaslata alapján. A főkönyvtárnok évi tiszteletdíját az egyházkerületi közgyűlés a választás alkalmával a megválasztott személyére állapítja meg“.

Az így megszervezett főkönyvtárnoki állásra közgyűlésünk, tanári működésének idejére, évi 1000 korona tiszteletdíj mellett, 1915. január 1. kezdődő érvényességgel és javadalmazással *Harsányi István* főgimn. tanárt választja meg.

49/e. Előadó bemutatja a miskolci felsőbb leányiskola felügyelő bizottságának következő jelentését :

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Iskolánk életének legközelebbi jelentéstételünk óta felmerült jelentősebb mozzanatairól van szerencsénk mély tisztelettel a következőkben számolni be:

Iskolánkban a tanítási munka a nehéz viszonyok között is teljes zavartalansággal folyt egészen április 15-ig. Ekkor azonban a városi hatóság a katonai parancsnokság rendeletére városunk eddig még le nem foglalt iskolai épületeivel együtt a mi iskoláinkat is lefoglalta katonai tartalék-kórház céljaira s elrendelte sürgős kiürítését. S mivel városunk összes iskolai helyiségeinek lefoglalása miatt a tanítás tovább folytatására alkalmas helyiségeket egyáltalán nem kaphattunk, de meg internátusi növendékeink megfelelő elhelyezése a mai viszonyok közt teljesen lehetetlenné vált: kénytelenek voltunk a *tanításokat április 15-én beféjeztetni s az iskolai esztendőt április 16-án bezárni*. A növendékek osztályzata megállapított, évvégi bizonyítványaik azonban csak június közepén fognak kézbesíttetni. Azoknak a növendékeknek, kik kielégítő eredményt nem mutattak fel, megengedtük, hogy júniusban tartandó magánvizsgálatokkal egyidejűleg az összes tantárgyából vizsgálatot tehessenek s e növendékeinknek évvégi bizonyítványa e vizsgálat alapján fog megállapíttatni.

Internátusunk április 16-án s a következő napjain szintén feloszlott. *Az ellátási díjakra nézve* úgy intézkedtünk, hogy természetesen minden növendék az egész évi ellátási díjat köteles megfizetni, azonban az internátus háztartása összes kiadásainak levonása után a befizetett díjából fenmaradó összeg a növendékeknek vissza fog téríttetni. Az élelmi szerek árában azonban oly nagy drágulás állott be ez iskolai év folyamán, hogy egy-egy növendéknek csak 15 koronát téríthettünk vissza az egész évre esedékes díjából.

Jelentjük, hogy felügyelőbizottságunk egyik buzgó tagja: *Dr. Nagy Péter*, aki 11 éven át szeretettel és odaadással vett részt iskolánk ügyeinek intézésében, városunkból való elköltözése miatt *felügyelő bizottsági tagságáról lemondott* s így helye betöltendő lesz.

Czinyéry Barna tanárunk, aki szept. óta működik iskolánknál, folyó évi április havában pedagógiai vizsgáját letette, tanári oklevelét, mely Budapesten 1915. április 20-án 4907. sz. a. kelt, bemutatta. Ez alapon őt az 1914. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 21. sz. határozatában nyert felhatalmazás értelmében tanári esküjének letétele után *rendes tanári hivatalába beiktattuk* s megtettük a szükséges lépéseket fizetéskiegészítő állami segélyének ki-
eszközlésére s részére a rendes tanári fizetést június 1-től kezdve folyósítottuk.

Tisztelettel javasoljuk, hogy *Szathmáry Ilonát*, felsőbb leányiskolánk és internátusunk ez évi segédtanítónőjét, aki ez év folyamán úgy a tanítás, mint az internátusi felügyelet terén komoly kötelességérzetet, lelkes buzgóságot és hivatásszeretetet tanúsított, az 1915. év szept. 1-vel kezdődő hatállyal *rendes tanítónőnek megválasztatni* méltóztassék.

Örömmel jelentjük, hogy *főliszteletü Püspök Úr* az utolsó tanítási napon, április 15-én *iskolánkat meglátogatta*, minden osztályban s lehetőleg minden tanár óráján megjelent és az évváró ünnepen a tanári kar lelkiismeretes munkálkodásáról és lelkes buzgóságáról, valamint az elért eredményről meleg elismeréssel nyilatkozott.

Növendékeink az egész év folyamán lelkes buzgósággal támogattak minden olyan *jótékonysági célt, vagy intézményt*, mely nagy élet-halálharcunkkal összeköttetésben áll úgy, hogy iskolánk útján begyűlt adományaik összege 985 kor. 09 fillérre rúg.

Örömmel jelentjük, hogy az iskolánk fejlődését célzó *nemes adományok* forrása a mostani nehéz időkben sem apadt ki. A *Miskolci Takarékpénztár* ugyanis, miként az előző években állandóan, úgy ez évben is 100 korona adományt küldött intézetünknek, melyből 50 korona a Takarékegyelet internátusi alapítványának gyarapítására, 50 kor. pedig jó tanulók megjutalmazására fordított. A *gálocsi ref. egyház* Gecse Géza lelkész úr útján 100 koronás alapítványt tett, melynek kamatja iskolánk közszükségleteinek fedezésére szolgál. Nagytiszt. *Szabó András mezőkeresztesi ref. lelkész úr* abból az alkalomból, hogy mindkét leánya elvégezte intézetünkben iskoláit, az évváró

ünnepélyen 200 koronát adott át az igazgatónak egy leányai nevét megörökítő alapítvány létesítésére azzal, hogy az alapítvány rendeltetését az igazgató határozza meg. Az alapítvány kamata szorgalomdíjúl fog szolgálni. *A felsőbb leányiskolánk IV. osztályát végzett növendékek* pedig osztályfőjük útján 63 koronát adtak át az igazgatónak azzal, hogy az egy általa meghatározandó iskolai jótékony célra fordíttassék. Ez alapítványúl fog szolgálni a kézimunkából adandó szorgalomdíjra.

Iskolánkat továbbra is a főtiszt. egyházkerületi közgyűlés atyai pártfogásába ajánlva, maradtunk mély tisztelettel Miskolc, 1915. május 21.

A miskolci ref. felsőbb leányiskola felügyelő bizottsága s annak nevében:

Dr. Tüdős István
püspök, a f. ü. b. elnöke.

Dombó László
igazgató, f. ü. b. jegyző.

Egyházkerületi közgyűlésünk az intézetnek kórházi célokra való lefoglalása miatti bezárását és az ezzel kapcsolatban hozott intézkedéseket tudomásúl veszi. Elismeréssel értesül arról, hogy a növendékek lelkes buzgósággal támogatták a nemzet élet-halál küzdelmével összefüggésben álló jótékonyági mozgalmakat. *A Miskolci Takarékpénztárnak a gálocsi ref. egyháznak, Szabó András* mezőkeresztesi ref. lelkésznek és *a felsőbb leányiskola IV. oszt. végzett növendékei* nek nemes adományaikért hálás köszönetét nyilvánítja s azok felhasználására tett intézkedéseket jóváhagyja; a felügyelő bizottságot pedig felkéri, hogy a létesített alapítványok jogi szervezetének biztosítására és nyilvántartására tavaszi közgyűlésünk elé azokról alapító leveleket terjesszen be.

Örömmel értesül közgyűlésünk *Czinyéry Barna* tanári oklevelének bemutatásáról és a felügyelő bizottságnak az ő véglegesítése tárgyában tett intézkedését jóváhagyólag tudomásúl veszi.

Szatmáry Ilonát rendes tanítónőnek megválasztja a szolgálati szabályzatban megszabott illetményekkel, jogokkal és kötelességekkel.

Nagy Péter dr. kir. körjegyző távozását, a felügyelő bizottság köréből mély sajnálattal veszi tudomásul. Lelkes, odaadó működéséért közgyűlésünk hálás köszönetének ad kifejezést s új pályájára Istennek áldását kéri. Megürrült helyére *Molnár Gyulát* egyhangúlag megválasztja.

49/f. Előadó bemutatja a *miskolci főgimn.* igazgató követhető jelentését:

Főliszteleitű Egyházkerületi Közgyűlés!

A miskolci ref. főgimnáziumban a tanítás menete a tanév folyamán általában, a rendkívüli körülmények dacára, kellőképen és akadálytalanul folyt. Az eltávozott, nyugdíjazott és hadba vonult tanárok helyeinek pótlására a tanév elején beállított három helyettes tanár a tanév folyamán katonai szolgálatra való behívás alá nem kerülvén, a tanév eleji beosztás, mely a latin, görög, görög-pótló irodalom és torna osztályonként 1—1 órájának elhagyásával az összes többi tárgyak teljes tanítását fellelta, egész éven át fenntartható volt.

A tanítás ellátása részint a tanári karnak 2—6 órás óratöbblet vállalásával, részint (a görögnel és a tornánál) kiegészítő óraadók alkalmazásával volt biztosítható. Csupán a tanítás ideje szenvedett némi megrövidülést.

Október 1-től 21-ig ugyanis a városban a koleraveszedelem elkerülésére általános hatósági iskolazárás volt.

Továbbá elesett a júniusi tanítási idő, amennyiben az osztályvizsgákat május 25—28-ig megtartani és május 31-én a tanévet bezárni kénytelenítettünk.

Ugyanis május 1-én főgimnáziumunk épülete katonai kórházzá vétetvén át, május havában három különböző ideiglenes helyen folytattuk és fejeztük be a tanítást.

Tanulóink száma e rendkívüli évben nem mutatott nagyobb csökkenést, mint aminő e tekintetben a tapasztalt

országos tanulóapadás. Tavaly volt 444 tanulónk, ez évben 403. A csökkenés, mint minden iskolában, főképp az I. osztályra esik.

Főgimnáziumunk kellőképp kivette részét azokból a hazafias akciókból, melyekkel magánosok és intézmények a nagy világháború ez esztendejében a magyar államnak anyagilag segítségére siettek. Hadi kölcsönkötvényjegyzés történt az iskolafenntartási tőkéből 15000 kor., az Ifj. Segélyegyletéből 10000 kor., a tanári kar részéről 1000 kor., az ifjúság részéről 500 kor., a „Bethlen Gábor-kör“ alapjából 100 kor., összesen 26600 kor. értékben.

A hadi jótékonyági mozgalmaknak hullámai iskolánkhoz eljutván, szintén megfelelő eredményt értek. Pl. a tanári kar állandóan fizetése 1°/_o-át adja a hadba vonultak családjai segítésére. A tanári kar 100 kor.-t adományozott a Magyar Vöröskereszt-Egyletnek. Az ifjúság 105 kor.-t gyűjtött a katonák karácsonyára, 168 kor.-t a háborúban megvakultaknak stb.

Viszont nem apadtak el azon adományok forrásai, melyek iskolai intézményeinket állandóan oly jótékonyan támogatják. A tápintézet kapott a Miskolci Takarékpénztártól 500 kor.-t, a Segélyegylet a Borsod—Miskolci Hitelbanktól 100 kor.-t, a Borsod—Miskolci Gözmalomtól 100 kor.-t, a Borsodmegyei Takarékpénztártól 50 kor.-t, a Kereskedelmi és Gazdasági Banktól 30 kor.-t, a Testgyakorló Kör dr. Tüdös István püspök úrtól 50 kor.-t.

Az állami felügyeletet Géresi Kálmán tankerületi főigazgató úr ápr. 30-án és máj. 1. napján gyakorolta s s megjegyzéseit, tanácsait megfontolás és végrehajtás alá vettük.

Évi számadásainkat befolyásolni fogja az a körülmény, hogy a gyakorlatban volt évi 2000 kor. rendes államsegélyemelkedés iskolánknál is elmaradt és parallel osztály fenntartása címén élvezett 3000 kor. rendkívüli államsegélyünk kiutalása ez évben még függőben áll.

Bár jelenleg iskolaépületünk nincs, tanári karunk és igazgató-tanácsunk meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket, hogy a jövő iskolai év úgy a tanítás ellátásának biztosításával, mint rendkívüli iskolahelyiségek kellő beállításával idejében és rendben megkezdhető legyen.

Tiszteletteljes jelentésem tudomásul vételét kérve,
vagyok

a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek
Miskolc, 1915 máj. 31-én,

alázatos szolgája:

Csorba György,
gimn. igazgató.

Egyházkerületi közgyűlésünk a tanítás me-
netéről, a tanulók számáról meglelégedéssel, —
a tanárok fokozott iskolai tevékenységéről, az
ifjúságnak és tanároknak a hazafias akcióban
való jelentékeny részvételéről meleg elismerés-
sel vesz tudomást. A *Miskolci Takarékpénztár-
nak* 500 kor., a *Borsod—Miskolci Hitelbanknak*
100 kor., a *Borsod—Miskolci Gőzmalomnak*
100 kor., a *Borsodmegyei Takarékpénztárnak*
50 kor., a *Keresk. és Gazd. Banknak* 30 kor.,
főtiszt püspök úrnak 50 kor. adományáért
hálás köszönetet mond.

49/g. Olvastatik a *rimaszombati főgimnázium* igazgató-
jának következő jelentése:

Méltóságos és Főtiszteletű Püspök Úr!

A most lefolyt 1914/15. tanévről szóló jelentésemet
van szerencsém az alábbiakban Méltóságod elé terjeszteni:

Az őszi ker. közgyűlés elé terjesztett jelentésemben
megemlékeztem azokról a nehézségekről, melyek a tanév
kezdetén a tanítás elé gördültek. Épületünket a hadveze-
tőség lefoglalta kórházi célokra. tanári testületünk egy
részét a kötelesség a harcmezőre szólította. A tanépilet
hirtelen lefoglalása kényszerszünetet eredményezett, mely
mindaddig tartott, amíg nem sikerült a helybeli áll. polg.
leányiskola első emeletét a tanítás céljaira, ugyanannak
az épületnek pinchelyiségeit a tápintézet részére meg-
szerezni. A tanítás fonalát 1914 novemb. 9-én vettük
fel és azóta a tanítás zavartalanul folyt a tanévnek május
31-én történt berekesztéséig.

A tanév eredménye kielégítő. Hogy ezt az eredményt — az erősen megrövidült tanítási időszaknak és a tanárra, tanítványra egyformán ránehezedett lelki depressiónak dacára — elértük, az nagyrészt annak az odaadó, lelkes és önzetlen munkának köszönhető, melylyel nemcsak a tanári testület, hanem főleg az egyes tárgyak ellátását önként vállalt nyugalmazott kartársaink és segítőtársaink az iskola érdekeit előmozdították. Iskolánk történetének mindig fényes lapja lesz az, mely Bodor István és Dr. Veress Samu nyug. tanáraink, Tóth Béla városi mérnök és Nyomárkay Béla pénzügyi segédtitkárnak iskolánknál kifejtett hazafias munkásságáról beszámol. De örömmel állapíthatom meg azt is, hogy a nehéz idők szülte komolyság fokozottabb kötelességérzetet váltott ki az ifjúság lelkületében különösen ott, ahol az idők hatása a magasabb értelmi fejlettség következtében leginkább várható volt: a felsőbb osztályokban. Pedig az új elhelyezkedéssel oly hiányok jártak, amelyek a tanár és a tanítvány munkáját egyaránt megnehezítették. A tanítás sikerét biztosító segédeszközöket csaknem teljesen nélkülöztük és még az igazán demonstratív tantárgyakból is főleg a magyarázatra voltunk utalva.

A tanév részletes eredménye a következő:

Osztály	Által. jeles	jó	elégséges	1. elégt.	2. elégtelen	több elégt.	rendes magán	
							tanuló	
I.	7	11	19	3	9	5	51	3
II.	4	17	16	3	9	5	51	3
III.	2	13	20	7	9	2	52	1
IV.	2	8	13	4	4	—	30	1
V.	4	8	18	1	6	2	33	6
VI.	2	9	12	1	1	—	23	2
VII.	4	8	17	7	1	1	35	3
VIII.	5	5	23	—	1	—	31	3
	30	79	138	26	40	15	306	22
%	9.14%	24.38%	42.10%	7.85%	12.10%	4.57%	328	

Ha ilyen formán a tanév tanulmányi eredménye nem is fényes, de mindenesetre jobb az elmúlt esztendő eredményénél és ez határozottan az ifjúság megkomolyodásának javára írható.

Hasonlóan nyilatkozhatom a tanuló ifjúság erkölcsi magaviselete felől is. Nem mintha a nemzet élet-halál harcának tudata kiölt volna minden elevenséget és az ezzel járó kisebb iskolai vétséget. Ez ellenmondás volna a gyermek természetével. De nagyjából kevesebb kifogás alá esett az ifjúság magaviselete. Komolyabb életfelfogás, tisztultabb érzület jellemzi az esztendőt, csekélyebb volt a megrovások száma és ismeretlen a súlyos erkölcsi vétség.

Az ifjúság egészségi állapota sem adott okot az aggodalomra.

Valláserkölcsi tekintetben az év folyamán nem merültek fel panaszok. A tapasztalt nagyobb szorgalom és jobb magaviselet mindenesetre a megszilárdult valláserkölcsi érzület bizonyítéka.

Az ifjúsági körök és egyesületek működése ez idén igen szűk keretek között mozgott főleg azért, mert a délutáni órákban az épület más iskolai célokat szolgált és így nem rendelkezünk a szükséges helyiségek felett. Hasonlóképen szünetelt a tanári testület és az ifjúság társadalmi működése. A komoly idők nem kedveztek szórakoztató vagy mulattató előadások megtartásának, a helyi viszonyok még a népszerű, vetített képekkel kísért előadásokat is kizárták. E helyett az ifjúság kivette a részét a különböző jellegű hadsegélyző társadalmi munkából. Növendékeink nagy részének szegény volta dacára: a karácsonyi gyűjtés 151 kor. 53 fill.-t, a török félhold javára eszközölt gyűjtés 20 kor. 20 fill.-t, a füsttelen nap gyűjtése az iskolában eladott jelvények után 10 kor.-t eredményezett. Az első hadikölcsön alkalmából tanulóink 350 kor.-t adtak össze zsebpénzükből és az ezen összegen vásárolt kötvényeket az iskola rendelkezésére bocsátották. A sebesült katonák körül állandóan segédkeztek, a háboru legelső hónapjaiban magukra vállalták az egyszerűbb postai szolgálatot, a tanév befejezése után mezei munkára ajánlkoztak. Az országszerte megindított fémgyűjtés tisztán reájok volt bízva és minden várakozást felülmúlt eredménye az ő buzgóságukat dicséri.

Az 1895 és 1896 ban született, népfölkelői szolgálatra kötelezett egyének sorozása tanítványaink közül is többet szólított fegyverbe. A VIII. oszt.-ból 9, a VII. oszt.-ból 6, a VI. oszt.-ból 1 tanuló teljesít ezidő szerint katonai szolgálatot. Tanári testületünk a 913/915. eln. sz. miniszteri rendelet értelmében kiadta a besorozott tanulóknak a megfelelő osztály- illetőleg érettségi bizonyítványt — még pedig ez utóbbiakat minden formális vizsgálat nélkül.

A rendes érettségi vizsgálat írásbeli része május 17—19-ig, szóbeli része június 3—5-ig tartatott meg. A nt. Simon Mihály helybeli ref. lelkész elnöklete alatt megtartott vizsgálat eredménye gyanánt a 23 teljes vizsgálatot tevő jelölt közül jelesen érettnak nyilvánított 4, jól érettnak 6, érettnak 13. A hadi-érettségi bizonyítványt kapott 9 tanuló bevonásával a jelesen érettek száma 5, a jól éretteké 8, az éretteké 19.

Az áldozatkészség iskolánkkal szemben ebben a rendkívüli esztendőben is megnyilatkozott. Mellözve a pályamunkák jutalmazására szánt kisebb összegeket: a helybeli takarékpénztár 600 kor. befizetésével milleniumi alapítványát immár csaknem teljesen kiegészítette a tervbe vett 20,000 kor.-ra; az izr. vall. tanulók a Singer S. Leo főrabbi nevére tett alapítványukat ujabb 100 kor.-val növelték, a rimamurány—salgótarjáni vasmű-részvénytársaság 100 kor.-val járult hozzá folyó költségeink fedezéséhez, Bodor István nyug. tanár pedig iskolánk iránti szeretetének bizonyosságaképen vagyonának legnagyobb részét iskolánknak kötötte le oly feltétel mellett, hogy a hagyomány tárgyát képező ingatlanok vagy az értök befolyó töke „Bodor Dezső emléke cimlet alatt mindaddig kamatoztassék, míg az alapítvány 200,000 kor.-ra emelkedik. Ezt elérve, az évi kamatjövedelem 2 részre fog osztatni: 2—2000 kor. két szegénysorsú, jó magaviseletű és magyarérlmü VIII. oszt. ref. és ev. vall. tanulónak adatik ki ösztöndíjképen, a másik 4000 kor. kamatjövedelem pedig valláskülönbség nélkül szegénysorsú tanulók tápintézeti díjának fedezésére lesz fordítandó.

Tanulóink segélyezésére és jutalmazására iskolánk ez idén is nagy összeget fordított. A tandíjengedmény összege 1925 kor., a tápdíjengedményé 922 kor.; ösztön-

és jutalomdíjak fejében készpénzben 1357 kor., hadi-emlékermekben 30 kor. osztatott ki. A segédkönyvtárból kiadott iskolai tankönyvek értéke körülbelül 500 kor. A tanulók segélyezésére fordított évi összeg tehát 4734 kor.

A tanári testület kebelében a tanév folyamán nem történt újabb változás. Hadba vonult tanáraink közül *Pásztori Gyula* súlyos fagyási sebekkel tért vissza a harctérről február legelején és azóta állandó orvosi kezelés alatt áll. *Fábián Vilmos* az északi harctéren megsebesült, de a löseb begyógyulása után visszatért a harctérre, ahol azóta a nagy ezüst vitézségi érmet kapta; *Holéczy Miklós* az északi harctéren szerencsétlen esés következtében csonttörést szenvedett és csak *Horváth Albertet* óvta meg eddig az isteni gondviselés mindenféle bajtól. A hadba vonult kartársaink helyettesítését önként vállalt segítőtársaink közül *Nyomárkay Béla* pénzügyi segédtitkár 1915. március 15-én szintén bevonult és azóta a felsőbb osztályok rajztanítása szünetelt. *Boross József* helyettes tanárt a nagymélt. vall.- és közokt. Miniszter úr 1914. nov. 12-én 149158/914./V. sz. alatt kelt rendeletével a folyó iskolai évre helyettes tanári tanszékében megerősítette. Bódi Dénes helyettes tanár f. é. március havában főgimn. igazgatótanácsától 4 heti szabadságot kért és kapott, mely idő alatt *Pintér József* tanárjelölt helyettesítette.

Nyugalmozott kartársaink közül *Lenner Gyula* 1914 nov. 11-én 50 éves fáradságos tanári munka után életének 72-ik, megérdemelt nyugalma élvezetének első esztendejében jobblétre szenderült.

Főgimnáziumunk igazgató-tanácsának kebelében anynyiból történt változás, hogy az elnökké megválasztott *Samarjay János* helyébe a ref. egyháztanács *Máriássy László* árvaszéki elnök személyében társadalmi életünk egyik vezérférfiát, iskolánknak régi, kipróbált barátját választotta meg tanácsosul.

Átérve iskolánk anyagi ügyeire, örömmel jelenthem, hogy azok az aggodalmak, amelyekkel a tanév első heteiben iskolánk pénzügyi helyzetét néztük és amelyeknek az őszi közgyűlés elé terjesztett jelentésemben kifejezést is adtam, nem váltak valóra. Bár az államsegélynek számításba vett 2000 kor. emelkedése elmaradt és a taní-

tók számának fogyatkozásával ebbeli jövedelmeink is csökkentek: a végsőig vitt takarékoság alkalmazásával mégis sikerült a fenyegető deficitet elkerülnünk. Az 1914. évi zárószámadásoknál mutatkozó 1050 kor. 30 fill. pénztári maradvány azonban csak látszólagos megtakarítás, mert egynehány múlt évi számla még kifizetetlen azért, mivel a számadások összeállításánál még nem volt benyújtva.

Ugyanaz a takarékosági szellem vezette igazgatótanácsunkat és tanári testületünket az 1915. évi költség-előirányzat összeállításánál. Az egyensúlyt bevételeink és kiadásaink között itt is megtaláltuk és ha csak valami váratlan esemény, mint pl. a tanulók számának lényeges csökkenése, jövedelmeinket nem apasztja, akkor ez az esztendő is baj nélkül múlik el felettünk.

Nagyobb aggodalomra ad okot az 1915 márc. 18-án 24499/X/b. számú kultuszminiszteri rendelet, mely iskolánkat a hátrálékos 3⁰/₀-os nyugdíjartzozásunk címén összesen 71360 kor. fizetésére kötelezi. A fizetés ugyan 10 éven át évi 7136 kor. részletben történhetik, de iskolánk pénzügyi forrásai teljesen kizárják, hogy ezeket a részleteket betarthassuk. A mellékelt költségelőirányzat ezt minden szóbeli indokolásnál jobban bizonyítja. Reméljük, hogy az idők jobbrafordulásával az állam önként eláll ettől a követelésétől annál is inkább, mert nemcsak a mi, hanem prot. iskoláink egy jó része van létalapjában fenyegetve a hivatkozott rendelkezés következtében és lehetetlen, hogy az állam intenciója virágzó iskolák tönkretétele legyen.

Az iskolai alapvagyon elhelyezése tárgyában végül tisztelettel van szerencsém jelenteni, hogy az iskolai alap-tökből 22,000 kor. s a tápintézet alapjaiból 3600 kor.-t fektettünk hadikölcsönkötvényekbe.

Ezeket tartottam kötelességemnek a lefolyt tanév történetének vázlatá gyanánt Méltóságodnak bejelenteni. Mély tisztelettel kérve jelentésem tudomásul vételét, maradtam Rimaszombat, 1915. jun. 7-én.

Méltóságodnak

alázatos szolgálója:

Loysch Károly,
igazgató.

Egyházkerületi közgyűlésünk örömmel veszi tudomásul az iskolai évnék a nehéz körülmények között is sikeres befejezését; a növendékek kielégítő tanulmányi előhaladását; fegyelmi és valláserkölcsei életének megnyugtató fejlődését; *Máriássy László* igazgató-tanácsossá választását; a növendékek áldozatra kész részvételét a nagy nemzeti küzdelemben, az ifjúságnak jelentékeny összegű jótékony támogatását; a beérkezett adományokat és alapítványokat; az 1914. év zárószámadását és az 1915. évre beterjesztett költségvetést s azok jóváhagyásával, a zárószámadásban és költségvetésben létrehozott pénztári egyensúlyt, s végül a hadikölcsönre történt aláírást.

Közgyűlésünk a tanári karnak, különösen pedig a segítségül felkért *Bodor István* és *Veress Samu dr.* nyugdíjazott tanár és *Tóth Béla* városi mérnök és *Nyomárkay Béla* pénzügyi titkár uraknak, kik a hadba vonult tanárok helyettesítésére díjtalanul vállalkoztak, az elért megnyugtató eredmény biztosításáért elismerését illetőleg szives köszönetét nyilvánítja. Hálás köszönetet mond közgyűlésünk a kegyes adakozóknak is, névszerint a *Rimaszombati Takarékpénztárnak* 600 kor., az *izr. vallásu tanulóknak* 100 kor., a *Rima—murány—salgótarjáni Vasút R.-t.-nak* 100 kor. adományáért, különösen pedig *Bodor István* nyug. főgimn. tanárnak, ki elhunyt nejével egyetértésben vagyonuk tetemesebb részét alapítványul adományozták a főgimnáziumnak s így a nemes prot. tanárok ősi példaképeit szaporították, kik munkaerejük teljességében szellemi adományaikat, életük elhunytával hagyományaikban munkájok megtakarított gyümölcsét rakják le szellemi, erkölcsi és vallási életünk oltárára.

Részvétellel vesszük tudomásul *Lenner Gyula* nyug. tanár elhunytát, és mély sajnálattal az államsegély növekedésének elmaradását.

Hősöket illető elismeréssel jegyezzük fel *Pásztory Gyula, Fábian Vilmos, Holéczy Miklós* és *Horváth Albert* tanároknak nevét, kik a nemzet élethalálküzdelmében a harctéren ontják véréüket.

49/h. Előadó bemutatja az egyházkerületi elnökség tervezetét *középiskolai előadói állás* szervezése tárgyában.

Az egyházkerületi középiskolai előadó tiszte.

Egyházi Törvényeink VI. t.-c.-ének 100. §-a alapján, mely szerint „a gimnáziumi oktatásra való felügyeletről minden egyházkerület belkörüleg intézkedik“, tiszáninneri ref. egyházkerületünk a fennhatósága alatt álló középiskolák feletti egységes felügyelet és ellenőrzés céljából egy egyházkerületi középiskolai előadói állást szervez. Ez állásra állandó, esetleg időről-időre, de legalább 3 évre szóló megbizatással olyan működő tanárt vagy igazgatót választ meg egyházkerületünk, kit erre egyéni képességei, a középiskolai oktatás és adminisztráció terén szerzett érdemei különösen ajánlanak.

Addig is, míg a kifejlődő gyakorlat alapján az egyházkerületi középiskolai előadó számára részletes utasítást adhat ki egyházkerületünk, ez állás főbb teendőit a következőkben kívánja körvonalozni.

1. A középiskolai előadó minden az egyházkerület fennhatósága alá tartozó középiskolát évenként legalább egyszer, de szükség esetén többször is, meglátogat s azokat ez alkalommal tisztán tanításügyi szempontból tüzetes és alapos megfigyelés és vizsgálat alá veszi.

2. Különösen megvizsgálja, hogy a középiskolákra vonatkozó állami és egyházi törvények, konventi és egyházkerületi határozatok, szabályok és felsőbb jóváhagyásban részesült helyi határozatok megtartatnak és végrehajtatnak-e.

3. Megvizsgálja a tantárgyfelosztást, a használt tan- és segédkönyvek jegyzékét, az órarendet, az intézet irattárát, gyűjteményeit és szertárait és egész felszerelését tanítási, egészségi és tisztasági szempontból. Átnézi a tanári székek és értekezletek jegyzőkönyveit, a minősítési

iratokat és nyilvántartási könyveket és általában az egész igazgatói ügykezelést.

4. Megfigyeli minden egyes tanár tanítási és fegyelmezési eljárását abból a szempontból, hogy megfelelnek-e azok a paedagógiai és didaktikai követelményeknek, megtekinti az írásbeli dolgozatokat, megfigyeli a tanítás eredményét összevetve az időközi, félévi és évvégi osztályzatokkal.

5. Tapasztalatairól s általában a kerületbeli középiskolák tanügyi állapotáról részint saját közvetlen tapasztalatai, megfigyelései, részint az igazgatóktól bekért hivatalos jelentések és adatok alapján rendszeres és kimerítő jelentést terjeszt minden évben az egyházkerület elé, ezenkívül az egyházi főhatóságnak időközben is minden fontosabb ügyben jelentést tesz.

6. A közoktatásügyi minisztérium, az egyetemes konvent és tanügyi bizottság által kívánt kimutatásokat, értesítéseket a püspöki hivatal számára az elmúlt iskolai évről minden polgári év végén elkészíti.

7. Az egyházkerületi közgyűlésen a középiskolai ügyek tárgyalásánál állandóan jelen van és az elnökség felhívására a fennforgó kérdésben véleményt mond s az esetleg szükséges felvilágosításokat megadja.

8. A püspöki hivatal felszólítására minden középiskolai tanügyi kérdésre, előterjesztésre vagy kérvényre írásbeli javaslatot készít.

Tekintettel arra, hogy egyházkerületünk középiskoláinak szakszerű paedagogiai felügyeletéről idáig kielégítő gondoskodás nem történt, holott ezt a szükség és egyházi törvényeink egyaránt megkívánják, ebből a célból egy középiskolai előadó alkalmazását elvben már most kimondja; a terv gyakorlati megvalósítása érdekében pedig a benyújtott s mellékelt tervezetet véleményezésre a sárospataki, miskolci és rimaszombati főgimnáziumok, illetőleg felsőbb leányiskolák tanári testületeihez átteszi azzal, hogy véleményes jelentésüket igazgató-tanácsaik, illetőleg felügyelő bizottságuk útján legközelebbi, őszi közgyűlésünkhöz nyújtsák be.

50. Egyházkerületi számvevőszék bemutatja a Miskolcon 1915. évi február hó 9-én és 10-én az egyh.-ker. pénztárnok 1914. évi számadásainak megvizsgálása és az 1915. évi költségelőirányzat megállapítása céljából a pénzügyi választmánnyal tartott együttes ülésről felvett következő jegyzőkönyvet :

Számvevőszéki jegyzőkönyv.

Felvetetett Miskolcon, 1915. évi február hó 9-én és 10-én a tiszáninneri ref. egyházkerület számvevőszéke és pénzügyi választmánya részéről megtartott együttes ülés alkalmából a Dr. Kovács Gábor egyh.-ker. pénztárnok által kezelt alapítványi s egyéb pénztárak 1914. évi bevételeiről és kiadásairól szóló számadások megvizsgálása tárgyában.

Jelenvoltak :

A számvevőszék részéről : Dókus Ernő egyh. ker. főgondnok, számvevőszéki elnök, Idrányi Barna nagyszalánci lelkész, abauji egyh.-megyei tanácsbíró és Ragályi Béla felsőborsodi egyh.-megyei gondnok, számvevőszéki tagok.

A pénzügyi választmány részéről : Dr. Tüdős István püspök, pénzügyi választmányi elnök, Bizony Ákos egyh.-ker. főügyész, Porcs János nyug. főgimn. tanár, Dr. Rácz György, a miskolci ref. egyház főgondnoka, Sólyom Gyula hejőcsabai lelkész, alsőborsodi egyh.-megyei tanácsbíró, Tóth Béla miskolci lelkész, Vadász Pál sajszentszépi lelkész, felsőborsodi esperes pénzügyi választmányi tagok és Dr. Regéczy József egyh.-ker. alügyész jegyzőkönyvvezető.

1. Dókus Ernő egyh.-ker. főgondnok, számvevőszéki elnök 1915. évi február hó 9-én d. e. 9 órakor az ülést megnyitván, a megjelenteket üdvözölve, felhívja egyh.-ker. pénztárnokot az 1914. évi számadások előterjesztésére.

Dr. Kovács Gábor egyh.-ker. pénztárnok ezen felhívás folytán előterjeszti megvizsgálás végett az 1914. évi fő és részletes szaknaplókat a rájuk vonatkozó tőkekönyvekkel, kötvényekkel, leltárakkal, segédkönyvekkel és a bevételeket, illetve kiadásokat igazoló okmányokkal együtt, melyeknek tüzetes és szakszerű megvizsgálása a következő sorrendben és eredménnyel foganatosított.

2. I. Közigazgatási pénztár.

Bevétel.

1. Mult évi pénztári maradvány	3717·98 K.
2. Államsegélyből	98304·— "
3. Kamatokból	46145·71 "
4. Egyházmegyéktől :	
a) tűzkárbiztosítási díjra	21981·16 "
b) a közigazgatási tár részére... ..	2746·05 "
c) jegyzőkönyvek árában... ..	1927·80 "
d) paróchiális könyvtára	3580·— "
5. Báró Baldácsy-alap jövedelméből	15000·— "
6. Köz hirdetésből	845·32 "
7. Szondy—Kenessey-alap jövedelméből	400·— "
8. Szabályrendeletek árából	2097·60 "
9. Törvények árából	49·69 "
10. Visszafizetett tőkék	111744·40 "
11. Kezelésre beadott tőkék	62031·75 "
12. Vegyes bevételek	1420·21 "
13. Tőkéssegély-kölcsön egyházaknak	369800·— "
14. Az 1%-os tőkéssegély-kölcsönök tör- lesztési részlete az egyházaktól	4338·— "
15. Tiszti fizetésre a többi tárákból	2550·— "
Összes bevétel	<u>748679·67 K</u>

Kiadás.

1. A kezelt tőkék és alapok 5% kamat- jára	23409·59 K.
2. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank- nak törlesztésre	14580·26 "
3. Segélyekre :	
a) az egyházmegyéknek	30400·— "
b) az egyházmegyéknek a Báró Bal- dácsy-alapból	6666·66 "
c) a sárospataki főiskolának évi ren- des segély	4000·— "
d) a sárospataki theologiai tanárok fizetéskiegészítésére	12562·— "

e) a miskolci felsőbb leányiskolának:			
1. évi rendes segély	12300	—	„
2. építési segély	9000	—	„
3. újabb segély	4000	—	„
4. vallásanári állásra	2000	—	„
f) az egri és rózsnyói lelkészeknek	2000	—	„
g) Szondy—Kenessey-alapból Hejő- bábának... ..	400	—	„
h) Sárospataki Ref. Lapoknak... ..	600	—	„
4. Közigazgatási tisztviselőknek :			
a) püspököknek	9497	78	K
b) püspöki titkárnak	4000	—	„
c) nyolc esperesnek	12800	—	„
d) kerületi fő- és aljegy- zőknek	2400	—	„
e) egyh. m. főjegyzőknek	700	—	„
f) fő- és alügyészeknek	1840	—	„
g) pénztárnoknak	3240	—	„
h) levéltárnoknak	400	—	„
i) tanügyi előadónak	100	—	„
			<u>34977</u> 78 „
5. Vallásanító lelkészeknek :			
a) a sátoraljaujhelyinek	2533	33	K
b) a kassainak	350	—	„
c) az ungvárinak	600	—	„
d) a sárospatakinak	300	—	„
e) az eperjesinek	300	—	„
f) a lácainak... ..	100	—	„
g) az alsókemencei elő- könyörgőknek	200	—	„
h) a tátrai istenítiszteletek tartására	280	42	„
i) a mezőkövesdi r. kath. gymnasiumi vallás- anításért	50	—	„
k) a dobsinainak (nem vette fel)	—	—	„
			<u>4713</u> 75 K
6. Napidíjak és útiköltségek... ..	3216	07	„
7. Konvent-tartásra és konventi tagok költségeire	635	90	„
8. Egyet. tanügyi bizottság költségeire	483	16	„

9. Kegydíj Pataky Sándornénak	1000 — „
10. Paróchiális könyvtárra	3580 — „
11. Tűzkárbiztosítási díj:	
a) 1914. július 1-ig ... .. 8582·15 K	
b) 1914. december 31-ig <u>8689·38 „</u>	17271·53 „
12. A Prot. Irod. Társaság tagdíja	50 — „
13. Jegyzőkönyvek nyomtatásáért	1738 05 „
14. Közhirdetésből bejött összeg egyhá- zaknak és intézeteknek	845·32 „
15. A püspöki iroda kiadásaira (fűtés, világítás, nyomtatványok)	988 98 „
16. A püspöki és pénztári szolga bére	840 — „
17. Vegyes kiadások	1631·76 „
18. Újra kölcsön adott tőkék	180100 — „
19. Egy %-os tőkéssegély-kölcsönök az egyházaknak	369800 — „
20. Az 1%-os kölcsönök törlesztési rész- lete a Magyar Földhitelintézetnek	<u>4338 — „</u>
Összes kiadás	748128·81 K
Ha levonjuk a ... .. 748679·67 K bevételből	
a ... .. <u>748128 81 K</u> kiadást,	
pénztári maradvány	550·86 K

Ha összehasonlítjuk az 1914. évi eredményt az 1914. évi előirányzattal, azt látjuk, hogy leülve a 748679·67 K bevételből a 111744·40 K visszafizetett tőkét, 62031·75 K kezelésre beadott tőkét, 369800 K tőkés-segély kölcsönt, 4338 — K 1% törlesztési részletet, 2550 — K tisztí fizetésre más tárakból átvett összeget, összesen 550463 K 75 fillért, marad a valóságos bevétel 198215 K 92 fill., elő volt irányozva 186649 K 59 fill.; ha az előirányzott 85742 K államsegély és a tényleg kapott 98304 K közötti különbözetet 12562 K-t hozzáadjuk az előirányzott 186649 K 96 fillérhez, lesz az előirányzott bevétel 199211 K 59 f; az eredményt 198215 K 92 fillért ezzel összehasonlítva, látjuk, hogy az előirányzottnál 995 K 67 fillérrel volt kevesebb a bevétel; ez az összeg a kamatokra esik, amennyiben az előirányzott 47531 K 12 fill. helyett csak 46145 K 71 fill. jött be, aminek oka a háború folytán előállott viszonyok miatti kamathátrálék-szaporúlatra vezető vissza.

A kiadás 188841 K 81 fillérben volt előirányozva; ha a 748128 K 81 fillér kiadásból levonjuk a 180100 K újra kölcsön adott tőkét, a 369800 K tőkés-segély kölcsönt, 4338 K 1% tőkés-segély törlesztési részletet, 2550 K különbözetet a többi táakra eső tisztí fizetés címén, lesz a valóságos kiadás 191340 K 81 fill.; elő volt irányozva a theologiai tanárok fizetésekiegészítésére szolgáló 12562 K államsegéllyel 201403 K 81 fill., kevesebb tehát a tényleges kiadás az előirányozottnál 10063 koronával; ennek magyarázata abban van, hogy a pénztár állására tekintettel a tűzkár-biztosítási díjat a múlt évben csak az 1914. dec. 31-ig terjedő időre fizettük ki, az előirányzatba pedig 1915. június 30-ig volt az felvéve. Nagyban és egészben tehát a kiadások is megfelelnek az előirányzatnak.

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	---	---	---	---	858657.79 K
2. Kamathátralék	---	---	---	---	26916.99 „
3. Előlegezett tűzkárbiztosítási díj	---	---	---	---	8689.38 „
4. Pénztári maradvány	---	---	---	---	550.86 „
				Összesen	894815.02 K
Levonva a tartozást	---	---	---	---	733155.35 „
Lesz a valódi állás	---	---	---	---	161659.67 K
1913. év végén volt	---	---	---	---	151877.41 „
				Szaporodás	9782.26 K

3. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s a következő határozatok hozattak:

1. Szilasi János 520 kor. kölcsönét a folyó évben visszafizette s ezért kötelezvénye neki visszaadatott.

2. A tornai egyházmegye a szabályrendeleték árába 33 kor. 60 fillérrel tartozik. Utasítatik egyh.-ker. pénztárnok, hogy amennyiben azt be nem fizeti, a folyó évi államsegélyből tartsa vissza.

4. II. Vay—Mocsáry-alapítvány. A).

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	---	11832.69 K	
2. Visszafizetett tőkék	---	---	---	17604 — „	
3. Kamatokból	---	---	---	23849.13 „	
				Összes bevétel	53285.82 K

Kiadás.

1. Újra kölcsön adatott	---	---	---	24500	—	K
2. Sárospataki főiskolának	---	---	---	27600	—	„
3. Tiszti fizetésre	---	---	---	954	—	„
4. Sárospataki házra	---	---	---	176	32	„
				<hr/>		
Összes kiadás	---	---	---	53230	32	K
Pénztári maradvány	---	---	---	55	50	„

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	---	---	---	---	457367	51	K
2. Kamathátrálék	---	---	---	---	24993	39	„
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	55	50	„
					<hr/>		
Összesen	---	---	---	---	482416	40	K
1913. év végén volt...	---	---	---	---	483172	60	„
					<hr/>		
Apadás	---	---	---	---	756	20	K

5. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s a következő határozatok hozattak:

1. Ifj. Csabay Pál	---	---	---	---	---	50	kor.
2. Nagy Barna	---	---	---	---	---	30	„
3. Elek József	---	---	---	---	---	50	„

tőketartozásai a folyó évben visszafizettetvén, kötelezvényeik nekik kiadattak.

4. Molnár István volt hernádbüdi ref. lelkész 304 kor. tőketartozása után a kamatok 1908. júl. 3-tól lévén hátrálékban, útastítatik egyh.-ker. ügyész, hogy a tőkét és kamatokat egyenes adós örökösein és jótállóin hajtsa be; amennyiben pedig a követelés behajthatatlan, annak törlése iránt tegyen a jövő évi számvevőszéken javaslatot.

6. III. Vay—Mocsáry-alapítvány. B).**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	---	2982	42	K
2. Visszafizetett tőkék	---	---	---	46214	96	„
3. Kamatokból	---	---	---	21211	26	„
				<hr/>		
Összes bevétel	---	---	---	70408	64	K

Kiadás.

1. Újra kölcsön adatott	... ..	65600— K
2. Tiszti fizetésre	... ..	476— „
		<hr/>
Összes kiadás	... ..	66076— K
Pénztári maradvány	... ..	4332·64 „

A tár állása.

1. Kint levő tőke	... ..	391760·68 K
2. Kamathátrálék	... ..	11655·36 „
3. Pénztári maradvány	... ..	4332·64 „
		<hr/>
Összesen	... ..	407748·68 K
1913. év végén volt...	... ..	385493·73 „
		<hr/>
Szaporodás	... ..	22254·95 K

7. IV. Gróf Teleky—Szeremley—Szentés-alapítvány.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	... ..	1145·66 K
2. Visszafizetett tőkék	... ..	3751— „
3. Kamatokból	... ..	2146·80 „
		<hr/>
Összes bevétel	... ..	7043·46 K

Kiadás.

1. Újra kölcsön adatott	... ..	3364·92 K
2. Sárospataki főiskolának	... ..	2160— „
		<hr/>
Összes kiadás	... ..	5524·92 K
Pénztári maradvány	... ..	1518·54 „

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	... ..	35888·92 K
2. Kamathátrálék	... ..	1572·25 „
3. Pénztári maradvány	... ..	1518·54 „
		<hr/>
Összesen	... ..	38979·71 K
1913. év végén volt	... ..	38767·21 „
		<hr/>
Szaporodás	... ..	212·50 K

8. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s vétettek jegyzőkönyvbe :

1. Sallay Béla	---	---	---	---	100 kor.
2. Láng Károly	---	---	---	---	400 „
3. Szuhay Benedek	---	---	---	---	300 „

kölcsönei a folyó évben kifizettetvén, kötelezvényeik nekik kiadattak.

9. V. Lelkészi özvegy-árva-gyámintézeti pénztár.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	---	---	6547·47 K
2. Visszafizetett tőkék	---	---	---	---	40111·— „
3. Kamatokból	---	---	---	---	22748·97 „
4. Tagdíjakból és hirdetésből	---	---	---	---	3482·24 „
Összes bevétel	---	---	---	---	<u>72889·68 K</u>

Kiadás.

1. Újra kölcsön adatott	---	---	---	---	39578·— K
2. Özvegyeknek és árváknak	---	---	---	---	27090·— „
3. Tiszti fizetésre	---	---	---	---	560·— „
4. Visszaadott tagdíjak	---	---	---	---	232·70 „
Összes kiadás	---	---	---	---	<u>67460·70 K</u>
Pénztári maradvány	---	---	---	---	5428 98 „

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	---	---	---	---	444171·— K
2. Kamathátrálék	---	---	---	---	21083·85 „
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	5428·98 „
Összesen	---	---	---	---	<u>470683·83 K</u>
1913. év végén volt...	---	---	---	---	<u>468529·62 „</u>
Szaporodás	---	---	---	---	2154·21 K

10. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s a következő határozatok hozattak :

1. Tury Sándor 50 korona kölcsöne a folyó évben kifizettetvén, kötelezvénye neki kiadatott.
2. Az alsóborsodi egyházmegyéből Fogarasy Jenő nyugalm.

tanító 2 kor., az alsözempléni egyházmegyéből Szentmártoni Sámuel nyug. tanító 2 kor. tagsági díjjal, az alsóborsodi egyházmegyéből Pósa Béla lelkész 20 kor. belépési járulékkal hátrálékban lévén, felkéretnek az illetékes esperesek, hogy a hátrálékokat hajtsák be s szolgáltatassák be az egyh.-ker. pénztárba.

11. VI. Szükösi—Hollandi tár.

Bevétel.

1. Múlt évi pénztári maradvány	---	---	3729 64 K
2. Visszafizetett tőke	---	---	17360 60 "
3. Kamatokból	---	---	15267 87 "
4. Egyházmegyéből a szükösök részére			480 33 "
5. Fél lelkészi jövedelem a szalóki egyháztól.	---	---	527 — "
Összes bevétel	---		37365 44 K

Kiadás.

1. Újra kölcsön adatott	---	---	16927 — K
2. Egyházmegyéknek segélyezésre	---	---	960 — "
3. Sárospataki főiskolának tápint segély			2234 — "
4. A Prinsterer-alapítvány kamata a sárospataki főiskolának	---	---	200. — "
5. A miskolci felsőbb leányiskola segélye			3000 — "
6. A lelkészi nyugdíjintézet belépési járulékanak fedezésére felvett törlesztéses kölcsön törlesztési részlete	---	---	6681 30 "
7. Allandó segélyekre:			
Mályi 100.—, mályi tanító 100.—, Tóth Pálné 200 —, egri énektanító 100.—, nagybózsvai lelkész 100.—, lekenyei tanító 200.—, Ágoston Sándor 300.—, Terhes Barnáné 60.—, beszteri lelkész 100.—, Hejőbába 80 —	---	---	1340 — "
8. Tiszti fizetésre	---	---	560 — "
9. Egyházmegyéknek a szükösök részére			480 33 "
Összes kiadás	---		32382 63 K
Pénztári maradvány	---		4982 81 "

A tár állása.

1. Kint lévő tőke	...	...	...	...	274211 30 K
2. Kamathátrálék	...	...	...	...	13908 03 „
3. Pénztári maradvány	...	...	...	...	4982 81 „
4. Fél lelkészi jövedelem:					
a) Szalóknál	...	...	...	527 —	K
b) Eszenynél	...	...	...	1061 80	„ 1588 80 „
			Összesen	...	294690 94 K
Tartozás a Pesti Magy. Keresk. Banknál				94078 98	„
			Tiszta vagyon	...	200611 96 K
1913. végén volt	...	...	...	...	196650 23 „
			Szaporodás	...	3961 73 K

12. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevételek merültek fel s a következő határozatok hozattak:

1. Almási András 200 kor. tőketartozása a folyó évben kifizetettvén, kötelezvénye neki kiadatott.

2. Az eszenyi egyház 1061 kor. 80 fill., a szalócai egyház 527 kor. féllelkészi jövedelmet még mindig nem fizetett be.

Felkéretik az ungi esperes, hogy az eszenyi egyháztól az 1061 kor. 80 fill. féllelkészi jövedelmet hajtsa be s szolgáltatassa be az egyh. ker. pénztárba; utasítatik egyh.-ker. pénztárnok, hogy a szalócai egyháznál hátrálékos 527 kor. féllelkészi jövedelmet a folyó évi adócsökkentési segélyből tartsa vissza.

13. VII. Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány.**Bevétel.**

1. Múlt évi pénztári maradvány	...	...	2278 67 K
2. Visszafizetett tőke	...	...	4580 — „
3. Kamatokból	...	...	3419 76 „
Összes bevétel	...	...	10278 43 K

Kiadás.

1. Újra kölcsön adatott	...	...	7730 — „
2. Az egyházmegyéknek	...	...	2400 — „
Összes kiadás	...	...	10130 — K
Pénztári maradvány	...	...	148 43 „

A tár állása.

1. Kölcsön adott tőkék	---	---	---	---	63631.—	„
2. Kamathátrálék	---	---	---	---	3674	49 „
3. Pénztári maradvány	---	---	---	---	148	43 „
				Összesen	67453	92 K
1913. év végén volt	---	---	---	---	65414	26 „
				Szaporodás	2039	66 K

14. Ezen tárra vonatkozólag a következő észrevétel merült fel s vétetett jegyzőkönyvbe :

1. Apostol Bertalan 100 kor. tőketartozása a folyó évben visszafizettetvén, kötelezvénye neki kiadatott.

15. Felsőbb leányiskolai pénztár.**Bevétel.**

1. Tandij és beiratási díj	---	---	---	---	13068.—	K
2. Egyházkerületi segély	---	---	---	---	12300.—	„
3. Egyházkerületi építési segély	---	---	---	---	9000.—	„
4. Egyházkerületi segély a Szükösi—Hollandi tárból	---	---	---	---	3000.—	„
5. Egyházkerületi újabb segély	---	---	---	---	4000.—	„
6. Egyh.-ker. segély a vallás tanári állásra	---	---	---	---	2000.—	„
7. Alsózempléni egyházmegye alapítványának kamatja	---	---	---	---	80.—	„
8. Internátus hozzájárulása a fűtéshez	---	---	---	---	3310	14 „
9. Internátus hozzájárulása a világításhoz	---	---	---	---	1200.—	„
10. Festészeti tanfolyami tandíj	---	---	---	---	1260.—	„
11. Nyugdíjjárulék a növendékektől	---	---	---	---	2712.—	„
12. Vegyesekből	---	---	---	---	883	34 „
13. Rendkívüli bevételek :						
a) Egyházak adományai	---	---	---	---	1284	05 „
b) Kovácsné Heér Erzsébet alapítványa	---	---	---	---	2000	— „
c) Dusza János és neje alapítványa	---	---	---	---	400	— „
d) Festészeti tandíj maradvány	---	---	---	---	1065	86 „
e) Jégpályára a tanári kartól	---	---	---	---	1085	01 „
f) Kertrendezésre	---	---	---	---	58	— „
g) Visszafizetett nyugdíjjárulék előleg	---	---	---	---	1054	62 „
				Összes bevétel	59761	02 K

Kiadás.

1. Tanári fizetésekre, óraadói díjakra, internátusi nevelőnők fizetésére ...	21219 58	„
2. Orvos tiszteletdíja ...	300—	„
3. Szolga, fűtő, takarítónő bére ...	1364—	„
4. Fűtés, világítás ...	8313 57	„
5. Könyvtár, szertárak, nyomtatványok	1554 82	„
6. Adó, épületfenntartás, tűzbiztosítás...	1912 84	„
7. Felszerelések pótlására ...	890 09	„
8. Vízvezeték és csatornadíj ...	1169 81	„
9. Horváth Lajos-alapítvány kamatából udvarrendezésre ...	244 77	„
10. Nyugdíjjárulékra a növendékektől ...	2712—	„
11. Nyugdíjjárulékra mint fenntartó tettelettől ...	1398 58	„
12. Kamatra ...	9134—	„
13. Törlesztés a Vay—Mocsáry tári kölcsönből ...	6101 90	„
14. Ösztöndíjakra ...	300—	„
15. Vegyes kiadások ...	122 68	„
16. Vízvezetési munkálatok még felmaradt részlete ...	402 67	„
17. Rendkívüli kiadások :		
a) Jégpálya készítése ...	1085 01	„
b) Kertrendezés és gondozás ...	58—	„
c) Vízvezeték bekötése ...	104 10	„
d) Nyugdíjjárulék-előlegek a tanári kar tagjainak ...	1372 60	„
Összes kiadás ...	59761 02	K

Visszatérítendő alapítványok.

1. Kun Bertalan-alapítvány ...	2000—	K
2. Tóth Pál-alapítvány ...	2000—	„
3. Butykaayné-alapítvány 5% tőkésítéssel	3031—	„
4. Varga József-alapítv. 5% tőkésítéssel	6997—	„
5. Takarékegyelet alapítványa 5% tőkésítéssel és 50 kor. újabb adomány...	860—	„

6. Ref. női filléregylet Kun Bertalan alapítványa	6000.—	„
7. Szabóné Porcs Erzsébet-alapítvány 5 ^o / _o tőkésítéssel	312.—	„
8. Hézszer Annuska-alapítvány	200.—	„
9. Sisáry Gyuláné Tóth Pál emlék-alapítványa	200.—	„
10. Lossonczy Lilli-alapítvány	200.—	„
11. Horváth Lajos-alapítvány	12000.—	„
12. Pácz Bénéámin és neje Forgó Juliánna alapítvány	400.—	„
13. Kovács Jánosné Heér Erzsébet alapítvány	2000.—	„
14. Dusza János és neje Csyk Borbála-alapítvány	400.—	„
15. Festészeti tandíjmaradvány-alap	1545.—	„
Összesen	38145.—	K

Az intézet vagyoni állása.

Vagyon :

Épületek becsértéke	414003.—	K
Gyűjtemények és felszerelések becsértéke	54724.—	„
Összesen	468727.—	K

Téher :

Kereskedelmi banki kölcsön	154789.48	K
Vay—Mocsáry-tárból felvett kölcsön	3898.10	„
Visszaállítandó alapítványok	38145.—	„
Összesen	196832.58	K

levonva a	468727.—	K
vagyontól a	196832.58	K
terhet, tiszta vagyon	271894.42	K
1913. év végén volt	270297.86	K
szaporodás	1596.56	K

16. IX. Általános határozatok.

1. Mindezen pénztárakra vonatkozó számadások úgy bevételi, mint kiadási tételeikre nézve helyeseknek s a szükséghez képest okmányokkal igazoltaknak találtatván, Dr. Kovács Gábor egyh.-ker. pénztárnoknak az 1914. évi számadások terhe alól az azokban foglalt tételekre vonatkozólag leendő felmentését egyh.-ker. számvevőszék ezennel javaslatba hozza s egyszersmind buzgó és szakavatott működéséért elismerését és köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezi.

2. A folyó 1915. évi pénztári napló lezáratván s a bevételi és kiadási rovatok összegeztetvén, kitünt, hogy

a folyó évi bevétel	---	---	---	---	---	116564*67 K
a folyó évi kiadás	---	---	---	---	---	<u>118121*13 K</u>
tehát túlkiadásként	---	---	---	---	---	1556 46 K

mutatkozik, amely túlkiadást egyh.-ker. pénztárnok az egyh.-ker. pénztár részére a Miskolci Takarékpénztárnál lévő folyószámla terhére vett kölcsönből fedezte.

17. X. Költségelőirányzat.

A pénzügyi választmány által elfogadott s jelen jegyzőkönyv mellékletét képező költségelőirányzatokat a számvevőszék megvizsgálta, azokat a maga részéről is helyeseknek találja s az egyh.-ker. közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

Mindezek után az ülés 1915. évi febr. hó 10-én d. u. 5 órakor berekesztetett.

Miskolc, 1915. febr. 10-én.

Jegyzette :

Dr. Regéczy József
 egyh.-ker. alügyész.

Költségelőirányzat a Közigazgatási tár részére 1915. évre.**Bevétel.**

	Múlt évi ered- mény.	1915-re előirányzat.
	K	K
1. Pénztári maradvány 1914. évről	3717·98	550·86
2. Államsegély	98034·—	98034·—
3. Kölcsön adott tőkék kamatjából	46145·71	49000·—
4. Egyházmegyéktől:		
a) tűzkárbiztosítási díjra	21981·16	21981·16
b) a közigazgatási tár részére	2746·05	2731·—
c) paróchiális könyvtárra	3580·—	3580·—
d) jegyzőkönyvek árában	1927·80	1900·—
e) közhirdetésből	845·32	845·—
5. Báró Baldácsy-alap jövedelméből	15000·—	15000·—
6. Szondy—Kenessey-alap jövedelméből	400·—	400·—
7. Törvények árából	49·69	49·46
8. Tisztifizetések pótlására a többi tárakból	2550·—	2550·—
9. Vegyesekből	1420·21	1200·—
Összesen	198397·92	197821·48

Kiadás.

	K	K
1. Kezelt tőkék után fizetendő 5% kamat	22902·29	26700·—
2. A Kálvineum 10146·01 K. tőkéjének 4% kamata a Kálvineumnak, 1% kamata tőkésítésre	507·30	507·30
3. A Pesti Magyar Kereskedelmi Banknak törlesztésre	14581·—	14581·—
4. Segélyekre:		
a) az egyházmegyéknek	30400·—	30400·—
b) az egyházmegyéknek a Báró Baldácsy-alapból	6666·66	6666·66
c) a sárospataki főiskolának	4000·—	4000·—
d) a sárospataki főiskolának a theologiai tanárok fizetésekiegészítésére	12562·—	12562·—
e) a miskolci felsőbb leányiskolának:		
1. évi rendes segély	12300·—	12300·—
2. építési segély	9000·—	9000·—

3. újabb segély	4000.—	4000.—
4. vallás tanári állásra	2000.—	2000.—
f) az egri és rozsnói lelkészeknek ...	2000.—	2000.—
g) Szondy—Kenessey-alapból egy alsó- zempléni egyháznak	400.—	400.—
h) Sárospataki Ref. Lapoknak	600.—	600.—
5. Közigazgatási tisztviselők tiszteletdíja :		
a) püspöknek	9497·78	10000.—
b) püspöki titkár fizetése, lakbére és évi 200 kor. korpótlékának fele 1915. júl. 1-től	4000.—	4100.—
c) nyolc esperesnek	12800.—	12800.—
d) kerületi fő- és aljegyzőknek ...	2400.—	2320.—
e) egyh.-megyei főjegyzőknek ... .. 1914. évről visszamaradt	700.—	800.— 100.—
f) fő- és alügyészeknek	1840.—	1840.—
g) pénztárnokoknak	3240.—	3240.—
h) levéltárnokoknak	400.—	400.—
i) tanügyi előadónak	100.—	100.—
6 Vallás tanító lelkészek díjazására :		
a) a sátoraljaújhelyinek	2533·33	3000.—
b) a kassainak	350.—	350.—
c) az ungvárinak	600.—	600.—
d) a sárospatakinak	300.—	300.—
e) az eperjesinek	300.—	300.—
f) a dobsinainak (1914. és 1915-re)	—.—	200.—
g) a lácainak tanyai tanításért ...	100.—	100.—
h) az alsókemencei előkönyörgőknek	200.—	200.—
i) tátrai istenítiszteletek tartására ...	280·42	280·42
k) a mezőkövesdi r. kath. gimnáziumi hitoktatásra	50.—	50.—
7. Napidíjakra és útiköltségekre	3216·07	3200.—
8. Kegydíjakra :		
a) özv. Fejes Istvánnénak évi 1200 K. 1915. május 1-től	—.—	800.—
b) özv. Pataky Sándornénak	1000.—	1000.—
9. Konventtartásra és konventi tagok költ- ségeire	635·90	1700.—
10. Egyetemes tanügyi bizottság költségeire	483·16	500.—
11. Paróchiális könyvtárra	3580.—	3580.—

12. Jegyzőkönyvek nyomtatásáért... ..	1738·05	3000—
13. Tűzkárbiztosításért 1915. jan. 1-től 1915. dec. 31-ig... ..	17271·53	17400—
14. Protestáns Irodalmi Társaság tagdíjára	50—	50—
15. Közhirdetési összegek intézetek és egy- házaknak	845·32	845—
16. Püspöki iroda kiadásaira (fűtés, világítás, nyomatványok)	988·98	1000—
17. Püspöki és pénztári szolga bérére (600 + 240 kor.)	840—	840—
18. Vegyesekre	1631·76	1000—
Összesen	193891·55	201712·38

Költségelőirányzat a Vay—Mocsáry-tár A) részére 1915. évre.

Bevétel.

1. A kölcsönadott tőkék kamatjából	40954—
Összesen	40954—

Kiadás.

1. A sárospataki főiskolának negyedévi utólagos rész- letekben	40000—
2. Tiszti fizetésre	954—
Összesen	40954—

Költségelőirányzat a Vay—Mocsáry-tár B) részére 1915. évre.

Bevétel.

1. A kölcsön adott tőkék kamatjából	10476—
Összesen	10476—

Kiadás.

1. A befolyó kamatokból tőkésítésre	10000—
2. Tiszti fizetésre	476—
Összesen	10476—

Költségelőirányzat a Gróf Teleky—Szeremley—Szentest alapítványi pénztár részére 1915. évre.

Bevétel.

1. A kölcsön adott tőkék kamatjából	... ..	2260.—
Összesen	... ..	2260.—

Kiadás.

1. A sárospataki főiskolának az 1907. évi őszi közgyűlés és 23. sz. határozata szerint	... ..	2160.—
Összesen	... ..	2160.—

Költségelőirányzat a lelkészi özvegy- árva gyámintézet részére 1915. évre.

Bevétel.

1. A kölcsön adott tőkék kamatjából	... ..	28240.—
2. Tagdíjakból és hirdetésből	... ..	3482.—
Összesen	... ..	31722.—

Kiadás.

1. A nyolc egyházmegyében élő özvegyek és árvák járulékaira	... ..	27600.—
2. Tiszti fizetésre	... ..	560.—
Összesen	... ..	28160.—

Költségelőirányzat a Szükösi—Hollandi-tár részére 1915. évre.

Bevétel.

1. A kölcsön adott tőkék kamatjából	... ..	17000.—
2. Az egyházmegyék által a szükösök részére gyűjtött összegből	... ..	465.—

3. Fél lelkészi jövedelemből:

a) Eszenytil	1061.—
b) Szalókától	527.—
Összesen	<u>19053.—</u>

Kiadás.

1. A nyolc egyházmegye részére segély 120 kor.-val	960.—
2. Az egyházmegyéknek a szükösök részére gyűjtött összeg vissza	465.—
3. A sárospataki tápintézet évi segélye	2234.—
4. A sárospataki hittanhallgatók tandíjpótlására	2500.—
5. A Prinsterer-alapítvány kamata a főiskolának	200.—
6. A 10000 kor. Kálvineum-alapítvány kamata a Kálvineumnak	400.—
7. A miskolci felsőbb leányiskola évi segélye	3000.—
8. A lelkészi nyugdíjintézet járulékainak fedezésére felvett kölcsön törlesztési részlete	6682.—
9. Tiszti fizetésre	560.—
10. Állandó segélyekre: a) mályi egyház 100 kor., b) mályi tanító 100 kor., c) Tóth Pálné 200 kor., d) barkai lelkész 80 kor., e) egri énektanító 100 kor., f) nagybózsvai lelkész 100 kor., g) lekenyei tanító 200 kor., h) Ágoston Sándor 300 kor., i) Terhes Barnáné 60 kor., k) beszteri lelkész 100 kor., l) hejőbábai egyház 80 kor.	1420.—
11. Rendkívüli segélyekre	200.—
Összesen	<u>18621.—</u>

Költségelőirányzat a Tolcsvai Nagy Gedeon alapítványi pénztár részére 1915. évre.**Bevétel.**

1. A kölcsön adott tőkék kamatjából	3419.—
Összesen	<u>3419.—</u>

Kiadás.

1. Egyházmegyéknek segély	---	---	---	---	---	2400.—
					Összesen	2400.—

Miskolc, 1915. évi febr. hó 2-án.

Dr. Kovács Gábor
e. ker. pénztárnok.

A fenti költségelirányzatokat a pénzügyi választmány helyesnek találja s a számvevőszéknek az egyh.-ker. közgyűléshez leendő felterjesztésre elfogadásra ajánlja.

Miskolc, 1915. febr. 3-án.

Dr. Tüdös István
püspök.

Egyházkerületi közgyűlésünk Dr. Kovács Gábor pénztárnoknak az 1914. évi számadások terhe alól az azokban foglalt tételekre vonatkozólag a felmentést megadja, a költségelirányzatot egész terjedelmében elfogadja, Dr. Kovács Gábor pénztárnoknak buzgó és szakavatott működéseért elismerését fejezi ki, a számvevőszéknek és pénzügyi választmánynak az egyházkerület érdekében kifejtett fáradhatatlan tevékenységeért köszönetet mond.

51. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmány következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Tisztelettel alólirott pénzügyi választmányt az 1914. évi tavaszi közgyűlés 74. sz. határozatával fel méltóztatott hívni, hogy miután a Vay—Mocsáry-alapítvány B) része az 1900. évi őszi közgyűlés 13. sz. határozatában megállapított 400,000 koronát az 1914. év végével előre lát-

hatólag el fogja érni, gondoskodjék az ezen határozatban megjelölt teendők elvégzéséről.

Ámbár a Vay—Mocsáry-alapítvány B) része csak a kamathátrálékkal együtt éri el a 400,000 koronát, javasoljuk, hogy abból a 200,000 koronát meghaladó tőkék csatoltassanak az alapítvány A) részéhez s az így kiegészített mintegy 660,000 kor. tőke jövedelmeként negyedévi utólagos részletekben évenként 40,000 kor. bocsáttassék a főiskola rendelkezése alá, azon kikötéssel, hogy a theologiai tanárok nyugdíjárulékának kifizetéséig egyh.-ker. pénztár jogosítva lesz a főiskola által fizetendő összegnek a theologiai tanárok nyugdíjalapja által nem fedezett részét öt év alatt ezen 40,000 koronából öt egyenlő részletben évenként levonni s közvetlenül szolgáltatni be az állampénztárba.

Tisztelettel maradván

a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek

Miskolczon, 1915. évi január hó 19-én,

alázatos szolgálai

a pénzügyi választmány nevében:

Dr. Tüdős István s. k.,
püspök, elnök.

Dr. Regéczy József s. k.,
egyh.-ker. alügyész, jegyző.

Egyházkerületi közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslatát elfogadva az 1900. évi őszi közgyűlés 13. sz. határozatának is megfelelőleg elrendeli, hogy a Vay—Mocsáry alapítvány B) részéből a 200 000 koronát meghaladó tőkék átvitessenek s csatoltassanak az alapítvány A) részéhez s az így kiegészített mintegy 660,000 kor. tőke jövedelmeként negyedévi utólagos részletekben évenként 40,000 kor. bocsáttatik a főiskola rendelkezése alá, azon kikötéssel, hogy a theologiai tanárok nyugdíjárulékának kifizetéséig egyh.-ker. pénztár lesz jogosítva a főiskola által fizetendő összegnek a theologiai tanárok nyugdíjalapja által nem fedezett részét öt

év alatt öt egyenlő részletben ezen 40,000 koronából évenként levonni s közvetlenül szolgáltatni be az állampénztárba.

52. Olvastatott az egyházkerületi pénzügyi választmány-nak az egyházmegyék által az egyh.-ker. pénztárból kapott összegekről betervezett számadások feletti következő jelentése:

Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlés!

Az egyházmegyék részéről az esperesek által az egyh.-ker. pénztárból kapott összegekről betervezett számadásokat a pénztári szabályrendelet 13. §. 5. pontja értelmében tisztelettel alólirott pénzügyi választmány megvizsgálván, azokra a következő észrevételeket tesszük:

1. Az abauji egyházmegye a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány jövedelméből meghatározott célokra kapott 400 koronából négy tanító helyett csak háromnak adott 40—40 koronát, egy tanító helyett pedig egy özvegynek 40 koronát azon indokolással, hogy tanító csak három pályázott. Ezt az indokolást nem tartjuk elfogadhatónak, miután a tanítók segélyezése pályázathoz kötve nincs.

2. Az alsóborsodi egyházmegye az államsegélyről nem számol el részletesen; a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány jövedelméből a tanulók jutalmazására rendelt 40 koronát két özvegynek adta; a Báró Baldácsy-alapítvány jövedelméből kapott összegből egy egyháznak adott 40 koronát, pedig, ha nem is egészen harmadrészenként, de mégis arányosan kellett volna kiadnia egyházak, lelkészek és lelkész özvegy-árváknak.

3. Az alsözempléni egyházmegye az államsegélyt részletesen nem számolja el; a Báró Baldácsy-alapból kapott összegből 440 koronát tanítóknak és tanító-özvegyeknek adott, pedig ezek abból nem részesíthetők segélyben.

4. A felsőborsodi egyházmegye a Báró Baldácsy-alap jövedelméből kapott összegből 120 koronát tanító-özvegyeknek adott, pedig azoknak ebből nem lehetett volna adnia.

5. A felsőzempléni egyházmegye a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány jövedelméből kapott 200 koronából egy özvegynek 40 koronát adott 20 kor. helyett, a tanítók jutalmazására szánt 20 koronát is erre a célra fordítván.

6. A gömöri egyházmegye az államsegély nagy részét nem számolja el részletesen.

7. A tornai egyházmegye az államsegélyről nem ad részletes számadást; a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítvány jövedelméből kapott 200 koronából adott két egyháznak 25—25, két tanítónak 25—25, két özvegynek 25—25, jó tanulók jutalmazására 50 koronát, holott egy egyháznak 80 koronát, egy özvegy vagy árvának 20 koronát, két tanítónak 40—40 koronát, jó tanulók jutalmazására 20 koronát kellett volna adnia.

8. Az ungi egyházmegye az államsegélyről nem ad részletes számadást; a Tolcsvai Nagy Gedeon-alapítványból kapott 200 koronából egy tanítónak 20 koronát, özvegyeknek 160 koronát adott, pedig egy egyháznak 80 koronát, egy özvegy vagy árvának 20 koronát, két tanítónak 40—40 koronát kellett volna adnia.

Javasoljuk, hogy az egyházmegyéket méltóztassék felhívni, miszerint az államsegélyből kapott összegekről is okmányokkal (nyugtákkal) felszerelt részletes számadást adjanak s hogy az egyes alapítványi pénztárakból kapott összegeket az egyh.-ker. határozatokban megjelölt módon használják fel s méltóztassék elhatározni, hogy amennyiben az egyházmegyék a felhívásnak jövőben eleget nem tesznek, az egyh.-ker. pénztárból kapott s nem rendeltetés szerint felhasznált összegeket visszatéríteni tartoznak.

A számadásokat mellékelve tisztelettel maradunk

a Főtiszteletű Egyházkerületi Közgyűlésnek

Miskolczon, 1915. évi febr. hó 3-án,

alázatos szolgálai

a pénzügyi választmány nevében:

Dr. Tüdös István s. k.,
püspök, elnök.

Dr. Regéczy József s. k.,
egyh.-ker. alügyész, jegyző.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést tudomásul veszi s felhívja az egyházmegyéket, miszerint az államsegélyből kapott összegekről is okmányokkal (nyugtákkal) felszerelt részletes számadást adjanak s hogy az egyes alapítványi pénztárakból kapott összegeket az egyh.-ker. határozatokban megjelölt módon használják fel.

Kimondja egyházkerületi közgyűlésünk, hogy amennyiben valamelyik egyházmegye a fenti utasításunk ellenére a rendelkezésére bocsátott összegeket nem a szabályoknak megfelelő módon használja fel, a kellően el nem számolt összegeket mindaddig nem bocsátja rendelkezésére, amíg a korábban kapott összegekről szabályszerűen el nem számolt.

53. Egyházkerületi pénzügyi választmány javaslatot terjeszt fel, hogy, miután a szavazati jogukkal nem élő egyházak megbírságolása tekintetében az egyes egyházmegyék szabályrendeletei nem egyformán rendelkeznek, állapítson meg az egyházkerület egységes bírságot.

Egyházkerületi közgyűlésünk a pénzügyi választmány javaslatát magáévá téve, elhatározza s megállapítja, hogy jövőben minden egyház minden egyes alkalommal, mikor egyh.-ker. tisztségre elrendelt választásnál szavazati jogát nem gyakorolja, 4—4 korona bírságot tartozik fizetni az egyh.-ker. pénztárba. Ezen bírságpénzek beszédése s az egyh.-ker. pénztárba való beszolgáltatása az illetékes egyházmegyei dékánok kötelességévé ítélik.

54. Olvastatott Kurdi István boldvai ref. tanítónak 180 kor. tőke és kamataiból álló egyh.-ker. tartozásának elengedése iránti kérvénye s a pénzügyi választmány jelentése.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet a pénzügyi választmány javaslatának megfelelőleg

elutasítja, a tartozást el nem engedi, mert egyh.-ker. pénztár ily célra fedezettel nem bír.

55. Egyetemes konventünk f. évi májusi gyűlésének 28. sz. jkvi pontjával felhívja az egyházkerületeket, hogy az 1916—1918. évi időszakra konventi képviselőiket válasszák meg s az eredményt f. év dec. 31-ig jelentsék be.

Egyh.-ker. közgyűlés a felhívást tudomásul veszi s konventi képviselőinek megválasztását az őszi egyh.-ker. közgyűlésre tűzi ki.

56. Ugyanaz a konvent ugyanazon gyűlése jkvének 27. sz. határozatával — az országos ref. egyházi közalap végrehajtó-bizottságának javaslatára — felhívja az egyházkerületek figyelmét az elemi csapások esetén folyósítható *egyszersmindenkori segélyek* tárgyában intézkedő 254—1913 sz. konventi határozatra s felhatalmazza a közalap végrehajtó-bizottságot, hogy ez évben e segélyeket kivételesen nemcsak elemi csapások, hanem hadi károk esetén is folyósíthassa.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyet. konvent rendkívül nemes célzatú felhívását az érdekelt egyházközségek figyelmébe ajánlja.

57. Ugyanaz a konvent ugyanazon jkvének 31. sz. határozatával — tekintettel a lelkészi korpótlékok bejelentése körül mutatkozó szabályszerűtlenségre és az espereseknek arra a mentségére, amely szerint az egyh.-kerületektől nem nyernek hivatalos értesítést, — felhívja egyet. konvent az egyh.-kerületeket, hogy *minden korpótlék első ízben történt kiutalásáról* az illetékes esperest értesíteni sziveskedjenek.

Egyházkerületi közgyűlés felkéri saját elnökségét a konvent kívánságának teljesítésére.

58. Ugyanaz a konvent ugyanazon jkvének 36. számú határozatával értesíti az egyházkerületeket hogy a nyugdíjintézeti ügyrend 81., 82. 83., 90., 92. és 93. §§-ait hatályon kívül helyezte s azokat a következő új §§-okkal cserélte fel.

81. Minden járulék azon év január havának 1. napján esedékes, amelyre kivettett. A folyó évre kivettett járulékok július hó 1. napjáig kamatmentesen fizethetők le az egyházmegyei pénzkezelőnél.

82. §. A július hó 1. napja után fizetett járulékok után a kirovás évének július hava 1. napjától a befizetés napjáig számított 4⁰/₀-os késedelmi kamat jár.

Nem jár késedelmi kamat a július 1. napja után befolyt járulékok után az esetben, ha a járulékok a 93. §-ban előírt levonás útján szedettek be a második félelvi kongruából, korpótlékból, vagy adósegélyből.

83. §. Október hó 1. napján a pénzkezelő mindazokhoz fizetési felszólítást intéz, kik járulékaikat addig be nem fizették. Ezen felszólító levelekhez szükséges nyomtatványokról a végrehajtó bizottság gondoskodik.

90. §. Az ellenőrzés gyakorolhatása végett a pénzkezelő november 1-én kimutatást terjeszt az espereshez a hátralékos tagokról, egyházközségekről és tartozásaikról.

92. §. Az esperes a hátralékosoknak a folyó évi járulékok fizetésére a viszonyokhoz képest július hó 1. napjától számítva hat hónapig terjedhető halasztást adhat. Megtagadó határozata ellen jogorvoslatnak van helye a püspökhöz. Az adott halasztásokról a végrehajtó-bizottság az esperes által esetről-esetre azonnal értesítendő.

93. §. A lelkésztagokat terhelő járulékok a második félelvi korpótlékból vagy a második félelvi állami lelkészi fizetéskiegészítésekéből hivatalból levonandók.

A fenntartói járulékok ugyanígy az egyházközségek második félelvi adósegélyéből vonandók le.

E levonás azon egyházi hatóság kötelessége, mely a korpótlékokat és az állami fizetéskiegészítést a lelkészeknek, illetve az adósegélyt az egyházközségeknek közvetlenül kifizeti.

Egyházkerületünk felhívja a jelzett változásra az összes érdekeltek figyelmét.

59. Ugyanaz a Konvent ugyanazon jegyzőkönyvének 37 sz. határozatával tudatja, hogy a lelkészi nyugdíjintézeti ügyrend 39 és 80. §-ainak összhangba hozatala végett úgy intéz-

kedett, hogy a nyugdíjintézeti ügyrend 38 és 39. §-ait a következő új szövegben állapította meg.

38. §. A nyugdíjintézeti tagság mindig az állás elfoglalását követő év január havának 1. napján veszi kezdetét. Ha azonban a tag állását január 1-én foglalja el, tagsága is ezen a napon kezdődik.

39. §. Minden állás- és javadalomváltozás hatálya csak az azt követő év január havának 1. napjával kezdődik. Ha azonban az állás- vagy javadalomváltozás január 1-én áll be, hatálya is már ettől a naptól számít.

Egyházkerületi közgyűlés a a jelzett változtatásra az érdekeltek figyelmét felhívja.

60. Ugyanaz a Konvent ugyanazon jegyzőkönyvének 35-ik pontjában a dunántúli és dunamelléki egyházkerületeknek a 92—1914. sz. konventi határozat 2. pontjának megváltoztatását kérő felterjesztéseire kimondja:

„Mint-hogy a kongrua-utalványozási eljárást szabályozó 30353—1901. sz. vkm. rendelet 9. pontja, valamint a 144113/1907. sz. vkm. rendelet szerint a nyugdíjintézeti járulékok a kongrua kifizetésekor már az illető utalványozási félévre esedékes részletből visszatarthatók; mint-hogy a korpótlékok e szempontból a kongruával azonos elbírálás alá esnek s így a 92—1914. sz. konventi határozat 2. pontja, mely az egész évi járuléknak csupán a 2-ik félévi kongruából vagy korpótlékból való levonását rendeli el, a tagokra nézve nem sérelmes s mint-hogy a nyugdíjintézet s így közvetve a tagok érdekeivel sem volna összeegyeztethető, hogy a járulékok mindenkor csak az esedékesség évét követő évben folyjanak be: — mindezeknél fogva az egyetemes Konvent 92—1914. számú határozatát továbbra is fenntartani határozza“.

Egyházkerületi közgyűlés a közérdekű határozatot — félreértések kikerülése végett — jegyzőkönyvbe veszi fel s arra az érdekeltek figyelmét felhívja.

61. Ugyanaz a Konvent ugyanazon jegyzőkönyvének '64. sz. határozatával felhívja az egyházkerületeket az 1914. évi december 31-én megszűnt *nagygeresdi egyességre* s illetőleg az annak megszűnéséből a csatlakozási viszonyban állott egyházközségekre háramló feladatokra s a hatáskörrel bíró egyházi szervezeteinkre váró köteleességekre; felhívja különösen arra, hogy a felmerülő konkrét eseteket tegyék mindenütt alapos tanulmányozás tárgyává s a csatlakozási viszonyban volt egyházainkban és iskoláinkban úgy a lelki gondozás, valamint tanítás, nevelésügy és vallásoktatás tekintetében sürgősen tegyék meg mindazon intézkedéseket, melyek ref. egyházunk érdekeinek és híveink javának biztosítására szükségességeknek mutatkoznak. A konvent a maga részéről a hozzá felterjesztendő konkrét esetekben a törvényeink szerint az ő hatáskörébe tartozó intézkedéseket készséggel fogja az esetek egyéni tényálladékához képest megtenni.

Egyházkerületi közgyűlés egyetemes konventünknek a nagygeresdi egyesség megszűnéséhez fűződő felhívását s ebben foglalt irányítását tisztelettel tudomásul veszi s felhívja arra a kebelbeli egyházmegyék munkás figyelmét, kikötvén, hogy különös gondot fordítsanak a csatlakozási viszonyban volt egyházközségek egyházi és iskolai életére s azokban ref. egyházunk érdekeinek ápolására s kérjék be azoktól a szükség által javalt véleményeiket s tegyék meg azok alapján a megfelelő intézkedéseket s a szükséghez képest véleményes jelentéseiket és javaslataikat egyházkerületünk közgyűléséhez is terjesszék fel.

62. Ugyanaz a Konvent ugyanazon jegyzőkönyvének 68. sz. pontjában értesíti egyházkerületünket a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek Négyessy János és Kerekes Juliánna tiszakesziii lakosoknak a baptista vallásfelekezetbe való áttérésük érvénytelenítéséről — további eljárás céljából.

Egyházkerületi közgyűlés az értesítést megnyugvással veszi tudomásul.

63. Ugyanazon Konvent ugyanazon jegyzőkönyvének 95. pontjaival leteszi az egyházkerületekhez Révész Kálmánnak és társainak, továbbá a dunántúli egyházkerületnek következő indítványát:

„Tekintettel arra, hogy a szolgálatképtelenség megállapításának eddigi módozata, hogy t. i. a lelkész szolgálatképtelenségét, a hatósági orvosi bizonyítvány alapján az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések állapították meg s a káplán-kongrua-bizottság csakis egyházmegyei és egyházkerületi határozat útján utalhatta ki a káplántartási kongruákat, mely eljárás miatt, épen a segélyre legjobban rászorúlt lelkészek és segédlelkészek sokszor fél- vagy háromnegyed évi késedelemmel kapták meg a segítséget: fogadja el a bizottság és terjessze az egyetemes Konvent elé a következő határozati javaslatot: „Az egyetemes Konvent — a bizottság javaslatára — kimondja, hogy káplántartási jogosultság megnyerhetése céljából, a lelkészek szolgálatképtelenségét hatósági orvosi bizonyítvány és az illetékes esperes és püspök, illetve az erdélyi egyházkerületben az igazgató-tanács pártoló előterjesztése alapján a káplántartási kongrua-bizottság állapítja meg“.

Ezzel kapcsolatban bemutatott a dunántúli egyházkerület közgyűlésének 1914. szeptember 22 én 313. szám alatt kelt határozata az iránt, hogy az egyházmegyei közgyűlés helyett az esperes, az egyházkerületi közgyűlés helyett pedig a püspök legyen jogosítva — a közgyűlés utólagos jóváhagyásának fenntartása mellett — a káplántartási kongruára utalt lelkészek szolgálatképtelenségének megállapítására.

Egyházkerületi közgyűlés a Révész Kálmán indítványát elfogadja s erről az egyetemes Konventet hivatalosan értesíti, a dunántúli egyházkerület indítványa felett pedig — napirendre tér.

64. Ugyanaz a konvent ugyanazon jegyzőkönyvének 111. számú határozatával a legbensőbb méltánylással a „Magyar ref. tanítók országos egyesületének elnöksége“ által a hábo-

rúban munkaképtelenné vált tanítók és az elesettek özvegyei és árvái ügyében konventünkhöz intézett felterjesztésre s ezek érdekében kifejtendő több irányú segélyezés és intézkedés ajánlására nézve, — már most felhívja az egyházkerületeket, hogy a háború befejezése után, mihelyt lehetséges, írják össze a munképtelenné vált tanítókat, valamint az elesett vagy a harctéren szerzett sebesülés következtében meghalt tanítók özvegyeit és árváit; vegyék számba, hogy az országos tanítói nyugdíjintézet részéről milyen összegű végellátást nyertek s amennyiben a kiutalt illetmény megélhetésüket még a leg-szerényebb mértékben sem biztosítja, terjesszenek jelentést a konventi elnökséghez a további intézkedések megtétele végett; addig is tartsák nyilván az egyházkerületek elnökségei az ilyen tanítói özvegyeket és árvákat, a támogatásra szorulókat ügyét karolják fel s úgy megélhetésüket, mint a gyermekeik neveltetését igyekezzenek lehetővé tenni.

Egyházkerületünk a felhívást s abban egyetemes konventünknek a háborúban munkaképtelenné vált tanítók s ezek özvegyei és árvái iránt való szeretetteljes gondoskodását mély tisztelettel veszi tudomásúl s az egyházmegyétet felhívja a jelzett összeírás gyors és pontos végzésére, a támogatásra szoruló tanítók s tanító-özvegyek és árvák ügyének felkarolására, saját elnökségét pedig felkéri közgyűlésünk a segélyezettnek nyilvántartására és segélyezési ügyüknek bölcs vezetésére.

65. Ugyanaz a konvent ugyanazon jkvének 117. sz. határozatával értesíti az egyházkerületeket, hogy az általuk *tökesegegyre* felterjesztett egyházközségek közül melyek milyen mértékben részesültek.

A tiszáninneri egyházkerületben: Tornynosnémeti 4500 k., Mezőkövesd 28000 k., Berzék 3000 k., Kondó 6000 k., Csarnahó 9000 k., Hanva 10000 k., Torna 7000 k., Uagpinkóc 4000 k., Eger 8500 k., Kenézlő 4000 k., Martonyi 4000 k., Gálszécs 4000 k., Alsókálósa 4000 k., Bódvalenke 4500 k., Vajkócmátyóc 5000 k., Biste 4000 k., Bacska 6000 k., Sajóbáony 2500 k., Lasztomér 5000 k., Bakti pusztá 5000 k.,

Bajánháza 9000 k., Zsujta 4000 k., Lak 2000 k., Legenye 3000 k., Nemesradnót 2000 k., Ungvár 6000 k., Péder 2000 k., Olaszliszka 6000 k., Ladamóc 3000 k., Imola 2000 k., Fűzerradvány 3000 k., Prügy 5000 k., Borsod 7000 k., Alsószuha 4500 k., Megyaszó 1000 k., Korlát 4000 k., Mezőzombor 3000 k., Bánhorhát 3000 k., Ungpinkóc 5000 k., Bakta 3000 k., Tiszaladány 4000 k., Damak 3000 k., Beje 1000 k., Abaujvevecser 2000 k., Sóstófalva 2000 k., Szendrő 5500 k. Özörény 4000 k., Cigánd 10000 k., Sajókápolna 3500 k., Gömörszkaros 3000 k., Szentistvánbaksa 4000 k., Sajóvelezd 2000 k., Vily 2000 k., Tolcsva 2000 k., Abaujvár 2000 k., Felsőkelecsény 1000 k., Alsóhutka 2000 k., Felsődobsza 3500 k., Hernádcsány 2000 k., Csenyété 3500 k., Pány 4500 k., Abaujnádasd 4000 k., Fülökércs 2000 k., Szala 2000 k. Összesen 280000 korona.

Egyházkerületi közgyűlés az értesítést örvendetes tudomásul veszi s azt az érdekelt egyházközségekkel a maga részéről is közli.

66. Ugyanaz a konvent ugyanazon jkvének 118. sz. pontjában bemutatván négy egyházkerületnek, köztük a miénknek *az egyházi, iskolai és lelkeszi ügyviteli utasításra és mintatár*ra vonatkozó határozatait s a közigazgatási bizottságnak ezek alapján készült javaslatait — kimondja, hogy az egyházkerületek véleménye alapján ez idő szerint nem látja kivihetőnek általánosan kötelező egyházi, iskolai és lelkeszi ügyviteli utasítás és mintatár megállapítását; szükségesnek tartja azonban, hogy az egyházi és iskolai kormányzat és igazgatás terén érvényben lévő törvények és törvényes rendelkezések egy nagyobb szabású kézikönyvben feldolgoztassanak s ez a kézikönyv, mint összes egyházi és iskolai hatóságainkra és tisztviselőinkre nézve tájékoztató munka a parókhialis könyvtárban kiadassék. E könyv tartalmának részletes felsorolása mellett fel is kérte már a parókhialis könyvtár-bizottságot tervezet készíttetésére s illetőleg pályázat kihirdetésére.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyetemes konvent gondolatát a közérdek szolgálatára ki-

tűnő eszköznek találván, azt melegen üdvözli s megvalósulását szívesen kívánja.

67. Ugyanaz a konvent ugyanazon jkvének 124. sz. pontjában — az „Egyetemes Névtár“ szerkesztőjének 6 évi megbízatása lejárván — közli a szerkesztő kérelmét az újabb megbízatás végett és előterjesztését a Névtár tartalmának, nevének és megjelenési idejének megváltoztatása és egy minden évben megjelenő kisebb terjedelmű Egyetemes Névtár kiadása tárgyában az árak és a szerkesztő egyéb kívánságainak bejelentésével. Megküldi egyszersmind egyetemes konvent a közigazgatási bizottság javaslatát, amely szerint az Egyetemes Névtár kiadási joga további hat évre is id. Hegedűs Jánosnak engedélyeztessék, azzal a kikötéssel, hogy a névtárt jövőben is a konvent 315—1913. sz. határozatának megfelelően és a legfontosabb statisztikai adatok összefoglalásával kiegészítve adja ki. Minthogy pedig e tárgyban az egyházkerületek hozzájárulása nélkül a konvent döntőleg nem határozhat, megküldi a jelzett javaslatot, illetőleg tervezetet az egyházkerületeknek, felkérvén azokat, hogy a névtárra vonatkozó határozatukat f. évi nov. 30-ig terjesszék fel a konventre.

Egyházkerületi közgyűlésünk, mielőtt e kérdésben döntenni kívánna, felhívja az egyházmegyéket, hogy az id. Hegedűs János-féle, illetőleg a konventi közigazgatási tervezetre és javaslatra véleményüket őszi egyházker. gyűlésünkre adják be.

68. Egyetemes konvent f. évi májusi gyűlésének 191. sz. jkvi határozatával felhívja az egyházkerületeket, hogy

1. A jövő 1914—15. tanévről már az Egyet. Tanügyi Biz. által összeállított statisztikai iratok szerint terjesszék fel népiskolai statisztikai kimutatásaikat.

2. Felhívja tisztáninneri egyházkerületünket különösebben is, hogy a hatósága alatt álló népiskolák teljes hatosztályúvá fejlesztését annyival inkább vigye keresztül, mivel ez sokkal kevesebb anyagi áldozatot, mint inkább erélyt, kitartást kíván az intézőktől, mert ez a kérdés a tankötelesek rendes beiskoláztatása által önmagától megoldást nyer.

3. Állapítsák meg az illetékes egyházkerületek — tekintettel az ismétlő iskolások számának csökkenésére — a létszám-csökkenés okát, egyúttal törekedjenek, hogy a hatosztályú mindennapi népiskola mellett ismétlő iskolák és az ezekkel kapcsolatos ifjúsági egyesületek is szerveztessenek.

Egyházkerületünk az egyetemes konvent felhívása alapján kimondja, hogy egyházkerületi tanügyi bizottságunkat, illetőleg ennek előadóját kötelezi a népiskolai statisztikai kimutatásoknak a felhívásban jelzett rovatok szerinti felterjesztésére; az összes egyházközségeket a kebelükben fennálló népiskolák 6 osztályúvá fejlesztésére s e végből a rendes beiskoláztatás szigorú ellenőrzésére, ismétlő iskolák szervezésére illetőleg ezek mellett és ezekkel kapcsolatban ifjúsági egyesületek felállítására, az egyházker. tanügyi bizottsági előadót pedig az ismétlő iskoláknál netalán mutatkozó létszám csökkenés igazolására.

69. A honvédelmi miniszter megkeresésére a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium 146568/914—II. sz. leiratával az egyházi Főhatóság útján utasítatni kéri a lelkészeket, hogy a családi értesítőket, melyek katonai ügyben állítatnak ki, a véderőtörvény végrehajtására vonatkozó utasítás I. része I. füzeté 111. §.-hoz kiadatott 37. minta szerint szabályszerű módon állítsák ki s a „*megjegyzésben*“ foglalt utasításokat tartsák szem előtt, s amennyiben az állami anyakönyvvezető által kiállított családi értesítő a felekezeti anyakönyvvezető által egészített ki, ezt ne jegyzet alakjában a családi értesítő hátlapján vagy az „Észrevétel“ rovatban tegye, hanem a szükséges bejegyzéseket a családi értesítő első lapoldalára és ott a megfelelő rovatba vezesse be.

Abból a célból pedig, hogy szembetűnőleg megkülönböztethető legyen az, hogy melyik bejegyzés származik a lelkésztől s melyik az állami anyakönyvvezetőtől, a felekezeti anyakönyvek alapján történt bejegyzések vörös tintával esz-közlendők.

Bár ezen miniszteri rendelet a lelkészekkel az esperesi hivatalok útján közöltetett, hogy az maradandóbb legyen egyházkerületünk a fenti terjedelemben jegyzőkönyvében kinyomatja s a lelkészek figyelmét e rendeletre felhívja és annak szigorú betartására őket utasítja.

70. Előadó bemutatja a vallás- és közokt. miniszterium 2688/1914. sz. rendeletét, melyben a tanfelügyelőségeket felhívja, hogy a gondnokságokkal, illetőleg iskolaszékekkel az 1868. XXXVIII. t.-c. 2. §. értelmében testileg vagy szellemileg gyenge avagy u. a. törvény 3. §. értelmében megállapított ragadós betegségben szenvedő vagy tompaelméjű, 6—14 éves fiú gyermekek névjegyzékét az illetékes községi előljáróságokhoz, jelenben a sorozóbizottságok munkájának megkönnyítése végett nyújtsák be. Egyszersmind hasonló intézkedésmegtételére egyházi főhatóságunkat is felhívja. Püspök úr erre a szükséges intézkedések megtételére az espereseket felhívta.

Tudomásúl szolgál.

71. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 6587/1914. eln. szám alatt hasonló intézkedés céljából megküldi a földmivelésügyi minisztérium 13500/1914. eln. szám alatt kibocsátott rendeletét a gabonaneműekkel való takarékoskodástárgyában. Püspök úr 300/1915. sz. körlevelében felhívta az espereseket, hogy a lelkészek útján híveinket a búza és rozslist használatában a legnagyobb takarékosásra intsék.

Helyeslőleg tudomásúl szolgál.

72. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. min. 1914/1797. sz. rendeletének pótlásaképen értesíti Egyházkerületünket azon újabb intézkedéséről, mely szerint az elemi iskolák ismétlőtanfolyamán, vagy gazdasági ismétlő iskolákban megengedi, hogy a hitoktatás a tanulók anyanyelvén történhet.

Egyházkerületi közgyűlés a leiratott tudomásul veszi, azonban az E. T. VI. t.-c. 2. §-ból folyó 1914. évi tavaszi egyházkerületi.

gyűlés 107. jegyzőkönyvi pontjában kimondott azon felfogásához továbbra is ragaszkodni fog, hogy a magyarországi ref. egyházak kebelében, minden nevelési és oktatási intézetnél a tanulási nyelv kizárólag a magyar nyelv.

73. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 150040/1914. sz. leiratában felhívta az egyházi főhatóságokat, saját hatáskörükben intézkedjenek az iránt, hogy az állami főfelügyelet alá tartozó alapok és alapítványok mindazon kárait, kiadásait és a bevételben mutatkozó csökkenéseit, melyek a háborúra vezethetők vissza, összegszerű részletezéssel hozzá felterjesz-
szék. Megjegyzi a miniszter, hogy az adatgyűjtéssel csak statisztikai céljai vannak és a kormánynak nem áll módjában a károknak még csak részben való helyreállítása sem.

Közgyűlésünk püspök urat felkérve a szükséges intézkedések megtételére, az elnökséget megbizva, hogy alkalmas időben tegyen kísérletet az esetleges károk megtérítésének lehető biztosítására is.

74. A vallás- és közokt.-ügyi miniszter 162482/1914—VII. sz. rendeletében, a gimnáziumokban és reáliskolákban már régóta használatos fokozatokban és elnevezései állapította meg a többi középfoku iskolák között a *felsőbb leányiskolák osztályzati jegyeit* is. Hasonló eljárásra híván fel a felekezeti intézetek főhatóságait is, püspök úr a min. rendeletet véleményezésre áttette a miskolci fels. leányiskola tanári karához. A tanári kar 1915. febr. 15. tartott üléséből a felügyelő-bizottság útján ajánlja a miniszterileg megállapított osztályzati jegyek alkalmazását.

A tanári kar javaslata elfogadtván, egyh.-ker. közgyűlésünk elrendeli a miniszterileg megállapított osztályzati jegyek alkalmazását.

75. A földmivelésügyi m. kir. miniszter úr az egyh.-ker. pénztárban kezelt Vitéz József-alapítványról az 1913. évi tavaszi közgyűlés 108. sz. határozatával kiállított alapítványi

okiratot nem fogadta el, hanem azon némi módosítást kíván.

Egyh.-ker. főgondnok úr elkészítette a módosított következő alapító-levél-tervezetet:

ALAPÍTÓ LEVÉL.

Néhai *Vitéz József* m. kir. udvari ágens 1816. évben kelt végrendeletében 1000, azaz egyezer vczfrtos alapítványt tett arra a célra, hogy annak kamataival a Gróf Festetics György által Keszthelyen felállított gazdasági tanintézetben az u. n. Georgiconban egy református tanuló segélyeztessék, akit az alapítónak hivatali utóda, Barkassy Imre m. kir. udvari ágens volt jogosítva kinevezni.

Az 1000 vczfrt. alapítványi tőke 1837. évi szept. 2-ig a kamatokkal együtt 2240 vczfrtra növekedett s ez időtől fogva a gróf Festetics-féle uradalmi pénztárban kezeltetvén, kamatai egészen 1847. évi szept. 1-ig az alapító rendelkezése értelmében használtak fel.

Az 1846—47. iskolai év végén a Georgicon működését megszüntetvén, a kamatok egészen 1865. évi nov. 1-ig tőkésítettek, ettől kezdve pedig az immár 4659 vczfrt. 12 krra, vagyis 1966 frt. 10 krra osztr. ért. felnövekedett alapítványi tőke kamatai az időközben Keszthelyen felállított m. kir. gazdasági felsőbb tanintézet egyik református vallású növendékének ösztöndíjazására fordítottak az alapítványkezelő uradalmi pénztár által a m. kir. Helytartótanács és Barkassy Imre alapítványi gondnok beleegyezésével.

Gróf Festetics György az alapítványi tőkét kifizetni óhajtván, a Földművelés- Ipar és Kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr 1871. szept. 18-án 9477 sz. a. kelt leiratával Barkassy Imrét s az ő halála folytán 1872. febr. 6-ról 1242 sz. a. kelt leirattal felkérte „Báró Vay Miklóst, mint a tiszáninneri helvét hitvallású református egyház főgondnokát, hogy az alapítvány kezelését átvenni vagy az átvétel iránt intézkedni méltóztassék”.

Ezen felhívás folytán Báró Vay Miklós az alapítványi tőkét átvette, azt 1872. május 1-én a tiszáninneri ref. egyházkerület pénztárában elhelyezte s ezt a Földművelés- Ipar és Kereskedelemügyi miniszter úrnak bejelentette, aki az átvételt 1872. márc. 19-ről 2760. sz. a. kelt leiratában tudomásul vette és megengedte, hogy az takarékpénztárilag kezeltessék s hogy az 1966 frt. 10 krt. kivető tőke kamata a keszthelyi m. kir. gazdasági felsőbb tanintézet

igazgatója által javaslatba hozott ref. tanulónak a tiszáninneri ref. superintendens által ösztöndíjképen lesz kiadandó.

Báró Vay Miklós főgondnok az alapítvány ügyéről a tiszáninneri ref. egyházkerületnek részletes jelentést tevén, az egyházkerületi közgyűlés 1872. évi 75. sz. a. hozott határozatával a miniszterium és főgondnok között létesült megállapodásokat tudomásul vette s azokhoz hozzájárult.

Ezen időtől kezdve a kérdéses összeg „Vitéz József alapítvány” név alatt az egyházkerületi pénztárban kezeltetik s miután az ösztöndíj alkalmas jelölt hiányában nem minden évben volt kiadható, időközben 4996 kor. 53 fillerre növekedett, melynek a változott pénz- és hitelviszonyok folytán 4% takarékpénztári kamata a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia igazgatójának előterjesztésre a nevezett tanintézet egy református vallású hallgatójának adatik ki ösztöndíjképen.

A földművelésügyi m. kir. miniszter úr 57298—1912. sz. a. és utóbb 1915. január 9-én 10881—1913. sz. a. kelt leiratában szabályszerű alapítólevél kiállítását kívánván, az a következő szöveggel állapítatik meg :

1. Az alapítvány címe: „Vitéz József ösztöndíjalapítványa”.
Célja: a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémiában egy református vallású jó magaviseletű és jó előmenetelű hallgató ösztöndíjban részesítése.

2. Az ösztöndíj adományozása a tanulmányi idő egész tartamára szól, de az időközben elégtelen tanulmányi eredményt felmutató vagy magaviselet szempontjából kifogásolható ösztöndíjas a részére adományozott ösztöndíj élvezetétől elesik, mikor is a következő tanév elejétől újjólagos adományozásnak van helye.

Az alapítványi hely megüresedése az illető gazdasági akadémiánál szokásos módon a hallgatóság körében közhírré teendő.

A pályázati kérvények a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságához minden év október hó 31-ig nyújtandók be s az igazgató a kérvényeket saját javaslatával együtt az adományozásra jogosult főgondnokhoz teszi át, ki az igazgatót elhatározásáról értesíti és a kamatokat az illetőnek leendő kézbesítés végett az igazgató kezeihez kiutalja.

Ha az egyházkerület főgondnoka, vagy akadályoztatása esetén ennek törvényszerinti helyettese adományozási jogával az iratok kézhez vételétől számított egy hónap alatt nem él, úgy az ado-

mányozást ezen alkalommal a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia fogja gyakorolni.

3. Az alapítványi tőke jelenleg 4996 kor. 53 fillér., mely teljes fedezetet nyújtó ingatlanra első helyen történt betáblázás által biztosítván, a tiszáninneri ref. egyházkerület pénztárában külön alapítványként kezeltek s 4% kamatai fordítatnak az 1 ső pontban említett célra.

Ha az ösztöndíj megfelelő jelölt hiányában kiadható nem lenne, az ekként visszamaradt kamatok a tőkéhez csatoltatnak s jövőre a megnövekedett tőke 4% kamatai lesznek ösztöndíjképen kiadandók.

4. A tiszáninneri ref. egyházkerületi közgyűlés kötelezőleg kijelenti, hogy a vagyongazdálkodó tiszáninneri református egyházkerület a vagyonállag sértetlen fenntartásáért az anyagi szavatosságot elvállalja.

5. A kormányhatóságot megillető főfelügyeleti jog gyakorolhatása végett az alapítványi számadások mindenkor az év végén, vagy legkésőbb a következő év első negyedében a földművelésügyi m. kir. minisztériumhoz fel lesznek terjesztendők.

6. Az alapítványt peres és perenkívüli ügyekben harmadik személlyel szemben a tiszáninneri református egyházkerület mindenkor főgondnoka, vagy törvényszerinti helyettese lesz jogosítva képviselni.

7. Az alapítvány más célra föl nem használható, ha azonban a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia valamikor megszüntetné, a tiszáninneri református egyházkerület a földművelésügyi m. kir. minisztériummal egyetértőleg fogja kijelölni azt a gazdasági tanintézetet, melynek egy református vallású tanulója az ösztöndíjat élvezni fogja.

8. Tekintettel az évi kamatok csekély összegére, az alapítvány kamatai egyelőre ki nem adatnak, hanem a kamatok mindaddig tőkésítetnek, míg a tőke 13000 koronára, illetőleg az évi kamatjövedelem legalább ötszáz (500) koronára fog emelkedni. Az ötszáz koronán felüli kamatjövedelem mindig a tőkéhez lesz csatolandó.

9. Ezen alapítólevél három eredeti példányban állítatik ki, melyek közül egy a földművelésügyi m. kir. minisztériumnak, egy a tiszáninneri ref. egyházkerületnek, a harmadik a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságának adatik ki megőrzés végett.

Egyházkerületi közgyűlésünk a bemutatott tervezetet elfogadja, ennek megfelelőleg az alapító-levelet újból kiállítja s egyházkerületi pénzügyi választmányt az alapítványnak az alapítólevél értelmében leendő kezelésére útasítja, az egyetemes konventhez az alapító-levél egy másolati példányát felterjeszti.

76. Olvastatott a Fonciére pesti biztosító-intézet kérvénye, melyben, tekintettel arra, hogy egyházkerületünknek vele kötött szerződése 1916 évi július hó 1-én lejár s tekintettel arra, hogy a lejáratnak januárra való áttétele a számadások szempontjából kívánatosabb, a szerződésnek $10\frac{1}{2}$ évre való meghosszabbítását, illetve a szerződés megújítása végett szükséges tárgyalások megindítását kéri.

Egyházkerületi közgyűlés a kérvényt azon utasítással adja ki a pénzügyi választmánynak, hogy a szerződésnek $10\frac{1}{2}$ évi újbóli megkötése iránt a Fonciére pesti biztosító-intézettel a tárgyalást kezdje meg s amennyiben előnyös szerződés köthető, a szerződést kösse meg és jóváhagyás végett őszi közgyűlésünkre terjessze fel.

Amennyiben a tárgyalás folyamán az tűnnék ki, hogy nevezett intézettel előnyös szerződés nem köthető, lépjen pénzügyi választmány érintkezésbe más biztosító-intézettel is, esetleg hirdessen pályázatot s a szerződést azzal a biztosító-intézettel kösse meg, amelyik a legelőleg biztosított legelőnyösebb ajánlatot adja.

77. A Baldácsy-alapítvány szervezeti szabályai megküldettek egyházkerületünkhöz észrevételezés végett.

Egyházkerületi közgyűlésünk, bár most is azon véleményen van, mint az 1913. évben s így helyesebbnek tartaná, haz alapítványi igazgatóság hatáskörébe utalt ügyvivő megválasztása s a részére adandó utasítás joga a közgyűlés hatáskörébe utaltatnék s így a 11. pont

c) alpontja a 10 ik pontba helyeztetnék át, — a szervezeti szabályt tudomásúl veszi.

78. A *Baldácsy-alapítvány* ügyvivője beterjeszti 1914. évi jelentését az alapítványi birtokok kezeléséről s az 1915. évi költségvetés előirányzat-tervezetét s az 1915. évi vagyonmérleget és zárószámadást, mely szerint az egyes egyházkerületeknek a múlt évre 15000 korona osztalék jut.

Tudomásúl szolgál.

79. *Bányai Sándor* hódmezővásárhelyi főgimn. vallás-tanár az alsóbbfokú iskoláink utolsó éveire írott Magyar Prot. Egyháztörténetét terjeszti be ismertetésként s kéri egyházkerületünket, hogy azt alsóbbfokú iskolái számára fogadja el tankönyvvül. Püspök úr a művet a Sárospataki Irodalmi Körhöz küldötte megbírálás végett. E bírálat nem ajánlja a munkát elfogadásra, mert tananyaga az alsóbbfokú iskolák egyháztörténeti anyagától, tantervétől merőben elütő s mert a mű fogyatkozásokkal és hibákkal teljes.

Egyházkerületünk a beküldött kis Magyar Protestáns Egyháztörténetet népiskolái számára tankönyvvül nem fogadja el, mert vallásitanítási tantervünknek az V. osztály számára kitűzött anyagát nem öleli fel, így, hogy egyebet ne említsünk, a ref. előtti keresztyén egyházzól nem emlékezik meg. A tantervünkben is felölelt Magyar Prot. Egyháztörténet tanításánál azonban, minthogy Tantervünknek megfelelő egyháztörténetünk mai napig sincs, tanítóink sikerrel hazználhatják. Ezért tanítóink figyelmét egyházkerületünk figyelmét e kis munkára felhívja s az iparos tanonc iskolákban használatra ajánlja.

80. Egyházkerületi elnökség bemutatja az énekeskönyvünk nyomtatásával megbízott Hornyánszky-cég évi jelentését, amely szerint az elmúlt 1914. év folyamán és pedig október havában a cég 30,000 16-odrétű énekeskönyvet nyomtatott ki.

Egyh.-ker. közgyűlésünk ezt a szerződésen nyugvó jelentést tudomásul veszi s az elszámolást — szintén a szerződés értelmében — a 3 éves ciklus lejártával fogja megejteni; de már most felhívja a Hornyánszky-céget arra, hogy az általa a dunamelléki, dunántúli és tiszán-inneni egyházkerület megbízásából kiadott énekeskönyvet az elsősorban érdekelt egyházkerületekben minden megengedett módon igyekezzék terjeszteni; az egyházlátogatóságokat pedig utasítja, hogy a Hornyánszky-Énekeskönyv használatát az iskolalátogatás alkalmával szigorúan ellenőrizzék s tapasztalataikról az egyházmegyék útján tegyenek jelentést egyházkerületi közgyűlésünk elé.

81. Az egyes egyházmegyék a következő lelkészi, tanítói és tisztviselői választásokat jelentették be:

a) A gömöri egyházmegyében Molnár Sámuel volt radostyáni segédlelkész szalóci; Ablonczy László volt rásonyi rendes lelkész sajókeszi—lenkei; Szepessy Pál volt rimaszombati segédlelkész zeherjei; Baraxa Lajos volt jabloncai rendes lelkész berzétei lelkészekké választottak. A tanítók közül Janócsik Andrást aggtelekre, Simon Zoltánt Kálósára, Ter Sándort Kövecsesre választották meg.

b) Az ungi egyházmegyében Isaák Imre miskolci segédlelkész, vajáni lelkésszé; Karabélyos Jenő jenkei tanítóvá választottak. Egyházmegyei világi tanácsbíróvá Kovács Dániel eddigi világi főjegyző.

c) A f.-zempléni egyházmegyében imregi tanítóvá választott Varga József volt kisazari tanító.

d) A tornai egyházmegyében Kőszegi Gábor egri segédlelkész tornagörgői lelkésszé, Szőke István sárospataki segédlelkész jabloncai lelkésszé, Béli Erzsébet tanítónő tornagörgői tanítónővé választották meg.

e) Az alsózempléni egyházmegyében Éles István a tarcali, Halmi Miklós a bodrogolaszii, Molnár Ferenc a kenézlői, Molnár László az alsóbereckii, Sütő Kálmán a megyaszói lelkészi és Nemes Zoltán a bodrogszentesi tanítói állásokra megválasztottak.

Ugyanitt az egyik megüresedett világi tanácsbírói állásra dr. Kiss Sándor választatott meg. Egyházmegyei tanítóképviselővé pedig Homoky György tállyai tanító.

Egyházkerületünk közgyűlése e választásokat tudomásul veszi s a megválasztottakra Istennek legjobb áldását kéri.

82. Egyházkerületi közgyűlésünkre a következő díjlevelek terjesztettek fel megerősítés végett:

Abaújból: az aszalói lelkészi 4; a pálházai kántori s előkönyörgői 5 példányban.

Alsóborsodból: az ónodi lelkészi és tanítói 4—4 példányban.

Felsőzemplénből: az imregi tanítói 4, a sátoraljaujhelyi s szőlőskei lelkészi díjlevelek 4—4 példányban.

Gömörből: a kövecsesi tanítói és énekkar-vezetői díjlevelek 4—4 példányban

Ungból: a vajáni, bátfa-pallói lelkészi és a szalókai II-ik tanítói díjlevelek 4—4 példányban.

Egyházkerületünk e díjlevelek közül megerősíti az aszalói lelkészi, pálházai kántor-tanítói, imregi, sátoraljaujhelyi, szőlőskei, kövecsesi, vajáni, bátfa-pallói, szalókai díjleveleket. Belőlük egy-egy példányt az egyházkerület irattárába elhelyez s a többit az illetékes esperesi hivatalokhoz hasonló intézkedés és továbbítás céljából visszaküldi.

Az ónodi lelkészi és tanítói díjlevél nem erősíthető meg azért, mert sem a presbyteri jegyzőkönyv nincs mellékelve, sem az egyházmegyei jóváhagyó végzés nincs a díjlevelekre rávezetve. A hiányok pótlása végett az a.-borsodi egyházmegye esperesi hivatalához visszaküldetnek.

83. Az ungi egyházmegye pártolólág terjeszti fel a jenkei egyház előljáróinak kérvényét, miszerint engedtessek meg az egyháznak, hogy az ungmegyei takarékpénztárnál lévő 14,000

kor. váltó-adósság az egyháznak Pongrácz Gyula által hagyományozott 140 hold földjére bekebeleztessek.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet nem teljesíti, mert a kérvényhez az E. T. I. tc. 43. és 25. §-ai szerint hozandó egyháztanácsai és egyházközségi közgyűlési határozatok nem csatoltattak.

84. Az alsózempléni egyházmegye pártolólágg terjeszti fel a bodrogkeresztúri egyháznak a templomtető befedésére felveendő kölcsön iránti kérvényét.

Egyházkerületi közgyűlésünk a templomtető befedésére szükséges összeg erejéig a kölcsön felvételét engedélyezi.

Miután azonban vállalkozó, ki a munkálatok elvégzésére 2400 koronáért ajánlkozott, az időközben kiütött háború miatt a szerződéstől visszalépett és így nem lehet tudni, hogy az egyházmegyei határozat szerint is felette szükséges és sürgős munkálatok milyen összeget fognak igényelni, útasítatik egyh.-ker. pénzügyi választmány, hogy az újabban megkötendő szerződés bemutatása után engedélyezze kölcsönként a szükségesnek mutakozó összeget.

85. A felsőzempléni egyházmegye pártolólágg terjeszti fel a cseleji egyház által kiállított adás-vevési szerződést, mely szerint nevezett egyház a cseleji 55. sz. tjkvben 2. hrsz. alatt foglalt ingatlanát közös temető céljára Cselej községnek 2400 koronáért eladta.

Egyházkerületi közgyűlésünk, miután az eladást az 1910. évi tavaszi közgyűlés 79. sz. határozatával már jóváhagyta, a szerződést jóváhagyja, záradékolja s útasítja a cseleji egyházat, hogy a 2400 kor. vételárat az egyház vagyontelarába mint elkölthetien tőkét vezesse be s tartsa nyilván.

86. Az alsózempléni egyházmegye pártolólág terjeszti fel a bodroghalászi egyház által kiállított kisajátítási szerződést, mely szerint nevezett egyház a badroghalászi 45. sz. betétben 769. hrsz. a. foglalt ingatlanból 420 □-ölet a Bodrogekői Gazdasági Vasútnak 420 koronáért eladott, amely szerződés jóváhagyását a múlt, 1914. évi őszi közgyűlés 94. sz. határozatával megtagadta, mivel az ügy sem egyházközségi, sem egyházmegyei közgyűlésen nem tárgyalatott.

Miután a hiányok pótolattak, egyházkerületi közgyűlésünk a szerződést jóváhagyja s záradékolva az alsózempléni esperesnek azzal küldi meg, hogy, miután a kérdéses ingatlanrész a lelkész használatára rendelt földből adott el, vegyen a lelkésztől nyilatkozatot, mely szerint megelégszik-e a föld használata helyett a vételár takarékpénztári kamataival; útasítjuk a bodroghalászi egyházat, hogy a 420 koronát az egyház vagyoneletárába, mint a lelkésznek jövedelmező tőkét vezesse be s tartsa nyilván; felhatalmazzuk püspök urat, hogy a betérjesztendő vázlatrajzot jóváhagyási záradékkal lássa el.

87. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólág terjeszti fel a mezőcsáti egyház adás-vevési szerződését, melylyel a Major Istvánné által az egyháznak hagyományozott a mezőcsáti 65. sz. betétben A 1—2. s. 3751., 3752. hrsz. a. foglalt szőlőt és az ahhoz tartozó kertet 3810 koronáért Erdélyi András és neje szül. Vankucz Eszter mezőcsáti lakosoknak eladta. A vételárat eladó egyház az egyházi adó és párbér megváltási alaphoz kívánja csatolni.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eladást jóváhagyja, a jóváhagyási záradékkal ellátott adás-vevési szerződést a mezőcsáti egyháznak kiadja, hogy azt, ha a vételár még kifizetve nincs, vevőknek a 3810 kor, s annak 1915. évi január hó 1-től járó $4\frac{1}{2}\%$ kamatai kifizetése ellenében adja át, ezen összeget az egyházi adó és párbér megváltási alaphoz csatolja s

Major Istvánné nevén mint elkölthetlen alapítványt az egyház vagyron-leltárában tartsa nyilván.

88. Az alsóborsodi egyházmegye pártolólág terjeszti fel a miskolci egyház kérvényét, mely szerint az egyház tulajdonát képező a miskolci 8239. sz. tjkvben 4269/b. hrsz. a. foglalt ingatlanból vázlatrajz szerint lejegyzendő 5722 □ öl területet □ ölenként 4 koronáért, összesen 22888 koronáért Miskolc t. h. j. f. városnak „Hősök temetője“ céljára eladott. — A befolyandó vételár egyházkerületi pénztárunknál helyeztetik el 5% kamat mellett akként, hogy a „Temetői alap“ címen vezetendő elkölthetlen tőke 1% kamata az alap növelésére tőkésíttessék. 4% kamat pedig az egyház közszükségei fedezésére fordíttassék.

Egyházkerületi közgyűlésünk az eladást jóváhagyja, a szerződést záradékolja, felhatalmazza püspök urat, hogy a vázlatrajzot jóváhagyási záradékkal ellássa; utasítja egyh.-ker. pénztárnokot, hogy a befizetendő vételárat a miskolci egyház javára mint elkölthetlen tőkét „Temetői alap“ címen a kezelt tőkék könyvébe vezesse be, a tőke 4% kamatát az egyháznak évenként adja ki, 1% kamatát pedig tőkésítse.

89. A felsőzempléni egyházmegye pártolólág terjeszti fel a magyarsasi egyház 1000 kor. kölcsön iránti kérvényét.

Egyházkerületi közgyűlésünk az 1000 kor. kölcsön felvételét engedélyezi s az iratokat érdemleges elintézés végett az egyházkerületi pénzügyi választmányhoz teszi át.

90. Előadó jelenti, hogy a közhirdetésre felveendő egyházközségek jelentkezése az őszi egyházkerületi közgyűlésen szokott megtörténni s ezúttal is arra volna utalandó.

Egyh.-ker. közgyűlés a közhirdetésre felveendő egyházközségek jelentkezését az őszi gyűlésre várja be.

91. Múlt évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk 147-ik pontja szerint a *belmisszió* fontos kérdését állandóan felszinen kívánván tartani, felhívta az egyházmegyéket, hogy amely egyházban még nincs belmissziói intézmény, ott az egyes egyházak és lelkészértekezletek meghallgatása után annak formáját az egyházakra nézve állapítsák meg s arról is, hogy a már megkezdett belmissziói munkálkodás miképpen folyik, az egyházlátogatók tegyenek jelentést az egyházmegyéknek. Az egész egyházmegye területén folyó belmisszióról az egyházmegyék minden évben tiszta képet nyújtsanak tavaszi egyházkerületi közgyűlésünk elé. E felhívásra jelentést adott az abaúji, felsőzempléni s ungi egyházmegye. Nem küldöttek jelentést Alsóborsod, Alsózemplén, Felsőborsod, Gömör és Torna.

A jelentést nem küldött egyházmegyék útásítatnak, hogy a belmissziói munkáról őszi egyházkerületi gyűlésünkre az egyes egyházakra is kiterjeszkedő tudósítást küldjenek. Az abaúji egyházmegye indítványa szerint feleljenek meg a következő kérdésekre: 1. Van-e ifjúsági egyesület vagy nőegyesület? 2. Énekkar? 3. Gyakorlatban van-e a felnőttek vagy ifjak vasárnapi oktatása? 4. Tartatnak-e vallásos, vagy ismeretterjesztő felolvasások? 5. Terjesztetnek-e a vallásérkölcsi tartalmú iratok, vagy olvasmányok? S ahol nincs belmissziói munka, felelet adandó, hogy miért nincs?

A beküldött jelentéseket ezekkel együtt fogja Egyházkerületünk érdemlegesen tárgyalni.

92. Múlt évi tavaszi közgyűlésünk 34. sz. határozatával, míg egyrésztől tudomásul vette az egyes egyházmegyéknek a miskolci felsőbb leányiskola segélyezéséről szóló jelentéseit, más felől, az ungi esperest, akinek felhívása eredményre nem vezetett, útasította új körlevél kibocsátására.

Az új felhívás, az esperes jelentése szerint, a következő eredménnyel járt: a csicséri egyház felajánlott 5 évi részletben 25 koronát, a gálocsi saját neve alatt kezelendő alapítványképen 100 koronát, Kistrát ezidő szerint 1 koronát, Pályin 5 évi részletben 25 koronát, Ungnyarád három részletben 15

koronát, Tizsasalamon évenként bizonytalan időre 5 koronát, Vaján évenként 1 koronát.

Ugyanezzel az ügygel kapcsolatban az abaúji egyházmegye azon indítványt terjeszti elő: kötelezze egyházkerületünk a kebelbeli összes egyházakat arra, hogy a miskolci felsőbb leányiskola segélyezéséhez a supplicationalis váltságnak megfelelő összeggel járúljanak, indítványukat azzal indokolják, hogy az egyházmegyék együttvéve sem áldoznak e célra annyit, mint az abaúji egyházmegye, de meg az egyenlő teherviselés elve is azt kívánja, hogy az áldozatból mindenik egyházmegye ki vegye a részét.

Egyházkerületünk közgyűlése az ungi egyházmegye jelentését tudomásul veszi, az abaúji egyházmegye indítványát véleményadás végett az egyházmegyékhez leteszi s jelentésöket őszi közgyűlésünkre bevárja.

93. Az abaúji egyházmegye indítványozza, hogy tekintettel a Nagypénteki Ref. Társaság nemes céljára és áldásos munkásságára, egyházkerületünk vegye fel a társaságot a hirdetendő egyházak és intézmények közé s valamennyi egyházát kötelezze arra, hogy a nagypénteki perselypénzt koronára kikerekítve a társaság céljaira küldje be s hasonló határozat céljából az Egyetemes Konventet keresse meg.

Egyházkerületünk közgyűlése méltányolva a Nagypénteki Ref. Társaság által folytatott nemes munkásságot, útasítja az egyházmegyék espereseit, hogy hívják fel a lelkészeket, miszerint előzetes hirdetés mellett a nagypénteki perselyt ezentúl a Nagypénteki Ref. Társaság céljára tétessék ki s a begyűlt összeget az egyház pénztárából koronára kiegészítve az egyházmegyék Dékánjaihoz küldjék be s hasonló intézkedés céljából az Egyetemes Konventet bizalommal megkeressük.

94. Az alsózempléni egyházmegye 60. sz. jegyzőkönyvi pontjával betereszti a berzéki ref. egyház tulajdonát képező

„Szemere—Törös“-alapnak 1914. évi állásáról szóló kimutatását, mely szerint az 5000 korona alap, tíz darab két jótállóval ellátott kötelezvényen van kihelyezve s ennek 400 korona kamatát az 1914. évre Tóth Ferenc lelkész-tanító az alapítólevél rendelkezése értelmében felvette.

Egyházkerületünk, miután a csatolt egyházmegyei jegyzőkönyvben nincs kitüntetve, hogy az egyházmegye helybenhagyta-e az alapítvány kezelését, útastja az alsózempléni egyházmegyét, hogy jövőre a vizsgálat megejtéséről szóló egyházmegyei határozatot terjessze be gyűlésünkre.

95. Az alsózempléni egyházmegye f. évi tavaszi közgyűléséből 20. sz. határozatával jelenti, hogy Dévai Lajos szerencsi lakos a szerencsi egyháznak egy 4000 kor. értékű külbirtokot hagyományozott végrendeletileg.

Egyházkerületünk közgyűlése a jelentést örvendetesen tudomásul veszi; Dévai Lajos szerencsi lakosnak mély vallásosságáról, egyházaszeretetéről tanúskodó cselekedeteért hálás köszönetet mond, nevét a jóltevők sorában megörökíti.

96. A felsőborsodi egyházmegye megerősítés végett pártolólág terjeszti fel Brassó Zsigmond szilvásvárad i egyháztág által, nevezett egyház részére a konfirmándusok bibliával való ellátása céljára tett 200 koronás alapítvány alapító levelét négy példányban.

Egyházkerületi közgyűlésünk az alapítólevelet megerősíti, záradékolja, az alapítványtevőnek a maga részéről is köszönetet mond, mivel azonban az egyházmegyei záradék az alapító levelekre rávezetve nincs, azoknak ezen hiány pótlása utáni záradékolására püspök urat kéri fel.

97. Mult évi tavaszi egyházkerületi közgyűlés 27. számú határozatával az *isteniszteletek megtartásáról* részletes jelentést még nem tett felsőzempléni esperest jelentéstételre utasította, a még részletes jelentést nem adott espereseket is hasonló utasítással látván el.

A felsőzempléni egyházmegye esperese egy táblázatos kimutatásban számolt be az isteniszteletek megtartásáról, amely szerint a vasárnapi és ünnepi isteniszteletek minden egyházban megtartatnak; hétköznap a legtöbb egyházban van naponként istenisztelet; ahol mindennap nem tartatik, csak hetenként néhányszor, ott a gyülekezetek szerfelett csekély népességében, vagy más nehéz körülményben keresendő az ok. A felsőborsodi jelentés szerint az isteniszteletek minden egyházban minden alkalommal rendesen megtartatnak.

Igy most már, tekintettel az e tárgyban még az 1913. évi tavaszi közgyűlés 15. jegyzőkönyvi szám alatt foglalt jelentésekre, mindenik egyházmegyéből van jelentés, csakhogy az ungi és felsőzempléni jelentések kivételével, a jelentések nem részletezők.

Egyházkerületünk közgyűlése az abauji, felsőborsodi, alsóborsodi, alsőzempléni, gömői és tornai espereseket felhívja: utasítsák az egyházlátogatókat és a lelkészeket, hogy az egyházlátogatási jegyzőkönyv eme kérdő pontjára: megtartatnak-e az isteniszteletek vasár-, ünnep és hétköznapokon, ne csak általános feleletet kívánjanak, illetőleg adjanak, hanem ahol eltérések vannak, pl. ha vagy a vasárnap délutáni vagy a hétköznap-i isteniszteletek nem tartatnának meg minden alkalommal: ott ezeket az okok feltárásával tüntessék fel s az esperesek az így kiállított egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján készítsenek egy részletes kimutatást s azt jövő tavaszi közgyűlésünkre terjesszék be.

98. A felsőzempléni egyházmegye beterjeszti jelentését a templomi jelek tárgyában.

Napirendről levétetett miután az Egyetemes Konvent e tárgyban már véglegesen határozott.

99. Káplántartási díjaiknak s káplánjaik részére a fizetés-kiegészítő államsegélynek a megállapítását kéri:

1. Czecz András legyesbényei lelkész, aki az orvosi bizonyítvány szerint az általános testi gyengeség és a nagyfokú tüdőhurut miatt szolgálatképtelen, mert sem a beszédet, sem a templombajarást nem bírja. Szolgálatképtelenségét az alsó-zempléni egyházmegye is megállapította.

2. Barcsa Endre baktai lelkész, aki az orvosi bizonyítvány szerint jobboldali mellhártyagyulladásban febr. hó végéig betegen feküdt. Betegsége annyira elcsigázta, hogy emiatt, legalább ideiglenesen szolgálatképtelen. Szolgálatképtelenségét az abauji egyházmegye megállapította.

3. Jakab János szalai lelkész 72 éves agg kora s orvosiilag igazolt betegsége, u. m. baloldali lágycsér idült csusz és véredényelmesesedése miatt munkaképtelenné vált. Jakab János ügyével, a csatolt esperesi jelentés szerint az abauji egyházmegye nem foglalkozhatott, mert folyamodó lelkész betegségéből és aggkorából folyó tehetetlensége miatt az orvosi bizonyítványt idejében beszerezni nem tudta. Az esperes a beszerzett orvosi bizonyítvány alapján kéri egyházkerületünket nevezett szolgálatképtelenségének kimondására, annyival inkább, mert junius 1-től káplánt kell mellé rendelni.

Egyházkerületünk közgyűlése az egyházmegyei határozatok és a csatolt orvosi bizonyítványok alapján Czecz András legyesbényei és Barcsa Endre baktai lelkészeket szolgálatképteleneknek jelenti ki; — ugyszintén Jakab János szalai lelkészt is, akinél a felhozott indok alapján kivételesen eltekint attól, hogy ügyével egyházmegyéje nem foglalkozhatott s a káplántartási igényöket megállapítja, Barcsa Endre baktai lelkészét 1915. január 1-től s Jakab Jánosét junius hó 1-től fogva.

100. A gömöri egyházmegye folyó évi májusi közgyűléséből — szám nélkül — jelenti, hogy *Bornemisza Lászlót*, volt egyházmegyei gondnokát a köztük évek során fennállott benső s áldásos viszonyra s több oldalról megnyilvánult óhaj-tásra való tekintettel, tiszteletb. li egyházmegyei gondnokká választotta meg.

Egyházkerületi közgyűlésünk a jelentést, mint a mi újabb fényes bizonyága a gömöri egyházmegye és volt gondnoka közötti viszony mintaszerűségének s megható jutalmazása egy kiváló egyházi férfiú hosszú és eredményes munkásságának, — benső örömmel veszi tudomásul s maga részéről tisztelettel s szeretettel kívánja, hogy az egyházmegye és volt gondnoka között létrejött új viszony is tartós áldássá legyen a szövetséges felekre nézve.

101. Az ungi egyházmegye beterjeszti a Horváth Mária és Simon-féle alapról szóló 1914. évi kimutatását, mely szerint :

I. A Horváth Mária és Simon-alap:

Mult évi bevétele	---	---	---	26546·59 K
Mult évi kiadása	---	---	---	20847·24 K
Pénzmaradvány				<u>5699·35 K</u>

II. A tár állása:

Kint lévő tőke	175231·78 K,	1913-ban volt	175110·58 K
Kamathátrálék	8872·09 K,	„	„ 2983·11 K
Pénzt. maradv.	5699·35 K,	„	„ 11639·74 K

Összesen 189803 22 K, 1913-ban volt 189733 43 K

Ennél a tárnál megjegyeztetik, hogy a pénztári maradvány a Horváth Mária végrendelete értelmében, mint tiszta és befolyt jövedelem, a szegény egyházak, lelkészek és tanítók közt a folyó évi tavaszi egyházmegyei közgyűlés által segélyül lévén kiosztandó, a tár állása ennek levonásával az 1914. év végén 184103·87 korona.

Tudomásúl szolgál.

102. Az ungi egyházmegye megerősítés végett felterjeszti négy példányban néhai özv. csicseri Orosz Andrásné volt csicseri egyháztag által a csicseri egyház részére tett 300 korona alapítvány alapító levelét.

Miután az alapító levél szerint a 300 kor. alapítvány kamataiért a mindenkori lelkésznek kötelessége az alapítványt tevő és férje sirjának gondonozása, azt azzal adjuk vissza a csicseri egyháznak: szerezze be a munkácsi görög katólikus püspökségnél a sirkerítés fenntartására tett alapítvány alapító levelét s ebből állapítsa meg, hogy a mindenkori ref. lelkésznek a sir gondozása vagy az a feletti felügyelet-e a kötelessége, tegye megfontolás tárgyává, mit vállal az egyház a mindenkori ref. lelkész terhére a csekély kamatért, szerkesszen új alapítványi okiratot, a melyben világosan ki legyen tüntetve, mi a lelkész kötelessége az alapítvány kamataiért, azt az egyházközségi közgyűlés által szabályszerűen fogadtassa el s záradékkal ellátva az egyházmege útján terjessze fel őszi közgyűlésünkre.

103. Egyházkerületi közigazgatási bíróságunk mint felelősségi bíróság 1914. június 4-én Miskolcon kelt végzésével az ungi egyházmegye közig. bírósági ítéletének feloldozásával utasította a pályini ref. egyház presbytériumát, hogy az egyházban a fő- és algondnoki rendszernek esetleges megváltoztatása s az egy gondnoki rendszerre térése tárgyában javaslatot terjesszen az ungi egyházmegyei közgyűlés elé s csak ennek jogerős jóváhagyása után intézkedjék a gondnok választásáról. E végzésre a pályini ref. egyház presbytériuma 1914. július hó 5-én hét szavazattal a Stépán László főgondnok öt szavazatot nyert ellenindítványával szemben kimondja, hogy az eddigi fő- és algondnoki állást megszünteti s ezután, hogy a két gondnoki állásból folyó félreértést, zavart, békételenséget kikerülje, egy gondnokot választ s a határozatát a közgyűlés elé terjeszti. Stépán László főgondnok e határozatot azzal kifogásolja, hogy e jogkérdést az egyházi közgyűlés hatáskör hiányában el nem döntheti.

A pályini ref. egyház közgyűlése 1914. július hó 19-én foglalkozott volna ez ügygel, de miután a közgyűlés több tagja afeletti megbotráncolásának, hogy Stépán László főgondnok a tárgyat a gyűlésen megjelent tagokkal tót nyelven is ismertette, másként kifejezést adni nem tudtak, a gyűlést ott hagyták. A

gyűlésen maradt tagok a két gondnoki rendszerhez való ragaszkodást mondták ki a nélkül, hogy a lelkész a szavazást elrendelte volna s névszerinti szavazás történt volna. Ez ellen a határozat ellen a pályini egyház 49 tagja 1914. július 26-án az esperesi hivatalhoz kérvénnyel fordult, kérve az esperes oly intézkedését, hogy a közgyűlés megtartására küldöttséget káldjon. E beadványt az ügyészi vélemény kikérése mellett az esperes végzésileg elutasította s felhívta az egyház lelkészét, hogy az egy vagy két gondnoki rendszer kérdésének elintézése ügyében az egyházi közgyűlést az egyházi szabályok betartásával hívja össze s tartsa meg s a határozathozatalnál névszerinti szavazást tartson s ezen határozatot a szept. 15-én tartandó egyházmegyei gyűlésre küldje be. Erre 1914. aug. 30-ára lelkész a közgyűlést összehívta s ezen 51 egyházttag jelent meg. S a tagok közül 12-en nem szavaztak s 20-an elfogadták a presbiterium azon határozatát, hogy a fő- és algondnoki állást megszünteti. E határozatot Stépán László főgondnok meglebbezi, mert az aug. 30-ára összehívott közgyűlésre szóló meghívót ő aug. 31-én vette kézhez s állítja, hogy július 19-én a közgyűlés már határozott s e határozat nem volt megtámadva.

Az ungi egyházmegye 1914. szept. 15-én ungváron tartott közgyűlésében, azon alapon, mert az 1914. aug. 30-ára megtartott közgyűlés a törvény által előirt szabályok mellőzésével hivatott össze, a közgyűlési határozatot feloldja s az egyházközséget új, szabályszerű határozat hozatalára utasítja.

Ezen határozat ellen Stépán László felebbezését bejelenti.

Egyházkerületünk az ungi egyházmegyének e tárgyban hozott határozatát megerősíti. Eljárás céljából az ügyiratokat az ungi egyházmegye esperesi hivatalának visszaküldi.

104. Olvastatott az ondi egyház kérvénye, melyben az egyh. ker. pénztárban kezelt tőkéjéből 2000 kor. névértékű hadikölcsön-kötvény vételének engedélyezését kéri.

Egyházkerületi közgyűlésünk a kérelmet teljesíti s utasítja egyházkerületi pénzügyi választmányt, hogy a mennyiben a pénztár helyzete

megengedi, vásároljon az ondi egyház tőkájéből 2000 kor. névértékű 6°/_o-os hadikölcsön kötvényt.

105. Az újcsanálói egyház az alsózempléni egyházmegye f. év május hó 19. 20-án. tartott közgyűlése 30-ik jegyzőkönyvi pontjában foglalt azon határozatának megváltoztatását kéri, melyben az egyházmegye az újcsanálói egyházat elhunyt lelkésze temetési költségei címén 207 kor. 54 fillérnek a lelkeszi özvegy kezeihez leendő kifizetésére utasítja.

Az újcsanálói egyház ezen beadványa egyh. megyei határozattal leendő pótlás végett az alsózempléni egyházmegye esperesi hivatalához visszaküldetik.

106. Czecz András legyesbényei lelkész felebbezést adott be az alsózempléni ref. egyházmegye 1914. szept. 30-án tartott közgyűlésének 40. sz. jegyzőkönyvi határozata ellen, amely tudomásul vette a lelkésznek azon jelentését, hogy az 1914. évi tavaszi közgyűlés 48. sz. határozatában a lelkeszi szekérszín építését elejtette s az egyházat a szekérszín felépítésére kölcsönzött összeg visszafizetésére kötelezte.

Az ügy előzményei a következők: A legyesbényei lelkésznek az alsózempléni egyházmegye az 1913. évi őszi közgyűléséhez benyújtott azon két előterjesztésére, — hogy a legyesbényei egyház a lelkeszi szekérszínt, melynek az építését az egyházmegye már két ízben elrendelte, de még nem készítette el, sem a lelkeszi kerítésen és épületen szükséges javításokat sem hajtotta végre, sőt az amúgy is kicsiny lelkeszi kertből 12 □-ölet elfoglaltak s a templomudvarhoz csatoltak, — ezen egyházmegyei közgyűlés 53. sz. a. azon határozatot hozta, hogy az ügy megvizsgálásával s a békés elintézés megkísérlésével Gortvay Aladár t.-bíróat bizta meg. Nevezett tanácsbíró az 1914. évi tavaszi egyházmegyei közgyűléshez azon jelentést adta be, hogy az ügyet sikerült békésen elintéznie, amennyiben a presbytérium azon ígérete ellenében, hogy a kerítéseket kijavíttatja, a szekérszínt az év őszére felépíti, lelkész azon panaszától, hogy a lelkeszi kertből 12 ölet erőszakosan a templomudvarhoz csatoltak, elállt.

De a tanácsbíró hozzátette a jelentéséhez, hogy az ő meggyőződése szerint a szekérszín építésére nincs szükség. Mire az egyházmegye 1914. évi tavaszi közgyűlése 48. sz. a. kelt pontja alatt csak annyit határozott, hogy „a tanácsbíró jelentését elismeréssel és köszönettel tudomásul vette.“

Ezen határozatot a lelkész az 1914. évi őszi közgyűléshez intézett beadványában tudomásul vette s egyúttal kérte, hogy a szekérszín építésére felvett összeg visszafizetésére az egyház köteleztessék. Erre hozta az egyházmegye a már említett 1914. évi őszi közgyűlése 40. sz. határozatát.

Ezen határozat megváltoztatása ellen folyamodik most a lelkész, illetőleg arra kéri egyházkerületünket, mondja ki, hogy a már építési kölcsönnel is ellátott szekérszín építésére az egyház köteleztessék.

Mert ő, azon beadványában, mely a ránézve sérelmes határozat alapját képezi, egy szóval sem nyilvánította megnyugvását az egyházmegye azon határozatában, melyet a tanácsbíró jelentése után hozott, sőt a határozat szűk szavai miatt nem is tudta kivenni annak igazi értelmét. Ő csak azt kérte, hogy mivel a szekérszín felépítve nem lett, az egyház köteleztessék az arra felvett kölcsön visszafizetésére, hogy a kölcsönnel szemben a felelősséget magáról elhárítsa.

Egyben csatolja a legyesbényei egyház presbytériumának 1913. szept. 25-én tartott ülésében felvett azon jegyzőkönyvét, mely szerint a presbytérium az építést magára vállalta, a lelkész pedig belenyugodott abba, hogy a lelkészi kertből 12 □-öl a templomudvarhoz van csatolva, amely határozat képezte az alapját az egyházmegyei tanácsbíró jelentésének s az egyházmegye 1914. évi tavaszi közgyűlése 48. sz. határozatának.

Egyházkerületünk közgyűlése a felelősségnek helyt ad, az alsózempléni egyházmegyének ez ügyre vonatkozó határozatát megváltoztatja, a legyesbényei egyházat utasítja a lelkészi szekérszín felépítésére, mert az alsózempléni egyházmegye ennekelőtte már két ízben elrendelte a szóban forgó épület felépítését, sőt maga az egyház presbytériuma is magára vállalta azt.

Ezen kívül, — bár a presbyterium a ki-

küldött tanácsbíró jelentése szerint is békésen magára vállalja az építést: mindezek dacára az alsózempléni egyházmegye 1914 évi tavaszi közgyűlésének 48. sz. a. k. határozatával félreérthető határozatot hoz — s midőn ezt a lelkész tényleg félreérti, — az egyházmegye 1914. évi őszi közgyűlése 40. sz. határozatával az építést a napirendről leveszi s az egyházat a kölcsön visszafizetésére utasítja.

107. A rimaszombati főgimnázium igazgatósága felterjeszti a *Bodor István nyug. főgimn. tanár és neje Tóth Róza* által fioknak emlékére tett „*Bodor Dezső emléke*“ című alapítványuk alapító levelét három példányban s mellékelten a Bodor Istvánné elhunytá alkalmával felvett hagyatéki tárgyalás jegyzőkönyvét és alapítók kölcsönös végrendeletét, utóbbi két okiratot hiteles másolatban.

Az alapító levelet egyházkerületi közgyűlésünk rendben s a végrendelettel egyezőnek találván, elfogadja s az egyetemes konvent útján a vallás és közoktatásügyi miniszterhez felterjeszti.

108. Olvastatott Lengyel István püspöki titkár kérvénye, melyben az 1913. évi tavaszi közgyűlés 109. sz. határozatával 200—200 koronában megállapított 5—5 évi korpótlékából az 1913. évi XXXVIII. t.-c. által a lelkészek részére megállapított módon az I és II. korpótléket évi 400—400 koronában kéri megállapítani, mivel ő az egyházkerületnek rendes lelkészi jeleggel alkalmazott hivatalnoka.

Bár az 1913. évi XXXVIII. t.-c. 2-ik §-a 2-ik bekezdése szerint a lelkésznek korpótlékra csak akkor van igénye, ha jövedelme évi 3000 koronát meg nem halad, kérvényezőnek pedig lakbéren kívül évi 3200 kor. fizetése van, mégis, miután a konvent a korpótléket azon lelkészeknek is folyósítja, a kiknek 3000 koronánál több jövedelmük van, egyházkerületi közgyűlésünk a

kérelmet teljesíti s kérvényező I. és II. korpótlékát évi 400—400 koronában állapítja meg.

109. Elnökség az őszi gyűlésre nézve jelenti, hogy az a még folyton tartó háborús viszonyok miatt nem köthető össze lelkézszenteléssel, de a helye — esetleg — már most meghatározható.

Egyházkerületi közgyűlés az őszi gyűlés hol és miként s mely időben tartására nézve az elnökséget kéri fel az általa legcélszerűbbnek vélt intézkedésre.

110. Ugyancsak elnökség jelenti, hogy miután az egyh.-ker. felsőbb leányiskola hadi célokra van lefoglalva s így annak termeit közgyűlési helyül még nem használhattuk, Miskolc város szíves készséggel ajánlotta fel a maga gyűléstermeit egyházkerületünk gyűlési céljaira; amely figyelemért és szivességért indítványozza elnökség, hogy mondjon egyh.-ker. közgyűlése Miskolc város polgármesterének meleg köszönetet.

Egyházkerületi közgyűlés az elnökség jelentését tudomásul vévén, indítványát egyértelemmel elfogadja s Miskolc városának s polgármesterének a gyűlési termeinek átengedésében tanúsított lekötelező figyelmeért forró köszönetét és hálás elismerését nyilvánítja.

111. A tárgysorozat kimerítettén, főgondnok elnöktársa nevében is köszönetet mond a gyűlés tagjainak, a megjelenésben és az ügyek tárgyalásában tanúsított részvétőkért s egyházkerületünk ügyeit továbbra is ügyszeretetükbe ajánlva

a gyűlést a tagok részéről az elnökség iránt elismerő és hálás nyilatkozatok között bezárja s a még hitelesítettlen határozatok hitelesítését a holnapi nap d. e. 10 órájára tűzi ki.

Hitelesítettett Miskolcon, 1915. június 11.

Dókus Ernő
egyh.-ker. főgondnok.

Dr. Tüdös István
püspök.

II. Bírósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bíróságának, mint feljebbviteli bíróságnak, Miskolcon 1915 június 10-én tartott ülésében.

Jelen vannak: dr. Tüdős István püspök egyházi, Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok (tárgyalást vezető) világi elnök kettős elnöklete alatt: Révész Kálmán, Vadászy Pál, Ragályi Géza, Bodolay István, Szücs István, Bálint Dezső esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, Dókus László, Meczner Béla, br. Vay Elemér egyházmegyei gondnokok, Radácsi György, Szuhay Benedek, Komjáthy Gábor egyházkerületi tanácsbírák. Előadó: Idrányi Barna egyházkerületi tanácsbíró. Jegyzőkönyv-vezető: Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Király Sándor volt tornaaljai segédlelkész fegyelmi ügye.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, mely szerint a gömöri egyházmegye fegyelmi bírósága, Tornaalján 1915 március hó 5-ik napján tartott ülésében, Király Sándor volt tornaaljai segédlelkészt az E. T. V. t.-c. 34. §-ának A) 3. pontjában meghatározott fegyelmi vétség elkövetésében vétkesnek mon-

dotta ki, ennek folytán a 35. §. b) pontjában foglalt büntetéssel, feddéssel sulytotta s őt az E. T. V. t. c. 98 §. 2. b) pontja harmadik kikezdése értelmében, összesen 276 korona eljárási költségek megfizetésére végrehajtás terhe mellett kötelezte. Védője részére pedig számszerű összeg nélkül a jogigényt megállapította.

Mert a bíróság beigazoltnak vette, hogy Király Sándor nem mint hitoktató csábította el Győry Ilonát, hanem a szerelmi viszony jóval korábbi keletű; hogy elcsábítás voltaképen nem is történt, hanem inkább magáról való megfelejtkezés, amennyiben a szerelmi viszonyt inkább a leány, mint Király Sándor kezdeményezte és tartotta fenn.

De másfelől azt figyelmen kívül nem hagyhatta a bíróság, hogy Király Sándor, mint lelkészjellegű egyén kétszeresen kötelezve volt arra, hogy egy ifjú, tapasztalatlan leány érzelmeit ki ne használja, mert tudnia kellett, hogy ezáltal árnyéket vet lelkészi állására, amely személyétől el nem választható. Vétett tehát az E. T. I. t.-c. 143. §. D. a) pontja ellen, de vétett az E. T. V. t. c. 34. §. 3 pontja ellen is. Az itt megjelölt pontokban meghatározott fegyelmi vétség elkövetésében mondotta ki őt a bíróság vétkesnek, de az indokolás első részében foglalt okok figyelembevételével alkalmazta a 35. §. b) pontjában megszabott fegyelmi büntetést.

Az eljárási költségeknek a megfizetésére Király Sándor panaszlottat az E. T. V. t.-c. 98. §. 2. b) pontja harmadik kikezdése értelmében kötelezte a bíróság.

A gömöri egyházmegye ezen ítélete ellen panaszos súlyosbí-tásért, panaszlott ellenben felmentés iránt nyújtottak be felebezést tiszáninneri ref. egyházkerületünk fegyelmi bíróságához, mint feljebbviteli bírósághoz.

Mire a tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint feljebbviteli bíróság zárt ülésben egyhangulag hozta a nyílt ülésben kihirdetett következő

Ítéletet:

A tiszáninneri ref. egyházkerület fegyelmi bírósága, mint feljebbviteli bíróság a gömöri egyházmegye fegyelmi bíróságának ezen ügyben hozott ítéletét az alkalmazott fegyelmi bünte-

tésre vonatkozó részében, megváltoztatja s Király Sándor volt tornaaljai segédlelkésként az E. T. V. t.-c. 34 §. A) 3 pontjában meghatározott fegyelmi vétség elkövetésében vétkesnek nyilvánítván, őt ugyanezen t.-c. 35. §-ának f) pontja értelmében az egyházi hivatal viselésétől végleg megfosztja. Az ítélet azon részét, mely panaszoltat az eljárási költségekben elmarasztalja, — helyes indokainál fogva helyben hagyja.

Indokok :

A lelkész az Irás szerint a föld sava és a világ világossága tartozik lenni. Jellemével, nemes példaadásával szövétnekként ragyogjon a gyülekezetek előtt. Király Sándor volt tornaaljai segédlelkész oly cselekményeket követett el, melyek beleütköznek a vallásos érzületbe, hithűségbe, közerkölcsiségbe, az egyházas tekintélyt lealacsonyítják, az egyházi hivatali állás méltóságát sértik. (E. T. V. t.-c. 34. §. A) 3. pontja.)

Mindezeket Király Sándornak, mint lelkészjellegű egyénnek, dacára ifjúságának, tudnia kellett. Sulyosbító-nak találta rá nézve azt a beigazoltnak vett tényállást, hogy Király Sándor mindama cselekményeket hitoktatói állásával visszaélve, sőt ez állását kihasználva követte el, ezért kellett őt az előbb idézett t.-c. alapján vétkesnek nyilvánítva, megváltoztatva a gömöri egyházmegye bírósága ítéletének a fegyelmi büntetés alkalmazására vonatkozó részét, — ezért kellett őt azon t.-c. 35. §-ának f) pontja értelmében megfelelő büntetéssel sulytani s az egyházi hivatal viselésétől végleg megfosztani.

Kmft.

Dókus Ernő,
egyh.-ker. főgondnok,
világi elnök.

Dr. Tüdös István,
püspök,
lelkészi elnök.

Péter Mihály,
egyh.-kerületi aljegyző,
jegyzőkönyvvezető.

II.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának Miskolczon, 1915. évi június hó 10-ik napján tartott ülésében.

Jelen vannak: Dr. Tüdös István püspök, egyházi elnök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok, világi elnök kettős elnöklete alatt: Bodolay István, Hutka József, Vadászy Pál, Révész Kálmán, Ragályi Géza, Szűcs István, Czinke István esperesek. Br. Vay Elemér, Meczner József, Ragályi Béla egyházmegyei gondnokok. Radácsi György, Komjáthy Gábor, Idrányi Barna egyházkerületi tanácsbírák. Előadó: Szuhay Benedek. Jegyző: Fodor György.

Bizony Ákos egyházkerületi főügyész.

A tárgyalást Dókus Ernő világi elnök vezeti.

**Tárgy: Bajusz Imre megyaszói kántor-tanító felebbe-
zése az alsózempléni egyházmegye közigazgatási bíróságának, — fizetése ügyében hozott ítélete ellen.**

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem tétetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó élőszóval ismerteti az ügyet. Felolvassa az alsózempléni egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak ezen ügyben 1915. évi május hó 11 ik napján Sárospatakon hozott ítéletét, mely a presbytérium felebbezésének helyt ad azon indokból, mert a Bajusz Imre kántortanító s a presbytérium között létrejött megállapodás, — bár a hivekre súlyosabb fizetési kötelezettséget rótt, — közgyűlés elé nem terjesztetett s így törvényellenes, — ezért ezen egyezséget megsemmisíti.

Ezen ítélet ellen Bajusz Imre felebbezést adott be a tiszáninneri ref. Egyházkerület közigazgatási bíróságához.

Az ügy és felelősség ismertetése után tárgyalást vezető elnök felteszi a kérdést, hogy a bíróság tagjai közül kíván-e még valaki az üggyhez szólani? Miután már senki sem kíván szólani: — a tiszáninneri ref. Egyházkerület közigazgatási bírósága, mint felelősségi bíróság zárt ülésben egyhangulag meghozta s nyílt ülésben kihirdette a következő

ítéletet:

Az alsózempléni egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak 1915. évi május hó 11-ik napján Sárospatakon hozott ítélete helybenhagyatik.

Indokok:

A betérjesztett iratokból igazolást nyert, hogy az 1915. évi február hó 28-án tartott presbyteri ülésben, oly megállapodás jött létre a panaszos Bajusz Imre kántortanítóval, mely az egyházra súlyosabb fizetési kötelezettséget rótt. Ily megállapodáshoz pedig közgyűlési határozat s az egyezésnek az E. T. I. t.-c. 15. §. c) pontja értelmében felsőbb hatósági jóváhagyása lett volna szükséges.

Kelt mint fent.

Dókus Ernő
világi elnök.

Dr. Tüdös István
egyházi elnök.

Fodor György
a bíróság jegyzője.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint feljebbviteli bíróságnak Miskolcon, 1915. évi június hó 10-én tartott ülésében.

Jelen vannak: dr. Tüdős István püspök egyházi (tárgyalást vezető) Meczner Béla legidősebb egyházmegyei gondnok, világi elnök kettős elnöklete alatt: Vadászy Pál, Révész Kálmán, Hutka József, Bálint Dezső, Szűcs István, Czinke István, Bodolay István esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, br. Vay Elemér, Dókus László, Lukács Géza egyházmegyei gondnokok, Radácsi György, Szuhay Benedek, Idrányi Barna egyházkerületi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető Péter Mihály egyházkerületi papi aljegyző.

Tárgy: Kapossy György égerszögi-kánói lelkész nyugdíjazási ügye.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő édekeltség fenn nem forog, sem a felek részéről édekeltségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó előszóval ismerteti az ügyet, mely szerint a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága 1914. évi nov. 18-án tartott ülésében, a tornai egyházmegye közigazgatási bíróságának, Kapossy György égerszögi-kánói lelkész nyugdíjazása ügyében Tornán, 1914. július 14-én hozott ítéletét végzésileg feloldotta, utasította az első fokon eljáró bíróságot arra, hogy a nyugdíjazandó lelkész megidézése mellett szabályszerű tárgyalást tartson, mert a dolog természete de a nyugdíj- és özvegyárva gyámintézet ügyrendjének 134. §-a szerint is a nyugdíjazás körüli eljárásnál a rendes bíráskodás alakszerűségeinek megtartásával ítélkezik a bíróság, holott a fenti ítélet a nyugdíjazni kért lelkész meghallgatása és a szabályszerű tárgyalás megtartása nélkül hozatott.

Majd ismerteti előadó a tornai egyházmegye időszaki bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak, e tárgyban Tornán 1915. március 24-én a bírósági alakszerűségek megtartásával hozott újabb ítéletét, mely szerint nevezett bíróság Kapossy György égerszögi-kánói lelkészt lelkészi hivatalától felmenti s nyugdíjazza s a nyugdíjintézeti alapszabályok 129. §. értelmében az országos nyugdíjintézet terhére 54 korona költséget megállapít, mert az orvosi vizsgálat és bizonylat szerint Kapossy György betegsége gyógyíthatatlan s köztudo-

mású, hogy 8 év óta semmi lelkeszi teendőt nem végeztetni képtelen, így sem az egyház, sem az egyházmegye magasabb érdekeivel össze nem egyeztethető, hogy a lelkeszi hivatalt tovább is viselje. (E. T. VII. t. c. 13. §.) Továbbá az orvosi vizsgálat következtében felmerült 54 kor. költségnek az orsz. lelkeszi nyugdíjintézet terhére való megállapítását az Ügyrend 129. §-a értelmében mondotta ki a bíróság.

Mire a tiszáninneri egyházkerület közigazgatási bírósága ezen ügyben zárt ülésben egyhangúlag hozott s nyílt ülésben kihirdetett következő

Ítéletet

hozta :

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint feljebbviteli bíróság, a tornai egyházmegye időszaki bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak a Kapossy György égerszögi-kánói lelkesz nyugdíjaztatása ügyében Tornán, 1915. március 24-én hozott ítéletét helyes indokainál fogva helybenhagyja, az ítéletet az összes iratokkal együtt az Egyetemes Konvent végrehajtó bizottságához felterjeszti.

Kmf.

Meczner Béla

világi elnök.

Dr. Tüdös István

egyházi elnök.

Péter Mihály

egyházkerületi aljegyző,
jegyzőkönyvvezető.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bíróságának, mint feljebbviteli bíróságnak Miskolcon 1915. évi június hó 10-én tartott ülésében.

Jelen vannak: dr. Tüdös István püspök, egyházi, Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok (tárgyalást vezető) világi elnök kettős elnöklete alatt: Révész Kálmán, Hutka József, Ragályi Géza, Czinke István, Bálint Dezső, Vadászy Pál, Bo-

dolay István esperesek, Ragályi Béla, Meczner József, Meczner Béla, br. Vay Elemér, Dókus László egyházmegyei gondnokok, Radácsi György, Szuhay Benedek, Idrányi Barna egyházkerületi tanácsbírák. Előadó és jegyzőkönyvvezető: Péter Mihály egyházkerületi aljegyző.

Tárgy: Kálniczky János bező-zahari lelkész felebbevése több zahari egyháztagnak ellene emelt panasza tárgyában hozott ungi egyházmegyei közigazgatási bírósági ítélet ellen.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség fenn nem forog, sem a felek részéről érdekelttségi kifogás nem emeltetett. Így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Előadó ismerteti az ügyet, mely szerint az ungi egyházmegye közigazgatási bírósága, Ungvárt 1914. évi szeptember hó 15-én tartott ülésében, fegyelmi eljárás indítása terhével kötelezte Kálniczky János bező-zahari lelkészt arra, hogy a zahari leányegyházban úgy a templomi istenítiszteletet s az úrvacsora feletti beszédet, mint a temetést, mely hitelveink szerint szintén vallásos cselekmény, az eddigi gyakorlatnak megfelelőleg az egyház közönsége által általában beszélt tót nyelven tartsa, a temetési stólára vonatkozólag pedig az eddigi gyakorlatot mondta ki irányadónak a bíróság. Mert ami az elsőt illeti: a lelkész egyházi beszédeinek és könyörgéseinek a keresztyén vallásos érzületet és hitbeli meggyőződést építőknél és erősítőknél kell lenni, mi csak úgy érhető el, ha azok az egyháztagnak összesége által értett nyelven, tehát a zahari leányegyházban, hol a hivek általában tót ajkúak és ahol a lelkész különben is csak úrvacsoraosztás és temetés alkalmával működik, tót nyelven mondatnak. Mert továbbá, ami a stólat illeti, azt a lelkész egyoldalúlag feljebb nem emelheti, miként a hivek sem szállíthatják egyoldalúlag le.

Kálniczky János bező-zahari lelkész az ungi egyházmegye ezen ítélete ellen felebbezést adott be.

Mire a tiszáninzeni ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint feljebbviteli bíróság zárt ülésben egyhangúlag hozta a nyílt ülésben kihirdetett következő

végzést:

A tiszáninneri ref. egyházkerület közigazgatási bírósága, mint feljebbviteli bíróság az ungi egyházmegye közigazgatási bírósága ítéletének azon részét, mely a zahari leányegyházban az istenitiszteleti nyelv használatára vonatkozik, megsemmisíti s utasítja az ungi egyházmegyét, hogy a zahari istenitiszteleti nyelvhasználatra vonatkozólag a zahari lelkészi-díjlevél és az ungi egyházmegye és a tiszáninneri egyházkerület erre vonatkozó szabályrendelete, avagy határozata alapján hozzon egyházmegyei közgyűlési határozatot.

Az ítéletnek a stólára vonatkozó részét pedig feloldja, utasítja az első fokon eljáró bíróságot, szerezze be a zahari leányegyház lelkészi díjlevelét s a kifejlendőkhöz képest ennek a figyelembevételével hozzon ítéletet.

Indokok:

Meg kellett semmisíteni az ungi egyházmegye közigazgatási bírósága ítéletének a nyelv használatára vonatkozó részét hatáskör hiányában és az ungi egyházmegyét kellett utasítani, hogy ezen, a hatáskörébe eső ügyben, a zahari lelkészi díjlevél és az ungi egyházmegye és a tiszáninneri egyházkerület esetleges megállapodásai, illetőleg rendelkezései alapján hozzon közgyűlési határozatot. Az ítéletnek a stólára vonatkozó részét azért kellett feloldani s a bíróságot új eljárásra, illetőleg ítélethozatalra utasítani, mert a bíróságnak nem volt alkalma földeríteni, hogy a zahari lelkészi díjlevél a lelkész és hivei közt esetleg minő különleges megállapodásokat tartalmaz.

Kmf.

Dókus Ernő

egyh.-ker. főgondnok,
világi elnök.

Dr. Tüdös István

püspök,
egyházi elnök.

Péter Mihály

előadó, jegyzőkönyvvezető.

V.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a tiszáninneri ref. egyházkerületi közigazgatási bíróság időszaki tanácsának Miskolcon, a felsőbb leányiskola tanácstermében, 1915. évi április hó 8-án tartott üléséről.

Jelen voltak dr. Tüdős István püspök és Dókus Ernő egyházkerületi főgondnok kettős elnöklete alatt: Vadászy Pál, Czinke István, Hutka József, Ragályi Géza, Szűcs István, Ragályi Béla bírósági tagok és dr. Kérészy Barna előadó és jegyző.

Felek részéről senki sem jelent meg.

A tárgyalást vezeti Dókus Ernő világi elnök.

Elnök előterjeszti, hogy Tóth Kálmán abaújnádasdi elmebeteg lelkész szolgálatképtelenségét az abaúji ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának időszaki tanácsa megállapította és kimondotta, mert elmebetegsége kétségtelen beigazolást nyert.

Elnök felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozatra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn rájuk nézve az V. t.-c. 49. § ában felsorolt, hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset.

A bíróság tagjai e kérdésre kivétel nélkül nemmel felelven, elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy ez szabályszerűen megalakult.

A bíróság elnöke elrendeli ez ügy érdemleges tárgyalását s felhívja az előadót az ügy ismertetésére.

Előadó az ügyet ismerteti, melynek befejeztével elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott következő

végzését:

A tiszáninneri ref. egyházkerületi bíróság, mint közigazgatási bíróság, a abaúji ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának a Tóth

Kálmán abaújnádasdi elmebeteg lelkesz munka és hivatal folytatási képtelenségét megállapító és kimondó ítéletét feloldja s utasítja az első fokon eljáró egyházmegyei bíróságot, mint közigazgatási bíróságot, hogy a törvény által megkivánt alakiságok megtartása, — esetleg a VII. t.-c. 13. §. második bekezdése rendelkezéseinek figyelembe vétele mellett — az ügyet újólág tárgyalja s amennyiben Tóth Kálmán a tárgyalásra elmebetegsége miatt meg nem idézhető, ezt megelőzőleg hívja fel az országos tébolyda-intézet igazgatóságát, hogy az 1871. évi június hó 3-án kelt 9745. számú igazságügyministeri rendelet értelmében, a gondnokság alá helyezési eljárás megindíthatása céljából, a leletet haladéktalanul tegye át az illetékes bírósághoz.

Indokok :

Föl kellett oldani az abaúji ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság által elsőfokon hozott ítéletet azért, mert a tárgyalásra Tóth Kálmán megidézve nem volt s nevezett bíróság Tóth Kálmán részére törvényes képviselőről nem gondoskodott.

Kmft.

Dókus Ernő

egyh.-ker. főgondnok,
világi elnök.

Dr. Tüdös István

püspök,
lelkészi elnök.

Dr. Kérészy Barna,

jegyzőkönyvvezető.

III. Függetlenség.

A tiszáninneni ref. egyházkerület tisztviselői s bizottságainak tagjai.

1. Tisztviselők.

Püspök: *Dr. Tüdős István* miskolci lelkész, a spataki főiskola lelkészi főgondnoka.

Főgondnok: *Dókus Ernő* kir. tanácsos, főrendiházi tag, a sárospataki főiskola világi főgondnoka. Lakik: Legenyén (Zemplén m.) up. Legenyealsó Mihályi.

Lelkészi főjegyző: *Radácsi György* spataki theol. tanár.

Világi főjegyző: *Dr. Puky Endre* abaújtornamegyei alispán.

Lelkészi aljegyzők: *Péter Mihály* gálszécsi lelkész, *Fodor György* perkupai lelkész.

Világi aljegyzők: *Dr. Mitrovics Gyula* debreceni főiskolai tanár, *Dr. Kérészy Barna* miskolci ügyvéd.

Pénztárnok: *Dr. Kovács Gábor* nyug. főgimn. tanár, miskolci lakos.

Főügyész: *Bizony Ákos*, miskolci ügyvéd, országos képviselő.

Alügyész: *Dr. Regéczy József*, miskolci ügyvéd.

Püspöki titkár: *Lengyel István*, okl. lelkész (lakik Miskolcon)

Levél-tárnok: (egyházkerületi és főiskolai): *Zsoldos Benő*, sárospataki nyug. főiskolai tanár.

2. Tanácsbírák.

a) Lelkésziek:

Kérészy Barna tiszáninneni lelkész, *Radácsi György* theol. tanár, *Szuhay Benedek* kápolnai, *Komjáthy Gábor* ungvári lelkész. Egy hely üres

b) Világiak:

Lévay József Borsodvármegye nyugalmazott alispánja, lakik Miskolcon; *Miklós Ödön*, főrendiházi tag, lakik Budapesten;

Dókus Gyula, Zemplénnvárm. alispánja, lakik Sátoraljaújhelyben ;
Szent-Imrey Gyula, földbirtokos, lakik Gibárton, (Abaúj-Torna m.);
Szalay László országos képviselő, lakik Kassán.

3. Tanári és tanítói képviselők az egyházkerületi közgyűlésen. (1912—1917.)

I. Tanári képviselők:

- a) A sárospataki theol. akadémiáé: *Novák Lajos*.
- b) A sárospataki jogakadémiáé: *Dr. Buza László*.
- c) A sárospataki főgimnáziumé: *Csontos József*.
- d) A miskolci főgimnáziumé: *Csorba György* igazgató.
- e) A rimaszombati főgimnáziumé: *Kerekes Dezső*.

f) Az egyházkerületi felsőbb leányiskoláé: *Domby László* igazgató.

II. Tanítói képviselők: *Becske Bálint* jánosii, *Gööz Ferenc* sajkókazinci, *Gagy Károly* olaszliszkai, *Csiki Béla* miskolci tanítók.

4. Egyetemes konventi képviselők:

(1915—1917. időszakra.)

Radácsi György, sárospataki theol. tanár, *Kérészy Barna*, tiszánánai lelkész, lelkészi részről; *Meczner Béla*, főrendiházi tag, alsózempléni egyházmegyei gondnok, lakik Sátoraljaújhelyen; *Ragályi Béla*, f.-borsodi egyházmegyei gondnok, (lakik Miskolcon), mint rendes tagok.

Révész Klámán, kassai lelkész, abaúji egyházmegyei esperes s *Bálint Dezső*, sárospataki lelkész, a.-zempléni esperes, lelkészi részről; *Meczner József*, abaúji egyházmegyei gondnok, *Dókus Gyula*, zemplénnvármegyei alispán, főiskolai világi gondnok stb világi részről, mint póttagok.

5. Zsinati képviselők.

(1904—1914-ig.)

Dr. Tüdős István püspök, *Dókus Ernő* főgondnok (hivatalból); *Radácsi György*, *Révész Klámán*, *Vadászy Pál*, *Kérészy Barna*, *Czinke István*, *Szuhay Benedek*, *Bálint Dezső* lelkészi, *Komjáthy Béla*, *Meczner Béla*, *Ragályi Béla*, *Br. Vay Elemér*, *Meczner József*, *Dókus Gyula*, *Szalay László* világi (az egyházközségek által választott); *Novák Lajos* akadémiai és *Csontos József* főgimnáziumi

(a tanári karok által választott) rendes képviselők. *Hézszer Emil, Komjáthy Gábor, Kovács Béla, Péter Mihály* lelkészi (két hely üres); *Miklós Ödön, Máriássy Andor, Szent Imrey Gyula, Csoma József, Dr. Puky Endre, Dr. Kovács Gábor* (szerencsi) világi (az egyház-községek által választott); *Dr. Rácz Lajos* akadémiai és *Csorba György* gimnáziumi (a tanári karok által választott) pótképviselők.

6. A Baldácsy-bizottság tagjai.

(1913—1917. időszakra.)

Dr. Tüdős István, Ragályi Béla, mint rendes; *Dókus Ernő* mint póttag.

7. Az országos közalapi bizottság tagjai.

Dókus Ernő, Ragályi Béla, mint rendes; *Miklós Ödön, Révész Kálmán*, mint póttagok.

8. Egyházkerületi tanügyi bizottság.

Elnökök: *Czinke István* rimaszombati lelkész, gömöri es-peres és *Meczner Béla* alsózempléni egyházmegyei gondnok.

Előadó és jegyző: *Fodor György*, perkupai lelkész.

Tagok: Abaújból: *Kovács Béla, Szent-Imrey Gyula, Vass Ádám*; Alsóborsodból: *Halászy József, ...*, *Csiky Béla*; Alsózemplénből: *Bartha József, Maklár Pap Miklós, Gagy Károly*; Felsőborsodból: *Elek József, Zsóry György, Gööz Ferenc*; Felsőzemplénből: *Virág József, Bernáth Aladár, Liszkai Bertalan*; Gömörből: *Búzi Márton, Bodor István, Becske Bálint*; Tornából: *Arday Janka Dániel, Dr. Óváry Pál, Varga József*; Ungból: *Szakai István, Minay István, Bóczér István*; *Kovácsy Sándor* a Sárospataki Irodalmi Kör képviselője.

9. Egyházkerületi énekügyi bizottság.

Elnök: *Radácsi György*.

Tagok: *Lévay József, Szinyey Gerzson* nyug. sárospataki akad. tanár, *Czinke István, Hodossy Béla* áll. tanítóképző-intézeti igazgató Sárospatakon.

10. Egyházkerületi pénzügyi választmány.**Elnök:** *Dr. Tüdős István* püspök.**Tagok:** *Vadászy Pál, Sólyom Gyula, Tóth Béla, Porcs János, Dr. Rácz György, Bizony Akos.* (Egy tagot az igazgató-tanács küld időnként a főiskola képviselőjéül.)**Jegyző és előadó:** *Regéczy József* e.-ker. alügyész.**11. Egyházkerületi számvevőszék.****Elnök:** *Dókus Ernő* főgondnok.**Tagok:** *Ragályi Béla, Idrányi Barna* rendes, *Bárczay László, Fodor György* póttagok.**Jegyzője s előadója:** az egyházkerületi ügyész.**12. Lelkészképesítő bizottság.****Elnökök:** *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.**Tagok:** *Czinke István, Dókus László, Komjáthy Gábor, Marton János, Meczner Béla, Nagy Béla, Novák Lajos, Radácsi György, Ragályi Béla, Révész Kálmán, Rohoska József.***13. Theol. magántanár-képesítő bizottság.****Elnökök:** *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus E.* főgondnok.**Tagok:** *Dókus Gyula, Magda Sándor, Hallgató János* és a szaktanárok.**14. Esperesek hivatalakor szerint.***Vadászy Pál*, felsőborsodi, 1893. július 5.*Ragályi Géza*, tornai, 1897. április 6.*Révész Kálmán*, abaúji 1898. március 22.*Hutka József*, felsőzempléni, 1901. augusztus 29.*Bálint Dezső*, alsózempléni, 1908. szeptember 2.*Szücs István*, ungi, 1908. szeptember 8.*Bodolay István*, alsó-borsodi, 1914. május 5.*Czinke István*, gömöri, 1914. június 18.**15. Egyházmegyei gondnokok hivatalakor szerint.***Meczner Béla*, alsózempléni, 1887. március 22.*Ragályi Béla*, felsőborsodi, 1889. szeptember 3.*Meczner József*, abaúji, 1895. szeptember 3.*Br. Vay Elemér*, alsó-borsodi, 1897. április 22.

Komjáthy Béla, ungi, 1898. március 29.
Kádár Kálmán, tornai, 1911. április 24.
Dókus László, felsőzempléni, 1911. május 2.
Lukács Géza, gömöri, 1915. május 4.

16. Missiói bizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök, helyettes elnök: *Révész Kálmán*.

Tagok: *Hutka József, Révész Kálmán, Vadászy Pál, Komjáthy Béla, Meczner Béla, Meczner József, Ragályi Béla, br. Vay Elemér, Bálint Dezső, Bodolay István, Czinke István, Szűcs István, Dókus László.*

Előadó: *Péter Mihály.*

17. Egyetemes tanügyi bizottsági tagok.

(A konvent által választva.)

Radácsi György, Révész Kálmán konventi tagok; *Dr. Rác Lajos, Csontos József* konventen kívüli tagok; *Dr. Buza László* és *Csorba György* póttagok.

18. Időszaki tanács 1914—1915.

(Őszi egyházkerületi gyűléstől őszi egyházkerületi gyűlésig.)

Elnökök: *Dr. Tüdős István* püspök, *Dókus Ernő* főgondnok.

I. sz. tanács: *Ragályi Géza, Hutka József, Kérészy Barna, Meczner Béla, br. Vay Elemér*, rendes; *Radácsi György, Szent-Imrey Gyula, Dókus László, Komjáthy Béla, Szuhay Benedek* póttagok.

II. sz. tanács: *Révész Kálmán, Vadászy Pál, Meczner József, Dókus Gyula, Ragályi Béla* rendes; *Szűcs István, Kádár Kálmán, Szalay László, Czinke István, Bodolay István* póttagok.

19. A sárospataki főiskola igazgató-tanácsa:

Elnökök: *Komjáthy Gábor* lelkészi gondnok, *Dókus Gyula* világi gondnok.

Tagok: (1913—1919-re) *Bálint Dezső, Vadászy Pál, Kovács Béla, Szűcs István, Ruszkay Gyula, Hutka József* lelkészi részről; *Meczner Béla* (Saujhely), *Bernáth Zoltán* (Vaján, u. p. Nagykapos), *Csoma József* (Devecser), *Szent-Imrey Gyula* (Gibárt), *Bernáth Aladár* (Sátoraljaújhely), *Farkas Géza* (Bátka) világi részről; a főiskola tanári kara részéről: *Rohoska József* akad. és közigazgató, *Ellend József* főgimn. igazgató, *Dr. Szabó Sándor, Csontos József*; a

gazdasági választmány részéről: *Radácsi György*, mint gazdasági választmányi elnök; *Kovácsy Sándor*, mint gazd. vál. képviselő; jegyző *Csontos József*.

20. A sárospataki főiskola gazdasági választmánya.

Elnök: *Radácsi György*, theol. tanár.

Tagjai: *Riszdorfer József, Dr. Kiss Sándor, Kovácsy Sándor*. Az elnökkel együtt az egyházkerületi gyűlés által választva 6 évi időtartamra (1913—1919.)

Hivatalból tagok: *Végh Bertalan* ügyész, *Kovácsy Sándor* az Irodalmi-Kör másodelnöke, *Deák Geyza*, könyvtárnok és nyomda-felügyelő, *Szinyei Gerzson* pénztárnok, *Szűcs István* számvevő, *Maller Sándor* tápintézeti felügyelő, egyszersmind jegyző.

Tanári kar képviselői: *dr. Végh János, Dávid Zoltán*, egy hely üres.

21. Az egyházkerületi felsőbb leányiskola felügyelő-bizottsága.

Elnökök: *Dr. Tüdős István, Dókus Ernő*.

Tagok: *Bizony Ákos, Dr. Molnár Gyula, Porcs János, Dr. Rácz György, Dr. Szentpáli István, Dr. Losonczy István, Dr. Nagy Ferenc, Tóth Béla*, továbbá *Domby László* igazgató, *Péter Pál, Tóth Irén*, mint a tanári kar képviselői.

22. Nyugdíjbizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István* püspök.

Tagjai: *Br. Vay Elemér, Dr. Kérészy Barna, Szuhay Benedek, Péter Mihály*; előadója *Bizony Ákos* főügyész.

23. Kongruaügyi bizottság.

Elnök: *Dr. Tüdős István*.

Tagok: *Bizony Ákos, Vadászy Pál, Révész Kálmán*.

24. Szavazatbontó bizottság.

Elnökök: *Dr. Tüdős István, Dókus Ernő*.

Tagok: *Br. Vay Elemér, Ragályi Béla, Csorba György, Domby László, Dr. Molnár Gyula, Bizony Ákos, Dr. Nagy Ferenc, Dr. Kérészy Barna, Bónis Bertalan*.

Tárgymutató.

Jelenvoltak névsora --- --- --- --- --- --- 3—4 l.

I. Közgyűlési ügyek.

1. Püspök imádsága.
2. Főgondnok gyűlésmegnyitó beszéde.
3. A gyűléstagok igazolása, az elmaradtak igazolásának tudomásulvétele.
4. Lukács Géza gömöri egyházmegyei gondnokságának bejelentése, üdvözlése.
5. A püspöki jelentés és mellékletei (adakozások, építkezések) s főgondnoki indítványok a jelentés alapján.
6. Bírósági ülés kitűzése.
7. Elnökségi bejelentés a hadi kölcsönről.
8. Ugyanaz a missziói egyházaknak vallásos iratokkal való ellátásáról.
9. Ugyanaz a Kóczán Miklós alsözempléni egyházmegyei tanácsbíró érdemeinek örökítéséről.
10. Ugyanaz a Bornemisza László volt gömöri egyházmegyei gondnoknak köszönő leveléről.
- 10/a. Ugyanaz a Dr. Ferenczy Árpád sárospataki jogtanár visszahelyezéséről s az ezzel kapcsolatos ügyekről, felterjesztésekről.
11. A bányai ág. ev. egyházkerület részvéte b. e. Fejes István püspök elhunya alkalmából.
12. Ugyanannak üdvözlote a Dr. Tüdös István püspökké választása alkalmából.
13. Id. Dániel Gábor volt unitárius főgondnok halálának bejelentése s egyházkerület részvéte.

14. Egyházkerületi szavazatbontó bizottság jelentése Idrányi Barna egyházkerületi tanácsbíróvá, Kerekes Dezső rimaszombati főgimnáziumi képviselővé való választásáról, a nem szavazott egyházközségek megbírságolása.
15. Idrányi Barna eskütétele és üdvözlötetése.
16. Komjáthy Gábor főiskolai lelkészi gondnok eskütétele s üdvözlötetése.
17. A sárospataki polgári leányiskola átvétele ügyében kinevezett bizottság haladékot kér és nyer munkálatának kedvezőbb időben lehető beterjesztésére.
18. A rimaszombati főgimnázium kormányzati szabályzatának felülvizsgálása.
19. A kálvineum egyházker. segélyezése s köszönet a segélyezőknek.
20. Az állandó káplántartó helyek meghatározása ügyében készült bizottsági munkálat.
21. A sárospataki theol. akad. tanárok nyugdíjügye.
22. A rimaszombati prot. főgimnázium építkezési nyugdíj-tartozása.
23. Elnökségi jelentés a népiskolai könyvtárak ügyében.
24. Jelentés az egri vallásérelmi ügyben.
25. Egyházi zene- és énektanítási terv az állami tanítóképző-intézetben későbbre halasztatik.
26. A sárospataki theol. tanári felterjesztés a belmissziói munka tárgyában nem fogadtatik el.
27. Egyházmegyei és középiskolai előterjesztések a reformáció 400-ados évfordulójának megünneplése tárgyában.
28. Középiskoláink jelentése a tanárok magántanítása ügyében pótlásra vár.
29. Egyházker. pénzügyi választmány jelentése a kerületi kölcsönök kamatlába tárgyában.
30. A ladamóci egyházközség telekkönyvi kiigazítási ügye.
31. A tornai egyházmegye felterjesztése a bódvaszilasi tanító faváltsága ügyében.
32. Egyházkerületi pénzügyi választmány jelentése a teresztényei egyházközség alapítványi tőkéire nézve.
33. Ugyanaz a Szaplanczay Petronella ker. gyámintézeti járuléka felől.
34. Igaz József szerencsi lelkész alsözempléni alapítványáról kiállított alapító levél hiányának pótlása.

- 34/a. Ugyancsak Igaz József sárospataki főiskolai alapítványának bejelentése, elfogadása.
35. Az Uj Vay—Mocsáry-alap kezelése a külön bizottságtól elvétetik s a gazd. választmányra bízatik az ajánlatok behajtásának kikötésével.
36. Igazgató-tanácsi jelentés a főiskolai jogakadémián Dezső Gyula dr. alkalmazásáról.
37. Az új nyugdíjtörvény $1\frac{1}{2}\%$ os terhét az érdekelt tanárok vállalják.
38. Özv. Nagy Gusztávné és özv. Pásztor Sámuelné nyugilletékének felemelése az 1914. XXXVI. t.-c. 3. §-a értelmében.
39. A főiskolai zárószámadás és vagyonkimutatás tárgyalása a jövő gyűlésre halasztatik.
40. A főiskola 1915. évi költségelőirányzatának elfogadása s Ferenczy Árpád kielégítésének a költségvetésbe való felvétele.
41. A sárospataki főiskola tanárainak családi pótlék nem adható — a mostani viszonyok között.
42. Zoványi Jenő volt sárospataki theol. tanár kielégítési ügye a gazd. választmány előterjesztésének s a dr. Kiss Sándor különvéleményének mellőzésével.
43. A sárospataki főiskolai tápintézet ellátási díjának emelése 250 koronáig jóváhagyatik s a Prinsterer-alapítvány megfelelő kiegészítése.
44. Kemény Dezső dr. volt gálszécsi ügyvéd hármas hagyománya a sárospataki főiskolának.
45. A sárospataki jogakadémiai helyettesítési ügyből kifolyó kérdések tisztázására püspök kéretik fel.
46. A főiskolai szolgák háborús pótléka.
47. A főiskolai tanulóknak az új nyugdíjtörvényszerinti megterhelése s a theologus diákok száma után járó egyházkerületi segély tovább fizetése.
48. A főiskola györgyarlói birtokából a Bodroghközi Gazdasági Vasút részére átengedett terület bejegyzéséhez szükséges nyilatkozat kiadása.
49. Soltész Ferenc volt sárospataki tanár és pénztárnok halála s érdemeinek méltánylása.
- 49/a. Kérészy István volt sárospataki tanár halála s érdemeinek méltánylása.

- 49/b. Szívós Mihály volt sárospataki tanár halála s érdemeinek méltánylása.
- 49/c. Kiss József volt sárospataki alkönyvtárnok 800 korona ösztöndíjat kap.
- 49/d. Harsányi István főgimn. tanár főkönyvtárnokká választása s tiszteletdíjának 1000 koronában való megállapítása.
- 49/e. A miskolci felsőbb leányiskola felügyelő-bizottságának jelentése. Az intézetre tett adományok megköszönése, Czinyéri Barna tanár véglegesítése, Szathmáry Ilona rendes tanítónővé, Molnár Gyula felügyelőbizottsági taggá választása.
- 49/f. A miskolci főgimnáziumi igazgató jelentése. Az adományozóknak köszönet.
- 49/g. A rimaszombati főgimn. igazgató jelentése. Az ajándékozókknak és alapítványozóknak (Bodor István) köszönet, az elhunytaknak, a hősi harcban elesett tanároknak kegyeletes elismerés.
- 49/h. Az elnökség tervezete a középiskolai előadói állás szervezése tárgyában — kiadatik az érdekelt intézeteknek.
50. Az egyh.-ker. számvevőszék jegyzőkönyve. Dr. Kovács Gábor felmentése s hűséges sáfárságának elismerése.
51. Egyh.-ker. pénzügyi választmány előterjesztése a Vay—Mocsáry-alapítvány B) részének további megosztása tárgyában.
52. Ugyanaz az egyh.-ker. pénztárból kapott segélypénzek elszámolása tárgyában.
53. Ugyanaz a szavazati jogokkal nem élő egyházközségek birságolása s a birságpénzek beszedése tárgyában.
54. Ugyanaz a Kurdi István egyh.-ker. kölcsöne ügyében.
55. Az egyh.-ker. konventi képviselők választása a következő cyclusra az őszi gyűlésen lesz.
56. Az egyszersmindenkori segélyek kivételes kiutalása az országos közalapból.
57. Az első ízben esedékes korpótléknak bejelentése.
58. A lelkészi nyugdíjintézeti ügyrend 81, 82, 83, 90, 92, 93. §-ainak módosítása.
59. Ugyanazon ügyrend 39. és 80. szakaszainak módosítása.
60. A 92—1914. sz. konventi határozatnak fentartása.
61. A nagygeresdi egyesség megszüntetése miatt szükségessé vált intézkedések.

62. Négyessy János és Kerekes Juliánna tiszakeszii lakosoknak a baptista felekezetbe való áttérése miniszterileg érvénytelenítettik.
63. Révész Kálmán konventi indítványa a lelkeszi szolgálatképtelenség megállapítására nézve elfogadtatik.
64. A háborúban elesett tanítók hátrahagyott családtagjainak gyámolítása.
65. A tőkesegélyben részesült kebelbeli egyházközségek sorozata a segélyösszegek feltüntetésével.
66. Általánosan kötelező egyházi, iskolai és lelkeszi ügyviteli utasítás és mintatár helyett egyházi és isk. kormányzatunk és igazgatásunk terén érvényben levő törvények és rendelkezések kézi könyvben való feldolgozása és kiadása — a parokhialis könyvtár által.
67. Egyetemes névtár kiadása ügyében az egyházmegyék nyilatkozzanak.
68. Egyet. konventi felhívás a népisk. statisztikai kimutatásokra a népiskolák 6 osztályúvá fejlesztésére, az ismétlődő iskolák számbeli csökkenésének igazolására, ifjúsági egyesületek szervezésére nézve.
69. Vallás- és közokt. min. leirat a családi értesítők pontos kiállításáról.
70. Ugyanaz a szellemileg gyöngye egyének védkötelezettsége felől.
71. Ugyanaz a gabonaneműekkel való takarékoskodásról.
72. Ugyanaz az elemi iskolai ismétlő tanfolyamok hitoktatási nyelvéről.
73. Ugyanaz az iskolai alapok és alapítványok vagyonaállagában a háború folytán előállott változások kimutatása tárgyában.
74. Ugyanaz a felsőbb leányiskolák érdemjegyei tárgyában.
75. Földmivelési miniszteri leirat a Vitéz József-féle ösztöndíj-alapítvány alapító levelének elfogadásáról.
76. A Fonciere Pesti Biztosító intézettel kötendő szerződés ügyében megbízás az egyh.-ker. pénzügyi választmánynak.
77. A Baldácsy-alapítvány szervezeti szabályairól.
78. Ugyanannak múlt évi kezelése, költségvetése, jövedelmének szétosztása.
79. Bányay Sándor vallástanár Magy. Prot. Egyháztörténelem c. füzetének feltételes ajánlása.

80. A Hornyánszky-cég jelentése a múlt év folyamán kiadott énekes könyvek számáról, Az énekes könyv terjesztésének ügye.
81. Lelkész és tanító változások az egyházmegyékben.
82. Lelkeszi és tanítói díjlevelek felterjesztése, jóváhagyása.
83. A jenkei egyh.-község kérelme 14000 korona váltóadóságának a saját ingatlanára való bekebeleztetése végett.
84. A bodrogkereszturi e.-k. templomtető javítási ügye.
85. A cseleji e.-k. adás-vevési ügye.
86. A bodroghalászi e.-k. adás-vevési ügye.
87. A mezőcsáti e.-k. adás-vevési ügye.
88. A miskolci e.-k. ingatlan eladási ügye.
89. A magyarsasi e. k. kölcsönügye.
90. Közhirdetésre felvett egyházközségek.
91. Az abaúji, felsőzempléni és ungi egyházmegyék jelentése a belmissziói munkásságról.
92. Abaúji e.-m. indítványa a miskolci felsőbb leányiskola nagyobb mérvű segélyezése tárgyában az egyházmegyékhez tétetett le véleményezés végett.
93. A „Nagypénteki Ref Társaság“ céljaira nagypénteken a persely kiteendő.
94. Jelentés a berzéki egyházközség Szemere—Törös alapjáról.
95. Dévai Lajos szerencsi lakosnak a szerencsi egyházközség részére tett hagyományáért köszönet.
96. Brassó Zsigmond szilvásváradai egyháztág alapítványáról szóló alapító-levél jóváhagyása.
97. Az istenitisztelek megtartásáról az esperesek jelentést tegernek a jövő évi tavaszi közgyűlésre.
98. A felsőzempléni egyházmegye jelentése a templomi jelek tárgyában a napirendről levétetik.
99. Káplántartási kongruára ajánltatnak : Jakab János, Barcsa Endre, Czech András.
100. Gömöri e.-m. jelentése Bornemisza László volt e.-m. gondnoknak örökös tiszteletbeli gondnokká választásáról.
101. Az ungi egyházmegyének a Horváth Mária és Simon-alapra vonatkozó 1914. évi számadása jóváhagyatik.
102. Ugyanazon e.-m. jóváhagyásra terjeszti fel az Orosz Andrásné-alapítvány alapító levelét.

103. Stépán László felebbezése a pályini gondnokválasztási ügyben.
104. Az ondi egyh.-község kérelme a ker. pénztárnál kezelt tőkéből hadi kölcsönre való jegyzés engedélyezése iránt.
105. Az újcsanárosi egyházközség lelkész-temetési költsége.
106. Czecz András legyesbényei lelkész felebbezésére az alsó-zempléni e.-m. 1914. évi tavaszi határozata ellenében, az egyh.-község a szekérszín megépítésére utasított.
107. A rimaszombati e.-k. betérjeszti a Bodor István és neje alapítványának alapító-levelét jóváhagyásra.
108. Lengyel István püspöki titkár kérvénye korpótlékának a rendes lelkési korpótlék összegében való megállapítása tárgyában.
109. Az őszi gyűlés helyének s idejének meghatározása az elnökség dolga.
110. Miskolcz városának köszönet a gyűlésterem átengedéseért.
111. A gyűlés berekesztése.

II. Bírósági ügyek.

1. Király Sándor volt tornaljai s. lelkész fegyelmi ügye.
2. Bajusz Imre megyaszói kántortanító felebbezése fizetési ügyben.
3. Kapossy György égerszöghánói lelkész nyugdíjazási ügye.
4. Kálniczky János zahari lelkész felebbezése több zahari egyháztagnak ellene emelt panasza tárgyában hozott ungi egyházmegyei közigazgatási bírósági ítélet ellen.
5. Tóth Kálmán nádasdi lelkész szolgálatképtelenségi ügye.

III. Függelék.

A tiszáninneri ref. egyházkerület tisztviselői s bizottságainak tagjai.

Az egyes pontokat jegyezték:

Radácsi György 1—6, 11—13, 15—17. 21, 27, 55—68, 80, 100, 109—111.

Péter Mihály 19, 20, 81, 90, 92, 93, 95, 97, 98, 99, 101, 106, Bír. I., III., IV.

Fodor György 23—26, 31, 69, 72, 77, 78, 79, 82, 91, 94, 103, 105, Bír. II.

Dr. Mitrovics Gyula 7—10/a, 18, 22, 28, 34/a,—49, 49/a, b, c, d, e, f, g, h, 70—71, 73, 74, 107.

Dr. Regéczy József 14, 29, 30, 32—34, 50—54, 75, 76, 83—89, 96, 102, 104, 108.

Dr. Kérészy Barna Bír. V.

Betűsoros névmutató.

- A**bauji egyházmegye és esperes 92, 93, 97. Bír. V.
 Alsóborsodi egyházmegye és esperes 29, 82, 87, 88.
 Alsózempléni egyházmegye és esperes 34, 84, 86, 94, 95,
 97, 105, 106. Bír. II.
 Andrásy Dénes gr. utódai 19.
Bajánháza e.-k. 14.
 Bajusz Imre Bír. II.
 Baldácsy-alapítvány bizottság 77, 78.
 Bányai ág. ev. egyh.-ker. 11, 12.
 Bányai Sándor 79.
 Barcsa Endre 99.
 Berzék e.-k. 94.
 Bodor István 49/g, 107.
 Bodroghalász e.-k. 86.
 Bodroghalász e.-k. 84.
 Bódvaszilás e.-k. 31.
 Bornemisza László 10, 100.
 Borsodmegyei Tak.-pénztár 49/f.
 Borsod-Miskolczi Hitelbank 49/f.
 Borsod-Miskolczi Gőzmalom 49/f.
 Brassó Zsigmond 96.
Cselej e.-k. 85
 Csicséri e.-k. 102.
 Czecz András 99, 106.
 Czinyéry Barna 49/e.
Dévy Lajos 95.
 Díjleveleket felterjesztett egyházközségek 82.
 Dókus Ernő főgondnok 2, 109.
Eger e. k. 24.
 Egyetemes ref. konvent 63, 66, 93.

- Jenke e.-k. 83.
Kálniczky János Bír. IV.
Kálvineum 19.
Káplántartásra kijelölt egyházközségek 20.
Kaposy György Bír. III.
Karcsa e.-k. 14.
Kerekes Dezső 14.
Kérészy István utódai 49/a.
Kereskedelmi és Gazdasági Bank 49/f.
Király Sándor Bír. I.
Kiss József 49/c.
Kiss Sándor dr. 42.
Kóczán Miklós 9.
Komjáthy Gábor 16.
Koós József 31.
Kovács Béla 14.
Kovács Gábor dr. 50.
Kovácsvágás e.-k. 14.
Kurdi István 54.
Láca e.-k. 14.
Ladamóc e.-k. 30.
Legyesbénye e.-k. 106.
Lelkészek általában 58, 59, 60, 61, 62, 64, 69, 70, 71, 72,
73, 80.
Lenner Gyula utódai 49/g.
Lengyel István 108.
Lévay József 2, 5.
Lukács Géza 2, 4, 5.
Magyarsas e.-k. 14, 89.
Maklár e.-k. 14.
Máriássy László 49/g.
Marton János 26.
Mezőcsát e.-k. 87.
Miskolci e.-község 88.
Miskolci főgimn. igazgatósága és tanári kara 27, 28, 49/f,
49/h.
Miskolci Takarékpénztár 49/e, 49/f.
Miskolcz város polgármestere 110.
Mitrovics Gyuláné özv. 38.
Molnár Gyula 49/e.

- Nagy Béla 26.
Nagy Gusztávné özv. 38.
Nagykövesd e.-k. 14.
Nagypénteki Társaság 93.
Nagy Péter 49/e.
Nagyráska e.-k. 14.
Nyomárkay Béla 49/g.
Ond e.-k. 104.
Pályin e.-k. 103.
Pásztor Sámuelné özv. 38.
Pásztor Gyula 49/g.
Révész Kálmán 63.
Rimamurány—salgótarjáni vasút R.-t. 49/g.
Rimaszombati főgimn. igazgatóság és tanári kar 18, 22, 27, 28, 49/g, 49/h.
Rimaszombati Takarékpénztár 49/g.
Sárospataki főgimn. tanári kara 27, 28, 49/h.
Sárospataki főisk. igazg.-tanács 10/a, 16, 28, 34/a, 36, 38, 41, 42, 43, 44, 49/c, d, h.
Sárospataki főisk. gazdasági választmánya 10/a, 34/a, 35, 38, 40, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 51.
Sárospataki főiskolai pénztár 47, 49/c, 49/d, 51.
Sárospataki főiskola tanári kara 27, 37, 38, 41.
Sárospataki polgári leányiskolai bizottság 17.
Sárospataki theol. akadémia tanári kara 21, 26.
Sárospataki ref. lelkész 26.
Soltész Ferenc utódai 49.
Stépan László 103.
Skontró 8, 17, 21, 23, 25, 28, 39, 49/h, 52, 55, 61, 67, 76, 91, 92, 94, 97, 102.
Szabó András 49/e.
Szaplóczay Petronella 33.
Szathmáry Ilona 49/e.
Szavazatbontó bizottság 14.
Szivos Mihály utódai 49/b.
Tanítók általában 64, 68, 72, 79, 80.
Teresztenye e.-k. 32.
Tiszalúc e.-k. 14.
Tökesegélyt nyert egyházközségek 65.
Tolcsva e.-k. 14.

Tornai egyházmegye és esperes 31, 97, Bír. III.

Tóth Béla 49/g.

Tóth Kálmán Bír. V.

Tüdős István püspök 1, 5, 12, 24, 30, 34, 45, 49/f, 86,
88, 96.

Ujcsanáros e.-k. 105.

Ujjonnan választott lelkészek, tanítók, tisztviselők 81.

Ungi egyházmegye és esperes 83, 92, 101, 102, 103. Bír. IV.

Unitárius egyházkerület 13.

Vadászy Pál 2, 5.

Vay Elemér br. 19.

Veress Samu 49/g.

Zahar e.-k. Bír. IV.

Zoványi Jenő 42.
